

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	B.S. Ingemann.
Titel Title:	<u>Valdemar Seier : en historisk Roman</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 3
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kiøbenhavn : Andreas Seidelin, 1826
Fysiske størrelse Physical extent:	3 bd.

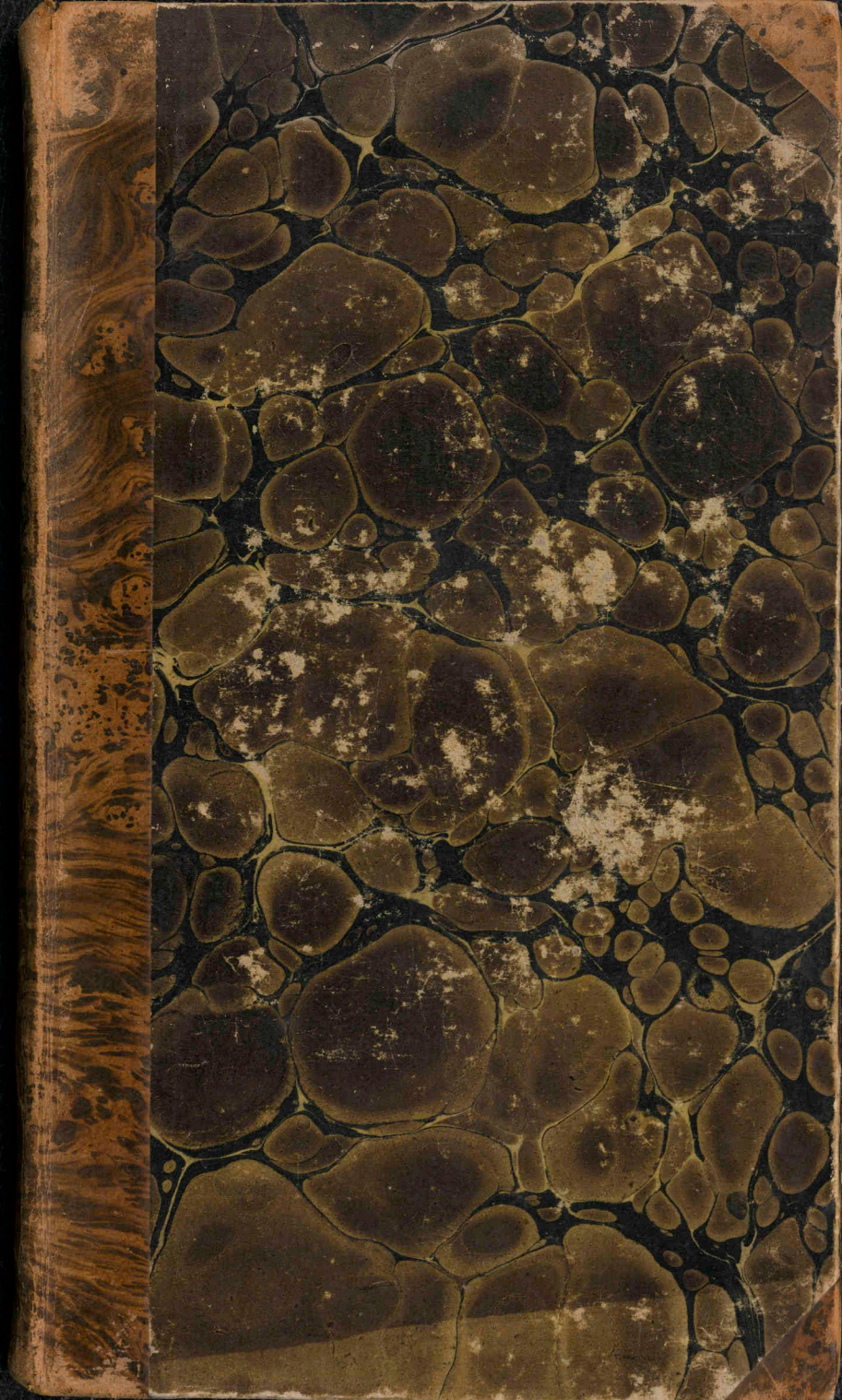
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

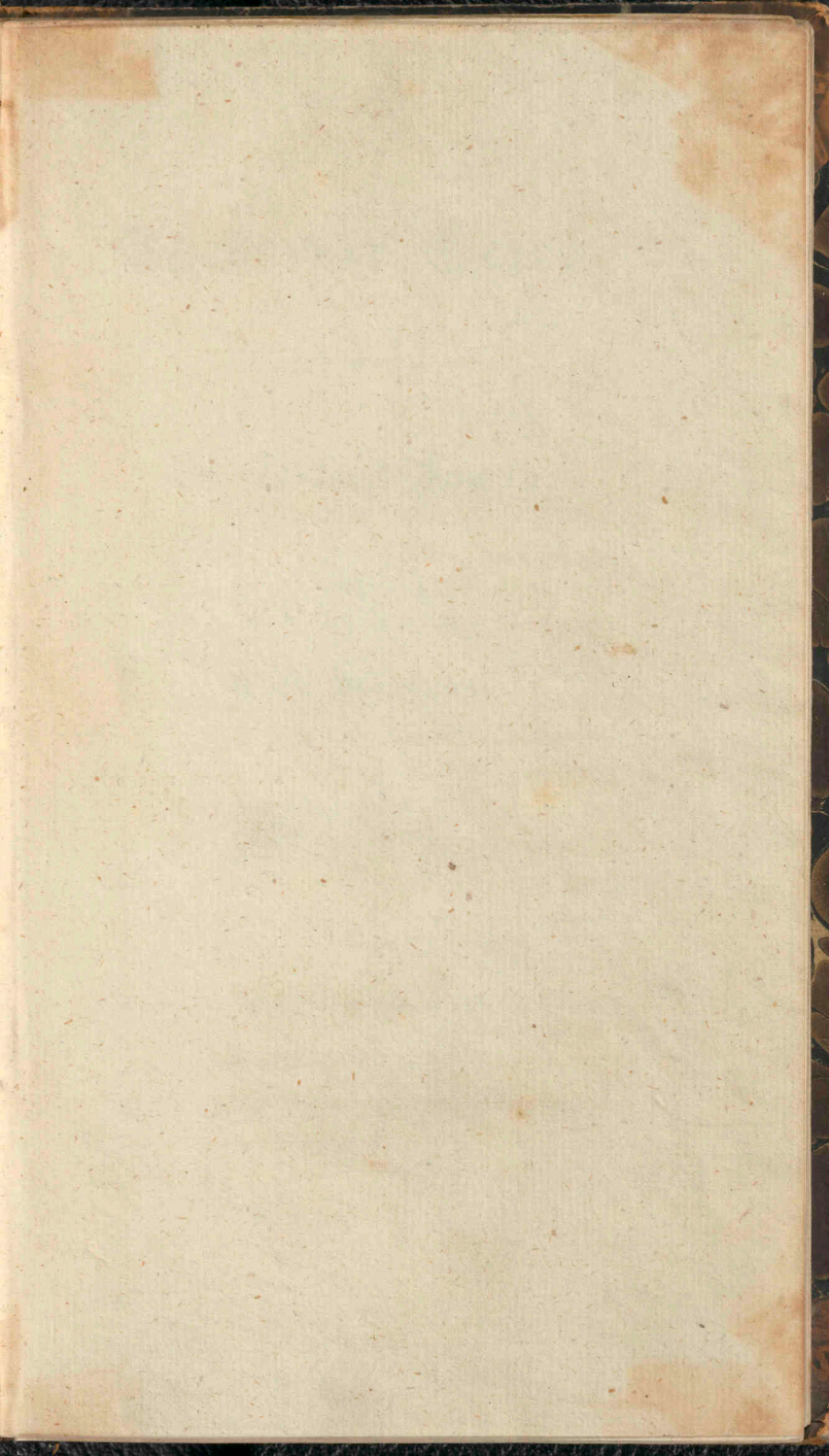
57.-178.

Det Kgl. Bibliotek

130025711573

Baldemar Seier.

En historisk Roman

af

B. S. Ingemann.

Tredie Deel.

Kjøbenhavn 1826.

Trykt og forlagt af Andreas Seidelin,

Hof- og Universitets-Bogtrykker.

Baltic Sea

Enslaved Slaves

P. A. Schmitt

1852

1852

Printed at the

of the

Fra Kong Baldemars og Dronning Beengjerd's
Bryllupsdag syntes en stor og mærkelig Forandring
at være foregaaet saavel med Kongen selv og med
hele Hoflivet paa Ribehuus som med Statsbestyr-
relsen og Krigsvæsenet. Det var som Kongens
fjæffe ungdommelige Helteaaahyn nu først havde mod-
taget det store kongelige Udtryk og den mandige urok-
kelige Fasthed, som var hans store Fader egen, men
som hos Sønnen syntes at have udviklet sig med
endnu dristigere Træk. En saa mægtig Herskeraand
afprægede sig i hans hele Væsen, at selv Grev Al-
bert og Erkebispen mangengang følte sig slagne af
den overlegne Selvtillid og Kraft, der syntes at gjøre
enhver af hans Beslutninger og Planer nødvendig og
uimodsigelig.

Bed Hoffet herskede en langt større Pragt, end
tilforn, og en alvorligere, strengere Tone, som
kun lidet behagede de unge muntre Riddere. Dette
spanske Væsen, som man kaldte det, lagdes den unge

stolte Dronning til Last, og Kongens Kjærlighed og Hengivenhed til hende ansaaes af Mange som en stor Ulykke for Landet. Hun sad ofte hele Timer i Kongens Kammeret hos Kongen; men han søgte sig fri og lykkelig ved hendes Side, og kunde, som ikke kjendte Kongens mægtige Eiendommelighed, der først i dette Forhold kunde udbryde med sin hele Vælde, troede, det var hendes Raad og Anslag, han fulgte, hver gang han udstedte et Magtbud, som hans gamle forsigtige Raadgivere misbilligede.

For med Kraft at kunne udføre sine store frigeriske Foretagender, havde han ikke taget i Betænkning at indføre Told og paalægge Geistligheden en betydelig Skat. De lavere Folkelasser, som i Dagmars Tid vare blevne befriede fra mange Tynger, maatte nu ogsaa bidrage betydeligt til at udrede det stedse voxende Krigsstyr. Misfornoielsen herover blev snart almindelig; men Folket elskede dog Kongen for høit til at dadle ham derfor, og Dronning Beengjerd maatte bære Skylden for ethvert nyt Paalæg og enhver Byrde, som trykkede Folket. Bittre Ridviser om hende gik fra Mund til Mund, og naar hun lod sig see blandt Folket, havde hun ofte krænkende Ridviser paa det Had, som hun ved sin dristige Foretagelsesaaend syntes at have opvakt imod sig.

Paa en Herredag til Samsøe havde imidlertid Kongen strax efter sit Bryllup ladet Dagmars unge

Søn den lille Baldemar hylde, som sin tilkommende
 Eftermand. Derved opfyldtes Folkets inderligste
 Ønske, som aldrig kunde glemme den fromme Dag-
 mar, og som ikke var roligt, førend det var forvissnet
 om at see hendes Søn engang paa Thronen, hvilket
 maaskee kunde blive tvivlsomt, hvis Dronning Been-
 gjerd fødte Baldemar Sønner.

Neppes var denne vigtige Handling foretaget,
 førend Kongen maatte tænke paa Landets Forsvar
 mod Keiser Otto og de nordtydske Fyrster. Uagtet
 det store Nederlag, den bandlyste Keiser havde lidt i
 Frankerig ved Bovines, hvor Dronning Beengjerd's
 Broder den fjæffe Grev Ferdinand var bleven fangen,
 havde Keiseren dog ikke opgivet sine Planer mod
 Danmark, og den bandlyste Bisp Baldemar havde
 ved de mægtigste Overtalelsesmidler vidst at bestyrke
 hans Forsæt. Medens Keiser Frederik blev kronet
 i Aachen og hylde af hele det sydlige Tydskland,
 havde Keiser Otto atter samlet en mægtig Hær i
 Nordtydskland, og agtede nu idetmindste at gjenvinde
 sin Faders Henrik Løves Besiddelser, som for største-
 delen vare underlagte den danske Krone. Om Keiser
 Ottos Plan udstrakte sig videre, er uvist; men hans
 fortrolige Raadgiver Bisp Baldemar syntes ikke at
 have et mindre Maal for Øie, end at styrte sin kon-
 gelige Fætter og bestige den danske Throne, om det
 saa for det Første skulde være som Keiser Ottos Lehn:

mand og tilsyneladende Vasal af denne hans mægtige Beshytter.

Bisp Baldemar havde allerede gjort det første fjendtlige Skridt og med en Hær af Stadinger vdes lagt Slottet Stodo. Kongen havde beleiret Stode, men ophævet Beleiringen og trukket sig tilbage til Dannevirke, for med hele sin Styrke at modstaae den store forenede Magt, hvormed Keiser Otto og hans Broder Pfalsgreve Henrik med Markgreven af Brandenburg og Bisp Baldemar drog mod Hamborg.

Førend Kongen kunde komme Hamborg til Hjælp, havde de lidet danskfinede Hamborgere allerede overgivet Staden til Fjenden, og Bisp Baldemar udøvede nu andengang sit strenge Herredømme i denne Stad, uagtet den var bleven beæret med Navn af en keiserlig fri Rigsstad. Den frigerste Bisp havde forenet sig med den tydske Hær, som allerede var rykket over Elben og havde oversvømmet en Deel af Nordalbingien.

Paa en stor Slette stod den keiserlige Leir og Keiseren holdt Raad i sit Telt med Markgreven af Brandenburg, om man her skulde oppebie Kongen eller rykke videre frem. Den blege nansfeelige Keiser gif urolig frem og tilbage i det store prægtige Skarlagensstelt, medens den svære bredskuldrede Markgreve stod rolig støttet til sit Sværd og raadede til at rykke frem. Nu traadte et Budskab ind i Teltet og meldte, at

Kongen af Danmark rykkede imod dem i Spidsen for en stor Hær: han var ledsaget af en prægtig Qvinde, som tumlede en høi hvid Ganger og ikke saae ud som noget virkeligt Menneske, sagde man; hendes Bryst: harnisk glindsede som en Sol, hed det, og hendes røde Fjærbusk som Luer, og Hæren, som fulgte dem, var over 60,000 Mand stærk. Den ene Speider kom efter den anden og bekræftede denne Beretning; enhver af dem vilde endnu have seet et større Antal Fjender og alle omtalte de med ængstelig Uro det usædvanlige Syn af den blege driftige Skjoldmøe ved Kongens Side, som de holdt for et farligt og overnaturligt Væsen, og som de paa Keiserens Befaling maatte beskrive paa det Møiagtigste.

”Hvad kan det være med denne Qvinde — sagde Keiseren urolig, da han atter var ene med Markgreven — høi — bleeg — forte funklende Dine — en flakt Ørn paa Hjortelen. De taabelige Menneskers Beskrivelse har fremkaldt et Billede for min Sjæl, som jeg ikke vilde see med legemlige Dine, kunde jeg saa dermed vinde en Verden.”

”Jeg forstaaer Eder ikke, Herre Keiser! — sagde den gamle Markgreve — hiin Qvinde er visselig ingen anden, end Dronning Beengjerd. Jeg kjender hende, den stolte Sværmerinde. Det har altid været hendes høieste Ønske saaledes engang at kunne flyve frem i Spidsen for en Hær, og helst hvor Faren og

Æren var størst. Det Ønske kan hun nu faae opfyldt: hun og hendes stolte Gemal kan nu erfare hvad det betyder for en liden Herre, som Kongen af Danmark, at trodse en Keiser og hele Nordtydsklands forenede Magt."

"Lader os ikke prale for Tiden, Hr. Markgreve! — svarede Keiseren — det er ikke første Gang Kong Baldemar har modt en tydsk Keiser paa sine Grændser. Jeg maatte selv høre de Danskes Seiersfang over Keiser Philips Flugt. Lader os kun mage det saa, at de Danske ikke skal synge den Vise andengang!"

"Kan Henrik Løves keiserlige Søn tvivle paa Udfaldet af dette Tog? — sagde Markgreven — vi behøvede ikke Halsdelen af denne Hær for at indtage Skandinavien."

"Krigslykken er dog lunefuld og ustadig — svarede Keiseren nedslaaet — det har jeg selv nylig erfaret ved Bovines. Er vor Skytshelgen os ikke gunstig, hjælper al vor Styrke os kun lidet. Lader os kun ikke foragte Fjenden! den samme Kong Baldemar har jo viist Eder selv, Hr. Markgreve! at Jordbunden er slibrig paa denne Side Elben og ikke god at staae fast paa."

"Den Lærdom vil jeg nu betale ham — brummede Markgreven harmfuld. — Det var vist ellers bedre, Herre Keiser! om vi nu erindrede os vore Seiervindinger, end kom vore Ulykker og Nederlag

ihu. Begynde vi først selv at forsage, kan den svageste Fjende let blive vor Overmand.”

”Nu traadte en høi anseelig Herre med Hjelms og Pantser ind i Teltet. Hans hvide Baabentjortel lignede en forkortet Messeskjorte og paa det røde Harnisk var et stort Guldfors anbragt paa Ryggen ligesom paa en Messeshage; i sit trekantede Skjold bar han en tredobbelt Guldkrone, udstrakt af en Haand gjennem en lynende Tordensky, og under den laae en knækket Krumstav, der var halv forvandlet til et Scepter. ”Fjenden standser og slaer Leir — sagde han — maaskee betænker han sig paa et Hovedslag, naar han seer vor Styrke; men jeg raader Eder, Herrre Keiser! modtag ingen Fredsvilkaar! Seirens Herre siger Eder ved mig: udslet din Fjende af Jorden! jeg har idag givet ham i din Haand.”

”Vil J være Prophet, Biskop Baldemar! — svarede Keiseren — saa giv mig et Tegns paa, at Seiren er mig saa vis! Kongen af Danmark har bragt en Qvinde med sig, som man holder for en Hex eller en Helgeninde; det er Dronning Beengjerd, troer Hr. Markgreven; men ligemeget hvo hun er, det er mig intet godt Tegns, at Fjenden ikke har mere Frygt for os, end at en skrobelig Qvinde ved Baldemar Seiers Side tør ride os saaledes imøde.”

”Jeg forstaaer Eder, Herr Keiser, — svarede Bisp Baldemar — J er selv for oplyst til at nære

flig Fordom. Dronning Beengjerd skal have nogen Liighed med eders afdøde unge Gemalinde; hun klæder sig omtrent paa samme Maade som Keiserinde Beatrix; hun er ogsaa hvi og noget bleeg — nok for Hoben til at gjøre hende til et Gjenfærd. Du vel, Hoben er lettroende og tager let enhver tilfældig usædvanlig Omstændighed for et ondt Børsel. Det gjælder derfor kun om at give dem et lykkeligt Segn, et gunstigt Forbørsel, som kan overvinde hiin overtroiske Frygt for en taabelig overmodig Kvinde — saa er Seiren os vis. Hør et Raad, Herre Keiser! har I ikke de to kæmpesterke Dyst-riddere endnu, som ingen Djævel kan rokke i Sædelen? lad dem gjøre deres Konster for begge Hære og udæfte et Par af Fjendens Krigsmænd! i samme Dieblif, de har strakt deres Modstandere i Sandet, lade vi alle Lurerne blæse og styrte frem til Slag, og jeg giver Eder mit Hoved, Herre Keiser! om vi ikke skal træde hele den danske Hær under Fodder, som en Flok Græshopper.”

”Det Raad er ikke galt — sagde Keiseren — kan I med et Par kraftige Bibelsprog gjøre dem faste, saa de ikke gjøre ondt værre, saa troer jeg det kunde være en Krigslist, der maaskee vilde spare os meget Blod.”

”Hanswurstspis! — brummede den gamle Markgreve — jeg troede vi vare dragne over Elben for at

holde et ordentligt Feltslag og vinde en hæderlig Seir, men ikke for at see paa et taabeligt Gjøglespil, hvis Udfald desuden er uvist, og som ligesaa let kan blive os til Skam og Ulykke, som til Nytte."

"Det forstaaer I Eder ikke paa, Hr. Markgreve! — sagde Keiseren fornærmet — Naadet er godt nok, naar det kun kan udføres godt: jeg kjender de to Dysstridderere; de ere som af Jern og Staal, og vil Bisp Baldemar holde en Præken for dem, blot halv saa god, som den han holdt for mig, da han fik mig til dette Tog, saa er jeg vis paa det vil lykkes — og saaledes skal det nu være."

"Det er altsaa eders Befaling? Herre Keiser! — spurgte Bisp Baldemar, som kjendte Keiserens Ubestemthed — kan I stole paa eders Dysstridderes Mod og Styrke, Iver for Sagen skal jeg snart bringe dem, saasandt jeg har Tunge i Munden. Jeg lader nu Alt ordne efter denne Plan. Endnu før Sol gaaer ned, kan Udæstningen skee, og imorgen ved Solens Dypgang Evkamp og Slag" —

"Og Seier, vil St. Magdalena og den hellige Michael! — sagde Keiseren og kyste sukkende en Reliquie, han bar om sin Hals. — Troe mig, Hr. Markgreve! uden et saadant lykkeligt Tegns er al vor Magt og Styrke forgjeves mod denne Baldemar Seier; han har et ulykkeligt Navn for sine Fjender."

Markgreven taug, da han saae, det ikke hjalp at gjøre flere Indvendinger, og Bisp Baldemar gik, for at udføre sin og Keiserens Plan.

I den danske Leir var der stor Lystighed og Glæde. Det Held, hvormed Baldemar paa samme Sted havde forjaget Keiser Philip, og den Krigslykke, der altid havde ledsaget den seiersfælle Konge, gav de danske Krigere en saadan Tillid til hans Anførsel, at de kun lidet bekymrede sig om Fjendens Styrke. Den uanseelige Keiser Otto havde mange Danske seet i Ribe og de agtede ham fast ikke meer, end et Barn; hans flette Krigslykke og sidste Flugt fra Frankerig havde desuden gjort ham til Spot for alle Riddere og Svende. Markgreven af Brandenburgs brede Ryg kjendte man ogsaa, hed det; den bandlyste Bisp syntes dem vel en forvoven Karl; men det var en almindelig Tro, at hverken han eller Keiser Otto nogensinde kunde have Lykke og Velsignelse med sig, saalænge Kirkens Forbandelse hvilede paa dem.

Det var allerede henimod Aften. Baldemar sad hos Dronning Beengjerd i sit Telt, hvor han udkastede Angrebsplanen til næste Dag og glædede sig over den gode Stemning i Hæren. Leiren gjenslød af Kæmpeviser og lystige Krigsfange; nu lød der Trompetklang uden for Teltet, og en keiserlig Herold

lod sig melde. Ledfaget af to strunke Trompetere, traadte den høie statelige Herold ind og bragte den besynderlige Udfordring.

To keiserlige Riddere, hed det, vilde — med Keiserens, deres Herres, Tilladelse — give de Danske en Prøve paa hvad de kunde vente sig af at ville stampe imod Braadden og maale sig med deres Overmænd; de udæskede derfor to af Kong Baldemars Stridsmænd til at prøve Kræfter med dem i begge Hæres Paasyn.

”Hils eders Herre og Keiser — svarede Baldemar — at jeg ikke er kommen hid for at see paa Tournering og Dystrid, men for imorgen med Guds Hjelp at slaae ham med samt hele hans Hær tilbage fra mine Enemærker; Jeg tvivler ikke paa hans Ridderses Manddom; men frygter han maaskee for, han ikke selv skal faae Tid til at see sine Ridderses Tapperhed, saa skal jeg gjerne føie ham deri og lade et Par af mine Mænd prøve Styrke med hans Ræmper før Slaget.”

Med denne Bessked maatte den keiserlige Herold vende tilbage, hvorpaa Baldemar strax sammenkaldte sine vigtigste Hovdinge og Riddere, for at lade dem vide, at der næste Dag skulde leveres Sjenden et Hovedslag, saasnart den antagne Tvekamp var endt, uden Hensyn til hvad Udfald den fik. Men nu kom Spørgsmaalet om hvilke to Riddere man skulde be-

troe Afgjørelsen af denne National: Kressag, som en saadan Tvekamp rimeligviis vilde ansees for.

Grev Albert, Grev Otto, Junker Strange og Absalon Bælg fremtraadte strax og udbade sig denne Gre. Carl af Rise traadte ogsaa nærmere, men var for beskeden til at tilbyde sig lydelig. Hans Blik til Grev Otto robede ogsaa, at han ved Tanken om Tvekamp og Kressag brændte af Begjærighed efter at afgjøre en anden personlig Strid, Krigsloven og Kongens Tjeneste forbød ham at tale om.

Kongen betragtede sine kjække Riddere med Velbehag, men rystede paa Hovedet. "Ingen af Eder skal det være — sagde han bestemt — Slaget og Seiren er Hovedsagen, og dertil behøver jeg Jer Alle; Tvekampen er i grunden en storagtig Narrestreg, som ikke kan gjøre Udslaget, hvor gavnligt et lykkeligt Udfald deraf end kan være til Hærens Opmuntring. I er mig som min øverste Feltherre for vigtig og uundværlig, Grev Albert! Du tildeels ogsaa, flinke Otto! du er med al din Raskhed og Kjæthed desuden ingen Goliath og her behøves mere plump Legemskraft og Rytterstyrke, end ridderlig Mand og Dygtighed. I er heller ikke skicket dertil, Junker Strange! Skjøndt I var min Baabenmester og svinger eders Landse som den Bedste; I begynder alt at blive noget til Mars og kan gjøre mig vigtigere Tjenester ved Gesandtskaber og Underhandlinger, end

som Fægtemester. Og I min gode Absalon Bælg! ja I er sandt at sige for tyk: I er ikke let at løfte af Sadlen; men styrter eders Ganger, saa bliver I liggende der. Jeg seer paa Ridder Carl af Rise, at han ogsaa har Lyst til dette Eventyr; men ham bruger jeg andensteds. Nei, jeg har allerede gjort mit Balg. Kald mig Svend Starke og Broder Gamling hid! de ere de bomstærkeste og tillige de behændigste Slagsbrødre, jeg endnu har seet."

"Men, Herre Konge! indvendte Greb Albert et Par grove frisiske Hesteprangere?" —

"Hærmænd og Riddere ere de jo dog — svarede Kongen — fordi de ikke ere Hofmænd og ziirlige Herrer, kan dog ingen Ridder nægte at træde i Kreds med dem."

"Men de ere dog Friser og ikke rette Danske — sagde Absalon Bælg — og hvad var saa Vren, om de ogsaa gif af med Seiren?"

"Ingen Misundelse, Hr. Ridder! og ingen Forskjel paa Friser og Danske! — svarede Kongen heftig. Enhver, som tjener Kongen af Danmark villig og tro, er dansk i Sind og Hjerte. Et Par tydske og danske Mænds Haandsfæstighed afgjør desuden ikke Spørgsmaalet om Tydsken eller Dansten er stærkest, sliq Barnagtighed overlade vi Pøblinger."

Paa Kongens Bud indtraadte nu strax to undersættelige og bredskuldrede unge Mænd i korte frisiske

Baabenkjorteler og med et Par lange Spær i Hænderne, hvormed de vare vante til at springe over Sumpe og Diger. Den Lethed og Færdighed, hvormed Friserne vidste at bruge disse Spær, havde allerede fra gammel Tid gjort dem berømte.

Broder Gamling havde foruden dette Baaben en svær Kølve paa Nakken og paa sit halvskaldede Hoved bar han en Stridshue af loddent Gjeddeffind, som tilligemed det stærke sorte Skjæg gav ham et vildt Udseende. Svend Starke havde faaet sit Tilnaavn af sin bekjendte Styrke i at brydes; han stod derfor i stor Anseelse blandt sine Landsmænd, og Ingen agtedes deri for hans Lige, uden Broder Gamling, som endogsaa gjorde ham Rangen stridig. De vare Svogre og gode Venner. Fra deres store Uolsgaard paa den frisiske Grændse rede de almindeligviis om og dreve en indbringende Hestehandel med deres jydsk og tydsk Naboer. De skammede sig ikke ved denne deres Fædres Næringsvei, som satte dem istand til i Krigstider at udruste et betydeligt Antal Ryttere. Uagtet deres Naahed og uridderlige Væsen havde derfor Kongen ikke taget i Betænkning at give dem Herrestjold og fuld Hærmandsstemme paa Herredagene. I sidste Keiserkrig havde de endogsaa ved deres udmærkede Kjæthed vundet Ridderlaget paa Balpladsen. Men i deres Dragt og Udfærd forandrede de derfor Intet, og da de nu traadte

frem for Kongen, hilsede de ham med et plumpt og trohjertigt: "hvad Godt? Hr. Konge!"

"Kan I tage Jer paa at vende op og ned paa to af Keiserens stærkeste Riddere?" spurgte Valdemar.

"Lo hver? Herre Konge!" — spurgte Svend Starke, ligegyldig og rolig, medens han betragtede Kongen med et ærligt godmodigt Smil og gneed sig paa Armen — "O, ja, det tænker jeg nok, vi kan magte; jeg har før taget mod tre paa eengang —" men de duede da heller ikke ret meget, kan jeg troe, tilføiede han beskedent.

"Paa et Par Stykker meer eller mindre, kommer det ikke saa noie an, Hr. Konge!" tog Broder Gamling Ordet, og tog nu først Gjeddehuen af sit halsskaldede Hoved, efterat han havde sat Kjolven ved sin Fod — "siden jeg slog mig fra Bogen og slap for den fordømte Faste i Klosteret, er jeg Gud skee Lov, kommen lovlig til Kræfter."

"Har du været paa Veie til at blive geistlig og forsfage Verden? — spurgte Kongen den svære Stridsmand — det seer du mig ikke ud til."

"Å ja, Herre Konge! — svarede Broder Gamling — jeg begav det ogsaa itide: den megen Fasten og Beden bekom mig ilde; det var ogsaa kun en andægtig Grille, jeg havde faaet, fordi jeg havde slaaet et Par Hestetyve ihjel i Slagsmaal, og da jeg derhos kom for Skade at slaae min Prior et
Tredie Deel. B

Breviar i Panden ved Ottesfangen, maatte jeg løbe derfra med halv Tonsur; men derfor hedder jeg dog Broder Samling til min Dødsdag."

Kongen underrettede dem nu om Sagen, og de paatog sig med Glæde at møde de keiserlige Ridderne, naar de maatte fægte paa deres egen Viis uden alle ridderlige Konster.

"Eders Guldsporer og ridderlige Skjold maae I dog medbringe — svarede Kongen — at Hjenden ikke skal vrage Jer. Naar I kun ikke overtræde Tourneerens lovene, gjør I forresten bedst i at fægte som I ere vant til; det kan Ingen formeene Jer."

Dermed lod han den Sag være afgjort og lod de to stærke Friser gaae tilbage til det lystige Lag, de havde forladt blandt deres Kammerater.

"Og nu, min ædle Veengjerd!" — sagde Baldemar og vendte sig kjærlig til Dronningen, da Hærførerne og Ridderne havde forladt Kongeteltet for at berede Alt til Slaget — "lov mig nu, at du ikke imorgen uden Nødvendighed vil udsætte dig for nogen Fare! — Jeg har givet efter for dit heftige Ønske, og din Nærværelse her i Leiren har gjort den forsagteste Krigsmand forvoven; men skal jeg med Nøds og Besindighed ordne Slaget, maa jeg vide dig sikker."

"Jeg vil dele Fare som Ære med dig, min Baldemar! — svarede Veengjerd — jeg var ikke

værd at nævnes Baldemars Dronning, hvis jeg nu frøb i Skjul og søgte Sikkerhed, hvor det gjælder dit Liv og din Ære.”

”Men husk paa, min Beengjerd! det er et dobbelt dyrebart Liv, du sætter paa Spil: det Haab, du nylig har glædet mig med” —

”Frygt ikke derfor! — afbrød Beengjerd ham og rødmede — den raske Bevægelse og den livlige Spænding i Felten er mig visselig langt tjenligere, end den Frygt og Ilro, jeg vilde pines af, naar jeg ikke kunde følge dig. Den raske Krigstummel gjør mig dobbelt sund og glad. — Stilheden og Uvissheden om din Skjæbne vilde dræbe mig og vort spæde Haab.”

”Nu vel da, saa følg mig, kjække nimodstaaelige Tryllerinde! — svarede Baldemar og omfavnede hende heftig — til Seir og Lykke blev Volmar fød — naar jeg seer Ilden i dine Dine, seer jeg, Stjernerne sige Sandhed, og jeg tvivler ikke paa Lykken og Seiren.”

Næste Morgen, da Solen stod op, stode begge Hære i Slagorden ligeoverfor hinanden. Midt imellem Hærene holdt et lige Antal af tydske og danske Riddere, som Kampdommere ved Dystriddet, og to saakaldte Baabekonger, med deres Sjæderhatte og hvide Marstakkestave i Hænderne, afsmaalte Kamppladsen tilligemed deres Herolder og de saakaldte Baabenpersevanter. Fra den keiserlige Hær foer nu

et Par strunke Riddere frem, hvis Pragt og Baabensglands syntes at ville blænde Alles Dine. De tumlede deres forte Hingste med stor Lethed og Færdighed og lode dem gjøre de forbovneste Spring, medens de svang deres Landsfer og med høi Røst udfordrede deres Modstandere.

Kongen holdt rolig ved Beengjerds Side for Midten af den danske Hær, omgiven af Erkebisp Andreas, Bisp Peder, Ivar Glug, Absalon Bælg og hundrede af de anseeligste danske Riddere. Junker Strange og Carl af Rife holdt sig nærmest til Dronningen; thi de havde den hemmelige Befaling af Kongen, ikke at vige fra hende og med deres Liv og Ære at staae ham inde for hendes Sikkerhed. Grev Albert holdt stille og alvorlig paa høire Fløi i sin forte Rustning, og ved venstre Fløi tumlede Grev Otto utaalmodig sin snysende Hingst.

Paa Kongens Bink rede Svend Starke og Broder Gamling ud af Frisernes Slagrække, paa et Par smaa muntre Heste, med deres lange Spær i Hænderne. Deres smaa runde Skjolde bære de i en Rem paa Ryggen og ved Siden bære de korte brede Slagsværd i simple Jernkjæder. Deres Dragt var forresten som sædvanlig og de vare hverken forsynede med Hjelm eller Harnisk.

”Sender Kongen af Danmark os et Par af sine ringeste Svende? — spurgte den ene af de keiserlige

Riddere — J maae nok være vante til at fægte med Hælene, siden J bære Skjoldet paa Ryggen. Slige Karle agte vi ikke at slaaes med.”

”Vi vilde kun ikke skræmme Jer med vore Skjoldmærker — sagde Broder Gamling — derfor toge vi dem paa Ryggen. Naar vi fægte med Hæle, er det ellers kun mod vore Bæster.”

”Hvad seer jeg? J bære jo ordentlig Guldsporer, naar bleve J da slagte til Riddere?” spurgte den anden keiserlige Herre og loe haanlig.

”Det skal jeg saamæn sige Jer — svarede Svend Starke — vore Guldsporer vandt vi uden stor Noie, da vi sidst joge de Keiserlige over Elben.”

”Den uforfammede Grobian! — mumlede den keiserlige Dystridder og vendte sig til sin Sidesmand — skal vi indlade os med dem eller ikke?”

”Det gaaer her ud paa Spot og Drillerie, mærker jeg — svarede den anden — men vil J som jeg, Hr. Ridder! saa lade vi de lurvede Karle undgælde for deres Dumdriftighed, hvad enten de ere ordentlige Riddere eller ikke; vi svore jo Bispen høit og dyrt at nedlægge hvem vi mødte, og her er ingen Tid at spille. Lag J ham, der gav Jer det grove Svar! jeg tager ham med Gjeddehuen.”

Derpaa rykkede Ridderne tilbage, satte sig i Augrebsstilling og fore frem med fældede Landsfer mod deres Fjender, som ikke lode til at bekymre sig derom,

men bleve holdende rolig paa deres smaa Heste til det Dieblif, da de stærktbevæbnede Riddere paa deres pantsrede Stridshingste syntes at skulle styrte over dem og knuse dem; men da gjorde Triferne et pludseligt Sidesving og sprang af deres Heste; ved Hjelp af deres lange Spær gjorde de et Par uhyre Spring, medens Dystridderne vendte for at gjentage Angrebet; men nu havde de keiserlige Herrer Sjenden tilfods paa deres venstre Side og fik snart begge et saadant Stød under Hjertekulen af de lange friske Spær, at de med al deres Styrke og Ridderfærdighed styrtede af Sadlerne.

Svend Starke og Broder Gamling stode nu stille og gave deres Modstandere Tid til at komme paa Benene; derpaa kastede de deres Spær og styrtede saa tæt ind paa Livet af Modstanderne, at Ingen meer kunde bruge Sværd eller Dolk, men at Seiren nu ene beroede paa Armstyrken og Færdighed i at brydes. I det første Lag strakte Broder Gamling sin Modstander til Jorden, og da den Faldne dog ikke vilde erklære sig for overvunden, men drog sin Dolk for at gjennembore ham, betænkte Broder Gamling sig ikke længe, men stødte ham Sværdet ind under Brystharnisket og gav ham sit Banesaar.

Endnu brødes Svend Starke med sin stærke behændige Modstander, men da det varede ham for

længe, slog han Dystridderen med den knyttede Haand saaledes for Panden, at Hjelmranden foer ham ind i Hjernen og han styrtede død om paa Stedet.

Et dæmpet Beeraab lod fra den keiserlige Hær og et høit Seiersbraab fra den danske. De frisiske Kæmper grebe hastig deres Spær igjen, svang sig med et Par vældige Spring paa de overvundne Ridderses Heste og rede tilbage mod deres Plads i Slagrækken, medens deres egne smaa Heste, som et Par overgivne Føl, sloge bag op og fulgte dem. Men inden de naaede Hæren, befalede Baldemar: frem! Lurterne klang i begge Hære; som et Lyn foer Grev Otto med det venstre Rytterfløi mod Sjendens høire, medens Grev Albert med besindig Kraft angreb Sjendens venstre Fløi og Baldemar selv ved Dronningens Side blandt sine hundrede kjække Riddere rykkede frem mod Sjendens Midtpunkt.

Ottos Hidsigthed bragte vel en siebliflig Worden i den danske Slagrække, dog den Forvirring, han derved frembragte i den keiserlige Hær, var langt større. Men nu saae han Markgreven af Brandenburg og hans Sønnen ligefor sig. Han standsede uvilkaarlig et Dieblif, og det skar ham i Hjertet at see den gamle, ham saa venligt sindede Herre og sin nye Ven, den raske Ridder Johan, som sine nærmeste Modstandere. Dog han betænkte sig ikke længe:

"leve Kong Baldemar Seier!" raabte han høit, ligesom for at overdøve enhver anden Tanke i sin Sjæl, og med dette Løsen foer han og hans Rytterstare saa vældigt frem, at Markgreven og hans Sønner maatte vige.

Grev Alberts Bueskyttere vare imidlertid i fuld Virksomhed; men Bisp Baldemar gjorde ham en tjæk og fast rasende Modstand. Dog førend Slaget endnu var fuldkommen begyndt og medens Kongen endnu ved Dronningen Side rykkede rolig frem med Hærens Hovedstyrke, saae Keiser Otto ængstelig Forvirringen paa sit høire Fløi, han saae Kong Baldemar selv ligesom sig, han saae tillige den høie stolte Dronning, hvis Skikkelse, Dragt og ædle Bevægelser nu atter, ligesom før ved Beskrivelsen ovenhænde, syntes at fremkalde et Billede for hans Sjæl, som paa den forunderligste Maade slog ham med Gru og Bøvelse. "Staae de Døde op imod mig?" mumlede han og blegnede, idet han hovedkulds rykkede tilbage med Hærens Midtpunkt. Ved den Skræk og Forvirring, som herover opstod, vendte de fleste Keiserlige Sjenden Ryggen, og i et Dieblisk var Flugten almindelig. Bisp Baldemar maatte nu ogsaa med stor Harm trække sig tilbage. Grev Albert fulgte Kongen, som stormede den fjendtlige Leir og nødte Sjendens Hovedstyrke til at lade Alt i Stikken og med et stort Tab af Mandskab og Heste at

flygte med Keiseren og Markgreven over Elben. Imidlertid undkom Bisp Baldemar ad den vestlige Kant og kastede sig med sine Ryttere ind i Hamborg.

Kongen standsede ved Elben og lod Forfølgelsen ophøre.

”Gaaer det ikke anderledes til i Krigen? — sagde Beengjerd — eller vilde Keiser Otto kun give os et Lysspil og et Hestevæddeløb? paa den Maade kunde gjerne alle mine Fruer og Møer have været med uden at en eneste havde faaet Leilighed til at daane.”

Kongen smilede, mange af Ridderne loe, og snart gjenlød hele Hæren af Latter og Spotsfange over Keiserens korte Besøg og store Hastværk. Men Kongen rystede paa Hovedet: ”det er mig ubegribeligt — sagde han — her stode mange tappre Mænd imod os; en mægtigere Haand maa have stridt for os; denne Seier skal vi ikke rose os af. Kan en saadan Hær flye uden Sværdslag, hvad er da Mensneskestyrke?”

Nu blev Kongen en Piel vaer, som sad fast i Dronningens Purpurkaabe. ”Lader os ikke spotte Fjenden! — sagde han alvorlig — Døden har været Eder nærmere, min Dronning! end vi drømte om.” Han drog Pilen ud af Dronningens Kaabe og saae med Forbauselse, at den vendte Døden ud ad og umuligt kunde være kommen fra Fjenden. Heelt

betænkkelig stak han Pilen fast i sin Vaabentjortel og taug.

”Hvi saa bleeg, min Baldemar! — hvistede Beengjerd kjærlig — ved din Side kunde Pilen jo ikke saare mig, seer du. Det undrer mig kun, at jeg ikke saae hvorfra den kom.”

”De Fjender, man ikke seer, ere netop de værste — sagde Kongen — den Piiil har saaret mig meer, end om jeg havde tabt et heelt Slag.”

Dronningen trykte kjærlig hans Haand og tog hans stærke Udtryk kun for en overdreven Yttring af hans Kjærlighed.

Under lystige og overgivne Sange drog den største Deel af Hæren tilbage til Dannevirke. Kongen havde sat Svend Starke og Broder Gamling til Overhøvdinger blandt deres Landsmænd, og lod dem tilligemed Grev Otto blive tilbage med en Deel af Hæren ved Elben; Grev Albert sendte han mod Hamborg og ledsagede selv sin Dronning tilbage til Ribe. Han sørgede omhyggelig for, at hun stedse var omringet af hans meest troe og hengivne Riddere og besluttede, aldrig meer at lade sig overtale til at tage hende med i Felten.

Paa Tilbagereisen var hun munter og glad; Kongen skjulte sin hemmelige Uro og fordulgte hende Marsagen dertil. Det første, han foretog sig, da han var kommen tilbage til Ribehuus, var en hemmelig

og streng Undersøgelse angaaende den forræderste Piiil. Han viste den til Junker Strange og Carl af Rife, som havde redet Dronningen nærmest, og de forsikkrede, at de ingen Bueskytter havde seet i Nærheden. Kongen lod alle Ribe Waabensmedde besee Pilen, men ingen af dem vedkjendte sig den som sit Arbeide. Han sammenlignede den med andre Pile i sit Rustkammer og fandt, at den havde meest Liighed med den Piiil, som paa Balpladsen ved Lene var uddragen af den faldne Ebbe Sunesøns Bryst. Men hvad der fast ængstede Kongen meest derved, var en Indskrift, som fandtes paa Pilen, og som man ansaae for en hemmelighedsfuld Trudsel: der stod nemlig med Runeskrift de Ord: "jeg har Brødre."

Dog længe gav Kongen sig ikke Tid til at gruble herover. Han maatte benytte Diebliffet og kunde ikke lade Waabnene hvile, skjøndt Vinteren nærmede sig og lod til at blive streng. Han vidste vel hvad Kronen i Bisp Baldemars Skjold havde for en dristig Betydning, og han besluttede, ikke at hvile, saa længe denne hans farlige og dumdriftige Fjende og Efterstræber var i Besiddelse af Hamborg og havde Venner og Beskyttere i Lydskland.

Kongens Harme mod Bisp Baldemar og hans Beskyttere var saa stor, at han i denne strenge Vinter 1216 gif med en Hær over den frozne Elb, for at affkjære ham al Undsætning. Han gjorde atter

et Angreb paa Stade, plyndrede og brændte strengelig i Pfalsgreve Henriks Land og trængte lige til Zelle. Han forlod ikke Pfalsgrevens Land, førend han havde erobret alle hans faste Stæder og Slotte, tvunget Indvaanerne til Underkastelse og taget Gidsler og store Pengebøder af dem. Derpaa gik han tilbage over den frodne Elb og forenede sig med Grev Albert, som endnu beleirede Hamborg.

Den forvoorne bandlyste Bisp havde trodsset ethvert Angreb og befæstet Staden saaledes, at den syntes uindtagelig. Kongens Harmes var stegen til det Høieste og han sværte høit og dyrt, med Ild, Hunger og Sværd at gjøre en frygtelig Ende paa Staden, hvis den ikke overgav sig. Ved Egeffoven, hvor siden den nye Stad blev bygget, anlagde han strax en ny Befæstning, og paa den anden Side af Byen ved Skibsbakken havde Grev Albert en stærk Skandse. Elben var spærret med Pæle og Jernkjæder og saaledes al Tilførsel saavel tillands som tilvands forhindret. Alle Landsbyer rundt om Byen havde Kongen derhos uden Skaansel ladet brænde og nu angreb han Byen med al Magt, med Armebøffer, Blider, med Pile, Ild og gloende Stene.

Kongens Forbittrelse og den langvarige Beleiring havde gjort Krigerne vilde og grusomme. En Dag holdt Kongen paa sin hvide Hingst i Leiren ved Schlatten; rundt om ham lod Beleirernes vilde Ans

grebskfrig, og han stod i Begreb med at give Befaling til en stor almindelig Storm; ingen Fredsforflag eller Underhandlinger vilde han høre; da bragte Grev Albert ham det Budskab, at den ængstede Bye havde overgivet sig paa Naade og Unnaade, men at Bisp Baldemar atter havde undveget Kongens Harme ved Flugten.

Forbittret over Bispens Flugt, befalede Kongen fraa Ridder Joar Glug at rykke ind i den overgivne Bye for at besætte den. "Gjør Nogen sig opsætsig, saa hug ned! — bød han — de har ingen Skaansel fortjent af mig, de Forrædere!"

"Men, Herre Konge! — indvendte Grev Albert — betænk i eders billige Bredde" —

"Her er Intet at betænke — afbrød Kongen ham i frygtelig Harme — havde J betænkt Jer fortere, Grev Albert! og lagt Staden i Aske før jeg saa den, skulde den fordømte Bisp nu været begravet under dens Gruus."

Grev Albert taug og harmede sig over den uforsjente Dadel.

Joar Glug havde for sin Kjæthed og Jæer under Beleiringen faaet Tilladelse af Kongen til at bære en sølvsblaa Løve i sit Skjold; med dette hæderlige Waabenmærke paa Armen iulte han nu bort uden Ophold for at besætte Staden. "Ridderen af den blaa Løve skal J lyske" — bød Kongen det bortdragende

Mandskab. Men mange af de vildeste Krigere havde feet Kongens Brede og hørt hans Ord, at Byen ingen Skaansel fortjente; disse fulgte uden Tilladelse med den unge ivrige Befalingsmand til Staden, i Haab om at faae Leilighed til at gjøre Bytte. Under saadanne Omstændigheder var det ikke muligt for den uerfarne Ridder Slug at tæmme Krigernes Wildhed og forhindre alle Uordener ved Stadens Besættelse.

Kongen agtede endnu inden Midnat at bryde op med Leiren; han havde dertil uddeelt de nødvendige Befalinger, og tilladt Kriegerne efter den langvarige Anstrængelse at forlyste sig i Leiren med Al og Njod. Selv var han mørk og forstemt over Bisp Baldemars Flugt. En halv Time før Midnat holdt han reiseklædt paa sin Ganger ved Leirens Udkant tæt ved Elben, paa det Sted, hvor man havde opbugget Isen for at vande Hestene. Det var en klar Maaneskinsnat; han hørte hæslige vilde Skrig i Leiren under Lummelen med det almindelige Dyrbrud, men holdt det for nogle berusede Krigeres Glædeskrig og agtede ikke derpaa; men nu kom de gjennemtrængende Skrig nærmere og han saae en Flok Qvinder komme hylende og jamrende fra Leiren, med flyvende Haar og sonderrevne Klæder; de fore ham med vilde Fortvibelseskrig forbi og nedbade Himlens Forbandelse over ham og alle Danste, idet

nogle styrtede sig i Floden og bortredes vœibliklig af Strømmen under Isen, andre sank døde til Jorden af de Saar, de selv havde givet sig, og de øvrige flyede med uafbrudt Jamren til Staden.

Kongen lod strax Grev Albert og flere Høvdinger kalde og lod iilsomt redde de Ulykkelige, der endnu kunde eller vilde reddes.

”Hvad er det? hvad er skeet — spurgte Valdemar med Gru og anede Ulykken. Med Harm og Affrye berettede Grev Albert hvad han selv først i samme Dødelik havde erfaret, at en Flok Krigere uden Tilladelse havde fulgt Besætningen til Staden, hvor de i deres Vildhed og Overmod, førend Befalingsmanden kunde forhindre det, havde yppet Klammerie og dræbt nogle Borgere, ja endogsaa slæbt Børn ud af Husene og myrdet dem, hvorpaa de vare vendte tilbage til Leiren i Mørkningen med en Hob unge Koner og Jomfruer, som de i Drukkenskab med barsk Vildhed og Tvilesløshed havde vanæret.

Da Kongen hørte dette, blev han saa hvid i sit Ansigt som en Dødning. ”De Uhyrer — raabte han — Død og Fordømmelse! det skal de betale — ingen Time skal de leve — affted, Albert! lad Dødsdommen fuldbyrde! Enhver Krieger, som saaledes har vanæret det danske Navn, skal vœibliklig nedhugges og udryddes af Jorden. Skynd dig!”

Taus vendte Grev Albert sin Stridshingst, og det skete som Kongen havde budet.

Medens den bratte Bloddom fuldbyrdedes i Leiren, sad Kongen taus og stille paa sin Ganger, med dyb Smerte i det strenge Afsyn. Han saae hvor fredelig Maanen speilede sig i Elben, hvor nys de ulykkelige Dvinder vare bortrevne; han saae hvor rolig den store stjernefulde Himmel hvælvede sig over den øde hærgede Egn, hvor de gruelige Spor af alle Krigens Ulykker og Rædsler omgave ham. "Dagmar! fromme Dagmar! — sukke de han — græder du nu over mig hist i din rolige Himmel? havde du ikke bedet for den forvorpne Bisp, havde megen Jammer kunnet være undgaaet." Han hørte de fjerne dæmpede Dødsfrig og slog det mørke Die til Jorden. Saaledes sad han endnu taus og tankesuld paa Hesten, da Grev Albert standsede sin sorte Hingst ved hans Side.

"Ederes Villie er udført, Herre Konge! — sagde den alvorlige Feltherre — vi har nu ingen Børnemorder og Dvindskjænder meer i Hæren. De skreg paa Skriftemaal og Sacrament. — Jeg gav dem Frist til et Fadervor; dermed kunde de vel nøies."

Med Deeltagelse saae den mørke ridderlige Herre det dybe Mismod i Kongens Afsyn og glemte sin Fortrydelse over det haarde, ubillige Ord, Kongen den Dag havde sagt ham: "Hvi saa nedslagen,

min ædle Konge! — sagde han — skeet er skeet. Ingen skal nu sige Eder paa, at I ikke holder streng Mandstugt.”

”Ja bag efter, naar Ulykken er skeet, — svarede Kongen — naar Synet af min Harmes først har gjort Mennesker til Døds og glubende Udyr. Hine Qvindes Skrig og Forbandelser vil jeg høre i min sidste Time.”

”De ere hævnede! — sagde Albert — den Skamplet paa vor Ridderære er aftvættet med Blod.”

”Men det Blod kunde være sparet — svarede Kongen heftig — hiin Skamplet skal aldrig have besudlet min Krigerære, havde jeg havt Venner, som min Fader havde dem. Havde en Axel eller en Esbern staaet mig nær, da jeg, i min Vrede over den fordomte Bisps Flugt, glemte at lyse Fred over de Overbundne — de havde visselig erindret mig kraftig derom og ikke frygtet et vredt Ord af deres Konge.”

”Frygt var det ikke, som bandt min Tunge — sagde Grev Albert, dybt krænket i det stolte Hjerte — Harmen var det, billig Harmen over ubillig Dadel — jeg frygter Ingen, min kongelige Venne! og jeg agter kun Saa saa hoit, at de kan fornærme mig; det kan Ingen i Verden som I — men I er min Konge, og jeg tier.”

Erde Deel.

C

”Det skal du ikke, min kjække Albert! — sagde Kongen og rakte ham Haanden — tal mig kun saa ledes til, saa jeg kan see, jeg har Mænd og Benner om mig. Gud forlade os begge hvad her idag er skeet! vi baade kunde og burde have hindret det.”

Derpaa sporede Kongen sin Hingst og Grev Albert fulgte ham til Opbrud med Hæren.

Denne oprørende Tildragelse havde gjort saa dybt og smerteligt et Indtryk paa Kongen, at det varede længe, inden han nu foretog sig noget nyt betydeligt Krigstog. Da han kom tilbage til Ribehuus, modtog han vel den glædelige Efterretning, at Dronning Beengjerd havde født ham en Søn, og han sluttede med heftig Glæde Moder og Barn i sine Arme; men næsten paa samme Tid indtraf tvende vigtige Dødsbud, som formindskede hans Glæde. Hans Svoger Kong Erik i Sverrig var død, og hans store Ven paa St. Peders Stol, den djærve og standhaftige Pave Innocenz havde endt sit mærkelige Liv og faaet Pave Honorius til Eftermand.

En Dag sad Kongen i sit Lonkammer i en vigtig Raadslagning med Grev Albert, Erkebisp Andreas og Junker Strange.

”Lillad mig da, Herre Konge! at jeg tager Korset saalænge og drager mod de Vantroer i Lif-

land — sagde Grev Albert og reiste sig, da Forhandlingerne vare endte — mig kan I dog ikke sende til den nye Pave. Medens I nu med aandelige Baaben nøder den hellige Fader, som Keiseren før, til at befegle eders Herredomme over Christne og Hedninger og laaner St. Peders Nøgler til at lukke Sjenden ude af Landet, var det vel ikke overflødigt, om jeg beredte Eder Veien paa anden Viis og saae hvorledes Sagerne staae i Liffland, inden Riddere med Blodforsæt fordærve os Alting deroppe og bygge deres forsængelige Kirke der paa Gjøglesand med Hanswurster og gudelige Bødler.”

”I har Ret, Grev Albert! — svarede Kongen — I kjender nu min store Plan. Hvis den lykkes, skal hele Liffland og Estland, med Guds og St. Michaels Hjelp, inden tre Aar være christnede og danske. Men jeg maa mage det saa, at jeg ikke taber den ene Krone, medens jeg griber efter den anden. Jeg maa have bundet Hænderne paa de gamle Sjender, inden jeg forlader Danmark og angriber de nye; han, som er mægtigst til at løse og binde, maa laane mig sin Haand, hvis det skal lykkes. Til at løse sige Statsknuder kan jeg ikke bruge eders Sværd, kjække Albert! men Riddere forstaaer I at haandtere, og eders Navn formaaer Meget saavel blandt Christne som blandt Hedninger. Drag med Gud og kom igjen, naar jeg behøver Eder! Sag saamange

Riddere og Bøbnere med, som har Lyst til at følge Jer og Jver for Sagen! De unge Riddere har ikke godt af at gaae orkesløse, mærker jeg. Der er den unge raske Carl af Rise, som tilforn var eders Lærling og Bøbner; det er en brav Knøs; han er mig hengiven med Liv og Sjæl; men han har faaet Nykker og hænger med Hovedet, som en uheldig Veiler; tag ham med og hold ham varm i Tjenesten! Med vor raske Fætter Otto er der ogsaa Ugler i Mosen: hans hovedfulds Barnetrolovelse og tungne Lystighed huer mig ikke; lad ham forsvare eders nye Fæstning ved Trave og hjælp mig at sørge for, at han og Ridder Carl ikke komme hinanden nær! ellers brækkede Halsen paa hinanden for den dumme Histories Skyld, I nok husker. Og dermed Gud befalet!"

Grev Albert tog nu Afsted med Kongen og forlod strax Ribehuus med Carl af Rise, Absalon Bælg og mange unge Riddere, som, ledsagede af en Deel geistlige Herrer, lode sig forse med Grev Albert og droge under hans Banner til Liffand.

Carl fulgte sin forrige Baabenmester med en Uro og Spænding, som Grev Albert vel anede Grunden til, men dog ikke lod til at bemærke. Den unge Ridder anstrængte sig viensynlig for at vinde hans Agtelse og Kjærlighed; thi han haabede nu vist, at Rigmors tilsyneladende Kulde og Ligegyldighed kun var Forstillelse og Frygt for Faderens

Strengthed, og at naar han kun kunde vinde den stolte Greves Samtykke, vilde hans Lykke være gjort. Paa Veien til Bestervig havde hans Søster fortalt ham saa mange smaa, betydningsfulde Træk af Rigmors barnlige og lunefulde Væsen, som alle vidnede om hendes Deeltagelse og skjulte Kjærlighed for hendes Barndomsridder, at Carl, selv med al sin beskedne Frygt, maatte fæste Lid dertil. Siden den Tid havde han forgjeves søgt Leilighed til at tale med Rigmor og teet sig saa forkeert og besynderligt, at Kongen selv var bleven opmærksom paa hans drømmeagtige Udsærd og havde troet bedst at sørge for ham, idet han gav ham en ny Leilighed til at vinde Ære og Berømmelse ved kjække og dristige Foretagender.

Dette Middel forfeilede heller ikke sin sædvanlige Virkning, og snart var Carl den virksomste og ivrigste af alle Grev Alberts Korsriddere.

I Riga havde Grev Albert havt en vigtig Sammenkomst med den tydske Ordens Sogrdmester Wolqvin og Hærmesteren Hermand Balke, som forgjeves havde anvendt al sin Overtalelseskunst paa at bringe Albert til at fraraade sin Konge al videre Indblanding i deres Foretagender mod disse barbariske Lande, hvor saamange tydske Riddere allerede havde fundet deres Grav. Grev Albert lod sig hverken skuffe eller skræmme af den listige Hærmester, hvis

Plan han gennemsaae, og efter et tilsyneladende fre: deligt Forbund drog han med sine Riddere og Geist: lige med den christne Hær mod Bellin, hvor Esternes Hærfører Lembit stod med en Hær af 6000 Mand.

Korsriddernes Hær var kun halv saa stor; dog ved Grev Alberts og hans Ridderses Hjælp vandt de en glimrende Seir ved Bellin og beholdt Bal: pladsen.

Slaget var endt, og Seirherrerne begrove de Faldne. Paa Balpladsen stod Ridder Carl, saaret og blødende, ved Grev Alberts Side og havde for: sømt at lade sit Saar forbinde af Omsoarg for sin kjære Feltherre og Baabenmester, hvis Liv havde været i stor Fare.

”Blev J ikke saaret eller forknust? ædle Herre! — spurgte Carl — det saae frygteligt ud, da J laae under den styrtede Hingst blandt de rasende Wild: mænd. Det var en Guds Lykke, den raske Absalon Bælg saae det itide.”

”Min troe kjæffe Carl! — sagde Grev Albert bevæget — dig var det dog, som nedlagde den stærke Lembit og frelste mit Liv; uden dig havde Absalon Bælg Jntet udrettet, og jeg havde nu været sønder: revet eller offret til de fordomte Afguder. Men du bløder. Lad dig forbinde! jeg fattes jo Jntet. Kom, lad mig standse Blodet med mit Skjærf!”

”Tak, tak, kjære Herre! — sagde Carl — det har Intet at sige. Kunde jeg kun vise Eder engang, at jeg har saa godt og ærligt Blod i mine Aarer, som nogen riig Lehnsgreve og fornem Herre!”

”Hvi saa? — spurgte Feltherren og studsede — har jeg nogensinde ladet dig høre, at du ikke var riig og fornem nok? Komme vi engang med Guds Hjelp med Liv og Seir tilbage til Danmark, lover jeg dig paa Kongens Vegne Borg og Fæste.”

”Borg og Fæste kunde jeg vel leve foruden, kjære Herre! — sagde Carl — der er kun een Skat i Verden, min Hu staaer til, og kan jeg ikke vinde den, vil jeg aldrig attraae anden Lykke, end et godt Navn og en ærlig Død, helst for eders og vor store Konges Vre.”

”Hm! — svarede Grev Albert mørk — den Skat, du drømmer om, kjender jeg nok; men slaae de taabelige Tanker af Hovedet, Carl! du er en kjæk og brav Ridder; men den Seierskrands, du famler efter, hænger dig for høit. Viid, min Søn! den mindste Sidegreen paa Skjoldungestammen glemmer aldrig sin kongelige Rod, og lige Børn lege bedst, veed du.”

”Jeg hørte en Historie i min Barndom — sagde Carl — den glemmer jeg aldrig; det var om den fjæffe ung Hagbarth, som vandt den deiligste Konges datter iløn og quad lykkelig om Kjærlighed og Tro:

skab, da Bødlen førte ham til Galgen derfor. Han var en Kongesøn, det er sandt; men Ridder Folkesøn, som førte Kong Sverkers Datter af Kloster, var ingen Kongesøn.

— ”Ha, dumdriftige, forfængelige Gjæk! som du dog er! — svarede Grev Albert heftig — troer du, min Datter er en letfærdig skøn Signe eller en taabelig Nonne, som kunde tage dig for en Guds Engel og løbe bort med dig — bilder du dig ind, Grev Alberts Datter et eneste Dieblif kunde glemme hvad hun skylder mig og den høie Stamme, hvoraf hun er udsprungen — saa kjender du kun lidt til min storsindede Nigmor. Ikke engang Kæbhjertet om hendes Hals kan du vinde. Havde jeg en Datter, som uden mit Minde turde give en Ridder sin Tro iløn — saa skulde vistnok ingen ærefjær Prinds eller Fyrste gjøre dig din Lykke stridig. Men nok om den Sag! Vren og Lykken vil vi ikke skjæmte med. Du veed min alvorlige Mening i dette Stykke. Kan du ikke slaae de Grillen af Hovedet, bliver du en Gjæk for al Verden og forspilder dit Liv paa en taabelig Drøm. Lad nu dit Saar forbinde og hold dig rolig, til det er lægt! saa vil jeg glemme hvad du her har snakket over dig.”

Med disse Ord vendte Grev Albert ham Ryggen og overlod ham til hans egne Tanker og Saarlægens Omsorg; men Carl besluttede nu fuldt og fast, trods den stolte Grev Alberts Udsielighed, at

sætte sit Haab og Rigmors Kjærlighed paa en afgjørende Prøve.

Imidlertid gav Feltherren ham snart Andet at tænke paa, end driftige Eftobseventyr og gav længe ham og alle Ridderne fuldtog at tage vare i Estland.

Da endelig Grev Albert efter mangen blodig Fægtning erfarede, at han med sin lille Hob Korsriddere Intet kunde udrette mod de tallose Hedninger, opgav han sin Plan at bestorme Osel og modtog det ærefulde Forlig, Hedningerne tilbød ham i Riga. Derpaa drog han med sine Ridderne til Slesvig, hvor Kong Baldemar havde sammenkaldt alle sine Lehnsmænd og Vasaller for at lade Dagsmars niaarige Søn Prinds Baldemar krone.

Kongens store Plan var imidlertid lykkedes: ved Erkebisp Andreas's virksomme Indflydelse hos den nye Pave havde han ikke alene erholdt pavelig Stadfæstelse paa Keiser Frederiks Erkjendelse af det danske Herredømme i Tydskland, men han havde endogsaa erholdt et Gavebrev af Pave Honorius paa Alt, hvad han fremdeles vilde erobre i Estland. De gunstigste Omstændigheder syntes at forene sig for at fremskynde det store afgjørende Tog mod de nordlige hedenske Lande, hvilket Erkebispens saalænge havde virket for, og som Grev Albert nu med Glæde saae beredt og besluttet. De vigtige Efterretninger vare nemlig indtrufne, at Keiser Otto, med stor Huelse

over sin Opstand mod Paven, under stærke Selbrevfeller var død i Hartesburg med Poenitentssvøben i Haanden, og at den urolige Bisp Baldemar syntes at ville følge hans Exempel og endelig opgive sine stolte verdslige Planer; thi med stor Anger og Søn-derknuselse havde han ladet sig indvie til Cisterciensermunk i Lockum Kloster i det Calenbergste. Kongen syntes nu med Tryghed at kunne forlade Fædrenezlandet, saameget meer som den uroligste af hans nordtydske Vasaller Grev Henrik af Schwerin havde begivet sig paa en Balsfart til det hellige Land. Baldemars Vaabenmagt var stor, og hans Hu stod nu kun til at sætte Kronen paa det store Erobringsværk, saasnart han til Folkets Beroligelse havde ladet sin Førstefødte krone. Gjerne havde hans kjække Dronning villet ledsage ham paa dette Felttog; men hun havde atter en diende Søn ved Bryftet; hun kunde ikke engang være tilstede ved Kroningsfesten i Slesvig, men var bleven tilbage paa Ribehuus med sine Damer. Ingen syntes mindre tilfreds hermed, end Carl af Rife, som lønlig havde haabet at see Jomfru Rigmor igjen ved denne Fest.

Med stor Pragt og Hvitidelighed var Kroningsacten endt. Paa Slottet i Slesvig stod Kongen med Grev Albert ved Binduet i Riddersalen og saae hvor hidsig Grev Otto tumlede sin vilde Skimmel ud af Slotsgaarden.

”Han er vred for Alvor — sagde Kongen — men han adlyder dog. Ridder Carl har I vel ogsaa sat i Virksomhed?”

”Han maa nu alt være ifærd med at indstibe sit Mandskab — sagde Grev Albert — jeg troede ellers den gamle Tvist imellem dem var glemt.”

”Troer I, at eders Lærling, kjække Albert, nogensinde glemmer en Vres-sag? og troer I vor unge Frende har mindre Sprudeild i Blodet, end Nogen af os? De saae jo til hinanden i Kirken som det gjaldt Liv og Død. Under Felttoget holder Krigsloven dem nu i Lomme og de faae vel Leilighed til at kjøle det hidtige Blod. Jeg vilde nødig blande mig videre i Sagen. — Men hvad tykkes Eder om mine Udrustninger? kjække Albert!” spurgte Kongen nu med Stolthed og Glæde.

”De overgaae mine dristigste Forventninger, Herre Konge! fem hundrede Langskibe og hvert paa hundrede og tyve Mand — det maa jeg tilstaae: eders rige Lehnsmand har ikke sparet paa deres Skatte.”

”De velhavende Kjøbstædsborgere ikke heller — svarede Kongen — og vor fromme Erkebisp har foregaaet sine Bisper med et priseligt Exempel; han er bleven ung igjen den gamle troe Andreas. Selv Bisp Peder, som man allerede sagde død, har reist sig med Liv og Kraft fra sin Sotteseng og vil være med.”

— ”Dette Tog har i mange Aar været de kjække Sunesønners Yndlingshaab — bemærkede Grev Albert — det er intet Under, at de understøtte det med Lyft og Kraft; Og visselig! den fromme Erkebisp havde Ret: førend hele Landet er undertvunget og christnet, bliver der ingen Ende paa Barbariet og Bederstyggeligheden derovre: jeg har nu selv seet de oprørende Spor af deres Menneskeoffringer og Grusomheder mod de Christne; de rive Indvoldene ud af dem som glubende Uhyrer. Enhver christen Sjæl maa nu velsigne eders store dristige Foretagender, min Konge! Men knurre ikke Bønderne over det svære Krigsstyr? de fem hundrede Smaasnekker med Mandskab og Fødemidler er intet ringe Bidrag.”

— ”Hoben veed aldrig selv hvad den vil — sagde Kongen — kun det veed Bonden, at han vil have gode Dage; Vren og Seiren tager han gjerne med, naar sligt kan faaes for Intet. I den fromme salig Dagmars Tid var jeg for skaansom og eftergiben; derfor skriger man nu paa, jeg er haard og streng, og min ædle kjække Dronning er dem især en Torn i Diet. Dog det jævner sig vel. Folkegunsten er som Veir og Vind; den blæser ikke længe fra eet Hjørne. Den Konge, som vilde bekymre sig derom, blev snart en Bold for alle Vinde. Jeg veed nu hvad jeg vil og hvad jeg kan. De fromme Herrer Klerke knurrede ogsaa, da jeg førstegang lagde dem Skat

paa; nu, da det gjælder et Korstog, er ingen villigere og ivrigere, end de."

"Drager du nu i Krig, Fader! saa tager du mig vel med?" afbrød en lille guulsoffet Dreng Kongens og Grev Alberts Samtale, idet han klyngede sig kjærlic til Kongens Knæ og betragtede ham bedende med de venlige blaae Dine. Det var Festens niaarige Konge, den lille Prinds Baldemar. Kongen betragtede den skønne Dreng med inderlig Glæde.

"Det er førstegang, du beder mig om sligt — sagde han venlig og klappede Drengens røde Kinder — naar du blev Konge, vilde du jo have Fred med hele Verden; nu er du paa en Maade Konge, min Søn! men til du bliver større, gjør du dog bedst i at holde Ord."

"Jeg vil altid holde Ord — svarede Drengen — jeg vil ogsaa gjerne have Fred med alle Mennesker; men den fromme Erkebisp sagde jo idag, at der kun var Fred hos Gud i Himlen og at enhver from Christensjæl maatte kæmpe mandelic paa Jorden for Guds Rige. Skal jeg dog engang være en rigtig Konge og føre Krig for at forsvare Landet, saa maa jeg jo ogsaa lære det, Fader! og see hvordan du bærer dig ad, at jeg engang kan blive en ordentlig Konge, som du."

"Min fromme Dagmars Søn — sagde Kongen bevæget — du har din Moders sagtmodige Hjerte,

som du har hendes Dine og Haar. Du bliver neppe nogen stor Kriger; men jeg vil sørge for, at du med Guds Hjælp kan blive en lykkelig Fredsfyrste.

”Kan der da aldrig blive en rigtig Konge af mig — spurgte Drengen og de klare Lærere stode ham i Dinene — hvorfor lod du mig da krones i Kirken idag? Erkebispens meente dog, jeg vilde blive en god Konge, og alle Folk raabte høit og glædede sig derover; men hvad kan det hjælpe Altsammen, naar jeg ikke, som du, kan forsvare Folket og Riget og tvinge de ugudelige Hedninger til at lade være at stege og pine de Christne.”

”Du skal fra idag af have en Vaabenmester, min Baldemar! — svarede Kongen — naar jeg kommer hjem igjen, skal du vise mig hvad du har lært, og naar jeg saa næste Gang drager i Leding, skal du følge mig; derpaa har du mit Ord.”

Dermed var Drengen beroliget. ”Du maa ikke troe, jeg er bange, Fader! — sagde han glad — jeg tør nu ride paa den graae Hingst og jeg græder aldrig meer, naar jeg støder mig; kun naar du er vred og kalder mig en fiin spærlemmet Pige-dreng, eller naar jeg har gjort Nicolai Fortred” —

”Du gode fromme Dreng! — afbrød Baldemar ham heftig, idet han løstede ham op til sit Bryst og kysste ham — Gud lade dig bevare dit fjærlige Sind til du bliver gammel og graa! feig og

forsagt vil du ikke derfor blive; hvad du mangler i Styrke vil han give dig, som er stærk i de Svage, sagde din salige Moder.”

Dermed slap han Drengen og lod ham løbe tilbage til Grev Clauses lille Nicolaus og hans andre Legebrødre.

Kongen var bevæget. Billedet af hans fromme Dagmar var atter blevet levende i hans Sjæl og havde stemt ham mildt og veemodigt. Han lod Grev Albert berede Alt til Afreisen og gik ind i Slots tets Rustkammer for at iføre sig sin Rustning.

”Harde hun levet i denne Time — sagde han ved sig selv — maaskee havde hun nu dog bedet for de arme forblindede Hedninger — maaskee havde hun nu spurgt mig om det ogsaa kun var for Guds og den hellige Christendoms Skyld, jeg griber Sværdet igjen — og Dagmar, Dagmar! hvad skulde jeg svare dig? — Nei, nei, jeg er ingen Helgen — jeg vil ikke hykle for mig selv — tilgiv mig, fromme Sjæl! — jeg er det gamle Verdensbarn endnu og jeg kan ikke Andet. — Til Seir og Lykke blev Volmar fød! — ha Veengjerd, min kjække Veengjerd! din driftige Aand forstaaer mig kun ganske. Hvad de høie usynlige Magter bestemte Valdemar til, skal han blive.”

Han iførte sig nu sit gyldne Harnisk; derpaa tog han Skjoldet med Hjerterne og de sølvblaae

Løver fra Bæggen. "De stolte Løver skal ikke blues og ruste — sagde han — men Hjerterne ikke heller; nei visselig! ingen vild umenneskelig Kriger vil jeg vorde: de hedenske Qvinder skal ikke, som hine Ulykkelige, forbande mig og de Danske. Streng Mandstugt vil jeg holde — Mildhed og Forbarmelse skal med det hellige Kors ledsage mit Sværd og mit Banner — jeg være saa verdslig som jeg vil — jeg kæmper dog for Korsets som for Kronens Ære."

Nu faldt hans Dine paa en stor rød Plet paa Ilisegulvet, som man forgjeves havde søgt at udslutte og lagt en gammel Pantserærk over for at skjule. "Ja, her var det den blodige Gjerning skete — her myrdede Gildebrødrene Kong Niels — sagde Kongen tankesuld — det var Landets egne Børn, som myrdede deres lovmæssige Konge. Hm — mod mig knurrer man nu ogsaa og mod Beengjerd; jeg gjør heller ikke Folket lykkeligt, siger man — ha, hvad større Lykke vil man da, end Ære og Seir — naar havde Danmark siden Knud den Store da en Konge, som var mægtigere og bød over en større Hær, end jeg i denne Time. Det koste hvad det vil! Baldemar Seier maa fortjene sit Navn." Derpaa greb han Sværd og Skjold og forlod det skumle Rustkammer.

En halv Time efter foer Kongen ned ad Elven for selv at være tilstede ved Hærens Indskibning.

Dagen efter drog den unge kronede Prinds Balde-
mar tilbage til Ribehuus med sit Følge, medens
hans mægtige Fader stod under det bugnende Seil
paa sin Dragestav i Spidsen for tusinde Seilere og
omringet af sine Riddere og Lehnsmænd. Blandt
de mange geistlige Herrer, som fulgte ham paa dette
Tog, vare, foruden Erkebispnen og Bisp Peder, den
flesvigste Bisp Nicolaus og de listandske Bisper
Herman og Theodorik, og blandt hans Vasaller og
Lehnsmænd saaes dennegang ogsaa en ham tro og
hengiven Vender, den kjække Fyrst Wislaw af Rygen.
Paa et af de største Langskibe stod Grev Otto blandt
Friserne med Svend Starke og Broder Gamling ved
Siden, og i Spidsen for de fem hundrede mindre
Skibe foer Carl af Rise paa en let Seiler, paa hvis
Speil den forvovne Elsker havde ladet sætte Rigmors
Ravn med store forgyldte Bogstaver.

Bed Lyndanisse, ikke langt fra Stedet, hvor
det gamle Reval blev bygget, strækker sig en stor
Sandbanke ud i den firske Bugt; der laae en
Skandse, som Estlænderne ved Rygtet om Balde-
mars Ankomst havde stærkt besat, da de med Rette
frygtede for, at han der vilde gjøre Landgang.

De kjække Hedninger havde længe ventet dette
Angreb og havde beredet sig paa at forsvare deres
Tredie Deel.

Afguder og deres Frihed til det Yderste. De havde samlet en uhyre stor Hær af deres Troesforvandte fra Preussen, Lithauen, Semigallien og Rusland og havde betroet Anførselen af Hæren til den berømteste af de Semigalliske Eldste, den gamle Westhard, der var ligesaa bekjendt for sin Grusomhed mod de Christne, som for sin Snildhed, Kjækhed og Drabelighed i Kampen.

Aldrig var der i disse Egne seet saa stort et Antal Krigere samlet. Deres Styrke var saa stor, at den gamle Westhard troede, det blotte Syn af sli­ en Magt maatte være tilstrækkeligt til at skræmme den dristigste Fjende tilbage. Magtet han ikke havde ifinde at levere noget Hovedslag ved Lyndanisse, hvor han ikke med Fordeel kunde benytte sig af hele sin Styrke paa een Gang, fandt han dog den store terras­ formige Sandbanke særdeles skicket til sin Hensigt; han lod den derfor fra øverst til nederst saa tæt besætte med Krigere, at den ene ikke syntes at kunne røre sig for den anden; paa samme Maade lod han alle Høiderne ved denne Deel af Kysten besaae med Krigere, saa at man fra Søsiden intet Andet kunde vine, end lutter glindsende Hjelme og Spyd, og hele Landet dersfra maatte see ud som een eneste stor Balsplads, opfyldt med kampfærdige Mænd, der ikke engang havde levet Plads til nogen Fjende.

Overst paa Bakken paa en stor Kampesteen stod den gamle høie Hedningfeltherre selv i sin korte Bjørneskindskjortel med det plumpe Egestjold, prydet med et kobberbeslaget Drexhoved, paa Armen, og en stor Stridsøxe i Haanden. Han var fjendelig for Alle ved sin Kæmpeskikkelse og ved den røde flyvende Hane, han, ligesom Afguden Rhadegast, bar paa sin lodne Stridshue. Den store Stridsøxe brugte han baade til Vaaben og til Commandostav og paa dens Bevægelse mod Himlen eller Jorden kunde enhver Krieger strax see, om han skulde frem eller tilbage. Nærmest omkring ham stode Efternes Ældste og alle de unge stærke Krigshøvdinge, blandt hvilke en høi smuk Mand med en sort Løve paa Stridshuen i Særdeleshed tildrog sig Alles Opmærksomhed. Paa Hoiene holdt de barsøddede Hedningpræster en gruelig Menneskeoffring af fangne Christne, og under vilde hylende Sange indviede de Krigernes Sværde i de ullykkelige Slagtoffers Blod.

I tre Dage havde Hedninghæren allerede i denne Stilling anstillet Offringer og ventet paa Hjensden. Solen stod alt høit paa Himlen den fjerde Dag, og den gamle Westhard raadsløg utaalmodig med Efternes Ældste og sine Høvdinge og meente, den store Flaade, man havde seet i Østersøen, maatte have taget en anden Vej. Da lød det pludselig: "der er de, der er de!" og man saae nu en Flaade

med en stor Skov af Master flyve ind gennem den finste Bugt, med Seilene udpustede af en rask Sydøstvind.

”Hvormange Skibe troer du der kan være? Kyriawan!” spurgte Feltherren den unge Høvding med Løven paa Stridshuen, efterat han havde uddelt sine Befalinger og nu saae Flaaden styre lige paa Lyndanisse.

”Med Dromer og Knorer er der vist ved de tusinde Snekker — svarede den unge Hovedsmand — men næsten Hælsten ere dog kun smaa.”

”Saa kan der ikke være over 70,000 Mand, baade med Roerkarle og Stridsmænd — sagde Feltherren — kan du see, om Kongeskibet er med?”

”Jeg seer et stort Langskib med en forgyldt Drage i Forstavnen og med purpurøde Seil.”

”Det er gamle Bolmars Drage — sagde Westhard — saa er Kongen selv med, og vi skræmmer dem neppe fra Landet. Du kan ikke for rask, Kyriawan! ere vi endogsaa ti mod een, her hjælper det os ikke, og den der gaaer et Skridt frem, naar jeg har raabt tilbage, lader jeg som en Christenhund levende opstjære.”

”Ved min sorte Gud! — sagde Kyriawan mørk og berørte Løvebilledet paa sin Stridshue — maatte jeg raade, skulde ingen Dansker komme levende iland; men det maa I forstaae, strenge Høvding!”

”Enten skal de alle flye inden min Stridsøxe synker — sagde Westhard — eller de skal Alle blive her og fortæres af vore Ravn; forstaaer du mig nu?

Kyriawan nikkede taus og reed fort efter bort fra Høien for at uddele Feltherrens Befalinger.

Ved Dragestavnen paa Kongeskibet stod Valdemar i sin gyldne Rustning, mellem Erkebisp Andreas og Bisp Peder, og saae forbauset mod den fjendtlige Kyst, som i Middagsolen blinkede af de utallige Hjelme og Spyd. Et større Antal Fjender havde han aldrig seet for sig, og førstegang i hans Liv forlod den Rolighed og Besindighed ham, hvormed han ellers uforfærdet gik en overlegen Fjende imøde. Han taug og saae mange af sine kjæfeste Krigere blegne: selv i Grev Alberts dristige Ansigt saae han en Spænding og Forbauselse, som vidnede om, at han ansaae en Landgang her for unuelig.

”Fordømt! — udbrød endelig Kongen og stampede i Dækket — er det Koglerie og Djævelsblændværk, eller har al Verdens Hedninger forsamlet sig her for at spotte os? — alle Seil ned! her var det jo Afssindighed at lande. Seilene ned!” Kongens Befaling gjenlød nu fra Skib til Skib, hvorpaa alle Seilene langsomt gløde ned og hele Flaaden standsede. Et vildt hylende Haanskrig lød ved dette Syn fra Kysten og under et umaadeligt Brag af de utallige Stridsøxer og Skjolde opreistes fra alle Høiene ved

Kysten lange Stager med blodige Hoveder af de of-
frede Christensfanger.

Kongen og alle Krigerne stode tause og har-
mede sig. Bisp Peder gik urolig frem og tilbage paa
Dækket og ønskede kun Lilladelse til at give sin bræn-
dende Jøer Luft. Erkebisp Andreas stod imidlertid
rolig med foldede Hænder og syntes at bede.

”Nu hvad siger J? fromme Herre! — afbrød
endelig Kongen hans stille Andagt med harmfuld
Røst — her var et godt Raad bedre, end den bedste
Bønnebog.”

”Min Sjæl er stille for Gud — svarede Erke-
bispnen høitidelig — thi af ham er min Forventelse.
Er han eders Klippe, Herre Konge! da skal J ikke
roffes; han vil hjælpe os for sit Navns Vres Skyld
og frie os og forlade os vore Synder for sit Navns
Skyld.”

”Nu er det ikke Tid at prædike om vore Syn-
der, ærværdige Herre! — sagde Kongen utaal-
modig — Siig mig kun, om J mener, vi kan
lande her!”

”Trykker ingen svar Synd eders Sjæl, Herre
Konge! — svarede Erkebispnen i samme Tone uden
at bekymre sig om Kongens Hestighed — tør J
lægge Haanden paa eders Hjerte og sige: for Guds
Rige og hans Vres Skyld drog jeg Sværdet; saa
land i Guds Navn! og han, som er vor Styrke,

skal ikke gjøre os til Skjændsel for vore Fjender og til Bespottelse blandt Hedningerne.”

”Hvo er reen og retfærdig for Gud? — sagde Kongen betænkelig — behøves der en Hær uden Synd til her at vinde Seier, saa maatte jeg have udfkrevet Helgene til mine Landsedragere og Guds Engle til mine Ryttere. Hvad siger I? Bisp Peder!”

”Vi ere Alle Misdædere for Gud — udbrød den ivrige Bisp og steg op paa en Koergalt for at høres af Alle — vilde Herren nu gaae i Nette med os for vore Døvelser, maatte vi visselig knuses og forgaae; men han lever, ved hvem vi ere retfærdiggjorte, og ved ham skal vi leve og seire. See, hist staae de, Guds Ord og Guds Navns Foragtere, disse hedenske Uhyrer, som have myrdet vore Brødre og udrevet christne Hjerter til deres blodige Afguders Ære — see! hist svinge de vore Brødres Hoveder paa deres Spyd. Skulde vi see paa slikt et Syn og vige? nei, da maatte der ikke være en Draabe christent Blod i vore Hjerter. Tæl ikke Fjendens Arme og spørg ikke om deres Styrke! Land i Guds og alle Helliges Navn, Herre Konge! og jeg siger med den hellige Sanger: de Ugudelige have draget deres Sværd og spændt deres Buer for at fælde og slagte dem, som ere oprigtige paa Veien; men hvad skal Rjød gjøre os, naar Manden er med

os? deres Sværd skal komme i deres Hjerter og deres Been skal sønderbrydes — de skal blive som Abner for Beiret og Herrens Engle skal støde dem bort — deres Bei skal blive mørk og slibrig og Herrens Engel skal forfølge dem; men vor Sjæl skal glæde sig i Herren — den skal fryde sig i hans Frelse.”

”Amen!” sagde Erkebispnen og Kongen og alle Krigerne gjentog det.

”Bisp Peder var nylig kommen op af en svær Sygdom; hans Ansigt var blegt som en Dødnings; men hans Dine tindrede og hans Røst var mægtig, som om en prophetisk Mand talte igjennem ham.

”Net saa, min kjække Bisp Peder — sagde Kongen nu glad og trøstlig — J taler som en dygtig Guds Mand og paa eders Ord vil jeg lide.” ”Seilene op! vi lande!” — bød han nu med sin mægtige Felt herrestemme, og under et almindeligt Jubelraab heisfede atter de tusinde Seil. Flaaden styrede lige mod Kysten og kastede Anker; under en stadig Nilerregn gif Hæren i Land paa Aareskuderne, medens Sjenden paa deres Feltherres Befaling trak sig pludselig tilbage fra Kysten og lod Baldemar, til hans store Forundring, uhindret udskibe hele sit Mandskab og besætte Høiderne ved Bugten.

”Storm du nu strax Skandsen med dine Friser, min raske Otto!” sagde Kongen til sin unge Søster;

son, saasnart han saae Hæren paa Landet. Og Grev Otto blev glad ved strax at betroes saa vigtigt et Hverv.

Nu vendte Kongen sig til Grev Albert. "Fjenden lader til at ville lokke os i en Fælde — sagde han — det var neppe af Frygt de droge tilbage. Saasnart Skandsen er vores, skal den udvides og befæstes stærkt, for at dække os og Flaaden Tilbageveien. Vi vil ikke overile os, Albert! her vil vi nu strax opslaae Leir. Lad Carl af Nise og Absalon Bælg imidlertid udforske Fjendens Bevægelser!"

Den kloge Feltherre billigede Kongens Forsigtighed og skyndte sig at udføre hans Bud. Absalon Bælg var strax ved Haanden, han svang sig flux paa sin Hest og lovede at opsøge Carl af Nise, men han søgte ham over en halv Time forgjeves.

Under den steile Bakke ved Stranden var en dyb Sandgrube, som dannede en rummelig Grotte; dette affides Sted havde Bisp Peder strax valgt sig til Bolig, istedetfor et Telt, og Carl af Nise havde været ham behjælpelig med at berede ham et Straaleie der og bringe ham de saa Fornødenheder fra Skibet, som han ønskede. Her saae Absalon Bælg endelig forundret Carl af Nises Skimmel staae uden for Grotten og Ridder Carl træde ud deraf med et saa besynderlig høitideligt Ansyn, som om han havde seet Aander eller havt himmelske Aabenbaringer.

Saa snart Ridder Carl hørte Kongens Befaling, kom han dog strax til Besindelse og svang sig paa sin Skimmel uden at sige et Ord.

Medens Grev Otto nu rask og lykkelig bestorde med den fjendtlige Skandse med sine dristige Friser, og den øvrige Deel af Hæren opslog Telte og forskandsede Leiren med Pæle og Græstørv, rede Carl af Ruse og Absalon Bølg op mod en høi Bakke, hvorfra de troede at kunne overse hele Eggen. Det var en smuk Sommeraften først i Juni; Veien var øde og stille; der var intet Menneske at see, og Aften-solen bestinnede fredelig det af Krigsfolk nedtrampede Græs paa de fjendtlige Sletter.

Ridder Carl reed endnu taus og tankesuld og Absalon Bølg ventede utaalmodig paa at hans Ledsager af sig selv skulde meddele ham hvad Besynderligt der lod til at være hændtes ham.

”Var der Engle eller Djæble i den Hule, hvorfra I kom ud, Ridder Carl! — spurgte han endelig — I har jo tabt baade Mund og Næse derinde, og jeg kunde ligesaa gjerne ride paa Udforskning med en Erømand.”

”Jeg var hos den fromme Bisp Peder — svarede Carl — han vil leve som Eremit i den Grotte, saalænge Leiren staaer ved Lyndanisse. Det er en mærkelig Mand, og det maa ikke undre Jer, at en

Samtale med ham kan give en Lægmand fuldstoy at tænke paa."

"Bisp Peder! — gjentog Absalon Bælg -- ja vil I blive klog paa ham, kan I have nok at tænke paa; jeg tænker han gjør os Alle gale tilsidst; jeg har aldrig seet ham saa forunderlig som i disse Dage; han seer jo ud som en Død, der er opstanden af Graven, og hvert Ord, han siger, gjør et Indtryk paa Kongen og os Alle, som han var en Mandeseer eller Prophet. Den kloge Henrik Harpestræng ryster paa Hovedet og mener, at hans Sygdom og hans brændende Iver for dette hellige Tog har forvirret hans Hjerne. Han skal have sagt i sin Sygdom, at han har været død i fem Aar, men at han har bedet Gud om at maatte vende tilbage i Legemet for at være med paa dette Korstog."

"Hvad han saa har sagt i sin Sygdom eller ikke — svarede Carl — saa veed jeg vist, at hverken Henrik Harpestræng eller Kongen af os bliver saa klog som han i vore Dage. Naar jeg undtager hans Broder Erkebisp og Abbed Gunner i Dm, er der neppe saa lærd en Mand i hele Danmark.

"Han maa være saa lærd, som han vil — sagde Absalon Bælg — jeg giver ikke Stort for hans Forstand, naar han kan see Englen paa St. Lucii Spiir i Roskild true med Sværdet i Maaneskin, eller naar han, som nys i Ebelholt Kloster, kan see

Boxlys og himmelske Fakler paa Abbed Vilhelms Grav. Siden han kom saa slet fra det i Slaget ved Lene, har han nok af Anger og Bodsferdighed vaaget og fastet over sine Kræfter, og det er intet Under, at han nu kan see saa mange Sole og Maaner paa Himlen som det skal være.”

”Man sig hvad man vil! — svarede Carl als vorlig — han er en from og gudsfrygtig Mand, og skulde Nogen agtes værdig til at have himmelske Syner og Aabenbaringer, veed jeg Ingen, hvem jeg snarere vilde troe det om, end om ham.”

”Men for Pokker, er det da ikke Uffindighed — ivrede den tykke Ridder — han bilder sig jo ind, han er Kongens Skyttsaand, og at Lykken ikke længer kan være med Kongen, naar han forlader ham; han vil jo have læst Kongens Skjæbne i en Bog, som ingen Anden havde Magt til at aabne — og hvad den gamle Saxo skal have sagt ham i sin Dødsstund” — —

”Lad os ikke tale om slige dunkle og underlige Ting, ædle Ridder! — afbrød Carl ham urolig — det er ikke godt at grunde for meget paa Sligt, det overgaaer vor Forstand. Her maae vi have Dinene med os og ikke glemme hvorfor vi ere udsendte.”

”Her er ingen Hjender at see endnu — tog Absalon Vælg atter Ordet og studsede over Carls Urolighed og den hemmelighedfulde Alvor, hvormed

han søgte at afbryde denne Samtale. Men jeg fik jo ikke at vide hvad vor nye Peter Eremit har præket for Jer i sin Hule — vedblev han — da J kom ud derfra, skulde man troe, J havde været i den syvende Himmel. Han har vel aldrig sat Jer nogle af sine fromme Grillen i Hovedet? tag Jer iagt, Ridder Carl! Grillenfængeriet skal være slemt til at smitte; jeg har længe mærket, at J er alt for lettroende: J har hørt saamange Mirakler og Eventyr hos den gamle Saxo i eders Barndom, at de allerforunderligste Ting synes Eder rimelige og naturlige.”

”Med eders Forlov, ædle Ridder! — svarede Carl heftig — det er en daarlig Forstand og et taabeligt Hovmod, som vil indbilde Jer og alle selvkloge Mennesker, at der intet Andet er sandt og virkeligt, end hvad J kan tage og føle paa. Troede jeg ikke allerede i denne Verden at fornemme en høiere Natur og et inderligere Sammenhæng mellem Aand og Legeme, mellem det Himmelske og Jordiske, end det, vi daglig erfare, saa vilde Alt, hvad jeg hører og seer i Verden, kun have lidet Tillokkende for mig. Hvad Bisp Peder har betroet mig vil jeg ikke sige til Nogen og mindst til Eder. J vilde kun lee og spotte derover, eller vel endog ryste medlidende paa Hovedet over mig, som over den fromme Bisp, og sige jeg var ikke rigtig i Hovedet.”

”Nu faaer I ikke No, for I har sagt mig det”
tog Absalon Bælg atter Ordet og anvendte nu al sin
Overtalelseskunst for at vinde Carls Fortrolighed.
Han lod endogfaa tilsidst som han ikke var utilbøielig
til at antage Bisp Peders Iver og Begeistring i denne
hellige Krig for en Art guddommelig Indskydelse.

”Naar I paa eders Ridderære vil love mig at
tie dermed — sagde endelig Carl og gav efter for den
Trang, han selv solte til at meddele sig — saa hinc
drer det vel ikke, at I veed det.

Absalon Bælg lovede Tausshed.

”Saa viid da — vedblev Carl, spændt og ivrig —
her forestaaer os visselig en stor Ulykke; men naar
vi gjøre Bod og Poenitentse, vil Herren sende os et
Segn i Noeden; kun ved det kan vi seire — og jeg”
— her standsede han og rødmede — ”troe kun ikke, det
er Hovmod! jeg føler kun alt for vel hvor ringe og
uærdig jeg er dertil — jeg er udseet til et Frelsens
Redskab for Mange, hvis jeg ydmyg og from ad-
lyder Binket og giver Agt paa Tegnet fraoven.”

”Tag ikke min driftige Mening ilde op, Ridder
Carl! — svarede Absalon Bælg og havde Røse med
at holde sin Latter tilbage — Enten er den fromme
Bisp affindig eller han har isinde at benytte eders og
menig Mands Lettroenhed til et fromt Gjøglespil.
Glaae de Tanker af Hovedet og lad os ikke vente
andre Segn og Underværker, end dem, vort gode

Sværd og vor Trostaa mod Kongen, med vor Iver for Christendommen og den retfærdige Sag, paa en ærlig og naturlig Maade kan fremkalde!"

"Jeg har al Agt for eders ædruelige Forstand og eders ridderlige Dygtighed — sagde Carl fortrydelig — men jeg maa tilstaae, jeg anseer Jer ikke for at have mindste Forstand paa aandelige Ting: det undrer mig ikke, at I kun seer Ussindighed eller listig Underfundighed, hvor jeg ærer de usynlige Magters underfulde Bink og Tilskikkelse. Det fortryder mig kun, at jeg ved min Aabenhjertighed har udsat mig for eders Ringeagt og medlidende Spot; men det faaer nu saa være. Vi vil snart faae at see hvad eders Dygtighed og verdslige Klogskab og hvad al Menneskemagt her formaaer."

Dermed gav Carl sin Skimmel af Sporerne og reed i Siirspring op paa Bakken, hvorfra han ved de sidste Straaler af den nedgaaende Sol overskuede Eggen. En stor Skov begrændsede Udsigten mod Syd-kanten og foran Skoven opdagede hans skarpe Syn en fjendtlig Forpost.

"I havde Ret — raabte nu Absalon Bælg og indhentede ham hastig — vi skulde have Dimene med os og ikke sladret om Tegne og Mirakler. See engang tilbage, Ridder Carl!"

Carl saae hastig tilbage og bemærkede med Forbauselse to Flokke fjendtlige Ryttere, som fra mod-

fatte Sider fore mod hinanden bag ved dem og allerede havde affkaaret dem Tilbageveien.

”Enten maae vi nu lade os nedhugge eller overgive os”, sagde Absalon Bælg.

”Eller hugge os mandelig igjennem”, sagde Carl og drog sit Sværd.

”Var jeg saa fast i Mirakkeltroen som J, vilde jeg troe, det var muligt — svarede Absalon Bælg og drog ligeledes sit Sværd. Det er da vel Ulykken, der er spaaet os; see nu til, J hitter Tegnet og hjælper os ud af denne Knibe, saa vil jeg troe, J er en Mirakkelsmand.”

”Ingen Spot, Hr. Ridder! skal ikke Fjenden træffe os i skammelig Strid! Lad os i Guds Navn gjøre hvad vi kan! skal vi falde, fordres der Intet meer af os i Verden; saa maae Andre fuldbringe hvad vi ikke vare værdige til.”

Med disse Ord foer Carl mod Fjendens sluttede Rytterlinie, uden at see, om hans Baabenbroder fulgte ham eller ikke. Snart reed Absalon Bælg forpustet ved hans Side og nær var det dristige Foretagende lykkedes dem. To fjendtlige Ryttere styrtede ved det første hidfige Angreb, og Linien var brudt. ”Nu rast affted!” raabte Absalon Bælg og sporede sin lette Hingst. Men Carl skammede sig ved at vende Fjenden Ryggen; han vendte sin Ganger i ubændig Stridslyst; Absalon Bælg bandte ham

heftig, men vendte ogsaa og foer ham til Hjelp. Der faldt endnu en fjendtlig Rytter; men i samme Dier blif vare de to forvovne Riddere tæt omringede af hundrede fældede Spyd. De vare upaatvielelig blevne gjennemborede fra alle Sider, havde ikke en stærk mandig Stemme raabt nogle Ord, som de ikke forstode, idet den unge Hedninghøvding pegede paa den sorte Løve paa sin Stridshue.

”Vi overgive os paa Tro og Love” — sagde Absalon Bælg og overrakte den fjendtlige Høvding sit Sværd.

Carl beed sig harmfuld i Læben og tabte Sværdet af den saarede Haand.

Paa et Vink af Høvdingen vare de i et Dier blif bundne.

”Under den Sorte os Seier, skal han have Jer med Hund og Haar — sagde den vilde Kyriawan — I ere et stoltere Offer, end hundrede Oxer.”

De fangne Riddere blegnede, og midt i Rytterhoben maatte de nu følge Kyriawan og hans overmodige Ryttere til Skoven.

De tvende unge Ridders Udeblivelse bekymrede Kongen og alle Ridderne høilig, og der blev udsendt et større Antal Riddere til at udforske Eggen og Sjendens Stilling. Erkebisp og Bisp Peder vare især urolige for Carl af Rise, og Bisp Peder indsluttede sig taus og betænkelig i sin Hule.

Skandsen var indtaget og befæstet, og Kongen tænkte paa at rykke frem i Landet, da endnu ingen Fjende lod sig see. Nogle Dage gik imidlertid hen med Raadslagninger og Tilberedelser. En Morgen, da Alt var beredt til Opbrud, meldte der sig et stort Gesandtskab af Esternes Eldste. Kongen, som just opholdt sig i den forjagne listandske Bisp Theodoriks Telt, modtog dem der og hørte med Forundring og Glæde deres Andragende. De lovede nemlig en fuldkommen Underkastelse og forlangte at døbes. Erkebispens og nogle af de andre Bisper døbte dem strax med stor Glæde ved Stranden, hvorhen Kongen selv og hans vigtigste Hærførere og Riddere havde ledsaget dem. Men Bisp Peder traadte ud af sin Hule og rystede betænkelig paa Hovedet; han vilde ingen af dem døbe, men nærmede sig til Kongen og hvistede ham et hemmeligt Ord i Øret. Dog Kongen bekymrede sig ikke derom; thi den ivrige Bisp syntes ham hver Dag mere forvirret og gaadefuld.

De hedenske Gesandter havde lovet at bringe alle deres Landsmænd til at underkaste sig og lade sig døbe, saavel som at tilbagevende de to fangne Riddere; de bekræftede deres Løfter med Ed under mange underlige Fagter, medens de kastede Stene i Vandet over deres Hoveder. Derpaa bleve de med prægtige kongelige Gaver tilbagevendte til deres Landsmænd.

Da de droge bort, fulgte Bisp Peder dem i nogen Frastand og saae, hvad han havde formodet, at de omhyggelig afvaskede deres Hoveder i det første Vandsted, de traf paa, og dette var ham et sikkert Tegn paa, at de kun i en listig forræderisk Hensigt havde besøgt den christne Leir og kun paa Strømt havde modtaget den Daab, de saaledes ilede med at aftvætte. Han tøvede ikke med at underrette Kongen og Grev Albert derom; men hans hemmelighedsfulde Bæsen og sære ivrige Adfærd bestyrkede dem endnu mere i den Formening, der allerede var udbredt om ham, at han leed af Sygdom og Sindssforvirring; og man fæstede ingen Tro til hans Advarslar. Han tiltalte Kongen med haarde og driffige Ord af Jeremias og gif som en truende Ulykkesprophet tilbage til sin Hule.

Næste Dags Aften vare de fangne Riddere endnu ikke tilbagesendte, og til Fjenden havde man Intet videre hørt eller seet. Kongen holdt et alvorligt Krigsraad i sit Telt; men i Leiren gjorde Krikerne sig tilgode, og man troede, at dette hele Felttog allerede saagodtsom var endt uden Sværdslag.

I et af de største Telte sad Svend Starke og Broder Gamling ved Alkruset blandt de sjællandske Ryttere, Ryradsfrigere og Bueskytter. De talte om Keiser Ottos Flugt og deres Tvekamp med de to

keiserlige Riddere. Alle roste Kongens Manddom og Tapperhed.

”Men hvad siger I da om Dronningen — tog Broder Gamling Ordet — aldrig har jeg endnu seet saa herlig og mandhaftig en Kvinde. De Keiserlige vare, min Tro, mere bange for hende, end for os Alle tilhobe.”

”Det er intet Under — sagde en gammel Rytter — hvem er ikke bange for hende? den Onde skinner hende jo skinnbarlig ud af de sorte Dine. Har I ikke hørt hvad hun sagde til Kongen Morgenen efter Brylluppet og hvad alle Folk synger om hende i Danmark? Derpaa greb han Kruset og begyndte at synge *):

”Varle om Morgenen langt før Dag

Hun krævede sig for Morgengav’:

Give I mig, kjære Herre! Samsøe

og en Guldkrone af hver en Møe!

See da vorde hende Beengjerd!”

”Hold Mund med den dumme Ridvise! — raabte Broder Gamling — den har jo den puffedede Claus Klumpe gjort, fordi han ikke strax fik Guld og grønne Skove for sine Dumheder.”

”Syng I kun Visen! raabte en heel Flok sjællandske Ryttere — Visen er god nok: hun har ingen bedre fortjent; hvad var det saa Kongen sagde?”

---

*) See Visen om Dronning Beengjerd i danske Viser fra Middelalderen.

”Kongen sagde nei — vedblev den Gamle — han talte et godt Ord for de fattige Møer; men Qvinden blev ved at plage ham.” Og nu sang han igjen

”Min kjære Herre, lad det saa være!

J lade ikke Fruer Skarlagen bære!

Min Herre, den Bøn maa J mig vide:

J lade ikke Bondesøn god Hest ribe!

See da værde hende Beengjerd!”

”Skam skulde hun faae, vilde hun tage vore gode Heste fra os, Skam skulde hun faae! — raabte alle Rytterne efter hverandre og gjentog Omqvædet — bliv ved! hvad sagde saa Kongen dertil?”

”Han sagde nei, og talte et godt Ord baade for Fruer og Bønder; men Qvinden blev ved at plage ham: hun vilde have Landet beslaaet med Jernlænker, saa at ingen Sjæl skulde komme ud eller ind, uden at pines for Lold, og dertil skulde den fattige Bonde føre Kul og Ved og Borgerne betale de Ribe Smedde; men saa slog Kongen i Sengen fjælen for hende, saa det knagede.” Dermed slog den halvdrukne Rytter i Feltbordet og sang:

”Min Fader var en Konning for mig,

Han havde en Fader til Konge for sig,

Uden slige Paafund danste Konger sig søde

Dg lægge ikke Bønder og Borger strax øde.”

”Det var vel svart af Kongen — leve Kong Baldemar! en Slyngel hvo der svigter den Skaal!”

raabte alle Rytterne i Munden paa hverandre og tømte deres Kruus.

”Den Skaal drikker jeg med af Hjertens Grund — sagde Broder Gamling og stak sit Kruus ud til Bunden — Kongen leve! men Dronningen, min Salighed, med! og synger I endnu et Nidvers om den kjække stolte Dronning Beengjerd, ved alle Helgene og Djæble, saa faae I med mig at gjøre, om I saa var hundrede Skabhalse og Hallunker om mig.” Her satte han sit Kruus saa fast i Planken, saa det brast.

”Bryd du dig ikke om den forløbne Munk, Kammerat! — raabte nu en ung stærk Ryradsfriger og reiste sig — de frisiske Storpralere skal hverken forbyde os at synge eller drikke.”

”Synge! synge!” raabte alle Rytterne og Bueskytterne og reiste sig.

”Ja, hvor var det nu vi slap?” sagde den gamle Rytter, lidt betænkelig, og saae til Broder Gamling og Svend Starke, som stak Hovederne sammen og knyttede de vældige Næver.

”Sy for den Lede, Kammerat! tør du ikke synge meer? — raabte den unge klammerielystne Ryradsfriger — ere vi saa mange Sjællandsfarer her og skulde lade os lumpe af et Par Friser? Tør ikke du, saa tør jeg: vil I vide hvad Dronningen sagde, saa hør efter!” Og nu sang han med vrængende Stemme:

”Kjære Herre! hvad tør Bonden mere ved
 End Vændredø*) og Flageled?
 Hvad skal Bonden med mere i Boe,
 Foruden en Dren og en Ko?

See da vorde hende Beengjerd!”

Men neppe havde den unge Ryradskriger sjunget dette Vers, førend han tumlede til Jorden, truffen af et svært Olkruus i Panden. Idetsamme sprang Broder Gamling og Svend Starke over Bordet midt ind iblandt Rytterne, og der begyndte saa alvorligt et Slagsmaal, at de to frisiske Kæmper, med al deres Styrke og Behændighed, nær vare blevne ihjelslagne, havde de ikke faaet hastig Hjælp af deres Kammerater og Landsmænd, som ilede til i Hobetal og blandede sig i Slagsmaalet.

Den Larm, som herved opkom i Leiren, naaede snart Kongeteltet, og Kongen udsendte strax Grev Albert med streng Befaling til at holde Orden og Mandstugt. Kun med Møie lykkedes det den alvorlige Feltherre, ved hans store Anseelse blandt Krigerne, at bringe dem til Rolighed. Da Slagsmaalet endelig var ophørt og nogle Krigere strengelig straffede, sang de sjællandske Ryttere dog endnu langt ud paa Natten Smædesange om Dronning Beengjerd, og Kongen hørte selv med stor Harm det hadefulde Omqvæd:

*) s: sammenslættet Vidiedø.

"Vee da vørde hende Beengjerd!"

eller som nogle sang:

"Skam faae hun Beengjerd! Herre Gud være med
Kongen!"

Baldemar blusfede af Forbittrelse og stod alt i Begreb med at udstede en frygtelig Befaling mod de dumdriftige Oprørere; men da lod pludselig det Skrig i Leiren: "Fjenden! Fjenden!" og i et Dieblif var der saadan en Forvirring og Uorden i hele Leiren, at det ikke var muligt for Høvdingerne at samle deres Mandskab. Kongen greb sine Vaaben og foer ud af sit Telt. Det var en mørk og stormfuld Nat. Faklerne udblæstes. Krigerne løb frem og tilbage. Fra fem forskjellige Sider i Leiren lod der Forførelseskrig og Vaabenbrag, og fra alle fem Kanter styrtede Fjenderne frem med vilde hylende Angrebskrig. Kongen svang sig paa sin Ganger med Grev Albert og Grev Otto. Han anstremte sig forgjeves for at bringe Orden i Hæren. Naar Fjenden dreves tilbage paa een Side, trængte han frem fra fire andre, og Mørket gjorde al ordentlig Modstand umulig. En Flok Hedninger, ledsagede af hine forræderiske Gesandter, brøde endogsaa ind i Bisp Theodoriks Telt, hvor de den forrige Dag havde seet Kongen; de troede, det var Kongeteltet, og myrdede Bispfen, i den Formening, at det var Kongen. De slæbte

det mishandlede Liig om med sig og raabte: "Kongen er falden! Kong Bolmar er falden!"

Da de Danske hørte dette, blev Skrækken og Forvirringen endnu almindeligere.

Udmattet af den spildte Anstrengelse, standsede Kongen tilsidst sin Ganger og saae fortoivlet mod den mørke Himmel. "Forbarmende Gud! — raabte han — forlader du mig i denne Ulykkesnat!"

"Endnu er der Frelse og Forbarmelse foroven, naar I omvender Eder, forblindede Konge!" lod idetsamme en velbekjendt kraftig Røst i hans Øren. Det var Bisp Peder, der holdt paa en sort Hingst ved hans Side med en brændende Fakkell i sin Haand; de sneehvide Haar fløi om hans blottede Hoved, hans blege Ansigt var stærkt oplyst af Fakkelskinnet, og der brændte en Ild i hans Dine, som fast forføredede Kongen.

"Herren staaer de Hoffærdige imod — sagde Bispen med huul Stemme og slyngede den gnistrende Fakkell — kun de Ydmyge giver han Raade; ydmyg Eder, Herre, for Kongernes Konge! sværg ham Bod og Bedring! — lov mig helligt, at I aldrig meer vil høre paa den stolte Beengjerds Raad eller plage Folket over dets Ene! — giv den hellige Nicolaus's Kirkestøt tilbage, som I med vanhellig Haand har frataget Helligdommen, som en formastelig Kirkeraner!"

”Død og Fordømmelse! hvad vover J at sige mig, Afsindige!” udbrød Kongen forbitret og hævede i sin Harmes Sværdet mod Bispens blege Ansigt og hvide Hoved.

”For Gud i Himlens Skyld! tæm eders Brede, Herre Konge! — raabte nu Erkebisp Andreas og reed i sin erkebispedige Ornat ind imellem Kongen og Bisp Peder — læg ikke Haand paa en from Herrens Tjener, fordi han siger Eder Sandhed. Ogsaa jeg maa sige det: Herren har taget sin Haand fra Eder for eders Synders Skyld, og lover J ikke Bod i denne Stund, maae vi visselig Alle forgaae.”

”Gudsød! ere de da alle besatte — mumlede Kongen. Nu vel, ærbørdige Herre — sagde han høit og fattede sig — jeg lover Bod og Omvendelse, hvis det endelig saa maa være; men her er ingen Tid til lang Poenitentse — hvad Raad veed J da i denne helvedes Nød og Forvirring?”

”Det er St. Viti og Modesti Dag*) — tog nu Bisp Peder atter Ordet — den skal blive mærkelig i Danmarks Krønike; men St. Laurentii Aften ei mindre; lad den blive en Bods- og Faste-Aften, Herre Konge, for alle Mænd i Danmark fra Tolv-aarsdrenge til den udlevede Olding!” —

---

*) Den 15de Juni.

”Nu vel, lad dem faste i Guds Navn til evig Tid! — sagde Kongen utaalmodig — men hvad hjælper det os her?”

”Hvad Herrens Lys kan hjælpe, kan J allerede legemlig see — svarede Bisp Peder og pegede mod Ost, hvorfra det første Dagningslys udbredte sig over Leiren — og see hist, Herre Konge! seer jeg ret, flyer nu Sjenden fra Strandbjerget for den tjække Witzlaw.

”Fra det Bjerg skal jeg under Bøn vise Eder Veien til Seiren”, sagde Erkebispens rolig og foldede sine Hænder.

”Men hist flygte mine danske Ryttere. Afsted!” raabte Kongen og vendte sin Hingst.

”Nei bliv! jeg besværges Eder, Herre Konge! raabte Bisp Peder med en Myndighed, som Kongen, uden at vide hvorfor, maatte adlyde — Seer J hvor Esterne standse? — og see, hist fører Grev Albert alt de Flygtende tilbage; der kommer Grev Otto med Friserne. Giv Hæren Tid til at samle sig om Eder og forsøm ikke Morgenbønnen! For Solen staaer op, er vor Stund ikke kommen.”

”Gudsød, er J en Hexemester, fromme Herre! — sagde Kongen forundret — J har Ret, nu kommer der Orden i Tingene. Lovet være Herren!”

”J Ewighed, Amen! — tilføiede Bisp Peder — Men bie paa ham, og hør mig! Sjenderne trække

sig kun tilbage for at komme igjen som et Hav; de har seet os i vor Svaghed, lad dem see hvor vi søge vor Styrke!"

"Han har Ret, Herre Konge! — sagde Erkebispfen — byd Hæren knæle og bede! den Stund er ikke spildt, hvori vi ruste os med de himmelske Vaaben."

"Jeg faaer vel at troe Jer, I fromme Herrer!" sagde Kongen, og saasnart Hæren nu var samlet, lod han den rolig opstille i Slagorden udenfor Leiren, og uden at bekymre sig om Fjendens udæskende Haanskrig og stærke Fremrykken med deres umaadelige stedse voxende Brimmel, bød han Hæren knæle og isemme den sædvanlige Ottesang.

Kongen steeg selv af sin Hest og knælede med Erkebispfen og Bisp Peder i Spidsen for Hæren. De dybe Psalmetoner rungede mægtigt og høitideligt mod den rødmande Morgenhimmel, og Hedninghærenes vilde hylende Skrig forstummede.

I dette Dieblik stod Solen op.

"Nu, i Guds og alle Helliges Navn, frem!" raabte Kongen og svang sig paa sin hvide pantsrede Stridshingst; og nu begyndte det store mærkelige Bolmar:Slag, som for en stor Deel afgjorde Estlands Skjæbne.

Efter Baldemar kan Slaget med Rette bære dette Navn, skjøndt det ikke stod ved Staden Bolmar, som Nogle have meent. Ikke langt fra Lyndanisse

og det senere byggede Reval betegne endnu de mange Høie bag det store saakaldte Strandbjerg den mærkelige Valplads.

Hedningernes Styrke var overlegen og den gamle Westhard anførte dem med udmærket Klogskab og Sindighed. Hvor den røde Hane blinkede paa hans Stridshue, maatte ofte de Danske vige; men da Kongen mærkede det, rykkede han selv med Hærens Hovedstyrke mod dette Punkt, medens Grev Albert kastede de tappre russiske Hjælpetropper tilbage, og Grev Otto med de lette Ryttere paa venstre Fløi havde fuldt op at skaffe med at holde den unge driftige Kyriawan Stangen.

Rampen fortsattes med stor Tapperhed og Udholdenhed fra begge Sider til over Middag; men nu begyndte de Danske at udmattes; Tjenden derimod forstærkede sig idelig med friske Krigere, og deres Mængde var saa stor, at hvor mange der end faldt, syntes de dog stedse talrigere. Nu indtraf der en Begivenhed, som syntes ganske at skulle bringe Seiren paa Hedningernes Side. Den kjække Kyriawan havde seet, at hvor Hærens Hovedbanner vaiede, strede de Danske med den største Orden og Sikkerhed. Paa Banneret var af Dronning Dags mars fromme Haand Kongens Vaaben, de tre solvblaae Løver og de fire og tyve gyldne Hjerter, afbildet; det var plantet paa en Høi, hvorfra det kunde

fees af hele Hæren. Nærmest ved det stred Grev Otto, blandt Jyderne, og de raske Friser med Svend Starke og Broder Gamling i Spidsen. Ved en snild Bending vidste Kyriawan at lokke den hidfige Otto og de to frisiske Kæmper med deres Ryttere bort fra Høien; og medens Kyriawan lod sine Ester flye for dem, foer han selv med en liden udvalgt Flok Ryttere op paa Høien fra den modsatte Side og erobrede Banneret med en fast utrolig Hurtighed og Raskhed.

Da de Danske nu ikke længer saae det store kongelige Banner vaie, bleve de som lynslagne af Forsærdelse, og der opstod en saadan Forvirring i Hæren, at selv Kongen og Grev Albert tabte Haabet og ansaae Slaget allerede for tabt.

Men nu raabte Bisp Peder med høi Røst: "Seer mod Himlen, Christne! og forsager ikke! — seer I Legnet fraoven!"

Krigerne standsede og saae mod Himlen, og i Stormen hvirvlede et stort rødt Banner med et hvidt Kors over deres Hoveder.

"Jo høiere det løstes, jo nærmere er Seiren", lod, som gjennem en uhyre Raaber, en stærk og mægtig Røst, som Ingen mærkede hvorfra kom, men som mange troede kom fra Himlen.

"See, det er vor himmelske Konges Banner — raabte Bisp Peder — kun ved det kan vi seire; men falder det i Sjendehaand, maae vi visselig forgaae."

”Et Vidunder, et Vidunder!” raabte Alle forbausede, medens Banneret fløi høit over deres Hoveder og bares af Stormen hen imod Hedningernes Hær, uden at Noget kunde naae det og gribe det.

”Frem, frem! — raabte Bispen — redder det himmelsendte Banner!” og med en Iver og Kraft, som kun et guddommeligt Vidunder syntes at kunne indgive, styrtede de opflammede Krigere fremad.

Idet Banneret saaledes hvirvlede hen over begge Hære, stode Absalon Bælg og Carl af Rise afvæbnede paa en Høi, der var omringet af estniske Gudsfolk, og hvor de blandt en Hob andre christne Fanger bleve bevogtede, for strax efter Slaget og Seiren at offres til Afguderne. De vare begge modfaldne. Absalon Bælg forbandede Carls taabelige Mod, som var Skyld i deres Ulykke; men Carl hørte det ikke: han knælede og bad. Han og Absalon Bælg vare de eneste af Fangerne, som ikke vare bundne; thi den fjæffe Kyriawan havde af Ugtelse for deres Tap- perhed ladet dem befrie fra Baandene den sidste Dag, de kunde vente at leve.

Da Carl nu med en inderlig Bøn for Kongen og sine Landsmænd opløstede sine Dine mod Himlen, saae han det glindsende Korsbanner over sit Hoved. ”Legnet! Legnet — Frelse fra Himlen!” raabte han som affindig af Glæde og sprang op. Banneret

dalede paa Toppen af Høien; han greb det og svinsgede det begejstret over sit Hoved.

Solen skinnede paa det hvide Kors, og Carl af Nises høie Skikkelse var kjendelig for alle Danske paa den himmelblaae glindsende Rustning. Hjelmen var faldet af hans Hoved; hans lange gule Lokker flagede i Stormen om hans Skuldre, og som han saaledes stod, lignede han Engelen Michaels Billede, som han undertiden forestilles med Seiersbanneret i Haanden og med de nedstyrtede Dæmoner under sine Fødder.

Ved Høiens Fod var Kamp og Tummel. "Seer! seer! — raabte Bisp Peder — det himmelske Banner er i christne Hænder midt blandt Fjender." Med Svend Starke og Broder Gamling ved Siden huggede Grev Otto allerede ind paa de estniske Fodfolk, som bevogtede Høien, og inden disse kunde forhindre deres Fanges dristige Foretagende, laae de knuste under Hestehoven, og de danske Ryttere omringede Høien.

Otto havde strax kjendt Jomfru Kirstines Broder i den skønne dristige Fanefører. Han sendte viedbliklig ham og hans Staldbrodre Baaben og Heste, medens han selv vedblev at adsprede Fjenden. Nu foer Carl paa en hvi hvid Hest, med det hellige Banner opløftet i begge Hænder, hen til det Sted, hvor Kongen og Grev Albert trængtes haardest. Absalon

Bølg slog mandelig ved Carls Side, og en ung rast Svend ved Ravn Uffo med 34 kjække Væbnere ledsagede ham. Alles Dine vare henvendte paa det vidunderlige Korsbanner, og hvor det vaiede ved Kongens Side, maatte Fjenderne flye.

Imidlertid stod Erkebisp Andreas, omringet af sine Bisper og Klerke, paa Toppen af det saakaldte Strandbjerg, hvor en Mængde Blider og store Krigsmaskiner vare opstillede; derfra kunde han overse begge Hæres Bevægelser og derfra sendte han ofte Kongen vigtige Raad og Bink under Slaget. Med inderlig Bevægelse saae han den store Fare, hvori han med sine fromme og velmeente Raad, som den iøvrigste Opmuntrer til dette Korstog, havde styrtet Kongen og sine Landsmænd. Da han saae Kyriawan borttage det kongelige Banner, sendte han usfortøvet et Tilbud til Kongen med et vigtigt Budskab og lod strax sætte alle Krigsmaskinerne i Bevægelse, men Blidernes Kraft var for svag til at naae Fjenden, som nu endogsaa havde affkaaret ham al Forbindelse med Kongen og Hæren. Han saae Fjendens store Overmagt og bad knælende, med brændende Andagt og hede Taarer, idet han opløstede sine Hænder mod Himlen.

Længe laae han i denne Stilling og nu hørte han det glade Udbrud blandt sine Klerke: "de Danske feire — Fjenden viger!"

Han priste Gud og blev ved at bede; men da han tilsidst af Mæthed lod de oprakte Hænder synke, hørte han Klerkerne raabe: "Vee! de Danske vige." Da blev den gamle Andreas pludselig heelt underlig tilmode; han erindrede sig hvorledes Moses ved sin mægtige Bøn havde nedbedet Seiren fra Himlen. "Store forbarmende Gud! — udbrød han — vilde du høre mine brændende Bønner og give dine Kæmper Seier for dit Navns Væres Skyld, da maatte jeg vel bede og anraabe dig til mit sidste Aandedrag." Og han udstrakte atter de bævende Hænder mod Himlen.

"Fjenden flygter — Kongen feirer!" raabte nu Bisperne og Klerkene forbaufede; og da samme besynderlige Sammentræf endnu een Gang indtraf og de Danske vege, idet den udmattede Erkebisp atter lod Armene synke — da ilede Bisperne og Klerkene til og understøttede knælende den fromme Erkebisp's Hænder. Saaledes vedbleve de nu at understøtte ham i Bøn og Paakaldelse saalænge Slaget stod, til endelig ved Solens Nedgang den hele estniske Hær tog Flugten over de mange tusinde Liig og forfulgtes med Seiersraab af de Danske.

"Lovet være den Almægtige!" sagde nu Erkebisp'en og vilde reise sig; men han sank bleeg og udmattet tilbage i Bispernes og Klerkenes Arme. Dog, da nu Kongen og alle Hærførerne med glade

Seiersbraab forsamlde sig om ham, reiste han sig atter med Styrke og begyndte et høitideligt Te Deum, som Kongen og hele Hæren med Glæde og Andagt ifemte, medens Carl af Nise svang den vidunderlige Korsfane over Kongens Hoved.

Den besynderlige Begivenhed med denne Korsfane, der siden, under det berømte Ravn Dannebroge, bevarede som en Helligdom i Slesvig Domkirke, forklaredes vel af Nogle paa en naturlig Maade, og Fanen ansaaes siden af Mange for et af Paven hidsendt Cruciat; men Sagnet om dens Nedfalden fra Himlen bevarede sig dog hos Folket til de sildigste Tider og gav dette National-Palladium en saadan Erværdighed og Hellighed hos Folket, at det hvide Kors i den røde Grund igjennem Aarhundreder betegnede de danske Søkrigere Veien til Roes og Magt og blev i Danebrogsordenen et Hæderstegn for Fædrelandets fortjente Mænd, med den betydningsfulde Indskrift: for Gud og Kongen.

Da Te Deum var sjunget paa Valpladsen, ud drog Kongen sit Sværd og lod de 35 unge Væbnere fremkalde, som med Carl af Nise og Absalon Bælg havde bevogtet det forunderlige Banner og ført ham og Hæren til Seier under dets hellige Segn. I Hærens Paasyn slog han dem alle til Riddere og gav dem Tilladelse til at bære et hvidt Kors i rødt Felt i deres Skjold. Carl af Nise og Absalon Bælg gav

han samme hædrende Vaabenmærke, hvorhos han lovede Carl af Nise, at hans Faders forstærkede Lehn, Karise Gaard og Gods, skulde nu, da den gamle Radulf var død, afftaaes ham og hans Livs arvinger til evig Tid, uden Tab for Radulfs Sønner, om Kongen paa anden Maade vilde holde skadesløse.

Carl bøjede sit Knæ og kyskede Kongens Haand med inderlig Glæde og Taknemmelighed, ikke alene over det gjenerhvervede Fædrenegods, som han høilig elskede, men fornemmelig fordi han nu haabede med Held at turde beile til Grev Alberts skjøne Datter; thi han haabede endnu stedse, at det var Sandhed, hvad hans Søster Kirstine havde forsikret ham, og at den skjøne lunefulde Rigmor virkelig elskede ham iløn.

Der var stor Glæde og Lystighed i Leiren hele Natten, og Dagen efter havde allerede Ridder Carl og mange af de unge Riddere faaet deres Skjolde prydede med det nye hædrende Mærke.

"Til Lykke, Ridder Carl!" sagde Grev Albert næste Morgen til den unge Lehnsherre af Nise, som med glædetindrende Dine traadte ind i Feltherrens Telt, med sit friskmalede Skjold paa Armen, og fortalte ham, at han nu, da dette Korstog saa lykkelig var endt, havde faaet Tilladelse af Kongen til at følge ham tilbage til Danmark og tage sit Lehns gods i Besiddelse.

”J er en Lyffkens Yndling — sagde den alvorlige Felttherre i noget kold og fremmed Tone og betragtede ham med gjennemtrængende Blik — som Erkebispens Pleiesøn og Bisp Peders Fortrolige, maa J forstaae lidt meer, end jert Fadervor, mærker jeg, siden J, uden at slide paa jert Sværd, forstaaer at hente os Seiren fra Himlen.”

”Derfor priser jeg hverken min eller noget Menneskes Klogt, strenge Herre! — svarede Carl med trofskyldig Ærlighed — den vidunderlige Begivenhed med Banneret er mig ligesaa ubegribeligt et Guds Under, som den maa være Erkebispens og ethvert Menneske. Men J har Ret: jeg maa prise mig lykkelig, at jeg med al min Kinghed værdigedes til at gribe det hellige Klenod, da det sendtes os.”

”Vær ærlig og oprigtig, Ridder Carl! — sagde Grev Albert mørk — og lad de Klerketalemaader fare! Jeg anseer Jer ikke for nogen eenfoldig Sværmer; skal jeg ikke ansee Eder for en listig Hykler, saa sig mig Sandhed! Miraklet med Banneret var en Aftale mellem Eder og de fromme geistlige Herrer, som paa dette Tog baade ville være Felt herrer og Propheter, ja vor Herre selv, om det kunde gaae an. Hvad den halvassindige Bisp Peder har drømt og spaaet, har den snilde Erkebisp bragt til Opfyldelse; saameget er idetmindste vist, at Banneret kom fra Bjerget, hvor Erkebispens og alle Klerkene stode.”

”Bed den levende Gud! Herre Greve! — sagde Carl forbauset og med krænket Vresfølelse — I fornærmer høilig baade mig og hine fromme ærværdige Herrer, hvis I troer, at vi ved et bedragerisk Gjøglespil har villet bespotte Gud og holde Kongen og alle Christne for Gjak. Hvor var desuden nogen Aftale mulig? jeg stod jo fangen midt blandt Sjænderne.”

”Men hvad Bind det var, vidste man dog, og hvor langt en Blide kan virke ligeledes; eders Rustning var ogsaa fjendelig nok paa Hjælen. Har I da ikke sagt til Absalon Bælg og alle de andre Krigsfanger, da Banneret faldt, at det var Legnet fra Himlen, som I ventede? og hvem uden Bisp Peder eller Erkebisp har bedet Jer vente paa Legn og Mirakler?”

”Jngen anden; det er Sandhed, Herre Greve! og kalder I det en Aftale og et beregnet Gjøglespil — saa” — —

”Saa kalder jeg BARNET ved dets rette Navn, var der endog saa lidt Lykketræf med — afbrød Albert ham heftig — I skal ikke bilde mig ind, at Guds Engle eller nogen Skrædderhelgen i Himlen giver sig af med at sye smukke Silkesaner og Standarder til os. Lad Folket længe nok opbygge sig med slige Eventyr! naar den Tro giver Krigerne Mod, er den saavel mig som Kongen velkommen; men jeg er for

gammel til at holdes for Gjæk af Klerke og deres forløbne Læredrenge. Tilstaaer I mig ikke Sandheden, Ridder Carl! saa vov aldrig meer at træde for mine Dine! Var jeg eders Herre og Vaabensmester og tog jeg mig af Eder fra eders Barndom, for at I nu skulde lade Jer bruge til at kaste mig og enhver ærlig Ridder Blaar i Dinene og hjælpe til at fordunkle min Feltherreære ved et taabeligt Gjøglespil?"

"I Guds og alle Helliges Navn, ædle Herre! — svarede Carl med Haanden paa sit Bryst — har jeg sagt Eder en Usandhed og nogensinde tænkt paa at bedrage Eder eller nogen christen Sjæl, saa maa Bødslen sonderbryde mit ridderlige Skjold og lade det slæbes bagvendt gennem Skarnet af det usleste Og, saa vil jeg lade Ridderskabets hellige Mærke udsette af min Skulder med kogende Vand, og I maa lade mig nedslæbe fra Skafottet til Liigbaaren under evige Forbandelser som en falsk og æreløs Ridder."

"Nu vel — svarede Grev Albert med et medlidende Smil og klappede ham paa Skulderen — jeg vil da troe, I har været et blindt og godtroende Redskab i Andres Haand. Nu vil jeg kun give Eder et godt Raad: bliv I Klerk jo før jo heller og gjør Karisegaard til et Kloster, sæt et Kors og et Dødningshoved paa eders Snekkespeil istedetfor Tomstrusnavnet, som I har været saa artig at sætte der!

Verdslig Daad og Lykke er dog Lant og Forfængelighed for saa from en Sjæl, som allerede er indviet i himmelske Hemmeligheder. Jeg bliver nu her tilbage for at beskytte Kirken med mine simple verdslige Vaaben og for at grundfæste Kongens Herredømme her; det tænker jeg at kunne gjøre uden Mirakler. Jeg har al Respekt for Bisper og Præster saavel som for alle Propheter og Mirakelmænd; men en Ridder, som venter paa Tegn fra Himlen, naar det gjælder, har han ogsaa Kongen og hele Clerikiet til Ben — min Mand bliver han i Evighed aldrig.”

Grev Albert vendte ham med Ringeagt Ryggen; og med dyb Qual i det krænkede Hjerter forlod Carl af Rife sin forrige Vaabenmesters Telt. Hans skjønne dristige Haab om at vorde Grev Albert af Nordalbingiens Svigersøn syntes for evig bortfaret, som en skuffende Drøm.

Bleg af Harme og Sorg og med forvildet Ansigt ilede han ned til Stranden. Det var som Grev Alberts Kulde og Foragt havde nedstyrtet ham fra en salig underfuld Himmel til en tom og glædeløs Verden, fuld af Sviig og Bedrag, og hvor selv det Helligste kun var Maske og elendig Diensforblindelse; thi Grev Alberts Tvivl havde et Dieblisk bragt ham selv til at tvivle paa Alt, hvad han dog troede at have seet og erfaret.

Da han kom ned til Stranden, saae han en stor Mængde Mennesker samlede. I Kongens og mange Ridderses Nærværelse døbte Erkebisp og Bisp Peder en stor Skare Hedninger. Carl trængte sig frem imellem Krigerne og hvad han nu saae og hørte bragte atter Freden tilbage i hans Sjæl med Troen paa det opløftende Underværk, som han syntes her paa at see bekræftet i dets velsignede Virkninger. Blandt Hedningerne kjendte han nemlig med glad Forbauselse den vilde dristige Kyriawan, som rev den sorte Løve af sin Hjelm og traadte den under Fødder.

”Nu veed jeg, at de Christnes Gud er mægtigere end alle andre — sagde Hedningen — Giv os en god Gud for en ond! han, som sendte Eder hiint Banner i Røden, paa ham og ingen anden vil jeg nu troe til min Død.”

”Maatte den vildeste Hedning komme hid for at beskæmme mig” — sagde Carl ved sig selv og slog rødmande sine Dine til Jorden. Da han opløstede dem igjen og saae den fromme Erkebispens ærværdige Ansigt, gjorde han ham en lønlig og inderlig Afbigt i sit Hjerte, fordi han et Dieblisk havde ladet sig forlede til at tvivle paa hans og hans begejstrede Broders Redelighed. Carl fik nu ogsaa hele sin sædvanlige Kjæfthed og Frimodighed tilbage; den skønne Rigmors Billede fløi ham atter i livsglade Drømme

gjennem Sjælen. "Herrens Haand er mægtig med mig og jeg vil ikke forsage — sagde han halvhøit ved sig selv, idet hans Blik faldt paa hans nye Skjoldmærke — den vantroe Greve skal dog see, at Kjærlighed er mægtigere, end Frygt."

"Net saa, min Søn! troe paa Kjærligheden og Kjærligheden troer Alt", hviskede en venlig Stemme ham i Øret. Det var Bisp Peder, som med foldede Hænder gif ham stille forbi til sin Hule.

Fire Uger derefter stod Jomfru Rigmor ved Dronning Beengjærds Side paa Slotsvalen paa Ribehuus og glædede sig over Kongens prægtige Seiers Indtog paa Slottet. Den stolte kjække Dronning straaledede i sin kosteligste Pragt. Hun havde efter sin sidste Redkomst gjenvundet det friske livlige Udseende og hele den blændende, jomfruelige Skjønhed, som saa uimodstaaelig havde henrevet Balde- mar den første Gang, han saae hende. Derimod syntes den lunefulde Jomfru Rigmors mindre blomstrende Kinder at røbe en hemmelig Hjertesorg, hvilket dog paasaldende modsagdes af hendes Livlighed og muntre Udfærd.

Fremmerst i de glade Korskrigeres Skare reed nu Kongen over Slotsbroen mellem Erkebispens og Bisp Peder, og det store røde Banner med det hvide

Kors vaiede glimrende over Sjøruffene; det blev høit opløftet af en ung Ridder med himmelblaat Harnis og luft Hjelmgitter, i hvem Rigmor med hanz kende Hjerter troede at gjenkjende Carl af Rise.

Dronningen og hendes Damer hilfede Kongen og hans Følge med deres viftende Hovedduge, og den unge Vrinds Baldemar løb sin seierrige Fader sjæleglad imode i Slotsgaarden, for at fortælle ham, at han nu kunde ride Dystrid med de største Kertesvende.

Kongen sprang af den hvide Ganger, trykte Drengen til sit Bryst og ilede op paa Slottet i sin skjønne Dronnings Arme.

Hun hilfede ham med Begeistring og Glæde: "Hil dig, min kongelige Helt! — sagde hun — til Seier og Lykke er du fød, og ingen Konge i Verden skal nu nævnes din Lige."

Med stormende Glæde trykte Kongen hende til sit Bryst. "Ja, min Beengjerd! — sagde han, svimmel af sin Lykke — nu er min Glæde og Lyksalighed først fuldkommen; nu først er den Time kommen, da jeg tør nævne mig Baldemar Seier og spørge, om nogen Mand i Verden er lykkelig som jeg."

"Og see vore Søner, min Baldemar! see dog hvor de ere vorede!"

I det samme løb den lille treaarsgamle Erik ham glad og venlig imøde, og den lykkelige Fader tog Drengen paa Armen og kyskede ham hjertelig.

”Han kommer til at ligne sin Fader — sagde Dronningen — men glem dog ikke min lille egensindige Abel! han skal jo ligne mig, sige Alle; nei, see, han skjønner alt; du gjør ham ordentlig skinsyg ved at kjæle for Erik.”

Kongen satte den smukke venlige Dreng tilbage paa Fodklædet og vendte sig nu til den lille aarsgamle Dreng med de sorte Dine, som paa Fostermoderens Arm rynkede Pande og knyttede de smaa Hænder ad Broderen.

”For tusind Pokker! hvad gaaer der af Drengen — sagde Kongen og loe — nei, nu har jeg aldrig seet Rage — er han ikke virkelig vred; nei, det er dog afskyeligt. Var jeg ikke saa glad og lykkelig i dette Dieblif, min ædle Dronning! — sagde han alvorlig — og lignede Drengen dig ikke saa velsignet, jeg troer, sandt for Herren, jeg revsede ham strengt, hvor lille en Pusling han er. Under du ikke din Broder min Velsignelse, Dreng! eller kan du ikke give Tid til Naden kommer til dig? nu, saa kom da! dig vil jeg jo ogsaa holde af. Nei, see om han vil!”

”Sy, Abel!” sagde Dronningen og tog Drengen paa Armen. Nu sprang Barnet glad paa Moderens

Arm. Baldemar kyste den lille Egenfindige og følte sig lykkelig over al Maade.

Den feierrige Konges Hjemkomstdag var en Høitidsdag over hele Landet. En større og prægtigere Seiersfest var endnu ikke feiret paa Ribes huus. Erkebisp Andreas forestod den kirkelige Takke høitid i Domkirken med høitidelig Begeistring og bød Folket love og prise den store himmelske Konge, som saa vidunderlig havde sendt de troe danske Korskrigere og deres heltmodige Konge Frelse og Seier fra Himlen. Han beskrev det himmelske Vidunder med prægtige Farver og med en saadan Sandhed og Salvelse i Ord og Afsyn, at enhver som hørte og saa den ærværdige Olding, maatte bøie sit Knæ og med ydmyg Tro tilbede den Ubegribelige, for hvem Intet i Verden er Umulighed.

Kongen selv syntes dybt bevæget ved den fromme Erkebispens Ord; men Dronningen betragtede ham og Erkebispens med et forskende Blik og syntes forbausset over, at de begge lode til at antage hiin besynderlige Begivenhed for et virkeligt Vidunder.

Da Kirkefesten var endt, modtog Kongen i Slottets store Ridderaal sine Vasallers og ypperste Mænds Lykønskninger. Han sad med Scepter og Krone ved Dronningens Side paa sin prægtige Elfensbeens Throne, og over Thronen vaiede det hellige Korsbanner. Da Rigets Raad og de anseeligste

Lehnsmænd havde bevidnet Kongen deres og Folkets
 Glæde over hans lykkelige og feierrige Hjemkomst;
 fremtraadte Bisp Peder med Bispestaven i den høire
 Haand og en stor Pergaments Bog i den venstre.
 Der glindsede en selsom Ild i hans begejstrede Dine;
 men hans Ansigt var blegt som en Dødnings; han
 var i fuld bispelig Ornat, og ved hans høitidelige
 Fremtræden vege Alle ærbødigt tilside. Med Dinene
 fæstede paa Korsbanneret bøiede han sit Knæ og lagde
 Bogen ved Thronens Fod. Derpaa reiste han sig
 langsomt: "Timen er kommen, som jeg forventede
 — sagde han — Herren undertraadte vore Fjender
 og gav dem et Banner, som ham frygtede — hos
 ham er Livets Kilde, og i hans Lys skal vi see Lys.
 Hil Eder, Kong Baldemar Baldemarson! — ved:
 blev han — eders Vres største Time er kommen.
 Det er nu bitterligt for Mennesker, at Herrens
 Haand er over Eder og Fædrelandet. I en saadan
 Stund lovede jeg at bringe Eder denne vigtige Bog;
 det er den gamle Fader Saxos Arvegods til Eder og
 det danske Folk; det er et sanddru Vidnesbyrd om
 Folkets og eders høifalige Fædres Liv og Idrætter:
 deri kan I see som i et Speil hvortil Danmarks
 Folk er født og baaret, og hvad der blev af dem alle,
 de Store og Mægtige, som glemte Herrens Vre
 for deres egen og glemte Sjælens Frelse for at kaldes
 store blandt Daarer. Under det Frelsens Banner,

Herren sendte os i Nøden, tyktes det mig sømmeligst at overrække Eder slig en kostelig Sjølegave.”

Her afbrød Kongen ham hastig, idet han prisste den salige Fader Saxos Flid og store Fortjenester og takkede Bisp Peder for den Omhuue hvormed han havde ladet Bogen affkrive.

Men Bisp Peder havde ikke udtalt; han stirrede Kongen skarpt i de mægtige Herskervine og vedblev: ”Raadens og Velsignelsens Stund er vel kommen, Herre Konge! men skal ikke Raaden vorde til Lugtelse og Velsignelsen til Forbandelse, saa ihukom hvad I lovede mig for Guds Udsyn i hiin Nødens og Forsmædelsens Nat før St. Viti og Modesti store Dag! forglem ikke i eders Lykke, at den samme Haand, som ophøiede, kan fornedre, og at Herren staaer de Hoffærdige imod, men giver de Ydmyge Raade! Den forbarmende Gud velsigne og bevare Eder i sin Frygt til Dagens Ende! men holder I ikke hvad I har lovet, da ihukom mine sidste Ord, naar en streng Dom gaaer over Eder og Folket! thi den Stærke skal blive til Blaar, siger den Herre Zebaoth, og hans Gjerning til en Gnist og der skal Ingen være, som udslukker.”

”Forførdeligt! — hviskede Dronningen — er den fromme Herre bleven affindig?”

Da reiste Kongen sig med dæmpet Harm og erklærede med Værdighed og Kraft, at han ene gav

den Almægtige Gæven for sin Lykke og Seier, og at han haabede, den Død og Trængsel med Guds Hjælp skulde være fjern, som den fromme Bisp Peder i sin sygelige Tilstand og overdrevne Jver truede ham og Folket med; forresten, tilføiede han, var her ikke Stedet til at høre paa Poenitentse-Taler, som kun havde hjemme i Kirken og i Skriftestolen.

Bisp Peder lod ikke til at høre disse Ord, han stirrede stift og uafadeligt paa det hellige Korsbanner. "Bee, Bee! — raabte han nu med frygtelig Stemme — Korset flammer over dit Hoved, Kong Baldemar! bryder du dit Ord — smelter det Kronen paa dit Hoved — see Fristeren er nær — og Dødsfjenden vaager" — — Han vilde have sagt meer; men Mælet forlod ham pludselig, han tabte Bispestaven af Haanden og sank knælende og udmattet til Jorden. Erkebisp Andreas og nogle Kaniker ilede ham til Hjælp og opløstede ham fra Gulvet; han hævede endnu engang sine Arme mod Himlen, som han vilde bede; hans Blik forklaredes, som han saae et himmelsk Syn over Kongens Hoved, og han sank død tilbage i deres Arme med et venligt Udtryk af Fred i det æroverdige Ansyn.

Denne Tildragelse havde rystet Alle og frembragt en stor Forstyrrelse i den almindelige Glæde. Læng og tankesuld, forlod Kongen Riddersalen med

den forbausede Dronning, med hvem han havde en lang og fortrolig Samtale i Cenrum.

— Jomfru Nigmor havde ved Høitideligheden i Ridderfalsen staaet blandt Damerne ved Dronningens Side og forgjebes seet efter Carl af Nise blandt Ridderne. At han ikke var bleven tilbage i Estland med hendes Fader og Grev Otto, vidste hun, og at det var ham, der ved Kongens Indtog havde baaret Korsfanen, formodede hun vist; men hvorfor han havde redet med tilluft Hjelmgitter og ikke siden ladet sig see, var hende ubegribeligt. Hun fandt det ikke passeligt at spørge efter ham, men sad endnu tankefuld og urolig i sit Kammer henad Aften, da hendes gamle Fostermoder Marthe, som sædvanlig, kom trippende, med hendes Skarlagenskaabe paa Armen, for at følge hende til den hellige Vesper i Domkirken.

”Jeg troer jeg vil læse mit Abo iaften her hjemme, gode Marthe! — sagde Nigmor mismodig — jeg har Hovedværk og er endnu ikke kommen mig af Skrækken over den arme Bisp Peder, som saaledes faldt død om iblandt os.”

”Ak ja, det maa have været et forstræffeligt Syn — sagde Marthe og ordnede Lægene i sin Blyantskaabe — jeg takker min Gud og Herre, at jeg ikke var fornem nok til at faae det at see; men det Forstræffeligste derved var nok hvad den fromme

Guds Mand skal have sagt til Kongen paa sit Yderste."

"Det forstod jeg ikke ret — sagde Rigmor — men Dronningen sagde, det var en vild forvirret Tale, som der ingen Forstand var i."

"Ak ja, ak ja! — sukede Marthe — hvad en Doende siger er der gjerne meer Forstand i, end denne Verdens Børn har Lyst til at forstaae. Men hør! nu ringer det til Vesper; skal jeg da gaae alene iaften? Nu ja, som I vil, min hjerte Jomfru! det vil vist ellers blive smukt og opbyggeligt der iaften. Kongen og Dronningen kommer der og alle de unge Ridderne. Ak ja, de Stakler har vel ikke længe hørt et fredeligt Gudsord for bare Krig og Tumult, og Mange ere blevne ilde nok tilredte. Der er nu den unge Hr. Carl af Rise — ak ja" — — her paafom der den Gamle en slem Hofte.

"Nu, hvad han da? hvad han da?" spurgte Rigmor utaalmodig og ængstelig.

"Jh, ham har jo Hedningerne hugget Næse og Øren af — sukede Marthe — derfor gaaer han nu altid med luffet Hjelme."

"Gud i Himlen!" raabte Rigmor og blegnede.

"Ak ja, saaledes gaaer det til i Krigen — vedblev Marthe — hans stakkels Søster og hans Moder vare komne saa glade hertil for at tage imod ham, og saa skal de finde ham saaledes lemlæstet! hvad

hjælper det ham nu, at han er bleven Lehnsherre af Karise? nu er der dog ingen Pige i hele Landet, som vil tage ham, om han saa havde ti Slotte og Godser. Han skal derhos være hjertesyg, Stakkell! han var neppe kommen hertil, førend han maatte gaae til Sengs, og den Sygdom bliver vist hans Helse: det skal være udaf lønlig Elskov til en smuk fornem Jomfru. Ak ja, der er megen Sorg og Nød i denne syndige Verden.”

”Arme, arme Carl! — sukede Nigmor sagte — Men hvem har da sagt dig alle de Ulykker? Marthe! jeg vil haabe, du lægger det Halve selv til, som du pleier.”

”Jeg har saamæn hørt det af Jomfru Kirstine selv, det stakkels fortalte Pigebarn, som man engang snakkede saa meget ilde om her. Jeg troede, hun var død og begravet; men som jeg før gaaer over Horsetorvet, hører jeg Nogen raabe: Marthe! lille gode, fromme Moer Marthe! og da jeg skal see mig for, staaer saamæn og sandelig, det stakkels Pigebarn grædende i Døren hos Mester Troels. Hun havde blot kaldt paa mig for at fortælle mig den Ulykke med Broderen og for at spørge mig om jeg ikke meente, I nok kom til Vesper i Domkirken i aften; for hun vilde saa inderlig gjerne see Eder igjen, men vilde ikke give sig tilkjende for nogen No'ers Sjel; og jeg maatte da love hende at tie

som en Muur. Hun fortalte med sine grædende
 Taarer, at hun nu intet Raad i Verden vidste for
 sin arme Broder, uden at gaae i Kirke og bede for
 ham. "Ak ja!"

"Kom med Raaben, Marthe! følg mig strax
 til Kirken! hvorfor sagde du mig ikke det strax?"

"Jeg havde jo lovet at tie, hjerte Jomfru! jeg
 tænkte ogsaa nok, at J som et fromt Christenbarn
 ikke vilde forsømme eders Ave." Hun hængte nu
 hastig den statelige Raabe om Jomfruens Skuldre og
 fulgte hende ud af Døren. "Jomfru Kirstine vilde
 saa inderlig gjerne tale med Jer — vedblev hun —
 maaskee er det ikke heller værre med hendes Broder,
 end at han jo nok kunde komme sig, naar vi alle
 kjønt vilde bede for ham, og det vil J vist ogsaa
 gjerne, min hjerte Jomfru! jeg har jo nok mærket,
 at J altid har holdt en Klat af den raske smukke
 Dreng; men Hillestam! nu er han jo en stor og be-
 rømmelig Ridder; det var jo ham, der greb den
 hellige Fane, som en Engel fløi lige ned fra Himlen
 med. Han maa vist være en from og gudelig Herre,
 siden en saadan Raade kunde vederfares ham — og
 nu har han baade Borg og Fæste. Havde kun de
 ugudelige Hedninger ikke skamferet ham saa ilde, at
 ja, hvem veed hvad der saa endnu kunde skee? jeg
 drømte saamæn om ham forleden Nat og om Jer
 med, lille Jomfru Rigmor! og jeg syntes han var

baade heel og holden og saa sund og frisk, som en Fisk; hvem kan vide, om ikke en Engel fra Himlen ligesaa godt kan give ham et Dre og en Næse igjen, som den velsignede Fane og al den Lykke og Ære.”

Saaledes blev Marthe ved at snakke, medens Rigmor ilede taus og bængstet foran hende til Domskirken. Den deeltagende Jomfru tænkte kun paa sin kjære Barndomsridder, som saaledes var lemlæstet og vanheldet, og hun bebreidede sig i sit Hjerte, at hun kunde tænke saa meget paa hans Udseende, naar han laae dødsdyg af Elskov til hende, og hun dog havde ham saa inderlig kjær, som hun havde. Marthe havde Nøie med at følge sin urolige Jomfru, som hun i den halve Skumring ikke turde forlade. ”Giv dog Tid, hjerte Jomfru! — stønnede hun og hostede — det sommer sig ikke at løbe saa stærkt for en ærbar Jomfru, hvorvel det er til Kirke, og jeg kan, sandt for Herren, ikke vinde med. J finder dog ikke Jomfru Kirstine uden jeg er med.”

Rigmor maatte nu finde sig i at gaae langsommere. ”Du gaaer ogsaa som en gammel Snegl idag, Marthe! — sagde hun utaalmodig — Besperen er vist forbi, inden vi komme der.”

”Jeg har ikke løbet saaledes i tyve Aar — stønnede Marthe — Gud give, J altid maa være saa ivrig til Bøn og fromme Gjæringer, min hjerte

Jomfru! af ja, i mine unge Dage kunde jeg nok have løbet omkap med Jer.

Da de nu traadte ind i den store dunkle Kirke og havde besprængt sig med Bievandet ved Døren, knælede Marthe først andægtig og bad; Rigmor fulgte hendes Exempel; derpaa fulgte hun Fostermoderen til en af de nederste Kirkestole, hvor hun saae en høi, statelig smykket Jomfru i Silkefaabe og med en glimrende Guldtop; hun var ene i Stolen og knælede paa Bønshammelen med en Rosenkrands og et Breviar i Haanden.

”Der er hun!” hviskede Marthe; og Rigmor kjendte strax Jomfru Kirstines Søndagsfaabe og den Sølvorns Hoveddug, hun selv engang havde bieldyret til hende; men hun saae kun et Glimt af hendes fjære venlige Ansigt; thi saasnart Rogen nærmede sig, skjulte Kirstine strax sit Ansigt med Hoveddugen.

Rigmor skyndte sig ind i Stolen og knælede ved hendes Side. ”Kirstine, fjære Kirstine!” hviskede hun og rakte hende hemmelig Haanden.

”Alf, fjæreste Jomfru Rigmor! — hviskede Kirstines velbekjendte Stemme, medens Rigmors Haandtryk besvarede varmt og heftigt under Raaben — jeg har saa meget at sige Eder; men her tør jeg ikke: jeg vil ikke kjendes af noget Menneſte uden af Eder.”

”Følg mig siden til mit Kammer! men sig mig nu kun eet Ord! er din stakkels Broder reent skamferet?”

”Ak, desværre — sukede Kirstine — men hvad værre er: han dør af Elskov til Eder.”

”Arme, arme Carl!” sukede Rigmor.

”Virgo amata, ora pro nobis!” *) sang Marthe og tyssede paa dem. Og de talede nu ikke meer sammen, førend de havde læst deres Ave Maria til Ende og uden Anstød kunde forlade Kirken.

De gik Arm i Arm, ledsagede af Marthe, op mod Slottet, og Rigmor bestormede den sorgmodige Beninde med tusinde kjærlige Spørgsmaal om Carl, hvilke hun dog meest kun fik besvarede med heftige Haandtryk.

”Ak, du veed jo, kjære Kirstine! hvor meget jeg altid har holdt af ham! og det gjør mig saa bitterlig ondt, at jeg saaledes kunde forstille mig imod ham Kongens Bryllupsaften. Jeg kunde kun ikke lide, at han kom saa velfornøiet og fortrolig og lod til at forudsætte, at jeg nødvendig maatte elske ham.”

”Men I elskede ham dog ret inderlig?”

”Det forstaaer sig; men min Fader er streng, veed du, og har bestemt mig til en udenlandsk Fyrste eller til Klosteret, og havde Carl Mod til at tænke

---

*) v. Veed for os, elskede Jomfru!

paa mig for Alvor, maatte han dog ogsaa kunne udholde en Prøve og ikke lade sig forstrække af en koldfindig Mine; han maatte være ligesaa dristig som besteden, og ligesaa tro og udholdende til at vinde mig selv, som kjæk og uforsørdet til at overvinde alle Hindringer."

"Det skal I see han er. — Ak, men naar I nu seer ham med det eene Øre og den søle Skramme over Næsen?" —

"Hvad? ikke Andet? — raabte Rigmor glad — det kan da ikke gjøre ham saa forstrækkelig styg, og naar jeg ret betænker det, kjære Kirstine, maatte jeg jo dog holde ligemeget af ham, skulde jeg ogsaa aldrig kunne fordrage at see Andet af ham, end hans kjære troe Dine, og dem har han jo dog ikke mistet?"

"Kjære velsignede Rigmor!" hviskede hendes Ledfagerinde glad og kyskede hende uden at tage Slør ret tilside. Og nu løb de op ad Slotstrappen til Rigmors eensomme Bærelse. Gamle Marthe gik ud med Rigmors Raabe, og de vare alene.

"Men tag dog nu den dumme Stads tilside, gode Kirstine! jeg har jo endnu neppe seet dine venlige blaae Dine." Dermed tog Rigmor den tætte Hovedduk fra sin kjære Gjestes Ansigt, som hun klappede og kyste venlig.

Med Varme og Heflighed gjengjeldtes hendes Kjærtegn. Men da tog Rigmor pludselig Haand

og Mund tilbage og blev blodrød af Skamfuldhed, Glæde og Harme; thi nu opdagede hun først paa den skarpe Hage, at det var Carl af Rise selv, som hun havde favnet og betroet sin Kjærlighed til. Hun beed sig i Læben og besluttede at hevne sig tilbørlig for denne dristige List.

”Sæt dig, gode Kirstine! — sagde hun hastig — du er, min Tro, voxet et godt Stykke og er bleven flent solbrændt i Klosteret; du har vist ogsaa forkjølet dig paa Reisen: jeg synes du er noget hæs. Men lad os nu tale et alvorligt Ord sammen om din Broder! hvad jeg sagde dig for, veed du da nok, var min Spøg. Er han endnu den samme indbildske Gjak, som for, og bilder sig ind, at jeg for Alvor kan lide ham? See du saaer snakket ham de Griller af Hovedet! Har han nu tilmed et Dre mindre og en Skramme over Næsen, saa kan du da nok vide, at jeg ingen Trost kan give ham, om han saa laae ti Gange for Døden af Elskov til mig. Nei, en smuk Mand vilde jeg dog have, naar jeg endelig skulde giftes; men de fleste Mænd ere dog Gjakke, og jeg vil langt heller føie min Fader og gaae i Kloster, end lade mig plage og beherske af en taabelig Egtemand.”

Carl af Rise blev bleeg som et Liig ved denne Tale. Paa Grund af Tusmørket og sin store Liighed med Søsteren, troede han endnu ikke, han var

kjendt; han drog hastig Hoveddugen over Ansigtet igjen og taug stille; men et dybt smerteligt Suk vidnede om hvad der foregik i hans Hjerter.

”Hvor glad Nigmor end var ved at see ham karst og uskadt, var hun dog endnu ikke hevet nok. ”Hils din Broder, gode Kirstine! — sagde hun med ligegyldig Tone — og sig ham, at jeg mener ham det ret godt og har heller ikke glemt alle de smaae artige Riddertjenester, han viste mig, da vi vare Børn; men andre Tider, andre Forhold — selv om jeg ikke Sik i Kloster, kunde jeg dog aldrig tænke paa at blive en simpel Ridders Frue; der er mangen frygtelig Veiler, han dog aldrig kunde komme i Betragtning imod.”

”Nok, nok Jomfru Nigmor! — udbrød nu Carl fortvilet og kastede Sløret, Raaben og Hovedguldet paa Gulvet — I har grusomt drevet Spot med dette arme Hjerter. Farvel for evig!”

”Jh, hvad seer jeg? kan jeg troe mine Dine — Hr. Carl! hvilken Dumdriftighed! — raabte Nigmor, som overrasket og fornærmet — vover I saaledes at holde mig for Gjak?”

”Tilgiv mig det sidste fortvilede Forsøg paa at udforske eders Hjertelag til mig, Jomfru Nigmor! Du veed jeg først hvor ulykkelig jeg er. Ja, I har Ret: jeg var en taabelig indbildst Drommer, hvergang jeg kom vor skjonne Barndom ihu og trykkede

diffe visne Blade til mit Hjerte; det var Liigblomster fra min eneste og sidste Vens Jordekjæder og jeg Daare bildte mig ind, de skulde faae Liv igjen og følge mig til Liv og Glæde paa min Bryllupsdag." Med disse Ord tog han en lille visnet Krands af Buxbom og Vintergrønt fra sin Barm og vilde sonder- rive den; men han standsede pludselig og trykkede den til sine Læber. "Nei, dette mit eneste sorgæ- gelige Pant paa eders Velvillie skal dog følge mig i min Grav — sagde han — og snart, snart skal Karise Kirkegaard eller Valpladsen skjule mig og min Daarskab. Rigmor, Rigmor! Gud forlade dig det! jeg vilde døe salig for dig som Hagbarth; men en tro og kjærlig Signe lever ikke meer i denne Verden. Farvel!"

Han gjorde nu et hastigt Skridt imod Døren og vilde bort; men da faldt Rigmor ham om Halsen og loe og græd paa eengang. "Carl! min elskede Carl! — udbød hun — vilde du virkelig lade dig hænge for min Skyld! — jeg har piint dig grusomt. Tilgiv mig! hvad jeg sagde dig paa Veien fra Kirken var Sandhed; men hvorfor ragede du dig heller ikke bedre, naar du vilde gjælde for en Jomfru?"

"Rigmor, Rigmor! velsignede Rigmor! raabte han ude af sig selv af Glæde og trykkede hende til sit Bryst — tør jeg troe dig? du kjendte mig og vilde straffe mig?"

”Tro mig, tro mig, Carl! — hviskede hun
 kjærlig og kyssede ham — om jeg saa plagede Livet af
 dig, jeg elsker dog Ingen som dig. Men hvilket
 dumdriftigt Bovestykke! hvis Nogen saae os her? —
 hvis Marthe kom” — —

”Marthe veed Alting, min Nigmor! den gode
 Gamle kunde ikke see mig døde af Elskov.”

Nu kom Marthe hastig ind og traf de Elskende
 i en inderlig Omfavnelse. ”Afsted, afsted, Hr.
 Carl! Haartop og Hovedguld paa! i Raaben igjen!
 jeg er bange, der kommer Nogen — af ja! — sagde
 hun ængstelig — den Ungdom, den Ungdom!” og
 nu pyntede hun Carl igjen med den bortkastede Jom-
 frustads og trippede atter hen til Døren paa Udfig.

”Farvel, farvel, min Carl! — hviskede Nig-
 mor — du maa vel gaae, og saaledes tør vi aldrig
 sees meer; mit gode Navn og Rygte og min Fader” —

”Hans Minde saae vi aldrig, førend du er min
 Egtehusfru for Gud og Verden. Har du Mod,
 min elskede Nigmor! saa viis mig det nu! lad en
 Klerk forene os hemmelig endnu i denne Nat, i denne
 Time! lad mig føre dig til Karise! der skal ingen
 Magt paa Jorden adskille os.”

”Gud forbarme sig! det gaaer aldrig godt.”

”Jeg har beilet hos din Fader forgjeves; han
 er ubøielig” — —

”Hvad? hos min Fader, førend hos mig? — her knyttede Rigmor den lille Haand og truede — havde jeg vist det, skulde jeg have piint dig dobbelt saa længe. Nu, hvad sagde han da?”

”Han var saa vis paa din Lydighed og din Frygt for hans Strengthed, at han for Spot halvt lovede mig dig, hvis jeg uden hans Samtykke kunde vinde blot Ravhjertet, du der bærer.”

”Der har du det med det andet — sagde Rigmor rask og trodsig — er det sandt? Carl! troer han mig virkelig saa frygtsom og en saadan Slavinde af hans Egenfindighed, saa kom, saa vil vi vove det; havde jeg ikke ogsaa en Billie, var jeg ikke Grev Alberts Datter. Det skulde gaae underligt til, skulde jeg ikke kunne gjøre ham god igjen; hvor streng han lader, er han jo dog kun en Mand.”

”Min Brud, min heltemodige Brud!” — raabte Carl ude af sig selv af Glæde og omfavnede hende heftig.

”Ak Rigmor! Barn, kjæreste bedste Jomfru Rigmor! det gaaer dog aldrig i Evighed an — jamrede nu Marthe ængstelig og vreed sine Hænder idet hun løb frem og tilbage — hvad vil eders strenge Hr. Fader sige? jeg er ulykkelig — jeg er dødsens, naar han faaer det at vide.”

”Du følger med os til Karise — sagde Carl — Kongen og Erkebispens maae gjøre Alting godt hos Grev Albert.”

”Du skal altid blive hos os, lille gode Marthe!”
sagde Nigmor venlig og klappede den Gamle paa
Kinden.

”Ak ja, jeg har jo drømt det saaledes altsam-
men og det maa være Himlens Villie — suktede
den fœielige Gamle og hentede hastig Nigmors Raabe.
”Nu saa i Guds og den hellige Jomfrues Navn —
vedblev hun og kom med en Blyt under Armen til-
bage — vil J selv vove og forsvare det, ak ja — saa
har jeg en Frende i Kapittelhuset, som kan læse Vels-
signelsen over Jer i et Dieblif; men jeg er bange
vi ere røbede — jeg hører Rogen paa Gangen.”

”Stræng for Gangdøren — sagde Nigmor æng-
stelig og følg os gennem Stegerstet til Baggaarden!
ak Carl, Carl! nu bliver jeg dog saa angest. Er
din Fader og din Moder, hedder det” — —

”Mod, min Nigmor! Er din Fader med at
have Mod og kraftig Villie som han! du skal forlade
Fader og Moder, hedder det ogsaa. Den hellige
Kirke skal velsigne os. Gud beskytter trofast Elskov;
kom! det gjælder mit Liv og al min Lyksalighed i
Verden. Over mit Hoved komme Følgerne! jeg er
beredt paa Alt”. Derpaa tog han hende raft ont
Livet og førte hende hastig og ubemærket ud af Slots-
tet for at udføre det vovelige Foretagende.

”En fordømt Streeg!” sagde Kongen Dagen efter og gik, reisefærdt, med et aabnet Brev i Haanden, frem og tilbage i Dronningens Gemak. — ”Derfor havde han saadan Hast med at faae Lehnsbrevet udstedet og faae Orlov til jeg selv drager i Leding. Gudsød! en sliq Dumdriftighed har jeg ikke hørt Mage til siden Historien med Ridder Folkesson og Kong Sverkers Datter. Og hvad er nu herved at gjøre? Grev Albert tilgiver dem det aldrig i Evighed; kommer han hjem; river han Karisegaard ned over deres Hoveder og fordrer Egteffabet hævet af Cleresse og Pave.”

”Skade for den vakke Nigmor! — sagde Dronningen — kan de reddes, min ædle Konge! og kan Grev Albert paa nogen mulig Maade forsones” —

”Derpaa er ikke at tænke. Alt hvad jeg kan gjøre er, at lade dem have Fred saalænge muligt, og lade Grev Albert blive i Estland, saalænge der er nogen rimelig Grund dertil. Han er mig hengiven med Liv og Sjæl den kjække Albert; men jeg kjender ham: han er som Jern og Staal, naar det gjælder hans Faderret og hans huuslige Anliggender; deri lader han hverken Konge eller Keiser blande sig. Men kom nu, min Beengjerd! det hjælper ikke at tænke meer derpaa. Du skal nu snart see din kjære Audacia igjen.”

”Tak, min Baldemar! — sagde Beengjerd og trykkede hans Haand med Hestighed — du veed ikke hvor du glæder mig med denne Reise. Vel føler jeg mig stærk nok til at foragte den lavsindede Hob og dens taabelige Had: den største Mands Kjærlighed har givet mig Mod til at trodse en heel Verdens Mis- kjendelse; men det er dog tungt at see sig hadet, og jeg føler mig dog mangengang, naar du ikke er mig nær, ret fremmed og forladt blandt disse fjendtlige Menneſker, som misunde mig din Tillid og Kjærlighed og miſtyde hvert Ord og hver Mine. Den eneste qvindelige Sjæl, som her forstod mig og viiste mig Velvillie, var den vakre lunefulde Rigsmor. Nu har ogsaa hun forladt mig, og jeg længes nu dobbelt efter min kjære venlige Audacia.”

”Hun var din første Ungdoms Fortrolige — sagde Kongen deeltagende — og det undrer mig ikke, at du gjerne vil see hende igjen; men det smerter mig dybt, at du blandt Fremmede maa søge den Kjærlighed og Hengivenhed, som man her lader dig savne. Dog lad det ikke forstyrre vor Lykſalighed, min kjække høihjertede Dronning! Folket er et egenſindigt lunefuldt Barn; det har ingen Sands for den Høi- hed og Storhed, som ikke skjuler sig i Mildhed og nedladende Venlighed; men dets Sind er godmodigt, omſkiſteligt og let at vinde, som Barnets. Etjænk dem blot et Smil, en venlig Afſkedshilsen! og du

skal see, naar vi komme tilbage, vil mine brave Danske ikke glemme, du er Danmarks og Baldemars Dronning. Jeg glæder mig ogsaa til denne Reise — vedblev han hastig, da han saa en bitter Mismodss; Laare i sin Dronnings skønne Dine — og troe ikke, jeg bringer dig noget Offer dermed, min Elskede! Er Grev Henrik virkelig død paa sin Balsfart, som man siger, bliver det mig ingen blot Lystreise; som Grevehusets Værge vil jeg bringe den lille Nicolaus's Arverettigheder i Orden. Grev Gunzelin er neppe den Mand, som gjør Indvendinger, og de tydske Love spørger jeg ikke om, som Konge af Danmark.”

”Men hvis Audacia ikke indvilliger, min Baldemar! saa lover du mig dog at lade Sagen beroe? jeg vilde nødig, at vort venstkabelige Besøg skulde volde hende Ubehageligheder. Maaskee lever dog Grev Henrik endnu og kan komme tilbage.”

”Nu, vi vil see. Det schwerinske Huns har jeg ingen Grund til at begunstige; men den ædle Grevinde vil jeg gjøre alt Muligt for.”

Med disse Ord rakte Baldemar Dronningen Armen og førte hende gennem Ridder salen til Slots trappen. Det kongelige Par hilsendes ærbødigt af reiseflødte Herrer og Damer, som i to store Rækker ventede paa dem for at ledsage dem. Kongen hjalp Dronningen paa hendes lette Selter og besteg selv

Eredie Deel. H

sin hvide Hingst. Derpaa drog det prægtige Tog ud af Slotsgaarden og gennem Ribe Gader, hvor en stor Menneskebrimmel bevægede sig travlt og nysgjerrig for at betragte dem.

”Hvad maa en saadan Reise ikke koste det fattige Land?” sagde en tyk adstadig Borgermand med en kort Lædertrøje og et stort Skjodskind, idet han branten trykkede sig den smudsige Hue ned over Panden. Det var Aldermanden for Ribe talrige Grovsmede. ”Det er ogsaa Dronningens Paafund — vedblev han — hvad forstaae vi dumme Danske os paa saadan en Perle? det maa Lydskerne forstaae. Nu vil vi snart faae at høre hvorledes de strige og skræle over hendes Deilighed og store Bæsen. Derude vil man bære hende paa Hænderne, medens vi her raabe Ak og Bee over hende.”

”Nu, nu, Mester Claus! — sagde en lille pyntelig Mand, som stod ved hans Side med sin hvide Bomuldshue i Haanden — hvad Ulykke er der i, at hun tager sig lidt frisk Luft og seer sig om i Verden? En Dronning kan dog heller ikke sidde hele Aaret ved Spinderokken, som eders gode Hustrue. Saaledes som vor Dronning bliver æret og elsket, kan hun vel sagtens længes efter gamle Venner og Frender. Det er suurt at være fremmed og ilde lidt, hvor man skal være hjemme.”

"J har godt ved at rose hende, Mester Kjeld! — svarede den tykke Grovsmed — J fortjener en god Skilling mellem Aar og Dag blot ved at pudse hendes Edelstene og gyldne Smider. Medens J smedder Armbaand og Guldratser til den storagtige Dronning, maa jeg for halv Løn smedde Bølt og Halsjern til de stakkels Bønder, som ikke vil betale hende Dronningeskatten. Nei da priser jeg Dronning Dagmars Tid, da gav den rige Bonde mig meer for et Plougjern, end jeg nu fortjener paa hundrede Bøiler."

"Skam faae hun Beengjerd, Herregub være med Kongen!"

Lød det nu i alle Gader, saasnart Toget var draget forbi.

"Hør, hvor uforstammet! — sagde den lille Guldsmed — syng de nu ikke den skammelige Vise om Dronningen igjen!"

"Det er hendes Afskedshilsen, og bliver Velkomsthilsenen ikke værre, kan hun takke sin gode Helgen" — mumlede Grovsmeden. — "Det er vel, de ere borte — tilføiede han — det var dog Synd, skulde Kongen høre det; han kan have Kors nok i hende alligevel."

"Det er en Lykke for de faade Pøblinger, at Kongen ikke kan høre hvad de syng — sagde Gulds-

smeden — han var ellers nok Mand for at holde baade de Smaae og de Store i Awe.”

”Snaf J ikke om Awe, Mester Guldspurv! — brummede Grovsmeden — vil J ikke synge med de Fugle J er iblandt, saa tag Jer iagt, at de ikke gjør Jer til Plukkesiff! Gaf J hjem og smed en Guldhant til eders spanske Krukke! Den Krukke gaaer dog saalænge til Bands til hun kommer vreløs hjem.”

Derpaa gif den vrantne OIdermand til sin Esse, og den pene Guldsmed listede sig klogelig ud af Brimlen.

Tre Maaneder vare forløbne siden Kongen og Dronningen vare dragne til Schwerin. Det var en kold Octobernat. I en mørk snever Celle i Klosteret Lockum i det Calenbergste sad en høi pøniterende Munk halv opreist i en sort Liigkiste, som tjente ham til Seng. Paa Bønskammelen ved hans Side brændte en Lampe mellem et Timeglas og et Dødsningehoved. Han havde et frygteligt udtæret Ansigt med enkelte store, fast kongelige Træk; men den første Deel af Ansigtet var skjult af det graasprængte halv rødlig Skjæg, som filtrerede sig uredt om de smudsige gule Kinder. En stor forreven Cisterciensers Kappe, hvis hvide Farve ikke meer var kjendelig,

skulte den nederste Deel af hans kæmpestore Skind; magre Legeme. Foroven var han nøgen til Beltet; hans Ryg og de høie Skuldre vare bedækkede med blodige Striber, og en knudret Pönitentsesvoebe i hans Haand røbede Uarsagen dertil. Denne angersfulde Selvplager var Bisp Baldemar, som ved sine strenge Budsøvelser i dette Kloster allerede var kommen i stort Ry for Hellighed og nu med samme Iver attraaede denne Uere, som han før higede efter verdslig Magt og Berømmelse.

Han syntes i den natlige Eensomhed at være plaget af svære Anfægtelser; han stirrede vildt hen i Luften og slog Kors for sig. ”Viig fra mig, Frister! — mumlede han — kommer du nu igjen med din fordømte Krone, med dine Dolke og din Gift? viig fra mig! eller bvi dig i Støvet og knæl! seer du ikke, jeg er en hellig Mand? Seer du ikke hvor de kysse mine Fodder, naar jeg sidder og hudfletter mig paa den spidse Steen derude, og hvor de andægtige Pillegrimme bvi sig for mig, naar Glorien begynder at skinne om mit Hoved i Solskinnet. Ha, nei, nei, det er ogsaa Blendværk — det er ogsaa dit Værk, gamle Hovmodsbjævel! saalænge der er en Draabe Blod i mit syndige Skind, faaer jeg dig dog ikke pidsket ud. Nu er det Midnat igjen. Nu gjælder det at holde den Sorte ude af Døren — han er dog den Værste.”

Nu begyndte han ivrig at bede; men af og til slap ham en frygtelig Eed og Forbandelse ud af Munden, og han revsede sig selv haardt derfor med Svøben. Da aabnedes Døren paa Klem: et Par vilde skelende Dine stirrede ind til ham, og under en afkegraa Pillegrimshætte kom et sortkruset Skjæg og et bruunt drifigt Ansigt tilsyne.

"Spar eders arme Nyg, min fromme Helgen! — sagde en haanlig Stemme og loe — I pidsker dog ikke den gamle Bisp Baldemar ud af Helgens skindet."

"Biig fra mig, Satan!" — raabte Bispen og stirrede forfærdet paa den natlige Gjest.

"Kjender I ikke eders gamle Ven meer? ærværdige Herre! — sagde Pillegrimmen og traadte ind — Hold dog ikke en andægtig Pillegrim for den lede Satan! Kommer jeg ogsaa lidt silde paa Ratten og hedder jeg endog saa den Sorte, saa har jeg dog ders for hverken Klør eller Hestehov endnu. See, kjender I mig nu? Ærværdige!" Han kastede Hætten og Pillegrimskaaben, og sorte Grev Henrik stod der i sin ridderlige prægtige Dragt med det store Rubins halsbaand over Brystet.

"Grev Henrik! hvad vil I mig her? — stam mede Bispen forvirret og slog Raaben over sine nøgne Skuldre, idet han reiste sig og steg ud af Liigkisten — Hvi kommer I hid og forstyrer mig i

min Andagt? Verden og dens forføngelige Handeler har jeg opgivet, som J seer. Et forvildet Verdensbarn, som J, er kun en Frister, den Onde sender mig, for at gjøre mig Veien till Helligheden trang."

"Jeg kommer fra en hellig Balsart, Erværdige! og den skal skee en Ulykke, som ikke herefterdags kalder mig en from Herre. Ingen Pillegrimt gaaer jo Lockum Kloster forbi uden at see Jer; skulde da jeg, eders gamle Ven, gaae eders Dør forbi uden at hilse paa Eder? Det er en god Stund siden vi saaes, og Intet er foranderligere, end Mennesket; men saaledes havde jeg dog ikke ventet at træffe Eder. Blev Thronen, J kæmpede for, alt en Liigfiste? blev Scepteret, J fødtes til, en ussel Pönitentsesvøbe? og skal Kongesønnen, den kjække Bisp Valdemar, saaledes ende?"

"Saaledes ender al Verdens Høihed og Forføngelighed. Tael ikke til mig om Scepter og Throne! de fordømmelige Drømme ere forbi."

"Ogsaa naar J hører, at der kun behøves een dristig Beslutning og een lykkelig Nat for at fuldbringe hvad vi forgjebes i ti Aar har tænkt paa?"

"Frister, Frister! er det Fromheden, du bringer med fra det hellige Land?"

"Jeg var ogsaa i de Bises Land, Erværdige! blandt Ægyptens Undersværker lærte jeg hvad Men-

neskemagt og Menneſkevillie formaaer, naar den er stadig og udholdende.”

”Men Ormen, ſom ikke døer — Ilden, ſom ikke udſlukkes, hvad Raad fandt J derfor i de Wiſes Land?”

”Derfor er der ogsaa Raad, *Ærværdige!* Jeg bringer en Skat hjem med mig, ſom nu ſkal ſpære mig alle Balfarter og Penitentser. Vidſte J hvad for en koſtelig Gaft denne dyrebare Jaſpis indeſlutter, og havde J blot een Draabe deraf — ſaa kunde J ſpære eders ſyndige Legeme og behøvede aldrig at frygte for jer Sjæl.” Med diſſe Ord fremtog Greve Henrik en klar ſleben Jaſpis, hvori en rød Bædſke var indeſluttet, og holdt den for Lampen.

”Blod, Blod!” — ſkreeg Biſpen — ”ha, brænder der ikke Blod nok paa vore Sjæle?”

”Men dette Blod, *Ærværdige!* det ſlukker al Blodbrand i al Ewigheid — det ſlukker alle Skjærſildens og Helvedes Flamme — det udſletter alle gamle og nye Synder: ſaa ſagde mig den fromme Pelagiſus. See, en ſaadan Skat er et Kongerige værd imellem Brødre.”

”Ha, men er det ægte?” Her krummede ſig Biſpens magre Fingre krampagtigt efter Reliquien, ſom Greven haſtig tog tilſide.

”Troer J, en pavelig Legat — troer J, den fromme Biſp Pelagiſus i Alba vilde have ſvoret ſig ſin Sa-

lighed fra for Guld? Blodet er, min Sjæl! ægte nok, og dyrt har jeg betalt det; enten skal Pelagius og hele den hellige Kirke være evig fordømt, eller jeg har Syndsforladelse og Salighed nok til os begge."

"En Draabe, en eneste Draabe kun paa min brændende Iffe!" — raabte Bispen og knælede — "den dobbelte Vandstraale luer der endnu og frider med Glorien."

"Vel, vel, Erværdige!" — svarede Grev Henrik kold og forvarede Reliquien med et hæsligt Smil — "naar vi sees igjen, og under een Betingelse: J er for hellig til at tage Deel i mine verdslige Planer, seer jeg vel; men en hellig Ven kan jeg ogsaa behøve. Naar J hører om en dristig Daad, hvorfor Vandstraalen truer mit krusede Hoved, saa lad mig see hvad J formaaer hos Pave Honorius! og saa kan J maaskee endnu betænke Jer paa, om en Draabe af denne Iaspis og en indbildt Glorie eller Kongen af Danmarks Krone bedst kan skjule eders brændende Iffe."

"Ha, jeg forskaaer dig! du er dog den lede Satan. Viig fra mig, Frister! viig fra mig, evige Løgner! Dit hellige Blod, som din Krone, er Djævelsblendværk tilhobe. Dit Spotord var kun Sandhed — ja, her er min Throne — her er mit Scepter; med det trodser jeg dig endnu." Med et vildt Blik

fatte den ulykkelige Bisp sig nu stoltelig paa Kanten af sin Liigkiste og svingede Svøben over sit skaldede Hoved.

"Affindige Daare! med Jer er der Intet meer at udrette", mumlede Grev Henrik harmfuld, idet han kastede Pillegrimskappen om sig og gik bort med en haanlig Latter.

"See kun, saa hele Helsvede ryfter!" — mumlede Bisp Baldemar og korsfede sig — "du maatte dog vige." Derpaa sank han bleeg og udmattet om i Liigkisten.

Da han om Morgenens kom til sig selv, reiste han sig med en høitidelig triumpherende Mine og fortalte de andægtige Klosterbrødre hvorlunde han i denne Nat havde havt en svar Anfegtelse, men at han med den hellige Jomfrues Hjelp, under strenge Bodsøvelser, havde drevet den Dnde ud af sin Celle. Han haabede, at han nu, som den hellige Antonius, havde faaet Bugt med Fristeren for evig, og at de nu snart kunde synge hans Sjælemesse og lukke Laaget til paa hans Kiste.

Grev Henrik fortsatte imidlertid, som en andægtig Pillegrim, sin Hjemreise, og, høilig beundret af sine Landsmænd for sin Fromhed og Ydmyghed,

gik han til Fods gjennem sit eget Grevskab til Schwerin.

En klar Vinteraften viste den nedgaaende Sol ham endelig Schwerinersøen med Slottets hvide Taarne i det Fjerne. Han standsede og grundede paa hvorledes han nu kunde overraske sin skønne Gemalinde og forsikre sig om hendes Troskab; thi hans stærke Tilbøielighed til Skinsyge havde ikke forladt ham paa hans hellige Balsart. Jo nærmere han kom Hjemmet, jo daarligere forekom det ham at stole paa en smuk Hustrues Troskab, som man ikke strengelig havde prøvet. Som han i disse Tanker gik langsomt fremad gjennem den sorte afbladede Egeskov, saae han en lille krumrygget geistlig Herre med stor Til komme ridende fra Slottet, og han gjenkjendte den forviste Erke-degn Arnfred fra Ribe, som han havde taget i Beskyttelse og gjort til sin Slotschapellan.

”Velkommen, velkommen, min naadigste Belynder og Herre! — raabte Arnfred og sprang af Hesten — Rygtet om eders lykkelige Hjemkomst har kaldet mig fra mit Ape og gjort mig til en ganske rask Rytter, som I seer. Jeg skylder Eder meest af Alle, og det sommer mig først af Alle at byde Eder velkommen til eders — af, til Slottet vil jeg sige?” Her satte han et høist ynkeligt Ansigt op.

”Hvad betyder det Bededagsansigt? Klerk! Slottet er vel mit endnu, vil jeg haabe. Hvor staaer det til? min Gemalinde og min Broder leve dog vel?”

”O ja, som man tager det; men man har sagt Eder død, strenge Herre! Skade, at I ikke” — —

”Hvad! for Djæveln! at jeg ikke var død, vil du vel aldrig sige?”

”Den hellige Augustin bevare min Tunge! Skade, at I ikke kom hjem for tre Maaneder siden! vil jeg sige, saa kunde meget nu være bedre og anderledes” — —

”Nu, saa friig, Ulykkesfugl! hvad Ulykke er her da skeet?”

”Kongen — Kongen af Danmark har været her.”

”Kong Baldemar? ha! — og alene?”

”Nei, hans stolte Dronning var med for at besøge eders Frue.”

”Nu, hvad Ulykke var der saa deri? min Broder var dog hjemme? og de bleve vel modtagne med Høflighed?”

”O ja, særdeles høfligt, strenge Herre! I kunde ikke selv være bleven modtagen høfligere: Kongen var som Huusbond og Herre paa Slottet, og inden han reiste, havde han, med eders Hr. Broders og eders føielige Gemalindes Samtykke, paa sin Myndlings Begne taget Halvdelen af Grevskabet og Slottet Schwerin i Besiddelse, som eders Søster;

søns den unge Grev Nicolaus's lovmæssige Arv og Guds."

"Hvad! raser du? en saadan Paastand har han vovet, og man har været dum nok til at indvillige" —

"Som sagt, Herre Greve! Kongen var som Herre og Huusbond her paa Slottet, og eders skønne godhjertede Frue kunde Intet negte ham — hun troede Eder desuden jo død — —

"Intet — Intet kunde hun negte ham? Død og Helvede, nu lyver du, Satan!

"J misforstaaer mig, strenge Hr. Greve! — Den hellige Augustin bevare min Tunge fra Bagvaskelse! — jeg taler kun om Fordringen paa Grevskabet og Slottet. Andet tør jeg ikke tale om, men" —

"Nu, hvorfor stammer du? Grevskabet og Slottet spørger jeg nu ikke om: min Arv og mit Mandsslehn skal Keiseren og de tydske Love vel hævde mig. Den Anmasselse er mig endog velkommen; den skal Kong Baldemar høilig fortryde; men hvad videre?"

"Intet videre, strenge Herre! kun beviiste Kjendsgjerninger kan J drage ham til Ansvar for. Blik og Miner tør jeg ikke udlægge. Sligt bekymrer Keiseren og de tydske Love sig heller ikke om."

"Blik og Miner? ha, lyver du, Satan! skal det koste dit Liv."

"Jeg siger Intet bestemt, strenge Herre! jeg har kun en Mistanke, en lille Frygt, som min Dm-

sorg for eders Ære og min egen Sikkerhed ikke tillad der mig aldeles at fordølge. Eders skønne Frue var, som sagt, meget høflig, særdeles høflig mod den smukke veltalende Konge. Dronning Beengjerd var hver Dag mindre tilfreds her og skyndte paa Afreisen; men der indtraf hyppige Forhindringer og Opsættelser. Da endelig de høie Herstaber reiste iforgaars, græd eders skønne Frue ret bevægelig. Man siger en lille Tvist mellem hende og Dronningen har gaaet hende meget nær. Siden de høie Herstaber's Bortreise har hun været tungsindig, og det prægtige Armbaand, Kongen gav hende ved Afskeden, betragter hun ofte med ømme Taarer."

"Død og Helved, Arnfred! kan jeg troe dig? du bærer gammelt Nag til Kongen, veed jeg, du vilde vel glæde dig, naar du saae ham i Nød og Ulykke" —

"Det skal jeg ikke negte, strenge Herre! som en god Christen bør jeg hade alt Ondt, og jeg hader eders Fiende, som jeg hader alle uretfærdige Tyranner og Uskyldighedens Forførere. Men, agt vel derpaa! jeg anklager ham ikke; jeg tør i denne Sag Intet vidne; thi hvad der kan være betroet mig, som Sjælesørger, forlanger I dog ikke at vide? det kan hverken I, strenge Herre! eller nogen Magt paa Jorden bringe over mine Læber. Hvad jeg tør sige, det fælder

Jngen, og vogt Eder, at I ikke lægger Mere deri, end der er! jeg vilde kun give Eder et Vink" — —

"Et skønne Vink, min fromme Herre! det viser mig Helvede aabent. Man har altsaa betroet dig Hemmeligheder, som Jngen kan aftvinge dig? godt, godt! veed jeg hvor den Helvedes Skat er begravet, staaer det til mig, om jeg vil grave den ud eller ikke. Ha, den Skam og Skjændsel skal hevnes dyrt. Men Vee dig, har du skuffet mig!"

"Undersøg selv, strenge Herre! og finder I, jeg har sagt et eneste Ord, som ikke var Sandhed, saa være jeg selv den Første, som falder for eders retfærdige Hevn!"

Grev Henrik taug og betragtede den listige Klerk med et gjennemborende Blik. Han saae et triumpherende Smil i hans nedrige Ansigt, og uden længer Betænkning greb han sin Dolk og satte den mod den tvetydige Anklagers Strube: "Bekjend nu Alt, eller far til Helved, som en nederdrægtig Løgner og Bagvasker!" raabte han fraadende.

Arnfred faldt paa Knæ og bad ham betænke, at den samvittighedsfuldste Klerk dog var et skøbeligt Menneske, og at det var en gruelig Synd at friste ham over Ene og tvinge ham til at bryde sin hellige Embedsæd.

"Sladder, elendige Hykler! du vilde jo tvinges: havde du villet tie og holde din Sed, havde du ikke

sagt mig halvt saa meget. Nu, kort og godt! doe som en giftig Vreskjænder, eller bekjend! eet Ord er mig nok: skyldig eller uskyldig? du veed hvad jeg mener — Sværg, at du vil være evig fordømt, hvis du lyver!”

”Gud og den hellige Jomfru forlade Eder den Synd, strenge Herre! men jeg tvætter mine Hænder, jeg vil ikke med en Løgn skjule Forbrydelsen. Saa viid da: den skjønnne Synderinde bekjendte mig Alt i Skriftestolen i en angerfuld Time; men hun fortrød strax igjen sin Aabenhjertighed og frygtede, jeg skulde forraade hende. For at være sikker paa min Tausched, truede hun mig endogsaa med at anklage mig hos Eder for en syndig Tilbøielighed til hende, hvis jeg røbede hende. Nu veed I det, Herre Greve! det være da vovet! troe nu hvem I vil! jeg udsiger Ordet — det være min Fordømmelse, hvis jeg lyver! — skyldig, skyldig!”

”Vel, jeg vil troe dig, som man kan troe en Klerk med dit Ansigt. Men nu tier du, som en død Hund. Intet Menneske skal vide min Skjændsel; jeg skal bære den, som en klog Mand, og heve mig, som en Prælat. Jeg var ikke forgjeves i de Vises Land. Min Hevn skal modnes, før den rammer; men da skal den ramme vist og sikkert, og Europa skal studse ved hvad en tydsk Greve formaaer. Følg mig til Slottet, Arnfred! vær taus og tro! og du skal ikke fortryde det.”

”Jeg er eders med Liv og Sjæl, strenge Herre!” sagde Arnfred og holdt ydmyg Stigbøilen, medens Greven svang sig i Sadelen. Paa Klerkens Hest foer den frygtelige Pillegrim nu op mod Slottet.

”Jeg har ham hvor jeg vil — mumlede Arnfred og listede sig langsomt bag efter — hvad jeg soer, kan jeg forsvare: skyldig, skyldig, det er dog den Ene som den Anden — den, som synder i Eet, synder jo i Alt — lad den knipske Grevinde nu kun sige hvad hun vil! han troer hende dog ikke. Og Kongen — ha! kunde jeg leve den Dag, at see mig hevet net paa ham og Grev Otto og den hele stolte Slægt, saa forvandt jeg først den gamle Svie af Hundepidsken.”

”Men Svien af Skorpionpidsken skal du aldrig forvinde” — hvisttede en Stemme tæt bag ved ham. Han saae sig forfærdet tilbage, og der stod en kvinde- lig Skikkelse, klædt som en fattig Kjædelsikkerste, og stirrede stift paa ham med et Par sorte gnistrende Dine under den lurvede Kyse. I Haanden, som glimrede af prægtige Ringe, svingede hun en spraglet Svæbe, som syntes overtrukken med Slangehud. ”Tak for sidst, krumme Satan!” hvisttede hun, idet hun loe og greb ham i Kraven — ”det var ikke langt fra Galgen — ha, ha! dengang bragte du mig godt Bytte. Men nu, nu har du gjort dit Mesterstykke. Det var Ret! luv og bedrag og sværg dig Fanden i Erebie Deel.

Bold! det siger Intet. Men Hevn, Hevn! det er en Lyst og Glæde." Derpaa begyndte hun at danske om med ham mellem de tørre Blade i Skoven, saa de fløi ham om Dreene, medens hun som en rasende Furie slyngede Slangesvæben over hans Hoved.

"Hjelp, Hjelp! — skreg den forfærdede Klerk og var som slagen med Lamhed af Skræk — slip mig, slip mig, du Helvedes Plageaand!" Men jo mere han skreg, jo vildere loe hun og hvirvlede ham om med sig over Stub og Steen i det halve Mørke, til han af Gru og Forfærdelse styrtede om uden Bevidsthed.

"Svend, Svend!" raabte hun nu med skingrende Stemme, og en plump halvvoxen Knøs i pjaltede Klæder, med en Knippel i Haanden og en stor Laasbue paa Ryggen, sprang frem af Buskene.

"Her er jeg, naadige Frue! Jeg var paa Slottet; men dengang løi dog eders Stjerner: Kongen og Dronningen ere reiste i forgaars og Slotscapelet lanen har ingen Ulykke gjort."

"See, der ligger han — afbrød hun ham — han har gjort Ulykke nok; men det er godt: det er i sin Orden, og mine Stjerner løi dog ikke ganske."

"Hvad — har J selv faaet ham fat og sjunget ham i Dvale? skal jeg da nu slaae ham for Panden, den Hund?"

”Nei, lad ham ligge! han ligger paa sin Gjer-
ning! han lever dog ikke til Sol gaaer ned igjen;
men hvad han har saaet, skal jeg høste. Nu veed
jeg meer, end gamle Thord selv. Har du Hestene?”

”De staae her omme ved Gjerdet.”

”Saa affted! deri havde din Oldefader Net —
her raadsløg Skorpionen med Skytten — men her
skal det stolte Bildt ikke falde. Flux affted til Ribe!
— har du din Bue?”

”Ak, naadige Frue! heller ti Mænd, end een
Qvinde! hun skal være saa deilig.”

”Det hjælper hende ikke? hvad bryde Stjernerne
sig derom? See paa mig! jeg var ogsaa deilig en-
gang; men hvad brød de kolde Stjerner sig derom?
Bee, Bee! nu er jeg en Furie med Slangesvøbe,
nu er jeg en Helsvedes Plageaand og kan skræmme
Livet af alle Skurke i Maanestkin; hvo kjender nu
den deilige Hertuginde meer? og hun fødtes dog til
Scepter og Krone.” Med disse Ord holdt hun Hæns-
derne for de forvildede Dine og græd bitterlig.

”Ak, græd nu ikke igjen, hoibaarne Frue! J
er endnu saa deilig, saa det er en Gru, og jeg kan
ikke udholde at see Jer græde; før maa J dog dandse
og synge og lee, naar galt skal være. Jeg vil jo følge
Jer til Verdens Ende og gjøre Alt hvad J vil.”

”Nu, saa kom da, Slave! kom da, min troe
Ubeunge! du skal blive en Greve; du skal blive en

Hertug, som min Knud, naar jeg kommer i mit Rige. Guld og Edelstene har jeg Nok af; tag det Alt — men skaf mig Hevn!”

”Ak, I er saa god og rundhaandet, deilige Frue! hvor kan I dog være saa grum? naar jeg tænker derpaa” — —

”Lær du tænke? Usveunge! tuud, tuud! men tænk ikke! nei, lyde skal du — dertil er du fød og baaren — og mine Dine skal du lyde, som jeg maa lyde de gloende Dine deroppe. Fort, fort! inden vi har Suldmaane igjen, maa det være skeet — vil ikke du, saa vil hundrede Andre.” Hun greb ham nu krampagtig i Armen og forsvandt hastig med ham mellem de tørre raslende Buske.

Bleeg og skjælvende stod Arnfred næste Dag for Alteret i Schwerin Slotskapel og læste Messen. Grev Henrik og hans Frue sadde i den prægtige Herstabsstol ligeoverfor Alteret. Grevens Ansigt var mørkt og uroligt, og den skønne Grevinde Audacia havde skjult sit forgrædte Ansigt bag Sløret. Greven betragtede hende af og til med et skarpt mistænkeligt Blik. Da slog hun Sløret tilside og vendte det smertefulde Ansigt imod Alteret, idet hun knælede paa Bønsskammelen og syntes hensunken i en inderlig Bøn. Da endelig hendes skønne bedende Dine daaledes, traf hendes Blik den skjælvende Klerk. Ramt af et Nerveflag styrtede han i samme Dieblik om for

Altet med et grueligt Skrig og blev med Forførelse baaren ud af Capellet. Han lallede Grev Henriks Ravn og syntes at have et vigtigt Ord at sige ham; men inden han kom tilbage til Slottet, var han død.

Paa Veien fra Slesvig, hvor Baldemar havde opholdt sig nogle Dage, reed han en smuk klar Vinterdag langsomt ved sin Dronnings Side imod Ribe. Det talrige Følge af Riddere og Damer fulgte det kongelige Par i en ærbødig Afstand, for ikke at forstyrre deres fortrolige Samtale.

”Ja, jeg havde Uret, min ædle Baldemar! — sagde Dronningen mild og kjærlig, idet hun slog Hermelinskaaben tilside og rakte ham Haanden — Jeg troede mig hævet over saa jammerlig en Lidenskab; Jeg drømte aldrig om, at jeg nogenstinde saaledes kunde lade mig overvælde af denne de svage Sjæles Got. Tilgiv mig!”

”Alt er glemt og tilgivet; men jeg begriber kun ikke” — —

”Jo vist begriber du det. Tilstaae mig kun, kjæreste Baldemar! Skulde nogen Kvinde i Verden kunne gjøre mig skinsyg, maatte det være hende. Hun har Alt, hvad jeg mangler: et mildere og kjærligere Afsyn og et blødere quindeliger Hjerter, end

min Audacias, har jeg aldrig kjendt, og jeg for-
tænker ingen Mand i, at han finder hjerteligt Behag
i hende."

"Jeg troer dog ikke, hun behager mig meer,
end fast alle vakre venlige Qvinder."

"Lidt meer, lidt meer; men hvad siger det?
Jeg skulde have glædet mig over, at min Veninde
ogsaa var din; men det var som en ond Mand var
faren i mig, og hvert venligt Ord, hvert livligt
Blik, I vekslede, var mig et Dolkestik."

"Ubegribeligt, at jeg ikke mærkede det."

"Jeg forstillede mig: jeg foragtede selv min
Svaghed og var for stolt til at røbe den, indtil den
overvældede mig og var nær ved at gjøre mig
affindig; da først kom de frem og fik Betydning, alle
de utydelige halve Ord og Hentydninger, som jeg
forlængst havde hørt om dig og foragtet. Hvad
man har sagt om dig og den skønne svenske Enke og
om Jomfru Kirstine af Nise, som saa pludselig for-
svandt paa vor Bryllupsdag, al den Snak havde
jeg før leet ad og aldrig agtet værd at tænke paa;
men nu kom alle slige Tanker som Dæmoner fra
Sjælens dybeste Afgrund for at forvirre mig og
gjøre mig uvis om din Kjærlighed og Troskab; nu
erindrede jeg ogsaa din Dymærksomhed for Audacia,
da vi førstegang saaes og hvorledes du forlod os
begge for at ile i en Tredies Arme; den fromme

uskyldige Dagmar syntes mig et ulykkelig Offer for dit Lettsind og din Ustædighed, og du, den eneste Mand i Verden, som jeg agtede og elskede, blev mig en svag almindelig Sjæl, som tusinde Andre, og en troløs svag Qvindesforfører."

"Veengjerd, min herlige Veengjerd! selv din Skinsyge har gjort mig stolt: den er mig kun et nyt Beviis paa din Kjærlighed, og jeg bebrejder dig Intet; nogen Uret har jeg dog ogsaa; jeg vil tilstaae dig det: min altfor ligefremme Maade, at vise elskværdige Qvinder min Hyldest paa, har ofte givet min Ære til Priis for Mistanke og Bagvaskelse; den Feil har jeg aldrig kunnet aflægge. Men lad det nu være glemt! jeg bliver nu daglig ældre og adstædigere: see, mit Haar begynder alt at graane. Kun naar jeg seer dig, føler jeg mig endnu ung og kraftig nok til at beherske en Verden. Endnu bærer jeg ikke Knud den Stores Krone — et herligt virksomt Kongelis seer jeg endnu imøde ved din Side — saasnart vi komme til Ribehuus" — —

"Ak, gid jeg aldrig saae Ribehuus meer! — afbrød Dronningen ham heftigt og med et dybt Suk — det er mig af Hjertet forhadet, det mørke kolde Slot, hvor kun Had og Misgjendelse venter mig."

"Gudsbdød! min Veengjerd! er du af samme Mening imorgen, drage vi overmorgen til Roskild eller til Slesvig eller til hvilket af mine Slotte, du

vil. Men troe mig! Stedet gjør mindst til vor Tilfredshed. Kunde du følge mit Raad, min ædle Dronning! kunde du nærme dig med lidt mere Fortrolighed og Medlidenhed til den lunefulde Almue, som kun behøver et Smil, et venligt Blik til at forgude os — du skulde see, Alt blev godt. Det udvortes Præg af Hoihed og Storhed kan kun høie og store Sjæle fatte og hoiagte; men den indskrænkede egenkjerlige Mængde oprøres derved og kalder det Overmod.”

”Skulde Danmarks Dronning behøve at nedlade sig til ydmygende Konstgreb og Gjøglespil for at smigre en raa foragtelig Hob — svarede Beengjerd stolt — nei, er jeg Dronning, vil jeg føle mig og vise mig som Dronning, og vil mine Undersaatter ikke elske mig — foragte mig skal de ikke.”

”Forstaae mig dog ret, min hoihjertede Beengjerd! den Mildhed og Venlighed, som er saa mægtig til at vinde Hjerterne, skal ingen Maske være, intet hyklet paataget Væsen, men et sandt Udtryk af et venligt Hjertelab. Elsk kun mit Folk ret af Hjertet, min dyrebare Dronning! elsk det, som en Moder sine Børn! og du skal see, mine brave Danske lønne ikke Kjærlighed med Had.”

Dronningen taug pludselig, og en blussende Rødme overfoer hendes Kinder. En svar Kamp syntes at foregaae i hendes Sjæl. ”Ak, du har dog

Ret, min Baldemar — udbrod hun endelig — jeg føler din milde skaanende Bebreidelse med Smerte. Jeg var aldrig en Moder for dit Folk. Det var kun Dagmar. Men døm mig ikke for strengt i dit Hjerte! Det er let at elske, hvor man bæres paa Hænder; men hvor man modtages med Fordom og intet venligt Ord hører, der er det en tung Pligt at skulle elske. Dog, jeg lover dig det helligt, min Baldemar! det skal blive anderledes, ved Gud i Himlen! det skal blive anderledes.”

Den skønne Dronning var bevæget og der glindsede Taarer i hendes mørke Dine. Kongen trykkede hendes Haand til sine Læber og hvistkede: ”Amen! dertil give Gud sin Betsignelse! og jeg er den lykkeligste Konge i Verden.”

Nu kom Følget nærmere, og man var ikke langt fra Ribe.

”Man strømmer os allerede indse, Herre Konge! — sagde Junker Strange — Seer I hvor det glimter og støver hist ved Naen! og hør hvor de allerede larme og raabe!”

”Den Raade at modtage os paa huer mig ikke — hvistkede Dronningen ængstelig — det er jo et Dpløb, som de ventede Sjenden.”

”Den Frihed kan man ikke betage Folket, min ædle Dronning — svarede Baldemar — mig er det

altid en Glæde, naar mine kjære Undersaatter vrimle mig saaledes muntre og livlige insøde."

"Da jeg reed ved din Side i Spidsen for din Hær mod Keiserens mange Tusinder, min Valdemar! da var jeg glad og frimodig; men idag er det mig, som du fulgte mig til en Uldørken mod en en Flok vilde Dyr, som vilde sønderrive mig ved din Side."

"Rolig, rolig, min kjække Beengjerd! lad Ingen mærke din ugrundede Mistillid! skulde du ikke være tryk ved min Side blandt vore egne kjære troe Undersaatter?"

Medens Kongen og Dronningen med sagte Stemme veylede disse hemmelige Ord, nærmede Folkeskaren sig med Larm og Glædeskraab. Kongen hilsende venligt til alle Sider; men det var ikke den beængstede Dronning muligt at betragte den larmende Folkeflynge med et roligt og venligt Blik, og hendes Hilsen blev endnu mere stiv og tvungen, end nogenfinde.

"See hvor stolt! hun veed jo neppe om hun vil see paa Folk", hviskede den ene af Tilskuerne til den anden, og medens Lusten gjenslød af Glædeskraab for Kongen, lod hist og her den gamle Ridvise igjen, og Beengjerd horte nu selv tydelig det hadefulde frænkende Omqvæd:

Skam faae hun Beengjerd! Herregud være med Kongen!"

"Hører I eders Dronnings Velkomsthilsen, min Konge!" sagde hun med frænklet Stolthed og blegnede, idet hun hastig drog Sløret for sit Ansigt for at skjule de bittre frembrydende Laarer.

"Død og Fordømmelse! raabte Kongen yderst opbragt — Hvo formaster sig til at fornærme Majestætten! Hug dem ned paa Stedet!"

Paa Kongens Bud foer strax en Flok Riddere med dragne Sværd ind blandt Hoben, hvor de hørte den frække Haansang synges. Med Larm og Skrig adspredtes strax en stor Mængde Mennesker; men derved kunde det ikke undgaaes, at Børn og Qvinder jo kom til Skade og mange Uskyldige maatte lide med de Skyldige.

Hvad man ikke før var opbragt imod Dronningen, blev man det nu, og skjøndt Kongen endnu bestandig hilseedes lydelig af Mange med fordoblet Iver, lod Haanskriget mod Dronningen dog endnu stærkere fra alle Sider. I den høieste Forbittrelse drog Kongen selv sit Sværd og vilde fare ind blandt de Dumdriftige; men han følte det Mislige deri; han standsede pludselig sin Hingst; hele Toget standsede ved Sønderportsbroen, og Kongen bød Stillehed.

"Stille, stille! Kongen vil tale!" lod det nu med en sagte Mumlen fra den Ene til den Anden, og i et Dieblisk var der saa stille rundt om ham, som den store Folkeskare ved et Trylleslag var forstenet.

Og nu opløstede Kongen sin stærke Røst og talte mægtige Ord til Skræk og Beskæmmelse for Dyrerne og til Ære for den Dronning, som han paastod, ethvert ædelt og høihjertet Folk maatte være stolt af. Han svor ved sin kongelige Magt og Myndighed, at den, der ikke agtede og ærede Danmarks retmæssige kronede Dronning, som den, der var lige i Magt og Høihed med Kongen selv, skulde falde som en Landsforræder og formastelig Dyrer for Bøddelens Sværd. Da han saaledes med sin vældige Herkerstemme havde nedtordnet Skræk og Forbauselse blandt de Misforviede, vendte han sig med Høihed og Bærdighed til sine troe danske Mænd og erindrede dem om hvad Danmark var blevet til i de sidste mærkelige Aar. Han viste dem den Glands og Ære, hvortil han havde hævet det danske Navn og den danske Throne, siden den frække Dronning Beengjerd deelte den med ham. Han viste Nødvendigheden af de Opoffrelser, saa store og vigtige Forretagender krævede, og erklærede høit og lydeligt, at hvis hans Seiervindinger agtedes kjøbt for dyrt og hvis det danske Folk var saa vanslægtet og dybt fornædret, at det agtede Æren ringere, end Guldet, da vilde han blues ved at bære det Spiir, som hans store Forsædte bare med Stolthed. "Kalde I mig Baldemar Seier — sagde han endelig og slog heftig op med sin bevæbnede Høire — og ere I stolte af,

at Danmark's Konge bærer sigt et Navn med Rette, hvor kan J da bede Gud være med mig og ønske Skam og Skjændsel over min ophøiede Dronning, som deler min Magt og min Ære. Fortjener mit Regimente Skam og Skjændsel blandt Danske, saa være Skammen og Skjændselen kun min! fra mig udgik hvert strengt Kongebud, og jeg skal staae til Røde og Ansvar derfor paa den yderste Dag for Kongernes Konge: i min Haand hviler Loven og Sværet; men Lykken og Seiren kom fraoven; den kom med Høihed og Ære og tog Sæde ved min Side, og seer, danske Mænd! i denne Skikkelse kom Lykke og Seier, kom Lyst og Glæde, kom Magt og Ære til Danmark's Konge; hun fulgte mig uforfærdet mod den mægtigste Fjende: hver dansk Kriger, som saae hende, blev uovervindelig; men Danmark's Fjender blegnede og flyede. Og en saadan Dronning vil J ikke ære og elske?"

"Leve Dronningen og leve Kongen!" raabte nu tusinde Stemmer blandt Folket høit og larmende.

"Taf, min Baldemar! — hoiskede Beengjerd og slog nu Sløret fra det skjønne bevægede Masynt — for din Skyld hører jeg det første venlige Ord af dine Danske. Giv Gud og vor Frue, at det ikke maa blive det sidste!"

Reppe havde hun udtalt, førend Kongen hørte en hvinende Lyd, som af en Piiil, tæt ved sig; han

udbredte forfærdet sine Arme mod Dronningen, og hun segnede af Sadelen i hans Arme.

"Mord, Mord! Forræderie! Dronningen er myrdet!" raabte tusinde Stemmer med Gru og Forfærdelse. Laus og bleeg stod Kongen paa Jorden med den blodende og afmægtige Dronning i sine Arme. En stor rusten Pæl sad i hendes deilige Bryst; men Ingen saae hvorfra den var kommen.

"Guds Dom — Guds Dom"! mumlede enkelte Stemmer blandt Folket; men Forfærdelsesraabet over den gruelige Gjerning og Jammeren over Kongens store maallose Smerte overdøvede alle Ytringer af tilfredsfillet Had og Forbittrelse.

Ridderne sloge en tæt Kreds om de kongelige Personer, og medens Mester Harpestreng siebliflig undersøgte Saaret og drog Pælen ud af Dronningens Bryst, blev den kongelige Karm hentet. Men Saaret var dødeligt, og førend Karmen kom, laae Dronningen død i den ulykkelige Konges Arme.

Kong Valdemars Indtog i Ribe med Dronning Beengjærds Liig i den samme gyldne Karm, som engang under Folkets Frydemaal havde ført Dronning Dagmar fra Stranden, var et Sørgesyn, som ingen Dansk glemte, der havde seet det. Selv de, der ibrigt havde sjunget Spotviser om den stolte ulykkelige Dronning, ynkede hende dog nu og forbandede hendes Morder, da de saae det skønne Liig,

blegt og blodigt, i den sønderknuste Konges Arme. Af alle de forfærdede og deeltagende Tilskuere gebærdede Ingen sig dog saa besynderligt, som en lille pukkelrygget Mand i en Bondekofte, der bestandig løb ved Siden af Karmen og hylede som en Affindig, idet han gjorde de besynderligste Gebærder og Krummspring og raabte Vivat med en hørs quækkende Stemme. Det var den forrige Hofnar Claus Klumpe. Kongen syntes i sin dybe Smerte hverken at bemærke ham eller nogen Gjenstand udenfor sig. Da endelig Karmen holdt for Slotsstrappen paa Ribehuus og Dronningens Liig blev baaret ud af Karmen, laae den lille Vanskabning knælende ved Fodtrinet af Karmen. Dronningens kolde blodige Haand faldt ved Bevægelsen ned fra hendes Bryst og berørte Dværgens fordreiede Ansigt, og med et gjennemtrængende Skrig foer han op, trængte sig hylende gjennem Folkestæren og styrtede sig over Rækværket i den dybe Slotsbrønd; men i den store almindelige Skræk og Forvirring bekymrede Ingen sig om den affindige Dværg.

Over tre Aar vare forløbne siden hiin ulykkelige Dag. Det var en af de første skjønne Foraarsaftener i Mai Maaned, og Sjællands lysgrønne Bøge skove stode nysudsprungne i deres Pragt og Her-

lighed. I den skønne Bøgelund ved Karisegaard havde en fortrolig Kreds af ridderlige Herrer og Damer leiret sig i det Grønne ved den saakaldte Fru Werthes Kilde, medens den fredelige Aftenflokk ringede og den nedgaaende Sol kastede sine sidste Straaler gennem Lydhullerne paa det hvide firkan- tede Kirkeetaarn. Ved en høi lysshaaret Ridders Side sad en deilig ung Ridderfrue med Guldtop i de brune Haarstetninger og med et slumrende Pigebarn i Armen. En lille Toaarsdreng reed støiende om mellem Buxkene paa Ridderens store Slagsværd, og havde sin Glæde af at løbe fra den gamle trippende Fostermoder, som skulde passe paa ham. En gam- mel ærværdig Matrone med en sort guldkantet Spids- hue bredte Nadverdugen paa det friske Grønsvær og en fin ung Jomfru med Gyldendugs Livstykke gif hende tilhaande med at tilberede det landlige Maals- tid. Paa en fældet Træbul sad en reiseklædt Herre med en stor Guldring om Armen stille og alvorlig med en Strængeleeg og sang Visen om Junker Stranges Hjemkomst med Dronning Dagmar, me- dens hans kjærlige blaae Dine ofte dvælede med inder- ligt Velbehag paa den blomstrende Jomfru, der ikke var Dagmar meget ulig, men dog endnu mere lignede Jomfru Kirstine af Nise i hendes lyffe- lige Dage.

”Et herlig Aften, min Nigmor! sagde Ridderen og trykkede den skønne Frues Haand — sover vor lille Hedvig alt?”

”Ak ja, hun giver den smukke Aften en god Dag — svarede Nigmor mut — hvor kan du dog være saa rolig, Carl! og hvor kan vi sidde her og høre paa gamle Viser eller tænke paa nogen Verdens Glæde, førend vi har taget en Beslutning. Kommer min Fader nu hjem fra Estland, som den gode Thorgeir siger, hvad vil der saa blive af? — Hav dog Die med den vilde Albert, Marthe! lad ham ikke løbe i Parken!”

”Lad os være glade saalænge vi kan, min elskede Nigmor! — tog Ridder Carl af Ruse rolig Ordet igjen — Endnu er han jo ikke kommen til Ribe, og Faren er ikke større idag, end den har været i tre Aar; nærmere er den, det er sandt; men der maa dog en Ende paa Alting, og jeg er næsten glad ved at høre, det Uveir nærmer sig, som vi dog vidste maatte komme engang. Kom din Fader i dette Die: blif og saae os sidde saa fredeligt her, maaskee han dog tilgav os, om ikke for vor Skyld, saa for de uskyldige Børns Skyld; men vilde han adstille os, kom han med væbnet Magt og fordrede dig tilbage, saa skulde han dog see, jeg havde ikke Volde og Grave om Borgen for Intet. Dog jeg stoler paa Kongen og den fromme Erkebisp.”

”Ak, hvad troer du Kongen bekymrer sig om os? siden den ulykkelige Dronning blev myrdet for hans Dine, er han jo bleven gammel og graa af Sorg; og Erkebispnen, han tænker jo kun paa Bøger og Skrifter.”

”Gud hjælpe Kongen! vi ere dog endnu tusinde Gange lykkeligere, min Rigmor! — Sørger han endnu lige dybt over Dronning Beengjerd, gode Thorgeir! — her vendte Carl sig til den nysankomne Gjest — hvorledes var han tilmode, da J saae ham sidst?”

”Jeg beundrer ham i Sorgen som i Lykken — svarede Thorgeir Danassjald og lagde Strængelegen tilside. — Vel seer han fast ud som en Olding: hans Haar er askegraat og hans Pande er furet; men Alden i hans store Herskervine er ikke udslukt, og han har maaskee i disse tre stille Sørgenaar virket mere for Danmarks Vel, end ved alle sine Seiervindinger. Han sidder daglig i Lonkammeret med Erkebisp Andreas og den lærde Abbed Gunner fra Dm og arbejder paa den nye Lovbog. Han forsømmer aldrig Raadet og Thinget; ja man mumler endog saa om, at han endnu vil udføre den dristige Plan mod England og snart reise sig i sin Kraft og Vælde for at tilbagevinde Knud den Stores Krone. Han vaager ofte hele Nætter og det er næsten et Særsyn, at han, som i denne Tid, forfrister sig nogle Dage paa

Jagten. Men Grev Henriks Besøg synes at opmuntre ham."

"Grev Henrik af Schwerin? — spurgte Carl og sprang op — han i Besøg hos Kongen? det var en mærkelig Nyhed. Han og Kongen vare jo dødelige Fjender."

"Det har de ofte været og ere blevne forligte igjen. Naar Kongen bliver vred, kryber den snilde Greve altid til Korsen, veed J. Siden den gamle Historie med Johan Ganz har Kongen jo to Gange tvunget ham til at være hans Mand. Da Kongen sidst var i Schwerin, veed J, han paa sin Myndlings Begne tog det halve Slot og Grevskab i Besiddelse. Deri havde han nok ikke saa ganske Ret; men det skal nu Greven ved dette Besøg have faaet gjort om igjen. Han turde ikke komme uden Leide; men nu ere han og Kongen de bedste Venner af Verden. Greven er en rask, munter og beleven Mand, og Kongen kan behøve nogen Opmuntring og Udspredelse."

"Og nu drage de paa Jagt sammen, siger J?"

"Ja ret ivrig; det opliver Kongen særdeles. Jeg var med iforgaars, da de seilede til Fyen; jeg har ikke i det sidste Aar seet Kongen saa oprømt. Greven fortalte om sin Valfart til Ægypten og det hellige Land og om en mærkelig Reliquie, han havde medbragt og stænket Schwerinerkirken. Han svoer

hoit og dyrt paa, det var Herrens virkelige Blod, som nu hver Himmelfartsdag skulde fremvises af Bispen, og at alle Pillegrimme, som da besøgte Schwerin, kunde faae Afstod hos ham ligesaagodt som hos Paven i Rom. Det er en kjæk og dristig Herre, men hans Fromhed har jeg ingen stor Tro til."

"Jeg endnu mindre, Thorgeir! nu, hvad sagde Kongen saa til det Pralerie?"

"Han traf paa Smilebaandet og roste Grevens Fromhed. Til Gjengjeld roste Greven ham igjen og meente, at han maatte være en udkaaren Himlens Yndling, siden der endog saa faldt Seiersfaner ned fra Skyerne til ham, saasnart han og hans Bisper vilde, og siden ingen Kvinde kunde see ham uden Fare. Men den Artighed leed Kongen dog ikke; han blev pludselig alvorlig og bad Greven betænke, at al Lykke og Velsignelse dog kom fraoven, og at hans Kjærlighedslykke i Verden nu i tre Aar havde været død og begravet."

"Arme Konge! han glemmer dog aldrig den skønne Beengjerd."

"Han tænkte sikkerlig kun paa hende; men Grev Henrik lod til at forstaae ham anderledes; det kunde jeg see paa det skelende Blik. Greven skal være noget skinsyg, veed I; I har vel sagtens hørt det dumme Nygte, at Kongen paa sit sidste Besøg i Schwerin, kort før Droningens ulykkelige

Død, skal i Grev Henriks Fraværelse have havt et Kjærlighedseventyr med hans smukke Frue? jeg er vis paa, det er en skammelig Usandhed.”

”Lutter Løgn og Bagvaskelse!” sagde Carl ivrig.

”Den Snak er jo ogsaa glemt for længe siden — vedblev Thorgeir — paa det eneste Blik nær, kunde man heller ikke see Andet paa Greven, end at han var Kongen hjertelig hengiven.”

”Hvo var med af Kongens troe Mænd?” spurgte Carl efter en alvorlig Tausshed.

”Den unge Kong Baldemar og Junker Strange var med, saavel som Drossen og den gamle Kammermester foruden de sædvanlige Falkedrenge og Tjenere. De havde mange Hunde og Falke med og vilde til Smaaverne ved Fyen. Jeg havde ogsaa fulgt længer med, havde jeg ikke troet det nødvendigt og vigtigt, saa snart som muligt at bringe Eder Budskabet om Grev Alberts Hjemkomst.”

Carl faldt i dybe Tanker. ”Hm, var jeg hos Kongen i dette Dieblik! — sagde han endelig — Naar agtede han at være paa Ribehuus igjen? og naar ventede man Grev Albert?”

”Om tre Dage ventes de begge til Ribe. Eders Svigerfader var endnu i Holsteen, hed det.”

”Og Erkebispens raader mig til Flugt?”

”Ja, hvis hans og Kongens Forbøn, som han frygter, Intet udretter.”

Carl sad atter en Stund i dybe Tanker. "Vil du som jeg, min Nigmor! — udbrød han nu rast og bestemt — saa reise vi Alle imorgen til Ribe. Saasnart Kongen kommer hjem, kaste vi os for hans Fødder og bede ham forsonde din Fader. Kunde jeg endogsaa forsvare mig imod ham her eller kunde vi undgaae hans Brede ved Flugten; jeg kan og bør dog ikke forlade Kongen længer, og du bliver dog aldrig tilfreds og lykkelig førend din strenge Fader har tilgivet os og givet os og de uskyldige Børn sin Velsignelse."

"Du har desværre Ret igjen — sukede Nigmor — og jeg kan ærgre mig over, du skal være flo: gere, end jeg. Det nytter ikke, vi stampe mod Braaden. Jeg har nu i tre Aar været saa kjæk og munter, som det var mig muligt; men du veed ikke hvad jeg har lidt i Løndom. Jeg sover dog aldrig rolig nogen Nat, saalænge den Frygt og Uvished skal pine mig. Og dog — jeg pleier ellers ikke at være forsagt; men jeg veed ikke hvorledes det er: jeg bliver daglig ængsteligere for den Time, da jeg skal staae som en arm Synderinde for hans Afsyn. Jeg drøm: mer nu tidt, at han forbander mig og river mig fra dig og de velsignede Børn. Ak! jeg tør dog ikke see ham; nei, jeg troer, jeg døde af Skræk, hvis jeg saae ham uforsonet, saaledes som han inat stod for mig i Drømme" — —

"Saaledes skal du ikke see ham. Jeg reiser alene, min Nigmor; jeg seer dig ikke igjen, forend jeg, med Guds og alle Helliges Hjelp, bringer dig Fred og Tilgivelse."

"Jesus, Maria! Skulde jeg da være ene her paa Borgen? hvis man saa imidlertid kommer og slæber mig i Fængsel eller i Kloster?"

"Det skal ingen Nød have; derfor veed jeg Raad. Thorgeir, ædle Thorgeir! — her greb Carl den stille Bardes Haand — jeg har havt Prover paa eders Venfskab. Det gjælder nu mit Liv og min hoieste Lykke. I er ikke Kriger; men naar det gjælder om at beskytte ædle Qvinder og disse uskyldige Smaa, saa veed jeg I har Mod og Mand's Hjerte til at holde Karisegaard lukket for enhver Uven, til jeg kommer tilbage."

"Lor I betro Eder til min Beskyttelse, ædle Frue! — sagde Thorgeir og vendte sig venlig til den bængstede Nigmor — saa lover jeg Eder og Ridder Carl, at Ingen, som vil Eder ilde, skal sætte sin Fod indenfor Karise Borgmure, saalænge jeg kan røre en Arm til eders Forsvar. Ja, om Kongen selv bød mig aabne Borgen" — —

"Kongen! nei, Kongen maae vi adlyde — afbrød Carl den iørige Ven — selv om han forlangte vort Liv, maae vi adlyde. Men derfor er jeg rolig:

Kan Kongen ikke redde os, han rækker ikke Haand til vor Undergang."

"Men min Fader, min Fader" — afbrød Rigmor ham ængstelig.

"Han skal ikke søge mig her; jeg vil selv gaa ham imøde. Naar jeg ikke er her, vil han selv i sin heftigste Vrede intet voldsomt Skridt foretage sig mod den Borg, der indeslutter hans Barn og hans Børnebørn. Hold kun Borgporten lukket! og I ere Alle her sikke. Jeg drager Uveiret imøde; men frygt ikke, min ædle Hustru! Kongen vil og maa frelse os. Jeg søger ham op hvor han er og møder din Fader ved hans Side."

"Saaledes er det vist bedst — sagde Thorgeir — jeg er altsaa imorgen Befalingsmand paa Karise."

"Nei, er det muligt!" sagde den smukke blaaøiede Jomfru Margrethe, Carls og Kirstines yngste Søster, og betragtede Thorgeir Danaskjald forbausset og kjærlig, idet hun satte Kurven fra sig og kom nærmere, "skal I nu være Befalingsmand her paa Borgen og forsvare os Alle? jeg troede, I kunde aleneste digte smukke Viser og synge til Strængeleeg."

"Jeg har heller ingen store Krigsbedrifter at rose mig af, ædle Jomfru! — svarede Thorgeir og rødmede — men jeg har dog været med ved Seirene i Polen og Preussen. Jeg veed desuden en Priis —

tilføiede han dristigere — som maaskee endnu kunde gjøre mig til en drabelig Helt, hvis det behøvedes.”

Jomfru Margrethe blev blussende rød og greb hastig sin Kurb igjen for at sætte Saltmadsfadet og Syltemælken paa Dugen.

”Derfor J nu vil lange til Nadveren, Børn! saa er Alting istand efter ringe Leilighed — sagde nu Carls Moder, den gamle omhyggelige Fru Ellen, og neiede statelig, idet Nøgelnippet flirrede ved hendes Sidebrast. Hun var næsten døv af Alderdom og bekymrede sig kun om Huusbøesenet.

”Tak, tak, kjære Moder!” sagde Carl med forstærket Røst. ”Lader os i Guds Navn spise og være muntre, at den gode gamle Moder Intet skal mærke”, sagde han til de Andre, og man leirede sig om Dugen. Jomfru Margrethe læste Børdbønnen med from Hjertelighed; og alle gjorde sig Umage for at synes rolige og glade. Den Munterhed, de saaledes paa Skromt søgte at fremtvinge, blev snart, ved Carls tillidsfulde No og Fru Nigmors letbevægelige Sind, sand og virkelig. Oplivet af et Bæger kosterlig Viin og ved den smukke Jomfru Margrethes Side, istemte Thorgeir Danaastjald endog saa et begejstret Qvad til Danmarks og de danske Qvinders Berømmelse, hvorfor han lønnedes med et venligt Smil af de Skjønne. Men Carl var imidlertid atter falden i dybe Tanker.

"Gud velsigne og bevare Kongen! — udbrød han pludselig og greb sit Bæger — gid det gaae ham vel! og din strenge brave Fader, min Nigmor, min gamle Herre og Vaabenmester, Gud velsigne ogsaa ham, hvad Dom han faa udfiger over os!" Han tomte Bægeret bevæget. Derpaa reiste han sig hastig: "Og nu farvel, min Nigmor, farvel! mine velsignede Børn og alle I kjære Venner! jeg har ingen No længer paa mig — jeg maa affted."

"Jesus, Maria! allerede?" raabte Nigmor for-
 skræffet.

"Jeg maa affted: det er som Jorden brænder mig under Fødderne — jeg maa til Kongen; vær trostlig og beed, min Nigmor! vil Gud, kommer jeg snart med Fred og Lykke tilbage.

"Hvorhen? min Søn!" spurgte den gamle Huusmoder, medens hun uforstyrret besørgede Døvels-
 nadverstumperne til Huustyendet.

"Til Hove, Moder! i Kongens Tjeneste" —

"Nu, faa i Guds Navn, min Søn! glem kun ikke din varme Slag;Kappe! Ratten er dog kjolig endnu."

Med voldsom undertrykt Heflighed omfavnede nu Carl Huustrue og Børn og dem Alle og paalagde endnu engang Thorgeir Danaaskjald den omhyggeligste Omsorg for deres Sikkerhed. Uden at forlænge den smertelige Affted, ilede han derpaa ad en Gjenstie

op paa Gaarden og lod Thorgeir følge efter med de Andre.

Da den venlige Barde, med Carls Moder under Armen, og Fru Nigmor, med sin lille sovende Hedvig ved Barmen og Albert ved Haanden, ledsaget af Jomfru Margrethe og gamle Marthe, stode i Borggaarden, tilvinkede Ridder Carl dem endnu et hjerteligt Farvel og foer i fuld Rustning over Bindebroen, ledsaget af en gammel graashaaret Tjener, som førte to muntre fuldt opsadrede Heste i en Line ved den høire Haand og havde en temmelig stor Vadsæk bag Sadlen. Den gamle Tjener var Bisp Peders troe Martin, som strax efter Bispens Død havde begivet sig i Carl af Nises Tjeneste.

Uden at tale et Ord reed Carl længe ved Martins Side. Den gamle troe Svend kjendte sin unge Herre nu saa godt, at han ikke plagede ham med sin Snaksomhed, naar han saae, der var Noget iveien. At det gjaldt en lang og vigtig Reise og at Ridder Carl ikke havde ifinde at fare i Nag, havde han strax formodet, da han havde faaet Befaling til at medtage den store Feltvadsæk og de to friske Heste til at skifte med. Da det nu gik fort ud paa Natten i det stærkeste Trav ad Veien til Corsøer, og Carl spurgte om hvad Bind det var, formodede Martin rigtig, at han vilde til Syen eller Jylland.

De havde saaledes redet et langt Stykke Wei, og uden at tænke paa Hvile skiftede de kun Heste.

"En smuk lys Aften! — sagde Carl — hvor langt er vi vel henne i Maaneden?"

"Vi har idag den 6te Mai, strenge Hr. Ridder!" og vel snart den 7de — svarede Martin — thi seer jeg ret paa Maanen, har vi ikke længe til Midnat. Den 6te Mai har jeg godt ved at huske fra min gamle salig Herres Tid — vedblev han, da han mærkede, at Ridder Carl nu var fed af den lange Tausshed — da skulde han altid være hos Kongen, skal jeg sige os, og da var der ingen No paa ham andensteds. Det var nu en af hans underlige Griller — Christ glæde hans Sjæl, den fromme salig Bisp! — men naar den Tid kom, var han aldrig god at komme tilrette med."

"Det var underligt — sagde Carl — veed du da ingen Grund dertil?"

"Han maa vel sagtens have havt sine egne Tan-
ker derved; men hvad saadan en klog og lærd Herre
tænker, det gaaer over en eenfoldig Lægmands For-
stand. Engang da jeg var med ham i Belskland og
vi nær vare blevne ihjelslagne af Røvere, fortalte
han mig Noget om en hemmelig Bog, han havde
figet i; men jeg skulde hartad troe, det havde bekom-
met ham ilde. Det var sagtens denne hersens Cy-
prianus eller hvad hun hedder. Men Kors bevare

os! lad os ikke tale derom paa denne Tid!" Der paa slog Martin et Kors for sig og begyndte at mumle en Bøn.

Ved Martins Ord var Carl atter bleven taus og taktfuld. Han erindrede sig den forunderlige Begivenhed i Slotstaarnet paa Sæbygaard, og skjøndt han dengang var et Barn, stod det rædselsfulde og ubegribelige Optrin, da Lysene udsluktes og Bispen styrtede til Gulvet, endnu lyslevende for hans Næse. Han erindrede sig nu tillige alt det Besynderlige, han havde oplevet og som dermed syntes at staae i Forbindelse: han hørte atter Saxos Fortælling om Bjergmanden, der stod bag ved hans Stol i den Nat, Kong Knud døde; han erindrede det hemmelige afbrudte Skriftemaal i Bisp Peders Afkøbe; han saae atter den frygtelige Bjergmand ved Saxos Grav; han tænkte sig atter i hiin mørke Kjelder, hvor han hørte den bandslyste Bisp tale for oven med den døende Morder. Han erindrede hvad Bisp Peder, i sin underlige spændte Stemning, som med prophetisk Aand, havde sagt ham i Hulen ved Lyndanissa kort før Bolmerslaget og Vidunderet med Dannebrogssnanen. Alt dette løb nu om i Carls Hoved, og som han nu nærmede sig Slagelse, kom han ogsaa hellig Anders ihu, og den Forbauselse, Efterretningen om hans Dødsdag havde opvakt hos

Grev Albert og Bisp Peder, da han fulgte dem fra Sæbygaard med Fru Helene.

"Hvad tænker du paa? Martin! — spurgte endelig Carl og udred sig af sine Dromme — sig, troer du paa lykkelige og ulykkelige Dage, paa Stjernes Indflydelse, paa Spaadomme og alt Sligt, som jeg har hørt saa Meget om i min Barndom?"

"Naar den lærde Bisp Peder ikke vovede at negte det, strenge Hr. Ridder, og naar I selv har seet Dannebrogssvanen falde ned fra Himlen, saa veed jeg Intet saa ubegribeligt, at vi jo nok kan troe det."

"Men man kan dog ogsaa troe for meget, paa staaer den forstandige Pater Wilhelm paa Karise. Han har med stor Iver advaret mig for at tænke for meget paa alle slige Ting, som kun gjør os til Drommere og Sværmere, mener han, og betager os al Dygtighed til vor Gjerning i Verden. Jeg har nu i de sidste tre Aar fulgt hans Raad, og saavel jeg som mine Bønder har ingen Skade havt deraf, troer jeg. Hvad der gaaer over vor Forstand, Martin! det skal vi kjont lade staae ved sit Værd og ikke gruble over: Alt, hvad der ikke gjør os bedre eller lykkeligere, er af den Onde, siger Pater Wilhelm."

"Pater Wilhelm kan være saa klog paa Verden som han vil, strenge Herre! — svarede Martin — saa faaer han dog aldrig i Eviighed mig til at troe,

at den hellige Abbed Wilhelm og salig Hr. Anders af Slagelse og min egen fromme salig Bisp ikke forstode tusinde Gange mere af de himmelske Ting, end han drømmer om, og det uden at de havde lært det af den Onde. Havde min gamle salig Herre levet endnu, kunde han vist have givet Jer et godt Raad, hvis J vilde have betroet ham hvad der ligger Jer paa Hjertet og hvorfor vi saaledes maa fare affted i den vildene Nat."

"Troer du virkelig? Martin! hvad Raad troer du da, din Bisp vilde have givet mig, naar jeg havde sagt ham, at Grev Albert kommer hjem en af Dagene og vil stille mig fra min kjære Hustru, og at Kongen maaskee i denne Nat sover under Lag med sin arrigste Dødsfiende?"

"Det var to slemme Nyheder, strenge Herre! men den sidste — den sidste var med Forgunst dog den værste. Jeg veed nok hvad Bisp Peder vilde have sagt, naar J ikke vil tage det fortrydeligt op, strenge Herre!"

"Nu, siig frem!"

"Tænk først paa Kongen og siden paa Jer selv! vilde han have sagt, og havde han levet i denne Time, saa havde han og jeg visselig vaaget hos Kongen inat."

"Gud forlade min floge Skriftefader, er han ikke visere end baade du og jeg og din gamle salig

Bisp — sagde Carl urolig og reed stærkere — jeg har tidt nok villet være affsed, men han har altid beviist mig soleklart, det var Sværmerie og Galsskab. Din fromme salig Bisp havde paalagt mig aldrig at være fra Kongen nogen Mai Maaned; men han var dens gang syg og underlig. Pater Wilhelm har fritaget mig derfor; han har forklaret mig det og meget Andet, ligesom Grev Albert og Absalon Bælg vilde gjort det, men med syndig Lærdom og med den hellige Skrift selv. Det er nu iaar den tredie Vaar, jeg ikke har seet Kongen; jeg vidste tilmed han var vred paa mig; siden Dronningens gruelige Død har han jo heller Ingen villet see.”

”Af, det var ogsaa en forskrækkelig Gjerning — sukkede Martin — hvem er sikker meer i Verden, naar Dronningen ikke engang var det ved saa mægtig en Konges høire Haand? Endnu veed jo Ingen hvorfra Pilen kom?”

”Jo, visselig, gamle Martin! — sagde Carl og saae mod Himlen — der er Een, som veed det, og han glemmer det ikke paa den yderste Dag.”

”Deri har I Ret, strenge Ridder! den alvidende Herre Gud rammer nok alle Skjelmer og Mordere engang. Nu ja, med Dronningen fik det en gruelig Ende; hende var der dog ikke Mange, uden Kongen, som sørgede over; men gaaer det saaledes engang med Kongen selv” —

"Saa Gud naade Land og Rige!" suffede Carl og sporede sin Hingst. Men den sprang nu pludselig tilside og steilede; ogsaa Martins Heste bleve skye, og han havde Noie med at holde dem. De standsede i en Huulvei mellem to høie Bakker, og nu kunde Ingen tvinge Hestene frem.

"Hvad er her da iveien?" raabte Carl.

"Kors bevare os! seer I ikke Steilen over vore Hoveder, Herre! og see, der staaer to Djævole deroppe og ribes om den Døde."

Carl løftede Hovedet i Beiret og saae forbauset, at der virkelig stod en Steile øverst paa Høien over Huulveien, og at to dunkle Skikkelser bevægede sig under Steilen og syntes at være i Færd med at grave en Grav.

"Det er vel en Forbryder, man hemmelig begraver — sagde han rolig — læs dit Fadervor, Martin! og lad os i Guds Navn drage videre!"

Men nu hørte han en qvindelig Stemme synge høit og skingrende deroppe:

"Saa rede vi ham en Seng ubi Muld;

Før gav jeg ham Skatten af røden Gulb:

Saa vel han ramte den Stolte."

Carl gruede og søgte forgjeves at faae sin Hest frem; den blev staaende som naglet til Jorden. Han foldede sine Hænder og saae med en stille Bøn op mod Himlen, ligesom et langt skjønt Stjerneflud

Erediv Deel. &

eller en fjern Ildkugle gled langsomt ned i Horizonten.

”Nu faldt den store Stjerne i den nordlige Krone — raabte den qvindelige Stemme under Stejlen — jeg saae det, Gamle! jeg saae det; slukkes nu ogsaa Stjernen i Lovens Die?”

”Endnu ikke — svarede en huul Mandsstemme — men fordunkles vil den; thi Crateret hersker og Skytten har Magten.”

”Koglerie og Djævelskab! — sagde Martin og forsede sig — kunde I blot saae Skimmel frem, Herre! saa fulgte mine Heste nok efter.”

Carl sporede atter sin Hingst; som et Lyn foer den nu frem gennem Huulveien. Martin fulgte sin Herre, og snart havde de begge tabt Galgebakken og dens rædselsfulde Stikfæls af Syne.

Den samme smukke Foraarsdag, da Thorgeir Danastjald henad Aftenen havde besøgt Carl af Nise og bragt ham de vigtige Esterretninger, var det kongelige Jagtselskab i den tidlige Morgenstund med munter Jagtmusik og med deres Hunde og Falke gaaet iland ligeoverfor Faaborg paa den lille venlige De Lyoe. Ved en Kilde, tæt ved den nysudsprungne Bogeskov ikke langt fra Strandbredden, havde Kongen ladet opslaae sit Telt. Grev Henrik, der den forrige Dag,

som det hed, havde stødt sin Fod paa Jagten, havde den Dag undskyldt sig for at følge med, og var bleven tilbage paa sit Skib, medens Kongen og hans Søn den unge Baldemar streifede Den rundt med deres Falke og Hunde, ledsagede af Junker Strange, Astrad Fracke og nogle Jægere.

Den gamle Andreas Kammermester havde imidlertid havt travlt med at indrette det kongelige Telt, hvorunder Herskabet agtede at spise til Aften og overnatte. Den gamle troe Kammermester havde beredet Altting paa det Bedste til det kongelige Herskabs Opmuntring og Vederqvælgelse. Han havde udsmykket Teltet med Skarlagensstæpper og med Mailøv, og sørget for, at Kongens og Prindsens Leie blev beqvemt og pynteligt; han havde med Bjørn Mundskjænk ladet Vinen øse i Sølofanderne, og de gyldne Bægere polere og fremsætte, medens han ikke havde forsømt af og til at knurre paa Madsvenden og Kjøgemesteren. Udenfor Teltet havde han plantet store løvfulde Bøgegrene, hvorimellem der skulde brænde Fakler og Blus; thi skjøndt han ingen Smag selv fandt i Sligt, vidste han dog hvad der kunde fornøie Kongen; og skjøndt han selv var en Hader af Musik, havde han dog for Kongens Hornblæsere indrettet en Plads med Bænke og Forfriskninger paa en Høi, nærved Teltet, hvorfra der var Gjenlyd imod Skoven; selv for Kongens Falke og Jagthunde havde han omhyggelig sørget.

Solen var gaaet ned; det var blevet sildigt, og endnu var Kongen ikke kommen fra Jagten. Den gamle Kammermester begyndte at blive utaalmodig og brumme paa Tjenerne. Han havde allerede et Par Gange ladet Faklerne tænde og udslukke igjen af Sparfommelighed; endelig hørte han Jagthornet og Hundeglammet og skyndte sig nu at faae alle Kerter og Fakler tændte.

Det kongelige Jagtselskab nærmede sig Teltet. Kongen gik foran mellem Prindsen og Junker Strange.

”Nu er jeg ogsaa baade mødig og hungrig — sagde Kongen — jeg mærker dog, vi blive gamle, Strange! dine Been vil nok ikke længer med.”

”Det troer jeg vel, Herre Konge! — svarede Junker Strange og rømmede sig — saaledes som I har ført os om; der er jo ikke en Mose eller et Krat paa hele Den, uden vi jo har været deri.

”Jeg vilde dog endnu engang forsøge om jeg kunde holde en Dagvandring ud med Solen”, sagde Kongen.

I kunde gaae omkøp med Maanen med, troer jeg fast — sagde den muntre Hr. Strange — Dagens straalende Konge, som Olaf Hvitaaffjald kalder den, er jo forlængesiden gaaet skamfuld til Hvile.”

”Men den Konge gik dog lidt længer idag, end om Lyse — svarede Kongen — hvor mange tusinde

Aar troer du ikke han har gaaet Verden rundt i sin rolige Glands og Majestæt, og om tusinde Aar skri- der han vel lige rolig og stolt hen over vore Grave. Naar jeg ret betænker det, Strange! — vedblev Kongen alvorlig — saa er det dog ikke stort bevendt med vor Høihed og Storhed, og et Mennefs Liv er dog for stakket til at udrette Noget, der er værd at tale om efter hundrede Aar; men man maa blive gammel før man mærker det. Hvad jeg higede efter i min raske Ungdom, see, det har jeg dog nogenlunde naaet og meer dertil. Men hvad er det saa? skulde Baldemars Liv ikke være mere værd? oprigtig talt, Strange! selv en Keisers Høihed og Magt synes mig heelt tarvelig og ringe, siden jeg jog de to Keisere over Elben."

"Naaskee J endog tilsidst kunde faae Lyst til Sædet paa St. Peders høie Stol — tog Junker Strange atter Ordet i sin sædvanlige skjemtende Tone — Præstkeiserens Høihed og Magt maa J dog tilstaae betyder Noget i Verden, saalænge Konger og Keisere ikke holde sig for gode til at holde Stig- bølgen for ham."

"Mellem os, gamle Strange! den er visselig den største Herster paa Jorden, som herster over Sjælene; den Hjerne, der først fødte hiin dristige Tanke, fortjente vel at bære en større Krone, end Kongers og Keiseres. Derfor har jeg ogsaa altid

æret hiin mægtige Romerbisp meer, end alle Verdens Beherskere; men jeg takker dog min Gud, jeg ikke er i hans Sted."

"Hvi saa? Herre Konge! J vilde, saa sandelig! ikke sove paa den hellige Stol."

"Rigtig, Strange! det mener jeg just ogsaa: Herrens Statholder burde aldrig sove, og troede han ikke, han var det i Sandhed — da sov han vel mindre.

"Jeg veed ikke, om jeg forstaaer Eder ret, Herre Konge!"

"Seer du, Strange! — vedbles Kongen — med Hellig Anders's og Bisp Peders Tro vilde jeg have flyttet Bjerge; med min egen maa jeg nøies med at flytte Throner, og førend Knud den Stores Throne staaer heel og holden paa sin gamle Plads" —

"Nei, see dog, see! — afbrød den unge Valde: mar dem og pegede mod Himlen — en Ildkugle!" —

Alle saae mod Himlen og betragtede det sjeldne Natursyn.

"Et herligt Syn!" — sagde Kongen, og idet Maanen belyste hans kraftige men nu stærkt gjennemfurede Hersteraasyn, og Vinden bevægede hans næsten afblegede Lokker, foer et Udtryk af pludselig Veemod over hans Pande, og det var ligesom han havde seet sine henfarne Venner i Skyerne. Taus og alvorlig gif Kongen med Junker Strange videre.

Dagmars fjortenaarige Søn stod endnu med de klare blaae Dine opløstede mod Himlen. Han havde lænet sig til sit Jagtspyd, og som han stod der i den korte Læderkjortel, tæt besat med smaa Guldkroner, medens den lysegule Haarfylde, som kun halv skjultes af en guldkantet Purpurbaret, ringlede sig i Lokker om hans Liinkrave og de friske fiintfarvede Kinder, saae han fast ud som en deilig forklædt Jomfru. Med det rene Præg af Sagtmodighed og Mildhed laae der dog tillige i Ynglingens Ansigt et Udtryk af Kjæthed og letbevægelig Heflighed, som viste, at han var Baldemar Seiers Søn. Han havde tabt sig i Beskuelsen af den stjernefulde Himmel og i fromme Tanker om den store uendelige Fred, hvori Kongernes Konge behersker den urolige Verden. Han maatte fordobble sine Skridt for at indhente sin Fader.

De stode nu ved Kongeteltet, og Kongen overraskedes behageligt af den smukke Dplysning.

”Nei, see mig til den gamle Kammermester — sagde Kongen — har han ikke fornægtet sin Tarvelighed og gjort Stads for os, som til et Sommeribyesgilde.” ”Det var Net, min brave Andreas!” sagde han til Kammermesteren, som nærmede sig, stiv og ærbødig, og bøiede sig dybt, da Kongen klappede ham venlig paa Skulderen.

”Qvelsknadværen staaer rede, min allernaadigste Herre og Konge!” sagde den Gamle, idet Laarerne ftege ham i Dinene af Glæde over Kongens Tilfredshed og venlige Tiltale.

Kongen gif ind i Teltet med sit Følge.

”Dumt, at Grev Henrik ikke var med — sagde han og kastede sig træt i den gyldne Feltstol ved Bordet — idag gjorde min Trofast sit Mesterstykke; det skal ingen schwerinsk Støver gjøre ham efter.”

”Og min raske Falk steeg saa høit, at jeg ikke kunde vine den”, sagde den unge Baldemar.

”Men den bragte dig dog intet Bytte, Søn! du bliver aldrig nogen vældig Jæger.”

”Jeg holder meer af at see Fuglen flyve, end falde ned, Herre Fader! og det gjør J jo selv: da J havde truffet den stolte Orn i Flugten, ynkede J den dog, der den faldt.”

”Du kan have Ret, min Dagmars Søn! — sagde Kongen alvorlig — det er dog en vild og egenlyttig Glæde saaledes at standse Ornen i dens Flugt og see Kongefuglen falde for en lumsk og ussel Puil. Jeg skyder ingen Orne meer. Men hvor bliver vor lystige Greve af? Du, der har vi ham.”

J sin grønne Floiels Jagtjortel med Paterosterbaandet af Rubiner og Smaragder om Halsen og med sin garderigste Sjørhat i Haanden, traadte Grev Henrik ind i Kongeteltet. Han haltede lidt

med den høire Fod; hans mørke Afsyn var uroligt og forvirret og hans Blik uvist og skelende, medens han med Nøie syntes at bekæmpe en hemmelig Uro og satte et venligt smilende Ansigt op. "Undskyld mig, min naadigste Herre og Konge! — sagde han med usikker Stemme, idet han hilsende Kongen med mere Ydmyghed, end sædvanlig — Jeg har hele Dagen maattet ligge med varme Omflag om min Fod og havde nær ikke kunnet have den Gæde og Lykke at hilse paa Eder."

"Kom, sæt Eder, Greve! og gjør ingen Omstændigheder! — svarede Kongen — Anstræng ikke Foden med at staae! Naar vi komme til Ribehuus, skal Mester Harpestræng snart bringe Jer til at gaae lige paa Benene. Han læger alle Beenstader hastigt og fortræffeligt; han veed nok, jeg ikke for min Død kan fordrage at see Nogen halte."

"Hvad har eders Raade da saameget derimod?" spurgte Greve Henrik, idet han nærmede sig Sælsstolen ved Kongens venstre Side og tøvede med at sætte sig, inden den unge Kong Valdemar havde taget Plads ved sin Faders høire Haand.

"Hvad jeg har mod at halte — gjentog Kongen — nu, det veed jeg ikke ret selv; men alt Vaskende og Uvist, alt Skjævt og Vindt i Lader og Miner kommer af en indvortes Skjævhed, siger Erkebisp

Andreas, og hvorvel jeg ikke troer det, falder det mig dog ofte ind."

Grev Henrik skiftede Farve, og Junker Strange saae forlegen paa Kongen og blinkede; men Valde maerkede det ikke og lod ikke til at erindre Grev Henriks Naturfeil med det skjæde Die.

"Nu, for tusind Pokker, hvorfor sætter I Eder ikke? — sagde Kongen utaalmodig, da de Alle endnu stode omkring ham — her er vi jo ikke ved Hove, veed jeg. Stjænk i Bøgerne, Bjørn! Vi kan trænge til en Hjertestyrkning."

Alle toge nu hastig Sæde. Bjørn Mundskjænk fyldte Bøgerne, og Kongen tømte strax sit med alle Tegne paa den heftigste Lørst.

"Nu kan jeg forstaae — sagde han og satte Bøgeret fra sig, idet han gav sig ifærd med det store Saltmadsfad, uden at oppebie Anretningen af det sodne og brasede Vildt — nu kan jeg forstaae, hvorledes Esau kunde sælge sin Førstefødselsret for en Skaal Linsjer: han maa have brugt sine Been ligesaa godt paa Jagten, som vi. Havde I været med idag, Grev Henrik! — vedblev han efter et Ophold — saa tog I neppe saa fint til Bøger og Fad."

"Siden I ikke kan fordrage udvortes Skjævheder, Herre Konge! — svarede Grev Henrik med et Smil — saa maa I tillade mig, at jeg, for at bøde paa de indvortes, holder Faste iasten. Jeg

gjorde et Løfte i det hellige Land, og det har jeg forsømt at opfylde til iasten."

"Nu, lad høre! hvad var da det for et Løfte?"

"At jeg ikke vilde være lystig og glad og ikke nyde Gaften af Druer, saalænge der var en Rynke i min naadige Herres og Konges Pande, som jeg var Skyld i."

"Det var smukt og fromt tænkt, brave Grev Henrik! om det ogsaa først nu faldt Jer ind. Nu vel! de Rynker, I taler om, ere allerede udslittede, og de, der ere tilbage, ere af det Slags, som aldrig udslettes, og som bliver dybere og flere hver Dag. Men iasten ville vi være glade og glemme alle gamle Sorger. Vor ærede Gjest Grev Henrik skal leve!"

Kongen tomte sit Bæger og alle hans Mænd gjorde ligesaa, undtagen den gamle tørre Andreas Kammermester, der aldrig overtraadte sine tarvelige diætiske Forskrifter, efter Henrik Harpestrængs Lægebog.

Kongen lod atter Bægerne fylde og begyndte en fremtefuld Samtale med Junker Strange og Astrad Fracke, som Grev Henrik med megen Klogt og Siinhed vidste at vedligeholde. Bægerne tomtes imidlertid hyppigt, og alle bleve glade, undtagen den gamle Kammermester, der som sædvanlig sad ordknap ved Bordenden, uden at bemærkes; men selv lagde han nøie Mærke til Alt og havde et skarpt Die med

den fremmede Greve, der nu hyppigt satte Bægeret til Munden, men drak næsten Intet og syntes dog Iystigst af dem Alle.

Paa Kammermesterens Foranstaltning begyndte nu Hornblæserne fra Høien ved Teltet at spille Iystige Jagtstykker og raske Krigsfange. Den gamle Andreas saae, at den Overraskelse behagede Kongen, og hans skarpe Ansigt udtrykte en underlig Blanding af Glæde derover og af den Pine, Musikken forvoldte ham selv. Kongen drømte sig tilbage i sin Iyffelige Ungdom, han saae Faklerne mellem Lovværket uden for Teltet, og mange gamle kjære Erindringer om Iyffelige Felttog og glimrende Seiersfeste paa Ribehuus glimtede livligt gjennem hans Sjæl. Men nu begyndte Hornblæserne at spille Kongens Livomusik, den stolte spanske Ridderdands, som han havde dandset med den skjønnede Beengjerd, førstegang han saae hende paa Schwerin Slot, og som han havde gjentaget med hende deres Bryllupsaften. En inderlig Veemod blandede sig i Kongens Glæde; han greb Bægeret og tømte det taus til den henfarne Ungdomsbruds Ihufommelse.

”Det er dog et forunderligt Eventyr, det hele Liv — sagde han sagtmodig og satte Bægeret fra sig — men den høieste Lykke og Glæde er dog kun deilige Seeslotte i en Sommernatsdrøm.”

”Det var et sandt Ord, Herre Konge!” — svarede Grev Henrik med et fromladent Smil.
 ”Men jo mere afvejlende Eventyret er, jo morsomt mere tykkes det mig — tilføiede han — naar jeg skal drømme en ret lystig Drøm, maa jeg snart være i Himmel og snart i Helvede; Intet er dog kedeligere, end en eensformig Lykke; nei, op og ned! det er i sit Orden, og en god Christen maa finde sig i Alt.”

”Dog ikke i at fare til Helved? min gode Greve! lad os ikke spase saa formasteligt!”

”Med Lykke og Ulykke maa en god Christen kunne spase — svarede Grev Henrik — og hvad er Himmel og Helvede vel andet? Førend jeg havde gjort min hellige Valsfart, blev jeg ogsaa ofte mismodig midt i min Glæde, ved at tænke paa, at den var saa stakket og forgængelig; men see, Herre Konge! her har jeg to kostelige Klenodier, som jeg fik af en from Eremit ved den hellige Grav; naar man seer paa dem, lærer man, som en god Christen, at finde al Lykkens Omvevling og Ustædighed ret smuk og opbyggelig: see, her er en Kvist af de Palmesblade, og en Levning af de Purpurklæder, der kastedes paa Veien for vor Herre, da han gjorde sit Indtog i Jerusalem. Den fromme Eremit svor mig til paa Sacramentet, at de vare ægte, og at den, som bar dem hos sig, aldrig kunde blive forsagt, hvorledes hans Lykke i Verden saa omstiftedes. Vil I mod:

tage dem af min Haand, Herre Konge! saa har jeg dog ikke gjort min hellige Valfart forgjeves."

"Tak, Tak! — sagde Kongen takkefuld og modtog de visne falmende Reliquier — men er I saa vis paa, min gode Greve, at I ikke selv kan komme til at trænge til dem?"

"Jeg har flere af det Slags, Herre Konge! og jeg under Eder dem vel — svarede Greven — skjøndt I er saa lykkelig en Himlens Yndling, at I vist aldrig vil behøve dem. Men hvis I nu tillader det, vil jeg synge Jer en lystig Vise, som den samme fromme Eremit sang for mig, da han en Aften, efter den lange Faste, havde faaet sig en lille Ruus i al Fromhed og Hellighed." Uden at vente paa Svar begyndte nu Grev Henrik med sin falske høist latterlige Syngestemme at synge en halv andægtig halv bespottelig Drikkevise, hvorved der efter hvert Vers maatte drikkes. Visen var en snurrig Blanding af Tydsk og slet Latin. Alle loe af Grev Henriks pudseerlig skurrende Sang, og Ingen uden den gamle Kammermester syntes at bemærke det Forargelige i Ordene, hvoraf han dog kun forstod saare lidt. Under den almindelige Latter og ved den hyppige Drikken blev saavel Kongen som Junker Strange og Astrad Fracke beruset; ogsaa den unge Baldemar drak meer, end sædvanlig, men blev sønig deraf istedetfor oprømt. Den tykke Bjørn Mundskjenk

hadde ikke forsomt at skjenke sluttig for sig selv som for de Andre; han ravede og loe umaadeligt, medens han ivrig opfyldte sin Embedslygt. Kun den gamle Kammermester sad ædru og stille og tog ingen Deel i den almindelige Lystighed.

”Det er silde — sagde endelig Kongen og tilbagekaldte med Kraft og Værdighed sin Besindighed — Daarskab har sin Tid med alt Andet. Du vil vi holde op, medens Legen er god — det er jo Søndag imorgen.”

Den gamle Andreas Kammermester, som ved Kongens heftige Hunger var bleven forhindret i at fremsige Bødbønnen for Maaltidet, vilde nu efter Sædvane læse fra Bords; han reiste sig med foldede Hænder for Bordenden og ventede paa Taushed og Rolighed. Men Kongen gav ham et Vink og rystede paa Hovedet: ”Lad det være! — sagde han — vi maae hjælpe os foruden iasten — vi vil ikke bespotte Herren med en ubetimelig Bøn; Vinen er dog nu hartad bleven vor Mester.”

Grev Henrik loe og forsikrede, at han havde faaet sin Deel; han reiste sig ravende med de Andre og syntes i overgiven Lystighed at have paataget sig Claus Klumpes gamle Forretninger, idet han nu ikke holdt det under sin Værdighed, ved pudseerlige Bevægelser og almindelige Hofnarssagter at vedlige holde den almindelige Lystighed; han ønskede Kongen

og dem Alle en god rolig Nat og forlod Teltet, for, som han sagde, at sove sin Ruus ud paa Skibet.

Junker Strange, Astrad Fracke og Bjørn Mundskjens tumlede med Latter og Spøg til deres Telt ved Siden af Kongeteltet, medens Kongen og den unge Baldemar begave sig til den inderste Afdeling af det kongelige Telt, hvor de, uden at give sig Tid til at aflædes, fastede sig sorgløse og overvældede af Træthed paa deres Leie.

Faklerne vare slukte udenfor Kongeteltet. Hos Junker Strange og Astrad Fracke, saavel som i Tjener teltet ved Siden, vare Kerterne slukte. Alle Kongens Tjenere sov; de havde fulgt deres Herres Exempel og ikke sparet paa Øllet og Mjoden. Paa den lille fredelige De var der stille som i et Sovestue. Der var Ingen, som holdt Vagt, hvor ingen Ufred var at vente. I den yderste Deel af Kongeteltet brændte endnu en enkelt Kerte. Der puslede stille og spøgelseagtig den gamle Andreas Kammermester halv aflædt om endnu og beredte sit simple haarde Leie ligesom Indgangen til Kongens og Prindsens Sovestue. Førend han tænkte paa Hvile, talte han om hyggelig Sølvbægerne og Viinkanderne og forvarede dem i et stort kobberbeslaget Skrin, hvori der desuden gjemtes en betydelig Mængde Sølv og Guld. Derpaa tog han Kassen med Kongens Edelstene og Klenodier saavel som nogle vigtige Papirer, Kongen

havde givet ham i Forvaring, og gjemte som sædvanlig disse vigtige Sager under sit Hovedgjerde. Først da Alt saaledes var ordnet paa det Nøiagtigste, kastede han sig paa Leiet, med de magre Hænder foldede over Brystet, idet han stille bad sin Aftenbøn. Han reiste sig endnu engang for at see om Kongen og Prindsen ikke behøvede hans Tjeneste. Han drog Skarlagensstæppet tilside for den inderste Deel af Teltet; han hørte, de sov trygt, og gik sagte tilbage til sit Leie, men lod dog endnu Kerten brænde.

”En syndig, en ugudelig Aften — mumlede han — Konger og Fyrster ere dog ogsaa Mennesker — ingen Bøddøn — ingen Bessignelse. — Den sorte Greve loe ilde. — Hm! — havde jeg kun en eneste vaagen og ædru Mand her inat! — ikke engang denaarvaagne Trofast — hvad skulde ogsaa Hundene paa Grevens Skib?”

Det var langt over Midnat. Kerten var udbrændt; den gamle Kammermester reiste sig atter ængstelig fra sit Leie. ”Hvad nytter det, jeg ligger her? — mumlede han — et Telt har jo tusinde Indgange — hm, den sorte Greve sang og loe dog som en Djævel. ”Det var bæl mørkt i Teltet; han syntes, Nogen hvæskede i Nærheden, og med Forsærdelse hørte han nu, at Nogen bevægede sig tæt ved ham; han greb til sit Sværd, men følte sig i samme Dieblik angreben af fire stærke Arme, og førend han
 Trede Deel. M

kunde skribe, havde han en Knevel for Munden; han slog fortvilet og rasende om sig; men han var gammel og svag og kunde Intet udrette mod sine tause stærke Modstandere.

Paa samme Tid som dette foregik i den yderste Deel af Teltet, laae Kongen endnu i sin første Søvn. Prinds Baldemar sov urolig og havde nylig skreget i Drømme. Da vaagnede Kongen ved en sagte Puslen og Klirren af Vaaben; han reiste sig, søvndrucken, halvt op i Leiet og samlede efter sit Sværd.

”Hjelp, Hjelp, Fader! jeg er bunden” — raabte nu Prinds Baldemar; og idetsamme følte Kongen sig greben om Halsen af en iiskold jernpantstret Haand. ”Lie stille, Tyran! eller J er dødsfens — hviskede Grev Henriks velbekjendte Stemme — læg Drengen Kneblen i Munden, Karle!”

”Forræderie!” raabte Kongen og befriede sin Hals fra det voldsomme Tryk med en ras og kraftig Bevægelse, idet han sprang op og kastede Forræderen tilbage; men nu følte han et dybt Dolkestik i sin høire Side. Han tumlede til Jorden, og medens han rasende slog om sig i Mørket med de stærke ubevæbnede Hænder, følte han sine Fødder fast sammensnærede og sit Hoved saaledes indviklet i Sengetæppet, at han ikke kunde give en Lyd fra sig og neppe drage Aande. Snart vare hans Hænder ogsaa bundne, og af otte stærke Arme følte han sig

baaren ud i den kjølige Natteluft. Det var klart Maaneskin; men Kongen kunde hverken see eller høre; han var nær ved at gvaæles: Harmen og Smerten bedøvede alle hans Sandser. Men den unge Prinds, der ligeledes bares af fire bevæbnede Karle, havde dog Ansigtet frit; han var ogsaa bunden paa Hænder og Fødder og Kneblen gjorde ham stum. Maanen skinnede ham i Dinene og han saae, at man førte ham og hans Fader til Skoven. Han kjendte Grev Henrik, som, tæt indsvøbt i en Kappe og med et draget Sværd i Haanden, gik bleeg og skjælvende ved Siden og skyndte med dæmpet Røst paa sine Tjenere.

”Sik I Bugt med de Andre?” hvistkede Greven.

”De tre fornemme Herrer lode sig kneble og svinebinde i Søvne, strenge Herre! — brummede en raa dyb Stemme. Tjenerskabet var ogsaa godt tilpakked og nemt at haandtere; der var nok kun et Par Smaadrenge, som rendte fra os.”

”For Satan, tal sagte, Hund! er der Noget rendt fra Jer, kan vi jo forraades endnu. — Den gamle Drage fik I dog vel?”

”Han slog og beed om sig som en Satan; han fik Kneblen revet af, og jeg maatte stoppe Munden paa ham med min Daggert. Min Broder tog Skrinet og Kassen.”

”Godt, godt, brave Kunz! komme vi vel herfra, skal du og din Broder faae Hælvten af Skatten. Du rast og forsigtig, Karle! først til Skoven — saa gjennem Krattet ned til Skibet — Binden er stik imod — det kuler forbandet; J maa roe saa Blodet springer Jer af Reglerødderne; men J skal ikke fortryde det.”

”J maa selv forsvare det for vor Herre — mumlede den gamle Jæger — jeg tvætter mine Hænder, strenge Herre! skal Nogen brænde for det i Helvede” — —

”Lie stille, Hund! det er min Sag”, hviskede Greven. Og Skoven skjulte den urolige Kongerøver og hans Bytte.

”Saae du dem? saae du dem? — hviskede en lille Liaarsdreng med en Gjeddehue og en stumpet grøn Troie, idet han sprang ud af Krattet med en Falk i begge Hænder — hu, ha! det var Røverne, Jens! hvem mon det var, de der slæbte affted med igjen?”

”Åk, Gud naade os! — jamrede hans Kammerat, en endnu mindre Dreng med en Snor og en tom Falkenhætte i Haanden — Kongens Falk lod jeg flyve — åk, Gud naade os! den ene var unge Kong Baldemar — jeg saae hans Ansigt; Maanen skinnede lige paa ham; han saae ud som Peer Jensens Ole, da han laae i Kisten.”

”Kors bevare os, lad os løbe til Kongen! lad os skrige og gjøre Larm!” — ”Hjelp, Hjelp, Røvere, Røvere!” skrege de nu begge af alle Kræfter og løb til Kongeteltet. Der laae Andreas Kammermester i sit Blod ved Foden af Kongens tomme Leie. De forskrækkede Drengene ruskede i ham; han drog endnu et dybt Suk, idet han samlede efter Kongens Leie og opgav Anden. De løb til næste Telt. Der laae Junker Stranges og Astrad Fracks Klæder og Baaben og Bjørn Mundstjænts store Knivbælte; men der var intet Menneske at see. Med Skrig og Larm løb Drengene til Stranden. Der stode to af Kongens Tjenere, raadvilde og nedslagne, og vred deres Hænder, medens en rask ung Baadsmand tumlede ivrig med Kongeskibet og Baadene for at faae en af dem flot; men de vare alle gjennemborede, halvstunkne og uden Taffel og Anker.

”Hvor er hans egen Knor, den sorte Satan?” raabte Baadsmanden.

”Hist ved Krattet — men hører I Haverne! — de er allerede fra Land — Gud forbarme sig! hvad skal vi gjøre?”

”Efter dem, efter dem! — raabte Baadsmanden — den lille Havestude holder nok Søen. — Kom, Karle! tag fat! Kom med, Drengene! I skal øse.”

Uden lang Betænkning sprang de to Tjenere og den ældste Falkedreng i Baaden. Den mindste var

bange og nølede. Man lod ham staae. Baaden stødte fra Land, og der roedes af alle Kræfter. Jamrende løb den lille tilbageblevne Dreng frem og tilbage ved Bredden. Det stormede heftigt. Det klarreste Maaneskin voxede hastig med sort Mørke, idet smaae sorte Skyer fløi hen over Den. Nu hørte Drengen et dæmpet Jammerskrig. Den læffe Baad var sjunken; men et Skib med mange Ararer kæmpede sig voldsomt bort gjennem Brændingen.

En større Forfærdelse og en mere knusende Sorg har maaskee aldrig ramt det danske Folk, end da Rygtet om dette uhorste Forræderie og denne mageløse Voldsøgjerning foer Landet om, som en Lobeild. Rygtet forstørrede endogsaa Ulykken, og det hed i nogle Dage, at baade Kongen og hans Søn vare myrdede. Nu saae man først hvor høit den seierrige Baldemar med al sin Strengthed dog var elsket af Folket. Alle det daglige Livs Sysler standsede. Det var som Lynet var slaget ned i alle Borge og Hytter: Qvinder og Børn jamrede. Med alle Tegnpaa Sorg og Gru i de forfærdede harmfulde Afsyn, samledes Mændene ved Gadeskævne og paa Thinge for at raadslaae — ikke om et nyt Kongevalg, ikke om hvorledes Landet nu skulde styres og beskyttes —

men kun om Hevn og om Kongens Befrielse, hvis han levede.

Fire Dage efter den store uhykkelige Begivenhed var Rigets Raad forsamlet i Riddersalen paa Ribe, huus og mange af Kongens hengivneste Lehnsmænd og Riddere strømmede til. I sin sorte Rustning stod Grev Albert af Nordalbingien midt iblandt det raad: vilde og forfærdede Rigsraad med et Uafsyn, hvori den dybeste Sorg og det frygteligste Nag var afpræget. Ved hans Side stod Grev Otto med blussende Kinder og med Haanden frampagtig knyttet om sit Sværdhefte. Den gamle Erkebisp Andreas sad taus og bleeg i en Arms stol, med Laarer i de matte Dine. Foruden den store Sorg, som nedtrykte ham, kuede nu ogsaa et svart legemligt Onde den ærværdige Olding: en ulægelig Hudsygdom havde tvunget ham til at søge sin Afsted, og han havde allerede i nogen Tid kun ventet paa Pavens Tilladelse, for at nedlægge sin Erkebispstæv og aldeles affondre sig fra det menneskelige Samfund. Den store almindelige Nød havde nu kaldt ham hid fra hans eensomme Studerekammer i Kapittelhuset. Han sad ene ved Bordenden i dybe Tanker, medens Abbed Ganner med harmfunklende Dine gif heftig frem og tilbage paa Gliserne.

”Han lever, han lever. Grev Albert veed det”, hvisttede den Ene til den Anden; og Alle ventede med

spændt Opmærksomhed paa, at den nysindtraadte mørke Feltherre skulde tale.

”Ja, han lever, vor allernaadigste Herre og Konge lever — sagde Grev Albert nu med dæmpet Stemme. Jeg har sikkre Efterretninger. Han er kommen farlig saaret men dog levende til Mecklenborg; efter al Formodning smægter han og hans kongelige Søn i dette Dieblif i et af den forvorpne Henrik Borwins Fangetaarne, maastee i Lensen eller i Lesnik.”

Efter et almindeligt Udbrud af Deeltagelse fulgte en dyb Nedslagenheds Tausshed, og der var et Dieblif dødsstille i Salen.

”Edle Herrer og danske Mænd! — tog Grev Albert atter Ordet — Ulykken er stor — aldrig har Danmark oplevet den større: en saa uhort himmelskrigende Riddingsdaad har Kroniken neppe Mage til, og vel maa sliq formastelig Ugjerning slaae os med Gru og Forsærdelse; men saalænge Baldemar Seier lever og der er troe danske Mænd til, er Nøden ikke større, end Haabet: saalænge der er en Draabe tro og ærligt Blod i vore Aarer, vilde det være en Skjændsel at spørge: hvad vil Danmark gjøre for at befrie og hegne sin store Konge? — Alt ville vi gjøre; — jeg seer det i eders Aasyn, ædle danske Mænd! Alt ville vi gjøre: intet Offer er saa stort,

at vi jo vilde bringe det; vor sidste Skjærv, vor sidste Blodsdraabe vilde vi hengive" — —

"Alt, Alt!" raabte Forsamlingen, som med een Mund, og alle Hænder opløstede sig og alle Dine funklede.

"Ingen Tanke paa egen No, paa egen Lykke og Bøjskerd, paa Venner og Frender, paa Hustruer og Børn — intet Forhold, ingen Forpligtelse, ingen Kjærlighed og intet Had — ja selv ikke vor egen timelige Værelse, om det var tænkeligt, skal fra denne Time af unddrage vor Arm og vor Kraft, vort Liv og vor Sjæl fra vor store Konges Tjeneste i denne hans svære Nød og Ulykke — det sværger jeg, det sværge hver troe, ædelbaaren Dansk med mig! Før skal Land og Rige forgaae — før skal vore Hænder visne, vort Navn og vor Værelse udslættes, og dansk Trost og Manddom blive til Spot for al Verden — før skal vore Hjerter indtørres i vort seige Bryst og vore Dines Lys udslukkes i den evige Fordømmelses Nat — førend vi skal lade den Skam og Skjændsel uhevet, førend vi skal forlade vor store Herre og Konge i Udlændighed og forsmædeligt Fængsel: Saasandt hjælpe os Gud og hans helige Ord!"

"Amen!" sagde Erkebispens og reiste sig — "Amen!" raabte Abbed Gunner. Alle bekræftede den frygtelige Eed, og den mørke Felt herre vedblev:

”J, gamle ærbørdige Herrer! og Rigets Raad!
 J, som ikke længer kunne føre Landse og Glavind
 til Kongens Hevn og Befrielse! styrer J nu Landet
 med Wiisdom! medens jeg og hver dansk Mand, der
 kan føre Vaaben og Børge, forener os Alle som een
 om at afvætte denne Skamlet paa Danmarks Ære,
 idet vi tage Hevn og retfærdig Straf over den ned-
 drigste Forræder og æreløseste Ridder i Christenheden,
 over det største Affkum, Jorden har baaret, siden
 den opslugte Uhyret, der med sit falske Kys forraadte
 vor himmelske Herre og Konge. Død og Fordær-
 velse over Grev Henrik af Schwerin! Død og For-
 dærvelse over hans Venner og Beskyttere!”

”Død og Fordærvelse over dem!” gjentog de
 forbittrede og opflammede Riddere.

”Og spørger ikke om, hvorledes det skal skee!
 — vedblev den djærve Grev Albert — Her staaer
 jeg, den forraadte Konges Ven og kjædelige Søster-
 søn; her staaer min kjække Fætter, Grev Otto af
 Lüneborg; danske Modre fødte os begge: Danmark
 er vort Moderland og Danmarks store Konge vor
 Frende og Herre. Vi har ved hans Side flere
 Gange ført Danmarks Hære til Ære og Seier, end
 Grev Henriks Venner med Fyrster og Keisere har
 flyet med Skjændsel fra Nordalbingiens Grændser.
 Enhver dansk Ridder og Mand, der nu vil kæmpe
 under vort Banner for Kongens Frihed og Dan-

marks Gre, ham modtage vi, som Ven og Vaabens broder, med aabne Arme, selv om han var vor Dødsffjende. Fra denne Stund og til Kongen sidder fri og hevnet paa sin Throne, har vi Alle kun een Dødsffjende, eet Had og een Villie: Hevn og Frihed for Baldemar Seier! Død og Fordærvelse over hans Fjender!”

Et larmende Bisaldsraab opfyldte Salen.

Nu nærmede der sig med faste Skridt en høi Ridder i blaat Staalpantser, med lukket Hjelmgitter og et hvidt Kors i det røde Skjold, han hilsede Forsamlingen og blev staaende ligesom Grev Albert. ”Hevn og Frihed for Baldemar Seier! Død og Fordærvelse over hans Fjender!” sagde han og slog Hjelmgitteret tilside. Med sunklende Dine stod Carl af Rise for sin frygtelige Svigersfaders Mafyn, og et lynende Blik fra den mørke Greves Dine traf ham, medens Greven uvilkaarlig krummede Haanden om sit Sværdhefte. Men fast og rolig saae Carl ham i det stolte forbittrede Mafyn. ”Strengt Grev Albert! min forrige Vaabenmester og Herre! — sagde han — I seer den Mand for eders Dine, som venter Fordømmelse af eders Mund og Døden af eders mægtige Haand. Jeg giver Eder mit Ridderord derpaa: jeg skal ikke undvige Dommen og Hevnen, naar dens Time er kommen; men Gud i Himlen og det ædle danske Ridderskab har hørt eders Eed og

ridderlige Ord: fra denne Stund af og til Kongen sidder fri og hevet paa sin Throne, har vi kun een Villie, eet Had og een Dødsfjende.”

”Vel, det er svoret”, sagde Greven med huul Stemme og blegnede af tilbagerængt Harm, idet han tog Haanden fra Sværdet og knugede den mod sit Brystharnisk. ”Men vil I ikke friste mig over Evne, Carl af Ruse! — vedblev han med en Røst, som syntes at komme fra en Afgrund — saa drag Bisfret for eders Hjelms og lad mig ikke see eders forhadte Afsyn, før jeg, uden at bryde min Saligheds: Eed, for hele Verdens Dine kan knuse eders formastelige Hænde.”

Der blinkede en Taare i Carls Dine; men han bøiede sig taus og slog Bisfret for sin Hjelms, idet han traadte stille tilbage blandt de forbausede Riddere.

En almindelig Længsel paafølgte, og det varede nogle Dieblit inden Grev Albert kunde faae sin Fatning og Rolighed tilbage. Den gamle Erkebisp Andreas havde reist sig for at sige et forsonende Ord; dog da han saae det uforsonlige Nag i Feltherrens jernfaste Afsyn, foldede han sine Hænder og syntes at bede en sagte Bøn, men der kom intet Ord over hans Læber.

Grev Albert uddeelte nu kort og fyndigt de nødvendige Befalinger til Høvdingerne, Styresmændene og Ridderne, derpaa forlod han Forsam-

lingen, efterat han først havde overdraget Rigeets Raad og Erkebispens at sørge for Krigsstyret og uforsvaret at udfæde de nødvendige Kundgjørelser og Opfordringer til Folket.

Grev Alberts sorte Hingst trampede utaalmødig i Slotsgaarden. Med faste heftige Skridt skreed den mørke Feltherre ned ad Slotstrappen. Hans store Slagsværd klirrede paa Stenene og i hans strenge Blik glimtede Haabet om en stor og frygtelig Hevn. Han svang sig i Sadelen, og den unge Bæbner, der holdt Hingsten, sprang tilside for dens voldsomme Spring. "Staae!" raabte Greven barsk, og det hidfide Dyr stod ubewægelig. "Hvad er dette?" spurgte han forundret, idet han afrev og læste en liden Budstikke, som var bunden til Saddelnappen med en Silketraad. Greven stirrede paa Budstikken og blegnede: "Hvem har været ved Hesten? Dreng!"

"Ingen, strenge Herre! — svarede Bæbneren og skjælvede — Ingen, uden et taabeligt Qvindmenneske, som nylig spurgte om Eder og klappede Hingsten. Hun gif strax igjen, og jeg saa ikke hvor hun blev af."

"Helvedestanke!" mumlede Greven og reed langsomt ud af Slotsgaarden.

Da Carl af Rise traadte ud af Riddersalen for efter Grev Alberts Befaling strax at lade samle og udruste sit Bannermændskab, følte han en kraftig

Haand paa sin Skulder. Han saae sig om og Grev Otto stod med blussende Kinder for ham og betragtede ham med et venligt deeltagende Blik.

”Brave, trofaste Carl! — sagde Otto — kan vi aldrig meer blive Benner som før? nu forener Ulykken dog alle Hjerter og Hænder.”

Carl slog Hjelmgitteret tilbage og betragtede ham med dyb Smerte i det ærlige Ansyn, idet alle gamle Erindringer med en underlig Blanding af Velvillie og Harme sloi ham gennem Sjælen. ”Jeg har elsket Eder høit, Grev Otto! — sagde han bevæget — og, ved den levende Gud! jeg elsker Eder endnu, som vi vare kjødelige Brødre. Der er min Haand, til Kongen er fri og hevnet, til denne store Rødens Tid er forbi, ere vi Baabenbrødre og Benner i Liv og i Død” — —

”Ret saa, brave Carl, i Liv og i Død!” gjentog Otto og trykte hans Haand med Heflighed og Varme.

”Men overleve vi denne Kongens og Landets svære Prøvelse — vedblev Carl, og hans Ansyn blev atter mørkt og lidenskabeligt — og synker jeg da ikke sonderknuust for Grev Alberts uforsonlige Arm — saa er jeg Ridder og Broder, og for min og min ulykkelige Søsters Vre maa jeg kæmpe en Kamp med Eder paa Liv og Død. Tag til Pant derpaa denne min riddertlige Handske!”

”Hvad! er det Alvor? Carl — spurgte Otto — vil du være din Baabenmesters Albe og være lige: saa uforsonlig og egenfindig som han? kan den gamle dumme Historie da ikke være død og magtesløs?”

”Nei, stolte Greve af Lüneborg! — svarede Carl og kastede Handsken for hans Fod — ikke for Banæren er død og den Beskæmmelse magtesløs, som J vild og overmodig har kastet paa et ubesmattet og ærligt Ridders navn. Agter J Eder for hoi og fornemt til at optage en simpel Ridders Handske, og vil J med eders kongelige Byrd unddrage Eder for Erstatning og Vresopreisning, saa viid da: lever jeg den Dag, da jeg seer min Konge fri, vil jeg for hans og det danske Ridderskabs Dine erklære Eder for en æreløs Ridder.”

”Ha, Død og Ulykke! — raabte Otto og greb Handsken med rasende Heflighed — det vover J at sige mig! Nu, saa kom da strax! J skal intet Dieblif tvivle paa, om Grev Otto af Lüneborg tør modtage en Staalhandske.”

”Derpaa tvivlede jeg aldrig, kjække Otto! — svarede Carl nu rolig — ogsaa uden Pant vilde jeg troe dig; men giv mig nu dog din Handske, som du har modtaget min! og til Tiden og Stunden er kommen, da Sværdet tør stille os imellem, skal du, ved St. Michael og den hellige Jomfru, intet fornær:

meligt Ord høre af mine Læber, som jeg stoler paa, at du ikke nævner det Navn, der mellem os maa være Løsenet til Dødskamp; indtil den Stund kommer, ere vi samdrægtige Vaabenbrødre, og selv om jeg da falder for dit Sværd, skal jeg bevare mit Venskab for dig med min Ære."

"Underlige Drømmer, som du er! — sagde Otto formildet, idet han drog sin Handske af og rakte ham den — der har du da mit Pant; jeg skal indløse det hvad Time du vil. Men skal vi endelig brække Halsen paa hinanden engang, saa har du Ret, det kan altid skee tidsnok, og nu har vi Andet at gjøre."

Derpaa omfavnede de hinanden med heftig Hjertelighed og gik Haand i Haand ud af Slottet.

Saa snart Grev Albert og de heftige unge Riddere havde forladt Rigsraadet, kunde først et roligt og besindigt Overlæg finde Sted. Grev Alberts og alle Riddernes voldsomme Iver for at befrie og hegne Kongen frygtede man for var forgjeves; eller endog saa farlig.

"Jeg fik imorges et hemmelighedsfuldt Bink — sagde Erkebispnen — jeg veed ikke, om det kom fra Ven eller Fjende: denne Budstikke laae paa min Bøns skammel; jeg beder Eder holde dens Indhold hemmeligt, at ingen maaskee ugrundet Frygt skal hemme Folkets Iver for Kongens Befrielse. Hører hvad

her staaer!" Og nu læste han de samme Ord, som nylig paa en lignende Budstikke havde forfærdet Grev Albert: "tir ikke Uboen, medens din Haand er i dens Svælg!"

Alle taug, og en ængstelig Uro stod malet i alle de gamle Herrer's Ansigter.

"Hvad enten dette Bink kom fra Ven eller Fjende — tog Abbed Gunner endelig Ordet — saa bør vi ikke foragte det: Kongen og hans Søn ere i deres Dødsfjendes Vold. Om ogsaa den listige Forræder selv ved dette Trudselsord vil binde Hænderne paa alle Danske; sandt er det: ved et eneste Bink til sine Bødler kan han tilintetgjøre Danmarks Stolthed og sidste Haab. Frygt for Keiseren og andre Fyrster kan maaskee alene afholde den hevn-gjerrige Forræder fra at sætte Kronen paa sit Nid-dingsværk og myrde sine kongelige Fanger. Mit Raad er derfor, ædle Herrer! at vi ufortøvet sende et Tilbud om den foresaldne Ugjerning og en Opfordring om Bistand til Keiser Fredrik i Capua og til hans Søn Kong Henrik i Tydskland; thi om de ogsaa hemmelig glæde sig over den feierrige Konges Ulykke, og maaskee haabe at vinde Fordeel derved, maae de dog, visselig! for deres egen Vres Skyld, tage sig af en Sag, der middelbart angaaer alle salvede Hoveder og er en Forgribelse paa alle retmæssige Kongers Majestæt."

Man gav Abbed Gunner Ret heri; men endnu vigtigere og virksommere troede Erkebispnen det vilde være, at fremstille Sagen i dens hele affyelige Lys for Paven, og opfordre ham til paa sit guddommelige Embedes Begne at lyse Fred over Herrens Salvede og sprænge hans Fængsel med Bandstraalen.

Begge Raad besluttede man at følge. Abbed Gunner opfattede strax Skrivelserne til Keiseren og hans Son. Med en fast ungdommelig Ild greb den fromme Erkebisp selv Pennen og affattede en Skrivelse til Paven, hvori han med de meest glødende Farver afmalte ham den seierrige Baldemars store Fortjenester af Kirken og Christenheden; han skildrede Baldemar som den kongelige Korsridder, der, større og kraftigere, end nogen Kæmper for den hellige Grav, havde grundfæstet Kirken i det høie Nor, den, og nu beskrev han Grev Henriks æreløse og formastelige Udaad med al den Styrke, som hans Kjærlighed til Kongen og hans Afstøje for Grev Henriks Færd kunde indgive ham. Han beviste, at den schwerinste Greves Fremfærd ingenlunde kunde undskyldes som den Svageres Selsforsvar og Nødværge mod en overmodig Usurpator og paatvungen Lehnsherre. Han tilstod vel, at Kongens Lehnsherreret over Schwerin grundede sig paa Overmagten og Vaabnens Lykke; men han gjorde tillige opmærksom paa, at denne Ret efter Ridderkabets

Love var retmæssig tilkæmpet i aaben ærlig Feide, og ikke alene stadfæstet af Keiser og Pave, men selv beseglet med den overvundne Lehnsmands Troskabs eed, som ingen christen Ridder egenmægtig turde bryde, om han ogsaa havde været slaviskfindet nok til at lade sig den aftvinge. Han beviste endelig, at Grev Henrik, saavel efter Ridderkabets Love, som efter den romerske Kirkes Kjendelse, nødvendig maatte fordømmes, som en meensvoren, æreløs Ridder og en ugudelig Forræder, naar han, uden at være løst fra sin Eed af Christenhedens hellige Fader, egenmægtig havde brudt den, og naar han uden formelig Undsigelse, selv under Benskabs Maske, havde formastet sig til et saadant Foretagende mod sin Lehnsherre og Konge.

”Men visselig, visselig! — sagde den fromme Erkebisp og standsede — Eder, gode Herrer! kan jeg ikke fordølge, hvad der dog ved hver Linie, jeg skriver, paatrænger sig mig, men hvad jeg ikke vil skrive til den hellige Fader: ja visselig! en mægtigere og retfærdigere Haand, end Grev Henrik af Schwering, har truffet vor store seiersstolte Herre og Konge; idet hiin elendige Tue væltede det store Læs, gik en streng Herrens Straffedom over en kæmpestor Aand, som svimlede i sin Hvide, og i sin Hersterkraft, glemte den Hviestes Ære for sin egen. Men Kongernes Dommer er barmhjertig — vi ville ikke forsage.”

Han taug nu og sluttede Brevet.

”At, hvi har jeg ikke længer Kraft og Sundhed — suktede han, da han havde gjennemlæst Brevet og overleveret det til de Andre — mine Ord ere matte; Herren lægge sin Betsignelse og Styrke dertil! hvo er jeg, at jeg vil fresse hans Salvede? hvo er jeg, at jeg vil tage den straffende Haand fra Kongens Hoved? mig har Herren jo selv slaget med en Ureenheds Sot, som lammer min Fod, og gjør mig uværdig til at fremtræde for St. Peders hellige Stol og tale min Herres og Konges Sag med levende og brændende Ord. Hvo overbringer nu den hellige Fader denne min sidste Bøn til ham og Christenheden?”

”Jeg, jeg! — sagde Abbed Gunner heftig og reiste sig — vel er jeg langt fra at være saa værdig til sliq vigtig Sendelse, som I, ærværdige Herre! med eders Ureenheds Sot, som I sukker over, vilde I staae tusinde Gange renere, end jeg, for St. Peters hellige Stol; kun min Kjærlighed til Kongen og Fædrelandet tør jeg maale med eders; vil Gud og vor hellige Frue, skal jeg ikke mangle levende og brændende Ord, naar det gjælder Kong Valdemars Frihed og Frelse. Betroe mig Brevskabet, ærværdige Herre! Endnu i denne Time drager jeg herfra; jeg hviler ikke, for jeg seer den hellige Stad. Jeg seer ikke Danmark og eders fromme Anslyn igjen,

for jeg, som eders kjække Broder forduum, kan møde Kong Valdemars Dødsfiende med en himmelsk Lynstraale, der skal knuse ham, om han saa stod for den Høiestes Alter.”

”Ingen uden Eder, værdige Abbed Gunner! — svarede Erkebispem — kunne vi med Haab og Fortrøstning betro dette Budskab. Far med Gud! — Herrens Engle være med Eder paa den farlige Vej! Maaſkee seer I aldrig mit Ansigt meer i denne Verden, men udfører I viselig denne Daad, skal jeg takke og prise Eder derfor, naar vi mødes for Herrens Throne paa den yderste Dag. Fred være med Eder!”

Med disse Ord, rakte han ham Brevskabet, og gjorde med de tre fremrakte Fingre Betsignelsens Tegn imod ham uden at berøre ham.

Abbed Gunner knælede, idet han bevæget foresagde den sædvanlige Formel: ”til Døden!” *), og vilde gribe den fromme Erkebispes Haand for at trykke den til sine Læber; men Erkebispem tog Haanden hastig tilbage: ”rør mig ikke! — sagde han veemodig og ængstelig — lad ikke min Ureenhed og Besmittelse ogsaa ramme Eder og hindre eders hellige Balfart! naar vi sees igjen, haaber jeg til ham, som helbreder Spedalske, at jeg kan række Eder en renere Haand og give Eder Broderkysset ved Forbarmerens Fod.

*) In articulo mortis.

Gud være med Eder og os Alle!" Her brast han i Graad og skjulte sit ærbørdige Ansigt i Bispekaaben, idet han med foldede Hænder bøiede sit Hoved mod Bordet og bad.

Abbed Gunner reiste sig heftig bevæget og forlod hastig Erkebispens og det tauselige Raad.

Tingen Time var forgangen, førend den kraftige og ivrige Gunner, med en anseelig Bedækning af Bæbnere, reed ud af Ribe Bye, ledsaget af Ridder Johan Ganz og Hr. Niels Mule, hvilke skulde overbringe Brevene til Keiseren og hans Søn.

Mitten lange Maaneder vare næsten forløbne, og endnu var der, til Manges Forundring, intet afgjørende Skridt foretaget til Kongens og hans Søns Befrielse. Frygten for en endnu voldsommere Ugjerning af Grev Henrik havde udbredt sig, som en slappende Lamhed, over hele Folket. Grev Alberts strenge og ivrige Befalinger, Grev Ottos ubændige Heflighed og Carl af Nises utrættelige Virksomhed var dog ikke istand til at overvinde denne almindelige Frygt, som gjorde de fjækkeste Riddere forsagte og ubestemte, og selv virkede tilbage paa Hærførerne og Kongens ivrigste Mænd. Raadvildheden og Ubestemtheden stod malet i Alles Ansigter, og selv Grev

Albert gruede lønlig for det afgjørende Foretagende, han dog bestandig syntes at fremskynde.

Kongens Fraværelse og Landets forladte herreløse Tilstand udbredte ogsaa snart sine sorgelige Følger: en ødelæggende Slaphed viste sig i alle Forhold, hvor en kraftig Bestyrelse fraoven nu savnedes. Svæverne, som ikke i Mand's Minde vare sete i Danmark, bleve nu dristige og hjemsogte Kysterne, som graadige Ravne, ligesom i Borgerkrigenes ulykkelige Tid under Svend Grathe. Røvere og Stimmænd opfyldte Skovene. Bondens Dvæg bortdrevs fra Markerne, og selv Klosterne overfaldtes og plyndredes. Landets indvortes Sikkerhed udfordrede fordoblet Anstrengelse og Opmærksomhed, og Krigerne, som samlede under Grev Albert's Banner, maatte ofte forlade det igjen, for at bekæmpe Røvere og opfange Stimmænd. Skatkammeret var udtømt, og det ved saa mange Krige forarmede Folk kunde ikke udrede Krigsstyret.

Det var en sorgelig Juleaften i Aaret 1224. Paa Karisegaard sad Borgens Beboere, stille og mismodige, om Kaminen, og Thorgeir Danastjald havde ingen Tone i sin Strængeleeg, som kunde opmuntre og trøste ham selv eller Andre.

Siden hiin ulykkelige Foraarsaften, da Ridder Carl havde forladt dem, havde kun de forfærdeligste og sorgeligste Tidender hjemsogt dem, som alle

Danske. Den store almindelige Landesorg over Kongens og Prinds Baldemars Fangenskab syntes ogsaa her at have fortrængt enhver anden Sorg og Bekymring. Hvorledes Grev Albert i den fælles store Nød havde modtaget sin dristige Svigersøn, var, som en offentlig paafaldende Handling, noksom bekendt, og Fru Nigmor syntes nu at have opgivet Haabet om hans Forsoning. Carl havde ikke seet Hustrue og Børn siden hiin Aften. Han fulgte den strenge Feltherre taus og trolig med tilluft Hjelm og var utrættelig i at udføre ethvert Hvers, der betroedes ham til Kongens og Landets Frelse. I Fader Saxos Skole havde den unge Ridder lært den Konst, som da endnu var sjelden selv blandt de ypperste Riddere: han skrev saa færdigt som en Klerk og var saaledes ikke ganske adskilt fra sin Nigmor. Den gamle Martin var vel en langsom, men tro og forsigtig Kjærlighedspost, og han havde nu til det eensomme Juleaftensgilde paa Karisegaard bragt Hilsen og Brevskab fra sin unge Herre. Til Løn derfor sad han ved Kaminen, ved sin skønne Frues Side, og skulde i sin Herres Sted, som en kjærkommen Gjest, spise sin Julenadver og tømme et Bæger Wiin ved det kjære Herfskabsbord.

Carls Brev var skrevet i Odense og handlede, som sædvanlig, meest om Kongen og om hvad man foretog sig til hans Befrielse. Endelig havde den

strengt utrættelige Grev Albert samlet en Hær, heds det, og rykkede mod Hamborg. Han var mørk og taus som sædvanlig; Ingen vidste hvad han vilde foretage sig; han udsendte hyppige Budskaber med Breve og hemmelige Skrinder. Carl havde han betroet et vigtigt Budskab til Kongens troe Mænd i Fyen og paa Smaasøerne; om faae Dage skulde Carl atter vende tilbage til Hæren. "Grev Henrik frygter os — hed det videre — han skjælver for sin store Fange — intet Fængsel troer han sikkert. Kongen er ikke meer i Lenzen; han har nogen Tid siddet i Lesniß i det snevre runde Forbrydertaarn. Ak Nigmor! — udbrød her den deeltagende Ridder og Skriften blev slet og vanskelig at læse — der har den store Kong Baldemar Seier kun havt otte Fods Rum til at give sin Harmes Luft i — og før var et Kongerige hans store Sjæl for snevert. Maa ikke hvert tro og ærligt Hjerter briste af Harmes og Forsmædelse! saaledes hevner hiin usle Trældyrssjæl sig paa den fangne Løve. Selv hiint snevre velforvarede Bunn var ikke Forræderen sikkert nok. Danneberg Slot, sønden for Elben, det meest faste og utilgængelige Røverslot, skjuler nu Danmarks Stolthed og Haab. Man taler om Underhandlinger med Keiseren; men Ingen troer ham; de ere Forrædere tilhobe." Brevet sluttede med ivrige Bønner for den ulykkelige Konge og fromme fjærlige Betsignelser over Nigmor og

Børnene i Udtryk, som vidnede om en voldsom tilbageværgt Længsel efter at gjense dem og om en hemmelig Frygt for deres Sikkerhed; han bad hende og Thorgeir iagttage den strengeste Forsigtighed og holde Borgen lukket, som i den uroligste Krigstid; han syntes hermed kun at ville advare for Røvere og Stimænd; men han tilføiede endnu, at Grev Alberts Laushed om deres Forhold var frygtelig.

Rigmor havde ladet Lampen tænde og læste Brevet endnu engang. Hun sad længe taus med Pergamentet i Haanden; derpaa reiste hun sig hastig og omfavnede sine Børn med en usædvanlig Hestighed. Den lille Albert sad paa Thorgeirs Knæ og havde sin Glæde af at rive i den forstemte Strængeleeg; lille Hedvig sad paa en Skammel og sov, med Hovedet i den stille Jomfru Margrethes Skjød. Ved Moderens heftige Favntag foer hun forstræffet op af Søvne og græd; men den skønne Jomfru Margrethe ringlede for hende med sit Røgleknippe, og det venlige Barn var strax glad igjen.

"Du kunde fast bedre være hendes Moder, end jeg, i denne urolige Tid, fromme Margrethe! — sagde Rigmor — Jeg beundrer ogsaa eders Taalmodighed, gode Thorgeir! lader I ikke den uregjærlige Dreng reent forstemme eders Strængeleeg?"

"Saaledes passer den bedst til de Sange, jeg nu kan synge — sagde Thorgeir mismodig — Dog

nei, — vedblev han med et kjærligt Blik til Carls og Kirstines skønne Søster og syntes at blues over sin Mismodighed — kan Jomfru Margrethe fromt og taalmodig synge Psalmer med eders ærværdige Svigermøder, og kan gamle Moer Marthe selv rolig fortælle Børnene Eventyr, saa maa jeg vel ogsaa kunne synge en Sang om Haab i Nøden, helst paa en høihellig Juleaften, naar al Verden skal glæde sig over den store Frelsens Konge.”

”Net saa, brave Thorgeir! — sagde Nigmor — giv os et fromt og frimodigt Juleqvad, før vi gaae til Hvile i aften! Klagesange høre vi nok af; saalænge Folket kun lægger Hænderne i Skjødet og sørger, kommer ikke Kong Valdemar ud af Fængslet.”

”Sandelig! J gjør os alle til Skamme, ædle Frue! — sagde Thorgeir behjertet og reiste sig — saaledes som J der staaer for mig, seer J fast ud som en Heltinde. Medens jeg kun synger Sørgefange og hele Danmark jamrer, har J tusinde driftige Tanker og vil befrie Kongen paa tusinde Maader.”

”Kun Skade, det blot er Tanker og smukke Drømme — svarede Nigmor — Luftcasteller kan vi Alle bygge; men hvad er der at gjøre, hvor selv min stærke Fader ikke kan røre sig, uden at gjøre Ondt værre? Har du seet Danneberg Slot? gamle Martin!”

”Jeg er engang kommen der forbi med min fromme salig Herre — svarede Martin — det ligger som en Ornerede paa Hjelddet, høit over Elben, og ingen Kat kan klavre derop. Men kjender jeg sorte Grev Henrik ret, lader han dog ikke Kongen blive der ret længe, naar han seer eders strenge Hr. Fader med vor Hær paa den anden Elbbred.”

”Har han da endnu flere Fangehuller og Røverslotte?”

”Kors! dem har han og hans Venner nok af, ædle Frue! det værste af dem alle er maaskee hans eget fordømte Hundehul i Schwerin Slotstaarn; det er berygtet over hele Lydskland. Nu har han gjort Slottet saa fast, at ingen Djævel kan indtage det; og det kan han have nemt ved: det ligger paa en De, skal jeg sige os, og maa kunne gjøres utilgjængeligt.”

”Det har min Fader dog viist, det ikke var før,” svarede Rigmor kjæk. ”Men sig mig, Martin! — spurgte hun atter efter en temmelig lang Tausshed — saae du noget til de mange Røvere, her nu skal vrimle af allevegne?”

”Jeg hørte nok derom, ædle Frue! men jeg selv saae dog ingen. Hos mig, kan jeg troe, var der da heller ikke Andet at hente, end Hug og Stik og braadne Pander; men jeg vil raade Jer, hoibaarne Frue, at I holder Borgen godt lukket, og at I og

Jomfru Margrethe ikke vover Jer ret langt uden Bevogtning; for skal jeg sige os, med Lugt at melde: smukke Fruer og Jomfruer skal det dumme Røverpat næsten være endnu værre efter, end efter Qvæg og Guld og gammel Klostersviin.”

Rigmor smilede; men Thorgeir Danastjald blev opmærksom. ”Saa er vor Forsigtighed dog ikke saa urimelig, som I paaftaaer, ædle Frue Rigmor! — sagde han betænkelig — og jeg behøver ikke at blues ved at være Befalingsmand her paa Karise og bevogte saa ædelt et Fruerbuur, medens de rette Riddere og Stridsmænd samles under Grev Alberts Banner.”

”Jeg har længe beklaget eders bundne Stilling — svarede Fru Rigmor — jeg anseer ikke Faren her for større, end at jeg for min Deel gjerne turde fritage Eder for eders Løfte. Gaardsfogeden og Huuskarlene kan jo nok holde Borgen lukket: det var visseelig bedre, I nu sang Krigsfange for Mænd, end Sørgefange for Qvinder.”

Neppe havde Rigmor sagt dette krænkende Ord, førend hun inderlig fortrød det, og rakte hastig den rødmenende Thorgeir Haanden. ”Ædle brave Thorgeir! — sagde hun med Barme — skjønner jeg kun slet paa hvad I her opofrer for min Skyld, saa velsigner jeg Eder dog for de uskyldige Børns Skyld, som I næsten tager Eder kjærligere af, end en Fader;

for deres og for denne frygtsomme Jomfrues Skyld, beder jeg Eder nu dog ikke fortryde eders Lofte og ikke forlade Karisegaard førend min Carl kommer tilbage."

Thorgeir kyskede taus hendes Haand. Han følte sig bunden af sit Lofte og fast endnu mere af Jomfrue Margrethes kjærlige og frygtsomme Blik.

"J bliver altsaa?" spurgte Frue Nigmor.

"Det forstaaer sig, ædle Frue! kan jeg ikke beile til Ridderens Priis for Heltedaad og store Bedrifter, og kan jeg nu end ikke styrke Krigerne med Sang, hvortil jeg maastee var dygtig, saa kan jeg dog endnu herfra udbrede Trøst og frimodigt Haab iblandt Folket, og Ingen skal sige om mig, at jeg brød mit Ord og forlod dem, der vare betroede mig i Noeden."

Med denne Erklæring var Nigmor vel tilfreds; men hun leed ikke Thorgeirs høitidelige Tone. Hun skjemtede og loe nu igjen over de kloge Mænds Forsigtighed, og drillede Thorgeir, som sædvanlig, med den Paastand, at intet Fruerbuur dog var sikkert, som havde en forelsket Skjald til Bevogter. For at skaane Margrethes røde Kinder, begyndte hun imidlertid strax en anden Samtale, og snart syntes Stemningen temmelig munter blandt dem Alle. Selv Jomfrue Margrethes og gamle Marthes Frygt for Røverne gav Anledning til mangen Spøg af den unge lunefulde Hunsfrue. Hun fik snart Marthe

Fostermoder til at fortælle gamle Røverhistorier, og naar da den gamle Amme selv og Jomfru Margrethe vare meest spændte derover, sprang Rigmor op og raabte: "der er de", for at lee de forskrækkede Qvin-
der ud, naar de skrege. Midt i Rigmors Mun-
terhed blev hun dog ofte pludselig alvorlig, og da
Børnene skulde til Sengs, var hun mod Sædvane
heftig bevæget; der var endogsaa Spor af Taarer
i hendes kjæffe Dine, da hun kom ud fra Sovesam-
meret og havde lagt dem i de smaa Kurvesenge.

Ved Julenadverbordet læste Margrethe som
sædvanlig Bordsbønnen, og Ingen horte andægtigere
og med inderligere Følelse derpaa, end Thorgeir
Danaskjald.

Den gamle døve Bedstemoder sad stille paa sit
Hædershynde, øverst ved Bordet. Hun sukede
dybt og saae til den Plads, hvor hendes ridderlige
Søn pleiede at sidde. Alle forstode hende. Rigmor
sukede ogsaa; men der glindsede idetsamme en saa-
dan Livlighed og Glæde i hendes mørke Dine, som
om hun saae ham sidde der igjen.

Jomfru Margrethe havde, før de satte sig til
Bords, hemmelig stemt Thorgeirs Strængeleeg,
som hun af den fromme Mester havde lært at be-
handle. Hun rakte ham den nu og bad ham om en
Sang. Thorgeir greb villig den lille Haandharpe
og sang et Drapa til Ære for Kongen og hans

Mænd, hvori Bolmerslaget og Vidunderet med Dannebrogssfanen med Liv og Begeistring var afmalet. Derpaa greb han sit Bæger og drak først paa Valdemars Seiers Befrielse og Lykke og dernæst en Skaal for alle hans troe Mænd og navnlig for Grev Albert og Carl af Ruse. Idet saaledes alle fraværende Bønder kjærlig erindredes, kom Jomfru Margrethe, Nigmor og den gamle Bedstemoder ogsaa venlig og veemodig den stakkels Kirstine ihu, som nu tilbragte den anden Juleaften, som indviet Nonne, i Vester-vig Kloster.

Tilsidst istemte Thorgeir Danastjald efter Løfte et front og frimodigt Juleqvad, og, rørte af de hjertelige og opløftende Toner til den store himmelske Konges Priis, ønskede de alle hverandre en velsignet Jul og et lykkeligere nyt Aar, og gif til Hvile.

Gamle Martin skulde reise næste Morgen tidlig. For at han ikke skulde gjøre Uro i Huset, som det hed, havde Fru Nigmor foranstaltet, at han kunde forlade Gaarden uden Larm saa tidlig, han vilde.

Da Karisegaards Beboere næste Morgen samledes ved Dabrebordet, savnedes den unge Huusfrue. Man ventede paa hende til det var Tid at gaae i Messen, men hun lod sig endnu ikke see, og med stor Forstrækkelse søgte man hende allevegne forgjeves.

Thorgeir var fortvivlet; han erfarede nu først, at Borgporten paa Fru Rigmors Befaling havde været aaben hele Natten for Martins Skyld, og han frygtede for, der havde været Røvere, eller at Grev Albert hemmelig havde ladet sin Datter bortføre. Men da saa han en lille Seddel mellem Strængene paa sin Harpe og læste med Forbauselse en skjæmtefuld Vebredelse af Fru Rigmor, fordi han ikke bedre havde beskyttet hende mod Røverne; det lille Brevskab endte med den alvorlige Forsikkring, at ethvert Skridt, man vilde foretage for at opsoge hende, vilde være ligesaa forgjeves, som farligt for hende og dem Alle, og at selv Ridder Carl ingen foruroligende Efterretning maatte høre fra Karise.

En klar Frostmorgen i Januar Maaned glindede Solskinnet paa de riimfrosne Vadmel's Telte ved Elben, hvor Grev Albert havde opslaaet sin Leir, og hvor tusinde blanke Spyd og Hellebarder blinkede mellem Krigsvognene, Bliderne og de vaiende Bannere. Ryttere, Bueskytter og Rydskrigere vrimlede mellem hverandre, og foran det store Feltherretelt plantede en ung høi Riddersmand den hellige Dannebrog'sfane med det hvide Kors.

Grev Albert havde modtaget vigtige Efterretninger fra Lydskland. Han sad halv rustet i sin
 Tredie Deel. D

Læderkollert ved Teltbordet, med Haand under Kind, og stirrede paa de vigtige Brevstaber, medens han af og til rystede betænkelig med Hovedet. I en Krog i Teltet stod en fiintbygget Kertesvend med deilige mørkeblaae Dine, men med smudsige jordfarvede Kinder og med en Jernblikshue dybt ned i Panden. Hans grønne Baabekjortel var usædvanlig lang, og nedenfor den lodne vide Skindbrog kom et Par Bukkeskind's Halvstøvler tilsyne, som syntes at være en halv Gang for store, og som vare sammensnærede med Remme om de smalle Ankler for ikke at falde af. Drengen gned med megen Flid Støv og Smuds af Feltherrens Sporer, men tabte ofte Skindlappen af Haanden og syntes ikke vant til dette Arbeide. I hans Bevægelser var der en usædvanlig Lethed og Smidighed, men tillige et Slags Forlegenhed, som hos Børn, naar de første Gang bære en ny Klædning.

Grev Albert vinkede, og den forlegne Kertesvend kom med Guldsporerne.

"Slet nok gjort — brummede Feltherren og lod dem spænde paa — gjør du det ikke bedre imorgen, skal du pakke dig. Nu mit Harnisk!"

Let som en Fugl, hentede Kertedrengen det sorte Harnisk og spændte Remmene med bævende Haand.

"Nu, hvorfor ryster du? — sagde han mildere — tør du ikke see mig i Dinene? Dreng! vil du tjene Grev Albert, maa du være rask og usfor-

færdet og kunne taale et haardt Ord. Jeg mener det ikke saa ilde. Det er godt. Lad nu Ridderen komme!"

Kertedrengen sprang til Udgangen af Teltet og sagde et Par Ord til Bagten, hvorpaa han gik tilbage til sin Krog og pyntede paa Sjørbusken i sin Herres Hjelm.

Kort efter traadte Carl af Nise ind med tillukket Hjelm, ledsaget af to stærke Ryttere, som paa hans Bink slæbte en tung Lædersæk hen til Feltherrens Fod og gif.

"Her er Guld og Sølv fra St. Knuds Gildebødre — sagde Carl — den gamle Slotsherre i Nyborg, Hr. Ludolph, var død; men med Brevet havde det sin Rigtighed; man bad mig bringe Eder det igjen, strenge Herre! og sige Eder, at en dobbelt saa stor Sum endnu kan bringes tilveie, naar samme Brev sendes til Borgemeester Hvald i Roskilde eller til Gildehuset i Odense. Jeg medbringer desuden 400 velbevæbnede Ryttere af Borgere og Bønder."

Grev Albert hørte Carl af Nises Beretning uden at see paa ham eller svare et Ord. Han rakte kun Haanden ud efter Brevet og nikkede; hvorpaa han med Bevægelse syntes at betragte det store Børsegl, hvori St. Knuds Billede med Scepter og Krone var afstrykket.

Carl boiede sig taus og gik bort med et stille dæmpet Suk.

Grev Albert blev nogen Tid siddende i samme Stilling. Derpaa gav han Bagten et Bink, og nu samlede Hovdingerne og Ridderne i Teltet. Carl af Nise var ogsaa iblandt dem, men han blev staaende i længst Graastand. Kertesvenden stillede sig ærbødigt bag Feltherrens Stol. Nu reiste Grev Albert sig og hilfede de forsamlede Riddere.

”Edle Riddere og danske Mænd! — sagde han — J undres vel alle over, at saamange Maaneder ere henrundne og at jeg ikke endnu har ført Eder til Kong Baldemars Fængsel, for at sprænge hans Lænker og sonderknuse hans Dødsfjende. Jeg kunde have gjort det: Hjertet har brændt i mit Bryst og Sværdet i min Haand; men et hemmeligt Bink har slaaet min Arm med Lamhed og min Sjæl med Gru selv for Seieren. Hvad hjalp det os og Danmark, om vi sprængte Kongens Fængsel og fandt ham og hans kongelige Søn snigmyrdede i deres Lænker? En Grev Henrik af Schwerin kjender ingen Riddingsdaad, som han ikke er istand til at udøve. See, derfor har jeg tøvet. Vil nogen Ridder og ædelbaaren Mand anklage mig derfor eller sigte mig for Lunkenhed og Feighed?”

”Ingen, Ingen i Verden — svarede Alle — Kongens Liv gaaer for Alt.”

”Ja, for Alt — vedblev Grev Albert med bitter Selvfornægtelse — selv for vort eget gode Ravn og vor timelige Grev; men, ved St. Michael! det er mig et dyrere Offer, end tusinde Liv. Maaskee skal mit Ravn nu staae besmittet i Krøniken, maaskee vil en forblindet Efterslægt sige med Spot og Foragt: Grev Albert af Nordalbingien lod sin kongelige Norbroder smægte i Fængsel, og gjorde intet Skridt til hans Frelse. Ha, vidste den, der sagde det, hvad en ærlig Ridder maa lide, som har Sværdet draget og Armen fri, men dog ikke kan knuse Slangen om sin Broders Hals uden at myrde dem begge! — Kongen er ikke længer paa Danneberg Slot; han er ført til Schwerin” — —

”Til Schwerin — raabte Mange — Bee! det Slot er uindtageligt.”

”Intet Slot er uindtageligt, og Schwerin mindst, det har jeg prøvet — vedblev Feltherren — men hvor Bøddelsværdet hænger i et Haar over den ædle Fanges Iffe, der er det skrøbeligste Skuur et uindtageligt Bølværk” — —

”Men tillad mig, min fyrstelige Frende! — afbrød Grev Otto ham heftigt — hvad staae vi da her for? hvad skal vi med Sværd i Haand, naar vi ikke tør bruge det? hvi har vi anvendt saa megen Møie med at samle denne Hær? hvortil har Carl af Rife samlet Guld og Sølv hos Gildebrødrene?

hvortil alle de tappre Mænd, som nu vrimle under vort Banner?"

"Giv Tid, min kjække Fætter! — svarede Felt: herren — hører mig til Ende, ædle Baabenbrødre! Erkebissen og Rigets Raad har sat alt Haab til Underhandlinger. Sligt er min Pest; men jeg tilstaaer, det syntes hidtil klogest. Der er forlængst sendt Tilbud til Keiser og Pave, vide I. Fra Paven har man Intet hørt; men Keiseren underhandler med Grev Henrik, med sin kjære troe Mand, som han kalder ham, og den listige Bisp Conrad af Hildesheim er Underhandleren. Det gjælder om en Fragselse af alle vendiske og nordtydske Besiddelser, og Kongen vægrer sig standhaftig. Hører videre — vedblev han med en bitter Latter — paa Rigsdagen i Nordhausen har Keiserens Søn tinget om kronede Hoveder, som en Hestep ranger, og tilbudt Grev Henrik femten Kander Rhin: Wiin for to Konger, er det ikke værdige Underhandlere og ædle Venner?"

"Skam og Skjændsel over slige Venner!" raabte Ridderne forbittrede.

"Og hvad mener I deres Vennskab og Mægling gaaer ud paa? — vedblev Grev Albert — Kongens Frihed? nei, derom er kun Taler paa Skront — nei! et keiserligt Fangenskab for et greveligt — det er Meningen" — —

”Død og Ulykke over de Ridlinger!” raabte Alle.

”Og skal vi nu vente til sliq hæderlig Underhandling er beskrevet og beseglet? — tog Grev Albert atter Ordet — Holsteen er frafaldet, Grev Henrik beleirer Lauenborg; den unge landsflygtige Grev Adolph, Henrik af Werle og den nye bremiske Erkebisp har forenet sig med ham. Fjenden skjuler sig ikke længer; han vover at byde os Spidsen. Det har jeg kun ventet paa. Herren være lovet! nu er det skeet. Naar vi nu rykke frem, maa det komme til et Slag, og da er Timen kommen, da vi kan hevne og befrie vor store ulykkelige Konge.”

”Frem, frem, til Slag!” raabte alle Høvdingerne og Ridderne; og paa Grev Alberts Bud kom nu hele Leiren i Bevægelse.

Under den store almindelige Lummel med Ryttere og Vogne ved Leirens Opbrud, stod Grev Alberts nye Kertesvend med sin Herres Stridshingst ved Toilen udenfor Feltherreteltet og havde stor Noie med at holde det vælige Dyr; da kom gamle Martin, med alle Legn paa Skræk og Angest, løbende til og tæmmede den steilende Hingst.

”For Gud i Himlens Skyld, ædle Frue! — hvistede han — driv dog ikke denne farlige Spøg videre! — J vil dog aldrig med i Slaget?”

”Troer du, jeg kom hid for at pudse Støvler og Sporer?” spurgte Rigmor, som under denne For-

Flødning kun var kjendt af den gamle troe Tjener, hvem hun med sin uimodstaaelige Overtalelsesgave og fast fyrstelige Myndighed havde tvunget til at være en taus og behjælpelig Medvider i hendes forvovne Foretagende.

”Ak, faaer min unge Herre det at vide, er jeg dødsens — jamrede Martin og vred sine Hænder — jeg besværger Eder ved alle Hellige og Martyrer, naadige Frue! lad mig bringe Eder i Sikkerhed, inden vi rykke frem til Slag!”

”Troer du, Grev Alberts Datter ikke tør see dragne Sværd?” —

”Ak nei, J er kun altfor kjæk; men hvis J kommer til nogen Ulykke, kjæreste naadigste Frue!”

”Lie stille, Gamle! jeg er intet Barn. Hvad man kan forlange af en Kertesvend, tør jeg vel idet mindste tage mig paa. Bring mig kun min lille Nordbak! Jeg skal nok selv holde Hingsten.”

”Den sparke Jer Hovedet islykker, naadige Frue! J holder den for stramt. Ak, jeg blinde Døsmer, som ikke saae hvad Ulykke det førte til!”

”Lier du ikke stille som en Muur, Gamle! for raader du baade mit og din unge Herres Liv” hviskede nu Nigmor, idet hun saae sin Fader i fuld Røstning træde ud af Teltet.

Martin taug pludselig og skyndte sig at hente den lille Nordbak, hvorpaa hans egenfindige Frue var flygtet med ham fra Karise.

"Tillader I, strenge Feltherre! at jeg fører og forsvarer det hellige Korsbanner?" sagde nu Carl af Rife, idet han slog Hjelmgitteret ned for sit Ansyn og traadte frem for Grev Albert.

"Vi agte ikke dennegang at seire med Ferteegn og Mirakler — svarede Grev Albert med bitter Foragt. — Den, som egenmægtig hentede hiint Vidunderbanner fra Slesvig, maa forvare det og svare Kongen og Kirken til det; men hvo der vil kæmpe under min Ansørsel — følger Hertugen af Nordalbingiens Banner."

"Troer I, Lykken er større under Nældebladet, end under Korset, strenge Feltherre! — sagde Carl med dæmpet Harm og inderlig Bekymring — nu vel! saa tillad da Carl af Rife at forvare Hertugen af Nordalbingiens Banner med sit Hjerteblod!"

"Vel, Hr. Ridder! — svarede den mørke Feltherre — forsva mit Nældeblad da! men slip det ikke, fordi det brænder!"

Carl af Rife bød sig taus, med Haanden paa sit trofaste Bryst, og gif hen hvor begge Fanerne stode. Med stille Smerte tog han det store Korsbanner, forvarede det, omhyggelig sammenrullet, i et Læderhylster, og spændte det fast bag sin Sadel.

Derpaa greb han den hertugelige Fane med det grønne Nældeblad og svang sig raſt paa ſin Strids- hingſt.

”Du kjære troe Carl! — hvifkede den forklædte Kertefvend — vidſte du hvor Rigmor nu ſtod, vilde Banneret brænde i din Haand” — —

”Nu, hvor længe ſkal jeg vente? Dreng! — raabte Grev Albert barſt — falder du i Staver og ſnakker med Hingſten?”

Hafſtig trak Rigmor den beroligede Hefſt nær- mere til Teltet. Stridshingſten kjendte ſin Herres Røſt og ſtod nu ſtille ſom et Lam til han ſad paa dens Ryg; da ſprang den høit af Stolthed og Glæde. Som et Lyn foer Feltherren frem i Spidsen for den ſamlede Hær, ledsaget af den ſpinkle Kertefvend paa Nordbakkens og af gamle Martin, ſom denne gang ikke tog i Betænkning at forlade ſin Herre.

Medens begge de fjendtlige Hære mødtes ved Mohn, og medens der det blodige Slag holdtes, ſom varede fra Morgen til Aften, og hvis ulykkelige Udfald kun er alt for bekjendt; foregik der en anden, men hemmelig Kamp for den fangne Konges Frihed i et qvindeligt Hjerter, ſom fælles Rød og Ulykke drog med uimodſtaaelig Magt til den fordmum ſaa mægtige Seierherre.

Den ulykkelige Grevinde Audacia, som ved sin Beundring og uforsigtige Hengivenhed for Kongen havde forspildt sin Fred og sit Rygte, sukkede nu ogsaa i et Slags Fangenskab og næsten under samme Tag som Kongen. I hiint affides fængselagtige Gemak paa Schwerin Slot, som Grevinde Ida fordum havde beboet, havde den skinsyge Grev Henrik med tyrannisk Grusomhed ladet sin Gemalinde indspærre. Hendes ufordulgte Deeltagelse for den fangne Konge, da han sad i Lesniz og paa Danneberg, havde endnu mere bestyrket Grev Henrik i Mistanken om hendes Utroskab; for at martre hende endnu mere, havde han netop bragt Kongen til det Taarn, som laae ligeoverfor hendes vellaafede Gemak, og hvor den høie Fanges Elendighed og nedværdigende Behandling hver Dag maatte være hende et pijnlijk Syn.

Fra det Dieblik, dette var skeet, og Audacia med egne Dine havde seet den store Konge, lænket som den nedrigste Forbryder, føres forbi hendes Gittervindue til Taarnet, fra det Dieblik var al Tro paa Menneskelighed hos hendes despotiske Gemal udsløttet af hendes Sjæl. Hun foragtede og hadede ham nu i samme Grad, som Medlidenhed med den fornødrede Høihed gjorde den fangne Konge til Gjenstanden for hendes ædleste og inderligste Deeltagelse. Hun syntes nu løsreven fra alle Pligter

mod en Gemal, som saa uværdig havde miskjendt og mishandlet hende, og hun grundede kun paa hvorledes hun kunde stusse sin Tyran og befrie baade sig selv og Kongen fra det oprørende Fangenskab.

Grevinde Audacia var ikke længer den skønne fyldige og blomstrende Qvinde, hvis favre Skikkelse selv begejstrede den raae graahærdede Kriger. Sorgen og Tiden havde virket stærkt paa hendes Udsvortes; hertil kom maaskee ogsaa en lønlig Anger over det forfængelige Selvbehag ved den store Konges Hyldest, som havde paadraget hende saa megen Krænkelser og Rød. Det Qdlere i hendes Smerte gav hende undertiden Udseendet af en høi og stille Korsdragerinde; men den Harme og Bitterhed, hendes Gemals plumpe Skinsyge og uværdige Behandling indgjød hende, havde tillige givet hendes lidende Ansigt et skarpere og mindre skjønt Udtryk, som bestyrkede Mange i den almindelige Mistanke om, at hendes Lidelser ikke vare aldeles uskyldte. Desuagtet var der en Værdighed i hendes Væsen og Adfærd, som indgjød alle Deeltagelse og Erbødighed. Det qvindelige Tjenerskab paa Slottet havde især stor Medlidenhed med hende, og hun havde en hemmelig Belynder i Kunz Rodnæsens Broder, den gamle Grændsevogter, som for sine Fortjener ved det vigtige Kjøbertog var bleven Gaardsfoged paa Slottet. Han havde nemlig, den Dag,

Kongen blev fangen, ført Grevens skjulte Tjenere med stor Forsigtighed fra Skibet til Skoven, hvorfra Overfaldet skete; han havde været med at gennemgøre de kongelige Skibe, og havde bortført de kostbareklenodier og Skrinet med Guld og Sølv, som den troe Andreas Kammermester forsvarede til sit Yderste. Af denne Skat havde han og hans Broder ikke faaet saa stor en Deel, som de syntes var billigt, og den vilde raae Karl syntes dog ogsaa, at Greven var for streng baade mod sin Gemalinde og mod den fangne Konge. Ved Hjælp af en hengiven Lerne havde Grevinden nu, i sin Gemals Fraværelse, grebet til det ydmygende Redningsmiddel at træde i Underhandling med den listige Gaardsfoged, og ved Løfter om en stor Belønning havde hun overvundet alle hans Betænkeligheder. Hun havde endelig meddeelt ham en Plan til Flugt, paa hvis listige og forsigtige Udførelse hun satte alt sit Haab.

Midt under de hemmelige Tilberedelser til dette Bovesnykke, kom der nu det Budskab til Slottet, at der holdtes et stort Slag ved Møln, saa Mile fra Schwerin, og at uidentviol Grev Henrik og hans Bundsforvandte seirede. Der maatte iles, og Flugten blev bestemt til samme Aften, to Timer efter Ave Maria. Den gamle Gaardsfoged var virksom og forsigtig; han sladrede fortrolig med den brantne Fangefoged og indbød ham til et lystigt Gilde til

Øre for Grev Henriks Seier. Grevinden tilbragte Dagen i ængstelig Spænding. Den fangne Konge vidste Intet om hvor virksomt der arbejdedes paa at aabne hans Fængsel.

Det blev Aften. Fire Heste stode sadlede og skjulte ved Slotsbroen. Den strenge ubarmhertige Fangesoged laae beruset i sin Seng. Slottets Tjenerne og Bagten sang lystig i Borgestuen og drak deres Herres Skaal med saadan Iver, at Ingen af dem kunde staae paa sine Been. Gaardsfogeden havde bemægtiget sig Nøgelnippet til Fængslet og lukket Porthundene inde i Stalden. Grevinde Audacia gik reisefærdt med sine Klenodier under Armen i sit Gemak. Døren stod paa Klem, og hun ventede paa Legnet fra den fortrolige Terne for at forlade sit eget Fængsel og, som en venlig Frihedsforskynderinde, at træde ind i Taarnet til den fangne Konge. Den anden Time efter Ave Maria var næsten udloben og det var fuldkommen mørkt. Utaalmodig og ængstelig saae Grevinden ud i Slotsgaarden gennem sit Bittervindue. Sangen i Borgestuen var ophørt, og der var stor Bevægelse og Uro mellem Slotsvagten og det drukne Tjenerskab paa Trappen; strax efter saae hun Fakler; hun hørte Hestetramp i Gaarden, og med Forfærdelse gjenkjendte hun nu sin Gemals Stemme, som med vilde Eder kaldte paa Gaardsfogeden og Fangevogteren.

”Alt er tabt — jeg er forloren” jamrede hun og styrkede baglænds om uden Bevidsthed.

Overrasket og bestyrtet, havde Gaardsfogeden strax maattet overlevere sin strenge Huusbond Fængslets Nøgler; men han søgte dog nu snildelig at give dette Tegn paa sit mislykkede Foretagende Udseende af Troskab og Forsigtighed, idet han med forstilt Tjenesteiver berettede, at Nygtet om den naadige Herres Seier havde gjort alle hans troe Tjenere galne af Glæde, og at Fangefogeden havde været saa beruset, at man ikke turde betro ham saa vigtige Nøgler.

”Du hørte altsaa ikke til de troe Tjenere, siden du alene var saa klog, gamle Ræv! — brummede Greven med et skjævt mistænkeligt Blik — du gaaer nu i Hundehullet til Sagen er undersøgt. Før ham bort, Svende!”

Et Par Væbnere af Grevens Følge trak strax affted med Gaardsfogeden. Greven greb en Sakkell fra en af de Andre og vendte sig til den vigtige Krigsfange, han førte med sig. ”Behag nu at følge mig til eders Morbroder, min høifyrstelige Herre! I længes nok efter ham, kan jeg vide — sagde han med spottende Høflighed — eders sine Page kan følge med; der er Plads nok til hele den danske Hoffstat.” Med et stolt triumpherende Smil i det forbovne Ansigt, pudsede Grev Henrik derpaa sin Sakkell paa en Af-

vifer, saa Gnisterne fløi ham om de sortebrune Kinder, og gik med hastige Skridt hen mod Indgangen til Fangetaarnet. Omringet af bevæbnede Ryttere, fulgte med langsomme Skridt den vigtige Krigsfange, i sort Harnisk og uden Hjelm, men med et blodigt Uxelskjærf om Panden og med sammenlænkede Hænder og Fodder. En omhyggelig Kertesvend understøttede hans vaklende Gang.

Den stolte hidtil uovervindelige Grev Albert nærmede sig saaledes sin Konges Fængsel.

Efter en heel Dags anstrengende Kamp var den tappre Feltherre, modig og bedøvet af Saar, falden i Grev Henriks Bold. Han havde intet Ord talt siden og intet Tegns givet til Smerte eller Harm. Som en bevægelig Ridderstøtte, lod han sig nu lede til Fængslet af sin Kertesvend, som trolig havde deelt hans Skjæbne, og i hvem han endnu ikke kjendte sin dristige Datter.

Paa en sørgelig Maade saae Rigmor nu den første eventyrlige Hensigt med sit forvovne Foretagende opnaaet. Hun havde nemlig først tænkt paa at finde Veien til Kongens Fængsel, som hun dengang troede var paa Danneberg Slot; hun haabede dengang i sin dristige Begeistring intet Mindre, end ved Qvindelist ene at udrette hvad alle Danskes Mandemod saalænge havde maattet tage i Betænkning. Men neppe var hun kommen til Leiren og

havde hørt, at Kongen var bragt til Schwerin, førend hun havde forandret sin Plan, og idet hun fulgte Hæren i den afgjørende Kamp for Kongens Befrielse, haabede hun tillige, i den ringeste Tjeners Stikkelse, at vinde sin Faders Kjærlighed og Tilgivelse. En stor Fristelse havde hun overvundet ved ikke at give sig tilkjende for sin fjære troe Carl; men hun frygtede med Rette, at hans Hestighed vilde røbe hende og forstyrre hele hendes forbovne Plan. I Slaget havde hun seet ham kæmpe drabelig med Banneret i Haanden; da hendes Fader laae saaret ved hendes Side, havde hun endnu hørt Carl raabe og kæmpe i Nærheden; men da endelig Tjenderne omringede og bandt baade hende og hendes asinægtige Fader, var hun bleven saa bedøvet og overvældet af Smerte, at hun Intet havde sandset, førend hun befandt sig fastbunden paa en fremmed Hest og paa Veien til Schwerin med sin Fader.

Da hun nu nærmede sig Kongens Fængsel ved sin ydmygede Faders Side, foer atter hine første dristige Tanker gjennem hendes Sjæl, og selv hendes Bekymring for Carl maatte et Dieblit vige for de kjække stolte Drømme.

Grev Henrik havde ført sine nye Fanger gjennem den mørke Taarngang og ned ad en dyb Bindeltrappe. Nu standsede han ved en kobberbeslagen

Erevis Deel.

Dør og raslede med Laase og Stænger. Døren gik op, og Fangerne traadte ind i en rummelig, men fugtig og bældmørk Hvælving. Grev Henrik blev staaende i Døren med Falken i Haanden og med en ondskabsfuld Glæde i de hoverende Miner, for at see hvorledes dette Besøg vilde virke paa den fangne Konge, og for at Grev Albert ikke skulde savne Lys til ret at beskue sin egen og Kongens Elendighed.

”Sover du? min Søn! — lod en dyb Stemme inderst i Hvælvingen — er det et Helvedes Blændværk? eller staaer min kjække Albert lænket og blodig for mine Dine?”

Bed denne Røst syntes først Grev Albert at faae sine Sandfers Brug tilbage; han stirrede hen i Krogen, hvor den mægtige Røst kom fra, og nu oplyste Fakkelskinnet den stolte Konge; Skikkelse: sluttet i Lænker og stærke Boier, med Jern om Hænder og Fodder, sad den mishandlede Konge rolig og majestætisk paa en stor Kampesteen og bar om Halsen en Lænke, som var fastnaglet i Muren; hans Klæder vare sønderslidte og ukjendelige, og med det store graae Skjæg og det stærke nedhængende Haar saae han fast ud som en lænket Ræmpe med et Løvehoved. Ved hans Side laae hans unge blege Medfange; han var paa samme Maade lænket til Muren og syntes at sove trygt.

”Min Herre og Konge!” udbrød Grev Albert og maatte for første Gang i sine Dage bøje sit Knæ for et Menneske.

”Spot mig ikke mod din Villie! — sagde Kongen — kom i mine Arme, min Albert! den Throne, jeg her er lænket til, skal ikke friste mig til Hovmod. Du tøvede længe, min Søstersøn! — vedblev han smerteligt — men sa a l e d e s kom du dog for tidligt. Nu vel! ogsaa det skal jeg bære — tilføiede han rolig — endnu er jeg Konge. Min Fjende skal ikke høre mig klage. Velkommen, Ulykkesfrende!”

Grev Albert reiste sig og ravede hen mod Kongens halvudbredte Arme, som de raslende Lænker holdt tilbage. Nu forsvandt pludselig Fakkellyset idet Fængselsdøren smeldede i og en harmfuld Haans latter udenfor røbede Grev Henriks spildte Glæde.

”Han er ikke lykkeligere, end vi — sagde Kongen — Nu rolig, brave Frende! naar stod Slaget? hvem er faldet? fortæl mig Alt! jeg kan høre det.”

Kongens Rolighed gav ogsaa den sonderknuste Feltherre Fatning og Rolighed tilbage; og han underrettede Kongen om Alt, hvad der var skeet, fornemmelig om de uovervindelige Hindringer og den almindelige Frygt for hans og Prindsens Liv, som i saa lang Tid havde gjort enhver Plan til deres Befrielse uudførlig. Hvorledes Krigslykken havde forladt ham i dette Slag, hvortil han og alle Danske havde

fat deres sidste Haab, kunde han dog ikke uden den dybeste Græmmelse berette, og Kongen maatte trøste ham med, at han ikke selv kunde have lagt nogen bedre Plan, og at ikke den Rjækkeste var Herre over Seiren.

”Hvem er det, du taler med? Fader! — spurgte nu en mild venlig Stemme — jeg drømte, du sad paa din Throne og Grev Albert bragte dig et Seiersbudskab. — Er det virkelig Eder? Grev Albert!”

”J drømte sandt, min unge kongelige Herre! — svarede Feltherren — jeg traf min Konge i Fængslet større, end paa den største Throne i Verden, og bragte jeg ham end Budskab om et Nederlag, var jeg dog Vidne til en Seier, som jeg aldrig vandt større: Heltens Seier over Ulykken.”

Prinds Baldemar sukede dybt og den forklædte Rigmor gav ogsaa et lydeligt Tegn paa sin Deeltagelse.

”Du kom ikke ene, Albert! — sagde Kongen — hvem bragte du med dig? — Jeg hører, her er et fremmed Vidne til vor Forsmædelse.”

”En tro Tjener og Kertsvend fulgte mig hid. Han kalder sig Carl; paa det forhadte Navn nær, en vakker Dreng.”

”Albert, Albert! — sagde Kongen — har Ulykken endnu ikke lært dig at tilgive?”

”Agter I da at tilgive eders Dødsfjende, Herre Konge! — lod Svaret dybt og tonløst — kjender jeg Eder ret, kan ingen Lænke nedbrøse Eder saa dybt, at I nogensinde glemmer Kongebloodet i eders Arer.”

”Der er Forskjel paa en dristig Ven og en fordommelig Fjende — blev Carl af Nise ogsaa fangen?”

”Han stred brav, det kan jeg ikke nægte. Han har fast været ivrigere, end jeg selv, til at skynde paa et afgjørende Skridt. Han har vel ventet Mirakler, kan jeg tænke. Om han faldt eller blev fangen, veed jeg ikke. Men vil I ikke gøre mig denne Hælsvedes Afgrund endnu mørkere, min kongelige Frende! saa skaan mig for nogensinde at høre det Navn.”

Kongen søiede sin uforsonlige Frende i denne Bøn; han spurgte nu til Erkebispem, Abbed Gunner, Grev Otto og alle sine andre troe Mænd. Men Nigmor sukede dybt i sin affides Krog og tænkte paa sin trofaste Carl, som maaskee nu laae død paa Valpladsen, og paa de uskyldige Børn, som hun havde forladt for at dele sin Faders og Kongens Fængsel. Mørket og Fængsellusten nedslug et Dieblisk hendes Mod; hun svøbte sig stille i sin Kappe og græd; men hun lod ikke sine Medfanger mærke sin Forsagthed. Udmattet af den overvætted Spænding og Anstrengelse slumrede hun endelig ind i sin Krog og drømte atter om et lyk-

keligt Liv paa Karise, om Flugt og dristige Foretagender.

Læt ved den lille Stad Møln i det Lauenborgske, hvor det store blodige Slag havde staaet, laae i Nærheden af Balspladsen en fattig Bondehytte med forrebet Halmtag og smaae søndrede Blæreruder i to umage Vinduer, som sode skjævt i den skrøbelige Leervæg. En mild Dag i Marts Maaned, tolv Uger efter Slaget, reed en gammel graaskjægget Mand over Balspladsen paa en hoi stærkt bepakket Hingst. Han var klædt som en lauenborgsk Bondesmed med en Læderkabuds og et kort Drekhud; Skjodskind. Han holdt Løilen i den høire Haand, og det venstre Ærme i hans lodne Faaraskindstrøie dinglede tomt og løst ved hans Side, hvor Skafte af en stor Kniv stak frem af hans Belte. Han holdt ofte stille og betragtede med veemodig Opmærksomhed enkelte Steder paa Balspladsen, hvor Jorden var opreven eller Høie vare opkastede, og paa alle saadanne Steder steg han af Hesten og knælede, medens han mumlede en heel Deel Bønner og skrev Kors i den fugtige Sandjord. Da han kom til den forrevne Hytte, saae han en gammel Qvinde sidde paa Lærskelen og karte Uld. Han studsede, da han betragtede hendes besynderlige Dragt; thi hun bar en rid-

derlig Baabentrøie af det fineste gule Skind og hendes grønstribede Badmelkskjørt var bundet op over Baabentrøien med et kostbart Axl skjær af blaat Silke.

”Det fordomte Røverpaf! — mumlede den gamle Rytter paa Dansk — see, hvor de har plyndret vore Ridderses Liig. Død og Ulykke! — raabte han nu, idet han kom nærmere og Hingsten vrindede og snyste — er det ikke min arme Herres Axl skjær!”

Gamle Martin var Rytteren, og den høie Hest, han reed paa, var Carl af Nises Stridshingst, som den troe Tjener Matten efter Slaget havde fundet faaret paa Balpladsen, da han med en Arm mindre vaagnede af sin Dvale, og, udmattet af Blodtab, forgjeves søgte efter sin Herre blandt de tusinde Liig. Det stolte Dyr havde han dog reddet og havde hos en medlidende Landsbysmed faaet Huuslye og Pleie for sig selv og den troe Skimmel. Med den lægede Armstump og i Smedens gamle smudsige Klæder, som han af Forsigtighed havde tilbyttet sig for sine egne, havde nu gamle Martin først forladt Sottesengen, og hans første Udflugt var til Balpladsen. Han befrygtede med god Grund, at hans Herre var falden, og havde Carl af Nise fundet sin Grav paa Balpladsen, vilde den gudsfrygtige Martin dog om muligt læse en Bøn over hans Grav, og saa

godt, han kunde, rense den uindviiede Jord med et helligt Mærke.

Da han nu troede at kjende sin Herres Axl: skjærf om den gamle Qvindes Skjørtelinning, sprang han som en Rasende af Hesten og foer hen imod hende. "Hid med min Herres Skjærf, forbandede Røverqvind!" raabte han paa Dansk og greb fast i Qvindens Skjørt.

"Et galt Menneske!" raabte hun forstrækket og tabte Ulden og den ene Karte af Skjødets, idet hun sprang op og satte sig til Modværge med den anden Karte og de spidse Negle.

Endelig kom Martin til Besindelse og skammede sig ved at have angrebet en gammel svag Qvinde. "Hvad nytter mig hans Skjærf, naar han dog er død og begravet?" mumlede han, og paa sit flette Lydsf begyndte han nu at tale Konen tilrette, idet han forklarede hende, at hans Mening kun var, at bede hende om en Drif Vand til at lædske sin Lørf med.

"Da veed jeg, det er ingen Maade at forlange Vand paa, gale Menneske! — brummede Qvinden og tog Mod til sig. — Var min Søn saasandt hjemme, skulde han lade Jer selv hente Vandet paa Bunden af Brønden. Vil I opføre Jer ordentlig — sviede hun mildere til — saa var det dog Synd at nægte Jer en Drif Vand; I skal tilmed faae en

Laar Mælk deri, naar J vil være maneerlig. Men er jer Hest ogsaa gal? han snuser og hviner jo som en Djævel."

"Gamle troe Beest! du kjender nok ogsaa Skjærfer", sagde Martin og klappede den urolige Hingst, idet han bandt den til Levningerne af et gammelt Stakit ved Vinduet. "Jeg maa snakke godt for den gamle Satan — mumlede han — har hun plyndret ham, veed hun vel ogsaa hvor hans Grav er." — "Jeg maa vel hvile mig lidt i jer Stue, gamle Moer!" sagde han nu høit og saa fredeligt, han kunde, paa sit gale Lydsf.

Efter nogen Knurren og Betænkelse gav Konen ham Tilladelse til at træde indenfor. Men neppe havde han sat Foden over Dørtærskelen og var traadt ind i den lave Stue, førend han foer som besat hen til en Dragkiste, hvorpaa der laae et staaiblaa ridderligt Harnisk, og da han i Arnekrogen saae sin Herres trekantede røde Skjold med det hvide Kors, kunde han ikke længer holde sin Harme tilbage. "Forbandede Røverqvind! hvor har J lagt ham?" raabte han, og Qvinden begyndte at skrig og jamre sig. "Ik! hjælp mig, kjære Herre! — skreg hun — her er et galt Menneske, som vil myrde mig." Idetsamme fløi et grønstribet Hvergarns Omhæng tilside fra en høi Seng i Krogen, og et

blegt og ungdommeligt Ansigt, med gult Haar og langt Skjæg, kom tilsyne.

”Martin, gamle Martin!” raabte Carl af Nises velbekjendte Stemme, og den troe Tjener laae med et høit Udbrud af overvættes Glæde for sin Herres Seng og kyskede hans Haand under Glædestaarer.

Da nu Konen saae deres Glæde og hørte hvem den gale Smed var, blev hun selv saa glad, at hun tog Martin om Halsen og kyskede ham. Derpaa trippede hun ud for at hente Mælk og godt Öl og alt hvad Godt der var i Huset, medens Ridder Carl og gamle Martin udøste deres Hjerter for hinanden.

Det Første, Carl spurgte om, var om Kongen og Grev Albert, og om det var sandt, at de nu begge sad fangne paa Schwerin Slot. Martin sukkede; han bekræftede den sørgelige Sandhed og nævnedde en heel Deel tappre Riddere, som vare faldne eller fangne.

”Og min Nigmor — sukkede Carl — hun sidder nu paa Karise og sørger over min Død. Du saae hende jo Juleaften, Martin! men du bragte mig intet Brevskab fra hende. Hun var dog frisk og vel tilmode?”

”Frisk som en Fisk!” svarede Martin og viftede hemmelig en Taare af sine Dine, idet han vendte sig forlegen og ængstelig bort fra Sengen.

”Og de uskyldige Børn?” spurgte Carl.

”Glinke raske Glutter — sagde Martin — men lad vor Herre nu sørge for Kone og Børn, til J kommer Jer, kjære Herre! Siig mig nu kun hvorledes J selv har det! J har ikke været langt fra at banke paa hos St. Peder, seer jeg ret.”

”Jeg var sikkert bleven levende begravet blandt de Faldne — sagde Carl — havde ikke denne skikkelige Kone taget sig af mig. Hun var rigtignok, tilligemed sin Søn, ifærd med at plyndre mig blandt de andre Liig; men hun mærkede, der var Liv i mig endnu, og satte sig med Hænder og Fødder derimod, da man vilde kaste mig i Gruben. Jeg hørte den hele Trætte, men kunde kun røre det venstre Dienlaag, og det havde den gode Kone seet. Hendes Søn maatte slæbe mig hen til Hytten, og hvor lidt Liv der var i mig, er jeg dog nu, næst Guds Bistand, ved hendes Konst og Pleie næsten lægt og helbredet. Jeg mangler kun endnu nogle Kræfter, synes mig, for at kunne svinge mig paa min Hest. Ak, min troe raske Skimmel” — —

”Han er, min Sjæl, frisk som en Fisk — raabte Martin glad — det er ham, der staaer her udenfor og vrindsker.”

Carl steg op af Sengen og tumlede hen til Vinduet, i hvis søndrede Blæserude han nu saae den velbekjendte hvidspættede Hestesnude.

”Min troe gamle Skimmel!” raabte han og klappede det kjære Dyr paa Munden, medens Hingsten brød med hele Hovedet gjennem det skrøbelige Bindue og var nær ved at rive Huset ned i sin ubændige Glæde.

”Nei, bliver I nu gal med? Hr. Ridder! — raabte hans Bertinde, som ilede til og trak ham tilbage til Sengen med en Myndighed, som hun kunde være hans Oldemoder — vil I have eders Indvolde ordentlig lægte, maa I lade mig raade og ligge stille paa jer Ryg en heel Maaned endnu. Og er det Maneer, at trække det gale Beest ind til mig gjennem Binduet?”

”Det er jo min gamle troe Skimmel — sagde Carl — vær ikke vred, kjære Moer! nu ligger jeg jo stille igjen. Gaf dog ud og hold Styr paa Skimmel, Martin!”

Martin gik ud og trak Hesten fra Binduet. Imidlertid laae Carl stille og udmattet, medens hans Bertinde endnu holdt Huus med de Danske og deres Unoder. ”Er Danmark fuld af slike Karle som I og eders Tjener — sagde hun — saa skulde Pokker have med det Folk at gjøre. I maa vel blive saa uregjerlige og gale af de mange Fisk, I æder; for saa meget veed jeg da nok, at det er jer Konge man kalder den store Fiskekonge, og at hvis han vilde sælge sit hele Land og kjøbe Brikker for det,

kunde han ikke rumme alle sine Fisk paa de Bricker. Men hvad gaaer nu af Jer igjen! seer I Spøgesser i Krogen ved høi lys Dag? Jeg kommer nok til at lave Jer en Hjertestyrkning oven paa den Pust." Med disse Ord løb hun ud af Stuen. Carl havde ikke lagt Mærke til hendes Tale, men laae stille og betragtede med et uroligt og bekymret Blik det hvide Kors paa sit Ridderstjold.

"Ak, Martin! — sagde han bleeg og ængstelig, da den gamle Tjener nu traadte ind igjen — hvor blev Banneret?"

"Det fordomte Nældeblad? — spurgte Martin — det hænger jo der ved eders Seng."

"Ja, det Ulykkesbanner reddede jeg dog — svarede Carl — det var allerede udseet til et Forflæde for min gode Bertinde; jeg gav hende mit Arelshjært for det. Ak, men det hellige Korsbanner, Martin! Landets og Rigets dyrebareste Klenodie — det havde jeg egenmægtig hentet fra Domkirken i Slesvig, er det tabt, er jeg ulykkelig."

"Kors bevare os! det hellige Banner — sagde Martin — det saae jeg jo ikke i Slaget. Havde vi haft det for Die istedetfor den fordomte Klud der, havde maaskee Kongen nu været hævnnet og fri". —

"Ak, vi maatte jo ikke bruge det — sukkede Carl — Grev Alberts gamle Fordom og ulyksalige

Stolthed var Skyld deri. Jeg maatte rulle det sammen og binde det bag paa min Sadel.”

”Saa vær trøstlig, i Guds Navn, Herre! — raabte Martin glad — saa har jeg det sikkerlig med. Alt eders Gods ligger urørt paa Skimmel, som da jeg fandt ham.”

I et Dieblisk var Martin ude af Stuen, og snart kom han tilbage med det omhyggelig sammenrullede Banner; han tog Hylstret deraf og udfoldede det i al dets Pragt over sin beroligede Herres Seng.

”Gud og vor hellige Frue være lovet! Kul det hastig sammen igjen, kjære Martin! — sagde Carl og saae til Døren — lad ikke min gode Bertinde see det! Pynt og Stads er hendes Drøm, hvor gammel hun er — om hun fik isinde at skjære sig et Søndagsforklæde deraf” —

Martin adlød, og lagde det sammenrullede Banner paa Carls Befaling under hans Hovedgjerde.

Nu kom atter den gestæftige Bertinde fra Stegerset med en varm Styrkedrik til Carl og et stort Salmadsfad til sin nye Gjest. Hun nødte Carl til at drikke den bedste Drik ud til sidste Draabe og saa ikke tale et Ord meer. Derpaa satte hun Martin til Høibords og nødte ham til at spise og

drikke og lade sin Herre udhvile sig efter den angribende Overraskelse.

Det var ikke blot Carl af Rixe, som leed haardt og længe af farlige Saar, der ligesom havde angrebet Livets ædleste og dybeste Rødder. Det hele danske Folk leed som af et eneste ulægeligt Saar, og med den store Kong Valdemar Seier vare fast alle Folkets Kræfter bundne. Den heftige Grev Otto, som med Rød var undkommen i det uslykkelige Slag ved Møln, havde med stor Harm og Sorg forgjeves anstrængt sig for atter at samle en Hær. Landets Stridskræfter vare udtømte, og Elendigheden var stor alle vegne. Hvis Kongen ikke inden Aarets Udgang blev fri, syntes nu Folkets og Landets Undergang uundgaaelig.

Siden Grev Alberts Fangenskab savnede Danmark ogsaa en Feltherre, som med almindelig Tillid kunde lede et nyt Felttog; thi Grev Otto ansaaes, med al sin Rjækhed og Raskhed, dog ikke for besindig nok til at betroes Overansørselen. Ethvert nyt voldsomt Skridt syntes nu desuden i høieste Grad betænkeligt; thi Grev Henrik havde i overmodig Trods paa sin Krigslykke og i Tillid til sin Magt over de vigtige Fangers Liv, ladet Yttringer falde, som lode befrygte det Grueligste.

”Enhver Betingelse maae vi nu indgaae; — Kongens Liv og Frihed kan ikke kjøbes for dyrt”, dette var den sørgelige Erklæring hvormed Rigets Raad havde besluttet at underhandle med Grev Henrik om Kongens Løskjøbelse. Abbed Gunner var kommen til Schwerin, vidste man, med en truende Bulle fra Paven; adskillige tydske Fyrster syntes alvorlig at tage sig af Sagen, og Grev Otto paatog sig nu det bitterste af alle Foretagender: at drage som en freidelig Underhandler til Schwerin. I November Maaned reed han fra Ribe, ledsaget af Kongens hengivneste Riddere, hvoriblandt nu ogsaa Carl af Ruse befandt sig. Denne troe kjække Ridder var vel nu fuldkommen karst og helbredet; men foruden den store almindelige Landesorg, som nedtrykte ham dybt med alle Danske, havde han endnu en anden Hjertesorg at bære, som ene kunde være stærk nok til at knække Modet paa den Kjækkeste: den fast knusende Efterretning havde naaet ham, at hans Hustru var forsvunden fra Karise, og enten frivillig var flygtet, som han ikke kunde begribe nogen Grund til, eller bortført af Nøvere og Mandsmænd, maaskee paa hendes egen Faders Foranstaltning. Sagens sande Sammenhæng vovede Martin ikke at betroe sin Herre, saalænge han selv, som Medvider i Fru Rigsmors Bøvestykke, endnu ikke vidste, om hun var bleven fangen med Grev Albert eller var omkommen i Slaget.

Grev Ottos Reisetog til Schwerin lignede et stille sørgeligt Liigtog. Mange af Landets rigeste og anseeligste Mænd ledsagede ham, for med deres Gods og hele Formue at løskjøre Kongen eller gaae i Fængsel for ham som Gidsler. Blandt disse Kongens troe Mænd saaes nu ogsaa Erkebispens Broder, den graahærdede Hr. Jacob Suneson af Mone, som var Herre over Møen og ligesom havde været død for Verden, siden Slaget ved Lene, hvor han havde kæmpet ligesaa mandigt som uheldigt ved Bisp Peders Side og havde seet sine to hjætte Brødre falde.

Den gamle Erkebisp selv kunde ikke være med paa denne Reise; men mere, end nogen Anden, virkede han for Kongens Befrielse, saavel ved sine kloge Raad, som ved sine hyppige Skrivelser til Paven og Europas mægtigste Fyrster. Denne Kongens og Landets troe Ven befandt sig selv i en Tilstand, der maaskee endnu var beklageligere, end Kongens. Den ulægelige Spedalskhed, som havde nødt ham til at nedlægge sin erkebispeelige Værdighed, holdt ham nu over et Aar i et frivilligt Fangenskab. Paa den lille De Ifoe, i Jndsøen af samme Navn ved den nordøstlige Kyst af Skaane, levede den gudfrygtige Olding, som en anden Job, adskilt fra den hele øvrige Verden. Et lidet Steenhuus indsluttede der med sine skumle Mure den fromme lærde Herre, og hans eneste Selskab var hans Bøger og Skrifter. De
 Trede Deel. Q

faa Tjenere, han havde medtaget, maatte ikke komme ham nær for den farlige Smittes Skyld; de boede i et Hus for sig selv, og til bestemte Tider rakte de ham med største Forsigtighed gennem en Luge hans tarvelige Føde og faae Fornødenheder. Saaledes havde han selv af Omsorg for deres Sundhed anordnet det. Døren til sin snevre Eremitbolig havde han tilspærret forinden med en stor Jernstang og han aabnede den ikke for noget Menneſke. Lugen, der tillige tjente ham til Vindue, sad saa høit oppe i Muren, at han netop med sin Haand kunde naae den og modtage hvad der bragtes ham; han kunde selv kun see Himlen derigjennem, og intet Menneſke kunde see ham og hans Elendighed. Frist Luft nød han kun om Fredagen, naar han fastede. Paa den Dag maatte altid hans Tjenere forlade Den, og da aabnede han sin Dør og gik, med et stort tungt Kors paa sine Skuldre, op til Ruinerne af den gamle Borg Bratesborg, som laae paa en Høi, og hvorfra han kunde see ud over Østersøen mod sin fjære Fædreneskyst. Han havde opgivet Haabet om Hjælp af al verdslig og menneſkelig Kunst, men forsagede dog ikke i sin tunge Prøvelse. Han tilbragte Tiden i sin Eensomhed med at lægge den sidste Haand paa sit vigtige Lovgivningsværk og med fromme Bødselsøvelser og Grandstning i de hellige Skrifter. En Loibænk, en Træstol, en Bønſkammel og et Ege-

bord, der tillige tjente ham til Boghylde, udgjorde næsten hele hans tarvelige Bostab. Ved hans Leie stod det store Kors, han bar om Fredagen til Erindring om Frelserens Vandring til Golgatha. I sin bodsfærdige Eremitstand bar han paa sit elendige Læge en grov Bernhardinerkappe uden noget Tegnet paa hans forrige Værdighed. Men ved Siden af den Steensue, hvori han arbejdede og sov, havde han ladet indrette et lille zürligt Huuscapel med et Crucifix og et Madonnabillede, og der stod nu hans erkebispepelige Krumstav og Hue; der hang en Messesærf og to kostelige Chorfaaber blandt andre prægtige Tegnet paa hans forrige Høihed og Værdighed; der forvarede han ogsaa blandt andre Helligdomme de hellige tre Kongers Billeder, med smaae gyldne Kroner, saavel som den Crystallbuddik og det kunstig forarbejdede Sølvskrin med Reliquier, som omtales i hans Testament. Jobs Bog laae stedse opslagen paa hans Bord, og han havde til sin egen Trost og Opbyggelse gjort sig et Udtog af alle de Steder deri, hvorved han kunde bestyrkes i ydmyg Hengivenhed i Guds Villie. Foruden hans med stor Flid glosserede Afskrift af Davids Psalmer, hvorover han havde holdt Forelæsninger i Niga, laae der mange Skrifter paa hans Bord, som vidnede om hans Lærdom og Flid, saavel som om hans og Tidsalderens Fromhed. Foruden den romerske og canoniske Ret og den store

Samling af gamle danske Love, som han benyttede til sit vigtige verdslige Arbeide, og foruden Petri Lombardi scolastiske Historie og en opbyggelig Bog af Abbed Stephan af St. Genoveva, laae der omhyggelig glosserede Affskrifter af de fem Mose Bøger, af Pauli Breve og af Evangelisterne, samt en stor Samling af Allegorier og Moraler, uddragne af det gamle og nye Testamente. En af hans kjæreste Bøger var Fader Saxos egenhændige Affskrift af den danske Historie med den kjærlige Tilsegnelse, som nu ofte var ham en deeltagende Bennerøst fra Aander verdenen i hans Eensomhed. Hans eget kjæreste Arbeide, det nu aldeles fuldendte og affilede Hexæmeron, hvoraf hans Broder Jacob havde besørget ham en ziirlig Affskrift paa fint Pergament, faldt ham ofte i Haanden, og han læste undertiden med hvi Røst sine Yndlingssteder deri for de tause Mure, idet han trøstede sig ved, at om han endog var en ringe og fattig Digter, vilde den store guddommelige Herre, til hvis Lov og Priis han havde digtet og sjunget, ikke foragte hans Værk, selv om der var intet Menneske meer i Verden, som bekymrede sig derom. Naar hans legemlige Lidelser tillode det og Sorgen over Kongens og Danmarks Ulykke ikke betog ham Mod og Evne dertil, forfriskede han endnu ofte sit Sind, efter de juridiske Studier, ved gudelig Digtning, og arbeidede da paa et nyt Digt over de

fyv Sacramenter og nogle saakaldte Sequentser til Jomfru Marias Vere. Den hellige Jomfru var den eneste Qvinde, som den fromme Herre nogen sinde havde tilladt sig at tænke paa og udøse sit Hjerte for. Under den lille udskaarne Trætavle i Huuscapellet, hvorpaa hun var afbildet med det hellige Barn paa sin Arm, vedligeholdte han altid med stor Omhu en brændende Lampe, og som Erkebisp havde han forordnet, at den hellige Jomfrues Fødselsdag og Himmelfartsdag skulde høitideligholdes med meer kirkelig Pragt og Bærdighed, end tilforn. Naar han nu saaledes sad i sin Eensomhed og freds latiniske Sange til hendes Vere, som ingen hørte eller saae uden han selv, blev han ofte heelt glad og trostlig tilmode og syntes, at den skønne guddommelige Jomfrue var ham nær og bragte ham Trost og Velsigelse i hans Ulykke.

I et saadant lyst og begejstret Dieblif sad han nu Juleaften i dette ulykkelige Aar ved sit Skriverbord og nynnede sagte paa en ny Hymne til Jomfru Marias Vere, hvori han bad til hende og hendes guddommelige Søn for Kongens og Landets Frelse. Skjøndt det var en høihellig Aften, havde han dog ikke bestemt at nyde Andet, end en Drik Vand og et Stykke ristet Havrebrød, hvori hans sædvanlige Aftensmaaltid bestod. Da han nu efter fuldendt Arbeide satte sig til det eensomme og kummerlige

Maaltid, kom han de forrige Dage ihu, da han ved sin store Konges Side havde tilbragt denne hellige Aften i glædeligt Lag blandt Venner og Frender og nydt en vederqvægende Drik Viin af Kongens gyldne Bæger. Han sukkede dybt og foldede sine Hænder, og da han, efter den sædvanlige Børdøn, satte Bændbægeret til sine Læber, fornam han med Overtæffelse og Forundring, at det var fyldt med den samme kostelige Viin, som han pleiede at drikke ved Kongens Bord Juleaften. Uden at søge nogen naturlig Grund til denne Overtæffelse, bøjede han andægtig sine Knæ og foldede sine Hænder, idet han forglemte al jordisk Sorg og Elendighed i den inderligste Bøn og Taktsigelse over det vidunderlige Tegns, som han troede var ham forundt, og som med al sin Ringhed syntes at forjætte ham Dødsfyldelsen af hans største og ivrigste Bønner.

Som han endnu laae knælende og sang en glædelig Julepsalme med høi Røst, bankede det mod Sædvane paa Eugens; thi det var allerede sildigt, og Ingen vovede ellers paa denne Tid at forstyrre ham. Han reiste sig forventningsfuld og aabnede Eugens.

”Glæd Eder i eders Ulykke, ærværdige Fader! — lød en stærk mandig Stemme udenfor — Kongen er fri; han sender Eder dette Brevskab.”

”Belsignet være du, som bringer mig sligt Julebudskab — svarede den Gamle — Hører jeg

ret, saa er du min troe og brave Pleiesøn: Carl af Nise."

"Ak, ja, ærværdige Fader! — sagde Carls Stemme udenfor med et dybt Suf — jeg er den Carl, som I saa faderlig sørgede for, da jeg var Barn, og som nu dog ikke i eders Alderdom maa sørge for Eder, som en Søn. Ikke engang eders ærværdige Afsyn forunder I mig at see, og eders Haand maa jeg ikke trykke til mine Læber."

"Mit Afsyn skal Ingen see, som vil see Lyset; min Haand skal ingen røre, som vil leve — svarede Eremitten veemodig — Men lad mig nu glæde mig, Søn! og bringe min Bøns Takoffer for Herrens Ansigt! han har idag gjort Frelsning i Jsrael; han og hans Hellige har hørt min Bøn og løst sin Salvende af Lænken." Derpaa knælede han med Kongens Brev i de foldede Hænder, og Ridder Carl stod længe taus udenfor og vovede ikke at forstyrre hans Andagt.

"Naar blev Kongen fri?" spurgte nu Erkebispens og reiste sig.

"Paa St. Thomas Apostels Dag!" svarede Carl.

"Og paa hvilke Betingelser?"

"Det staaer i Brevet, ærværdige Fader! staaen mig for at sige det! Den gruelige Pagt sønderknuser mit Hjerte og fylder min Sjæl med Gift og Galde."

”Rolig, Søn! den bittreste Kalk, Herren rækfer os, maae vi tømme. Lad mine Tjenere vedersqvæge dig og kom igjen om en Time!”

Med disse Ord lukte Erkebispfen Eugen og satte sig rolig paa sin Træstol. Derpaa rykkede han Lampen nærmere og læste Kongens Brev. Han læste om de uhyre Summer af Guld og Sølv, som til forskjellige Lider skulde betales, og om de smaalige Fordringer paa Klæder, flanderst Skarlaget og Graaværk til Grev Henriks Riddere, om de 40 Gidsler, som skulde gaae i Fængsel for Kongen til Alt var betalt, og hvoriblandt selv de unge Prindsfer og Erkebispens egen Broder blandt Landets vigtigste Mænd vare nævnte. Ved alt dette forandrede endnu ikke en Mine i den alvorlige Eneboers Ansigt. Han læste, at den unge Kong Baldemar endnu skulde sidde fængslet til Paaske; han saae, der aldeles ikke endnu var Tale om Grev Alberts Frihed, og hans Nafsyn blev mørkt; men nu læste han hvorledes Grev Henrik for hver tusinde Mark, der fattedes i Løsepengene, kunde vælge til Gidsel hvilken dansk Mand, han vilde, og strax efter stod der, at dog Ingen uden frivillig skulde være Gidsel, og Oldingens Nafsyn opklarede. ”Stort! — sagde han — Ingen finder Modsigelse heri, Ingen tvivler paa, at jo hver dansk Mand med Glæde gaaer i Fængsel for sin Konge.” Nu kom han til de vigtige Punkter om Afstaaelsen

af alle nordtydske og slaviske Lande, om Rendsborgs Afstrædelse til Grev Adolph og om den frygtelige Eed, Kongen og alle hans Mænd skulde sværge paa aldrig at ville hevne den lidte Fornærmelse eller tænke paa Gjenerobring af de afftaede Lande, og alt som han nu kom mod Slutningen af det skjændige Forlig, blev hans Ansyn uroligere og han knyttede undertiden den magre Haand frampagtigt. "Store Dom: mer histoppe! — sukede han — leed os ikke i Fristelse! lad ikke min Mund forbande ham, som du gav Magt over den Stærke, og lad min Sjæl ikke spørge: er der Retfærdighed under Solen?"

Han havde læst den uhorste ydmygende Pagt til Ende og seet, at hans egen kjække Broder Jacob, den djærve Bjørn Mundskjænk, Astrad Fracke og selv den raske Grev Otto af Lüneborg med saamange brave Danske havde underskrevet og beseglet den. Nu saae han Kongens egne Ord for, at han virkelig med Haanden paa det hellige Blods Reliquie og med begge Hænder paa det hellige Testament havde aflagt den dyre Eed, hvormed han affvoor al Hevn og Opreisning; og nu først greb den grueligste Angest og Forsærdelse den gudsfrygtige Olding, idet han læste hvad Kongen med skjælvende Haand havde tilføiet: "jeg kan — jeg vil ikke udholde det — stod der — jeg bryder den Pagt, skal det saa koste mig den evige Salighed. Vil du befrie min Sjæl fra For-

dommelse, saa skaf mig løst fra min Eed af den hellige Fader!"

Haarene reiste sig paa den fromme Erkebisp's Hoved; han styrtede paa sit Ansigt til Steengulvet og bad med Graad og dybe Suf for sin ulykkelige Konges Sjæl.

Saaledes havde han ligget en Tidlang, da bankede det atter stærkt paa Lugen; han reiste sig med funklende Dine og med en Kraft og Værdighed, som naar han fordum stod for Hoyalteret. Han stødte Lugen op med det store Kors og raabte med hoi Røst: "Carl af Nise! sig til min Herre og Konge: Hevnen hører Herren til, og Meenederen skal ikke see hans Mafyn."

"Død og Helvede, Gamle! hvad siger du — lod en mægtig Stemme udenfor, som ikke var Carl af Nises — et saadant Svar vover du at sende din Herre og Konge ved hans Tjener?"

"Baldemar, min Konge! er det muligt! — udbrød den forbausede Erkebisp — kommer min Konge selv til den Spedalskes Huus for at hente Lægedom for en værkbruden Sjæl?"

"Til hvem uden til Eder, fromme Fader! skulde jeg nu tye, naar det gjælder min Sjælefred — svarrede Baldemar mildere — de Lænker, jeg har affastet, skulde jeg endnu have baaret, havde J ikke formaaet den hellige Fader til at true min Dødsfjende med

Bandet. Men de Lænker, jeg før bar, vare dog lette mod dem, jeg nu bærer. I Fængslet var jeg rolig; nu har jeg ingen Fred. Brændende Lænker knuge min Sjæl og sønderlide mit Hjerte. Kan jeg ikke løses af dette Helvedes Sjælebaand, maa jeg forgaae af Harm og Forsmædelse."

"Baldemar, min Herre og Konge! — svarede Erkebispnen med bævende Stemme — før har jeg sørget med Smerte over Eder; men min Sorg var stille i Gud; nu bedrøver I min Sjæl til Døden. Ak, kunde jeg dog see eders Ansigt! kunde jeg med en Kæft, som den sidste Basuns, kalde Eder tilbage fra det Fordommelsens Svælg, I raver ved! Det var bedre om I laae uhevet i Lænker til eders Dødsdag, Kong Baldemar! end om I nu kjøbte Eder Frihed og Hevn og al Verdens Magt og Hæder med Sjælens Fængselskab og den evige Død."

"Hør mig, hør mig, og vov ikke at fordomme mig! — raabte Kongen — mod en æreløs Ridder, mod en forvorten Meeneder og Kæver har jeg ingen Forpligtelse. Jeg svoer ham Rødværge; Eden; men havde jeg troet, den kunde binde mig, ved den levende Gud! jeg vilde da før have forsvoret mig til Djævelen. Min Læbe sagde Ordet; men en høi Stemme i mit Bryst svoer en anden Ed, som den store Hevner histoppe har fornummet. Han, som har Magt til at løse og binde evindeligt, han kan

jo ogsaa løse mig af min Qual og give mig min Sjæls Frihed tilbage: et eneste Ord af den hellige Fader kan for Gud og for Verden løse mig fra den nødtvungne Eed, jeg gav en meensvoren Røver og Forræder."

"Den canoniske Ret vil sige: ja, Herre Konge! — svarede Erkebisperen — og alle Bisper og Klerke vil ifstemme det; eders Samtid vil maaskee sige: det var ret og forsvarligt; men Guds Lov siger: nei, nei i al Ewigheid! Den Lov, Herren skrev i Hæderningernes Hjerter, raaber Vee over Synden, om saa al Verdens Bise, om saa en Engel fra Himlen vilde sige, den var Dyd. Tvang Meenederen dig til Eed, Kong Baldemar! saa vord ikke hans Lige! — vedblev han høitidelig — hvad du svor ved Herrens Blod og den høieste Guds Navn, skal du holde til den yderste Domsdag."

"Død og Fordømmelse! nei — raabte Kongen — Vil du ikke skrive for mig til Paven, saa kan jeg selv. Er du bleven en hyklerisk Helgen og et Hængeshoved, saa har jeg dog endnu troe og forstandige Tjenere blandt mine Bisper."

"Hust paa Saul og paa Simei, Herre! — raabte Erkebisperen med ængstelig Stemme — Hust paa Antiochus og Alcimus, Konge! og lad ikke Herrens straffende Haand slaae dig med Læmhed og Dødsflag!"

”Jeg kom ikke hid for at høre en Bodspræken — raabte Kongen med harmfuld Røst — Er du din Konge tro og underdanig, Andreas Suneson! saa skriv! jeg befaler dig det.”

”Nei, nei, aldrig i Evighed! — raabte nu Erkebispens med en Røst, som talte en fremmed og mægtig Aand igjennem ham — Hør, Baldemar Baldemarsøn! saa siger Herren din Dommer: den trose Zedechias brød Eeden mod sin Fjende, den han svor ved mit hellige Navn, og jeg lod hans Sønner slagtes for hans Afsyn og hans Dines Lys udsluktes.”

Idet disse forfærdelige Ord tonede i Kongens Øren, høretes et Bulder i Eremitens Hytte; Lampen sluktes og der blev taust og stille i det skumle Steenhuus som i en Grav.

Kongen stod udenfor og stampede i Jorden. Ved hans Side stod Carl af Rise med en Fakkell i i Haanden. Fakkellyset oplyste den store Konges Skikkelse, som Ulykken endnu ikke havde nedsoiet. Med en mørkeblaa Kappe over den simple Ridders dragt og en stad bredskygget Hat over de lange afblegede Haar, stod Kongen høi og frygtelig der i Natten med det blege harmfulde Ræmpeaasyn, som nu var gjennemfuret af truende Rynker. Han rev Falken af sin forbausede Ledsagers Haand og slyngede den forbitret mod Steenhuset, saa den gnistrede og sluktes. ”Bort, bort fra den Afsindiges Pest! Bolig!

— udbrød han — min bedste, min sidste Ven er bleven en Forræder mod mit Liv og min Ære. Han er slagen med Blindhed som med Banvid i sin Spedalskheds Smitte. Men var han selv en Samuel og en hellig Prophet, skulde selv hans grueligste Forbandelse ramme mig, ved den evige Hævner histoppe! jeg vil hevnes, hvad Hævnen saa koster.” Derpaa gik han med stærke Skridt bort, og Carl af Rise fulgte ham taus og forfærdet.

De nærmede sig til Baaden, hvor de hørte Tjernerne larne og saae Faklerne skinne paa Sneen i den rolige Vinternat. Kongen standsede pludselig: ”Nidder Carl! — sagde han med dæmpet Røst — er du din Konge tro og hengiven?”

”Store Herre og Konge! kan I tvivle?” — svarede Carl med Haanden paa sit Bryst, og der glindsede en tilbagetrængt Taare i hans ærlige Dine.

”Hvert Ord, du har hørt i denne Nat — hød Kongen med et strengt og advarende Blik — det er begravet i din Sjæl, som i en Afgrund.”

”Ingen Grav skal være tausere, end jeg, Herre Konge! — men vredes ikke paa eders trofaste Tjerner, og lad mig sige hvad der ængster mig svarlig!”

”Nu, hvad er det? vil ogsaa du være Præst og Prophet?”

”Lad ikke den fromme Erkebispens Trudsel gaae i Dpfyldelse, Herre Konge! — udbrød Carl med

ængstelig Hast — han er en hellig Guds Mand; han har bekræftet det ved Tegn og underlige Gjerninger. Spørg hans Tjenere, min Konge! og I skal høre, det er Sandhed.”

”Du ærlige, lettroende Drømmer! — sagde Kongen med et flygtigt Smil — siden du greb Dannebrogssnanen, seer du nok Mirakler allevegne. Nu, hvilke Underværker har den Guds Mand da gjort?”

”Seer I de gamle Ruiner histoppe paa Bakken? Herre Konge!” sagde Carl og pegede paa nogle halv nedfaldne Mure, bedækkede med Mos og Sne, som glindsede prægtigt i det frembrydende Maaneskin, ”der skal have staaet et Roverslot i gamle Dage; der fandt Erkebispens Tjenere ifjor en stor Skat af gamle hedske Guldmynter. De begyndte strax at leve lystigt, og de svirede og sværmede snart saaledes om Natten, at de forstyrrede den fromme Erkebisp i hans Andagt; da blev han ivrig i Sindet, saaledes som før, og forbandede det uretfærdige Mammon, som forledte hans Tjenere til Synd og Ugudelighed, og da Tjenerne næste Dag vilde tage til deres Skat, var den forvandlet til Smaastene. See ikke deraf, Herre Konge! jeg har selv seet de forvandlede Penge, og see, her har jeg een af dem.”

”Nu, for tusind Pokker! — sagde Kongen og betragtede den flade runde Steen, Carl rakte ham, — den ligner jo virkelig en gammel Mynt. Nu vel,

det Mirakel kan jeg endda nok forklare; men hvad følger saa deraf? kan den fromme Herre hist i Steens huset endogsaa forvandle Guld til Steen — Guds død! han skal ikke forvandle Kong Baldemar til et Hængehoved. Jeg er saa fast i Troen som nogen christen Konge, det har jeg viist; men en Helgen er jeg ikke, og hvad Christenhedens Fader vil er kjende for Ret, det vil jeg forsvare med Vre for Europas hele Ridderskab og for alle rettroende Sjæle i Christenheden.”

Derpaa gif Kongen med stærke Skridt til Stranden og steg i Baaden. Carl fulgte ham taus; langsomt stodte Baaden fra Land, og i den rolige stjernesklare Julenat stod Kongen alene ved Bagstavnen og saae tilbage paa Bratesborgs Ruiner, medens hans mørke Dine funkede af de vilde urolige Tanker. Men Carl af Rise stod i sit staalblaae Harnisk stille ved Forstavnen med foldede Hænder og bad sagte for den store Konges Sjæl og for den forsvundne Nigmor, som han ikke vidste hvor han skulde søge i Verden. Ogsaa til den uforsønlige Grev Alberts Fængsel foer en kjærlig medlidende Tanke; men Carl drømte ikke om, at den fangne Feltherre i dette Dreblik sov rolig i sin Lænke og hældede sit Hoved til den troe Datters Skulder, som han ikke kjendte og som han forlængst havde fordømt til evigt Fængsel i et Kloster.

Rongen havde endnu ikke viist sig for sit bekymrede Folk. Han var strax efter sin Frigivelse gaaet ombord ved Travemünde for ikke at drage hjem gjennem det oprørske og strafaldne Nordalbingien. I sin frygtelige Sjæleuro havde han underveis givet Befaling til at styre først til Nordostkysten af Skaane. Hemmelig og forklædt var han Juleaften gaaet iland med Ridder Carl og nogle faa Tjenere og havde, efter en kort Fodvandring, paa en Fisserbaad foretaget dette Natte-Besøg til sin gamle Sjælesørger og troe Raadgiver paa Isøe. Han forlod nu Den og dens gudfrygtige Eremit fast med en større Uro i sit Hjerte, end han havde medbragt. Med stille Pladsken af Fiskernes Aareslag gled Baaden gjennem den rolige Indsøe. Man steg iland ved en Fisserhytte, og taus vandrede Rongen med sit Følge den korte Wei tilbage til Stranden, hvor hans Snekke og det øvrige Følge ventede ham.

Anden Juledag steg Rongen iland ved Bordingborg og afkastede sin Forklædning. Et dybt Nag fortærede hans Bryst, og en mørk Sky laae over hans Pande, da han nu førstegang efter det lange Sangenskab hilste sit kjære troe Folk igjen. Han drog fra Bye til Bye og fra Thing til Thing for at vise sig for Folket og modtage sine Undersaatters hjerterlige Velkomst-Hylsding. Uagtet den Qual, som piinte hans stolte ydmygede Sjæl, kunde han dog

Ere die Deel. R

ikke Andet, end bevæges dybt og inderligt ved de mangfoldige rørende Beviser, han nu modtog paa Folkets Deeltagelse og opoffrende Kjærlighed. Skjondt Folkets Armod var stor, behøvede man dog ingen Skat at paalægge for at tilveiebringe den betydelige Løsningssum, der maatte udredes inden Dagmars Søn, den unge Kong Baldemar, kunde udgaae af sit Fængsel. Hvor Kongen viste sig paa Thinge og talte de dybt rystende Ord til Folket om den store Nød og Harm, han og hans Søn havde lidt, og om hvor dyrt han maatte kjøbe sin og Sonnens Frihed, kappedes Mænd og Qvinder og selv Børn om at lægge deres sidste Skjærv og deres kostbareste Smykker og Klenodier for hans Fod; og naar han takkede dem for deres Kjærlighed og med ædel Betsillie i det harmfortærede Kongeaafsyn forlod et Thingsted, for at ride til et andet, trængte Qvinder og Børn, ja selv Krøblinger og Syge sig frem for at see ham og kysse Fligen af hans Skarlagen-skappe. Hans Hals og Hænder bare endnu friske Mærker af Halsjernet og Bøilerne. Disse oprørende Tegne paa sin Mishandling og Ydmygelse viste han vel ikke til Skue, men tusinde Dine saae med Taarer, hvad der selv bevægede de haardeste og sløveste Sjæle, og med en Blanding af Smerte og Glæde, medlidende Suk og overdøvende Kjærlighedsraab blev Kongen overalt hilset og modtagen, fast som en

Martyr og Helgen. Med rørende Sandhed sang derfor ogsaa Folkesangeren:

"Tak have ædle Tomfruer og Fruer!

De vare deres Herre saa huld:

De sparte for hannem ei Linde eller Kjæder

Dg ikke deres Hovedguld.

Saa glade vare alle de danske Mænd

Deres Herre var løst af Møde,

Som Englene vare Paastemorgen,

Vor Herre stod op af Døde" *).

At imidlertid Folkets Glæde over at see Kongen igjen tillige var blandet med et uudsuffeligt Nag til Greven af Schwerin eller sorte Grev Henrik, som de nu i dobbel Betydning kaldte ham, og at Haabet om snarlig Hevn over ham var almindeligt, derom vidner noksom hiin Folkesang, som gjenlød fra Alles Læber. De danske Krigere deelte fornemmelig deres store Konges Harm, og trods den dyre Eed, de vidste, der var svoren, sang de ofte høit, naar de saae Kongen:

Lever han noget Kong Baldemar Seir,

Han hevner forvist sin Skade." **).

Baldemar bleguede taus og hans mægtige Haand frummede sig om Sværdheftet hvoergang han hørte den Sang; men han syntes endnu en Tidlang

*) See Kæmpevisen.

***) See Kæmpevisen.

kun at tænke paa at rense Landet fra Røvere og Stilmænd og bringe indvortes Rolighed og Orden tilveie.

Kongen var kommen tilbage til Nibehus. Mørk og stille uddeelte han sine Befalinger, og mellem Juul og Paaske saae Ingen hans Ansigt uden en besynderlig Gru. Paasken kom. Løsningssummen for den unge Baldemar var betalt. Med et Udbrud af stormende Glæde modtog Baldemar nu sin kjæreste Søn og Medfange, Dagnars fromme Billede, og slattede ham fri og frelst i sine Arme. Saalænge syntes Kongen under en frygtelig indvortes Kamp at have indesluttet enhver Hevn; Tanke dybt i sin Sjæl. Men tredie Paaske dag reed Carl af Nise paa sin Skimmel ud af Nibe Bye, ledsaget af Martin og ti Væbnere. Han havde et vigtigt Brev fra Kongen paa sit Bryst, som han under sit Livs Fortab havde svoret at bringe sikkert og egenhændig til dets Bestemmelse. Maalet for hans Reise og Hensigten dermed var vel en Hemmelighed, som Ingen vovede at spørge om; men hvo, der fra den Dag saae Kongens Ansigt, syntes at læse et frygteligt Haab deri, og naar han sad stille og tankes fuld blandt sine Riddere, var det ofte som om een Tanke gennemfoer dem Alle, og som om de kun

ventede paa et Ord af Kongens Mund for at fare i Harnisk.

Paa Schwerin Slot sad imidlertid Grev Henrik, stolt og tryk, og tænkte kun paa at udvide og befæste sin Magt og sit Herredomme. Sin ulykkelige Gemalinde bekymrede han sig ikke mere om. Han lod hende beboe en særskilt Fløi af Slottet og saae hende aldrig. Hendes mislykkede Forsøg paa selv at undvige og at befrie Kongen havde han opdaget, og han troede nu sin haarde Behandling imod hende fuldkommen retfærdiggjort. Over Gaardsfogeden og Ternen, som havde været Medvidere i hiin Plan, havde han holdt en streng Huusret. Han troede nu selv i Slaget ved Møln at have afvættet enhver Mlet paa sin ridderlige Ære, idet han havde givet Prover paa, at det ikke var af Mangel paa Mod og Krigsdygtighed han, som den Undertrykte og Svagere, havde taget sin Tilflugt til List, dengang han fangede sin paatvungne Lehnsherre. Opblæst af sin Krigslykke og af det Ny for Manddom, han havde vundet ved at overvinde den tappre og berømte Grev Albert, brystede han sig nu som en uovervindelig Seierherre og gjorde Lauenborgs formelige Afstaaelse til den eneste Betingelse for Grev Alberts Frihed. Herpaa kunde og vilde den fangne Feltherre ikke indlade sig. Han bar sin Lænke mørk og taus, som den, der Intet meer havde at tabe i Verden, og

agtede ikke Grev Henriks Forslag noget Svar værdigt. Tirret ved denne Foragt, behandlede Grev Henrik Kong Baldemars kjække Søstersøn endnu haardere og i sin overmodige Tryghed lod han de unge Prindsen saavel som Junker Strange, Astrad Fracke, Bjorn Mundskjænt og de andre Kongens troe Mænd, han havde beholdt i Fangenskab, som Gidsler, paa mange ydmygende Maader føle sin Overmagt. Han kjendte den ridderlige Konge for vel, til at befrygte noget Fredsbrud af ham, saalænge Baldemar efter Christenhedens og Ridderkabets Love var bunden ved Samvittighed og Ære. Den snilde Greve stod sig vel hos Keiseren og alle de tydske Fyrster, ja selv Paven, som havde truet ham med Band og evig Fordømmelse, kaldte ham dog endnu en ædel Mand (*nobilis vir*). Desuden havde han mægtige Venner blandt Bisper og Prælater, som han haabede vilde have Indflydelse nok ved det pavelige Hof til at forhindre hvad han fra denne Side kunde befrygte. Til des større Sikkerhed havde han udstillet hemmelige Vagter og Speidere, som skulde standse og opsnappe alle danske Reisende, der agtede sig til Rom.

En af de første Dage i September havde Grev Henrik et lystigt Jagtselskab hos sig, som for største Delen bestod af rige schwerinske Godseiere, der af Greven havde modtaget Herreskjold og ridderlig

Værdighed, og som derfor ansaae sig forpligtede til
 at rose og ophøie hans Driftighed og Kjæthed over
 al Naade. Blandt flere fremmede Riddere og fyrste-
 lige Herrer var paa samme Tid den unge Grev Adolph
 af Holsteen hans Gjest. Denne stille og alvorlige
 Herre, hvis gamle Fader havde siddet fangen paa
 Sjøborg og mistet alle sine Lande, var med Grund
 en af Baldemars uforsonligste Fjender. Grev Hen-
 riks Forræderie og uridderlige Fremfærd mod Kongen
 havde han dog aldrig billiget; imidlertid havde han
 derved faaet Hevn og Gjengjeldelse over Baldemar
 og havde nu tilbagevundet Nordalbingien og alle sin
 Faders gamle Rettigheder og Herligheder. Men
 hans Glæde derover var ikke stor; thi hans gamle
 Fader leed endnu af Følgerne af sit Fangenskab og de
 mange Gjenvordigheder, han havde gennemgaaet;
 den gamle Herre havde forsaget Verden paa sit een-
 somme Herresæde Schawenborg, og sønlig Deel-
 tagelse i Faderens Græmmelse havde gjort den unge
 ridderlige Greve mørk og indesluttet. Sporene af
 et længe næret og mudsletteligt Nag vare dybt ind-
 groede i hans djærve Helteansigt; men hine Træk
 formilbedes paafaldende ved et Udtryk af stille gude-
 ligt Sværmerie, hvortil han fra sin Barndom havde
 været hengiven. I sin hertugelige Purpurkaabe med
 indvirkede Guldkroner sad han taus og betænkelig i
 det lystige Selskab og rystede paa Hovedet, medens

Grev Henrik med overmodig Eiegyldighed, blot for at more sine Gjester og vise dem sin Kjæthed, lod sin nye ydmyge Huuscapellan oversætte og forklare det sidste truende Brev fra Paven. Det var af 19de Juni og indeholdt en alvorslig Opfordring til Greven af Schwerin til uførtovet at løslade de kongelige danske Fanger og Gidsler, og til at opgive alle Fordringer paa de ubetalte Løsepenge for Kong Valdemar.

Alle fandt, det var betænkkelige Ord; men Grev Henrik loe haanlig og lod forbovne Udtryk falde om de gamle afmægtige Lynglimt fra Vaticanet, som ingen fri og kjæk Fyrste længer maatte bekymre sig om. ”Har jeg som en fri tydsk Rigsfyrste kunnet afkaste Kongedespotiet og udsette den tredie Artikkel af Schwerinerretten *) — sagde han dristig — saa kommer den Tid vel ogsaa, da man paa tydsk Grund og Bund tør træde sig en Lap under Fødder.” Med disse Ord satte han sin smudsige Støvlehæl paa det pavelige Segl.

Den frygtfomme Huuscapellan forsede sig, men taug; de raae schwerinske Herremænd grebe lystige til deres Bægere og drak den forbovne Greves Skaal; men Hertug Adolph stodte Bægeret fra sig med Uvillie. ”Huff paa Keiser Otto og Bisp Valdemar

---

*) Om Kongemagten (de regia potestate).

af Slesvig, Grev Henrik! — sagde han alvorlig —
og foragt ikke den mægtige Haand, som dog kan løse
og binde os Alle, om vi saa vare Konger og Keisere.”

”Jeg kan selv binde og løse Konger og Fyrster
— svarede Grev Henrik — det har jeg viist Paven
og hele Verden.”

Ja vel, Grev Henrik! — sagde Hertugen —
deres Hænder og Fødder kan J binde, og ikke blot
naar de sove og ere berusede, men ogsaa i aaben
ærlig Feide, det har J viist med den tappre Grev
Albert; men Kongers og Fyrsters Sjæle” — —

”Ogsaa dem kan jeg binde — svarede Grev
Henrik og loe — kan J nægte, at jeg har bundet
Kong Baldemars stolte hevngjerrige Sjæl, og at
han nu maa snyse til sin Dødsdag i afmægtig Harm?
see om han nu tør løfte en Haand mod mig eller mod
Eder, skjøndt han sidder fri paa sin Throne!”

”Vel, Greve! J har bundet den største og
stolteste Heltesjæl, jeg kjender — sagde Hertugen
med et ædelt Udtryk i det alvorlige Ansigt — jeg maa
hade ham til Døden, det er sandt; men jeg har dog
altid æret hans Sjælsstyrke; jeg beundrer ham endnu
i hans Ydmygelse og Selvbeherskelse, som jeg beun-
drede ham i eders Lænker. Det Samvittigheds-
baand, hvormed J bandt hans Villie, det bryder
han visselig ikke egenmægtig; men det undrer mig
kun, at J er saa vis derpaa, Grev Henrik!”

”Hvi saa? jeg kjender ham jo ligesaa godt som I, ædle Hertug!”

”Men I var jo selv engang i en lignende Stilling — svarede Hertugen, og hans Mine var ikke fri for et flygtigt Spor af Ringeagt — dengang tog I dog ikke selv i Betænkning paa eget Ansvar at løse Jer fra en tvungen Eed, som en klog Statsmand.”

Grev Henriks Kinder blussede, og et bittert Svar spævede ham paa Læben; men han tilbageholdt det. ”Vi kom fra hvad vi talte om”, sagde han i ligegyldig Tone og greb til sit Bæger.

”Det var om den hellige Fader — vedblev Hertugen rolig — og om hvorvidt han i Gjerningen var mægtigere, end den verdslige Fyrste, som bandt den stolteste Kongesjæl med en Eed. See, det vil jeg dog sige Eder, Grev Henrik! deri er den hellige Fader dog mægtigere, end I og vi alle, at han kan løse med et eneste Ord hvad I behøvede Kongers og Fyrsters Segl, dyrebare Reliquier og hellige Bøger til derhos en stor Fjendes Uerlighed og ridderlige Mand for at binde.”

Grev Henrik blegnede. ”Siden I er bleven Hertug i Nordalbingen — svarede han heftig — skulde man fast troe, at I erkjendte Jer for Kongen af Danmarks Vasal. I skulde dog erindre hvem I har at takke for Hertugkronen og ikke ringeagte den Haand, som kuede eders Faders Dødsffjende.”

”Min Hensigt var ikke at fornærme Eder, kjække Bundsforvandre! — svarede den rolige Hertug — jeg misbilliger kun, at I ikke kan erkjende Storheden hos vor fælles Fjende, og at I af verdslige og vindeslyge Grunde ikke vil agte paa hvad vor og Christenhedens hellige Fader paa Retfærdighedens og Menneskelighedens Vegne formaner Eder til og befaler Eder.”

”Derfor skal jeg selv være ansvarlig baade i denne og den tilkommende Verden — sagde Grev Henrik ligegyldigt og tomte sit Bæger — med saa from en Herre som Eder vil jeg ikke tvistes om Samvittighedsfager. Hver har sin Samvittighed, som I veed, og jeg har min. Jeg tænker endnu at opleve den Dag — tilføiede han med bitter Skjæmt og vendte sig til de Andre — da den fromme Hertug Adolph med Klerkekappe og ærværdig Tonsur omvender os Alle i Skriftestolen.”

Alle Ridderne smilede; men Hertug Adolph svarede med samme Rolighed som før: ”Den Tid kan vel komme, mine Herrer! da jeg vil foretrække Dørtærskelen til Herrens Huus for Høisædet i Gyrstestøttet; men jeg tvivler paa, at jeg forleder nogen af disse gode Herrer til sliq Daarlighed.”

Nu aabnedes Døren hastig og den uvenlige Samtale blev pludselig afbrudt, idet en støvet Ridder traadte ind og rakte Grev Henrik et Brevskab. ”Et

Ulykkesbud, ædle Herrer! — sagde han forpustet — Kongen af Danmark er løst fra sin Eed.”

Grev Henrik foer op som et rasende Menneske. ”Løst fra sin Eed — raabte han — Død og Ulykke! saa er det ikke Tid at sidde her.”

Alle fore op, undtagen Hertug Adolph, som blev siddende rolig i samme Stilling som før og tømte sit Bæger. Grev Henrik gjennemløb Brevet og kastede det, fraadende af Harme, paa Gulvet. ”Han staaer alt i Spidsen for en Hær — raabte han — Fordømt! han rykker mod Ditmarsken. Hører I, Hertug Adolph! det gjælder Eder og Nordalbingien først.

”Jeg har ventet det — svarede Hertugen og reiste sig — Derfor kom jeg hid. Min Hær staaer rede.”

”Og min skal være færdig til Opbrud inden 24 Timer — sagde Grev Henrik — der er min Haand, ædle Hertug! vi ere Venner og troe Bundsforvante i Liv og Død. Vi har fælles Fjende og fælles Larv. Ingen Meningsforskjel skal nogensinde opløse vort Forbund.”

Laus og rolig modtog Hertug Adolph hans heftige Haandtag. Det blev nu besluttet, at man ikke vilde give den forbittrede Konge Tid til at indtage Rendsborg og nærme sig Elben, men at man maatte drage ham imøde og standse hans Fremgang jo før jo heller.

Den Tidende, som satte Alle saa pludselig i Bevægelse paa Schwerin Slot, var fuldkommen sand. Den troe Carl af Ruse havde med den største Forsigtighed og Anstrængelse udført sit vanskelige Foretagende; han havde med Arvaagenhed og Snildhed vidst at stusse og undvige Grev Henriks Speidere og skjulte Baghold paa de danske Grændser. Han var kommen til Rom og havde været ligesaa heldig med Tilbagereisen, Skjøndt han med sine saa Bøbnere havde maattet bane sig Vej med Sværdet gennem en formummet Stimandskare paa Nordalbingiens Grændser. Det Brev, han havde bragt Paven fra sin Konge, var skrevet med Klogskab og Betsalenhed. Den pavelige Stols egen Værdighed og Fordeel var deri med Fiinhed berørt ved en Henrydning til det Haab, man kunde gjøre sig om Kong Baldemars Medvirkning til det hellige Lands Befrielse, naar han selv var befriet fra sit trykkende Nag. Denne vigtige Bevæggrund, forenet med Pavens velvillige Yndest for den heltemodige mishandlede Konge, havde ikke forseilet sin Virkning. Ved en Skrivelse til Kongen af 26 Juni havde Paven formelig løst ham fra Eden og i Kirkens Navn befriet hans Samvittighed fra alle Skrupler og hans ridderlige og kongelige Værd fra al Vret og Lyde, naar han med Vaabenmagt vilde hævde sine

af Keiseren og Paven tilforn erkjendte Rettigheder mod sine oprørske Vasaller.

I mægtig Følelse af sin Frihed og Kraft havde Kongen, med dette Brev paa sit urolige Hjerter, grebet Skjold og Harnisk fra Væggen og svunget sig med frygtelig Glæde paa sin Stridshingst. For første gang reed nu hans Søn den unge Baldemar kampfærdig ved hans Side; han bar en lueforgylbt Rustning og et Skjold ligesom Faderens med tre sølvblaae Løver og fire og tyve gyldne Hjerter. Grev Otto, Carl af Rife, Johan Ganz, Absalon Bælg med sine Svogre tilligemed mange flere kjække Ridere ledsagede Kongen, og i Spidsen for en anseelig Hær udfoer han alt som en frygtelig Dommer og Hevner og udbredte Skræk og Forfærdelse over de frafaldne Nordalbingier. De kjække Friser vare blevne ham troe og vare stodte til ham i store Skarer, anførte af Svend Starke og Broder Gamling. Dette var Kongen en velkommen Forstærkning; thi der var Ingen, der saa godt forstod sig paa Kampen i de sumpige Marsklande, som de raske Friser med deres Spær og lette Heste.

Medens Kongen nu maatte begynde sit Felttog med at betvinge de frafaldne Ditmarsker, som satte sig tappert og haardnakket til Modværge, rykkede Grev Henrik og Hertug Adolph heelt op mod Eideren. Aftenen for St. Michels Dag havde de slaaget Leir

tæt ved Floden. De havde samme Dag ved Flygtninger erfaret, at Kongen havde overvundet Ditzmarsterne og var brudt op for at bestorme Rendsborg. Den Lykke og Hasthed, hvormed Kongen foer frem, havde gjort dem forsigtige og betænkelige. Sildig ud paa Natten sad de alvorslige og tause og tømte et Bøger Viin sammen i Grev Henriks Telt. Maanen speilede sig stille i Floden og blandede sit blege Lys med Skinnets af en enkelt Kerte i Teltet. Man hørte Skildvagternes afmaalte og eensformige Gang med de sagte klirrende Baaben udenfor. Paa Grev Henriks Befaling var der stille i Leiren, og intet Lys eller Vagtblus maatte tændes.

”Skulde hans gamle djævleblændte Lykke vende tilbage — mumlede endelig Grev Henrik og satte Bøgeret haardt imod Bordet — hm, jeg Daare, som løfte ham af Bøilerne!”

”Fortryd ikke den Gjerning! — svarede Hertugen — Nu først kan vi vinde med Hæren hvad vi ellers aldrig kunde rose os af. Gid der kun ikke var ført andre Baaben imod ham, end dem, vi nu føre! Men skeet er skeet — J har lært ham at kjende Ulykken, Greve! nu veed han hvad det er for en ædelbaaren Fyrste at bære Lænker og Bøiler, og nu skal han ikke bestaae for min Faders Sværd i min Haand, saasandt som min Sag er retfærdig, og der er en evig Gjengjelder over os Alle.”

”Han skal falde paa sin Gjerning — sagde Grev Henrik — men vi vil ikke forivre os, ædle Hertug! hvad enten eders Sag er retfærdigst eller ikke; Hævneren og Gjengjeldereren deroppe, som I stoler paa, sender os ingen Ryttere. Førend Hertugen af Sachsen støder til os med sine tusinde Hjelme, kan vi ikke møde Kongen i aaben Mark.”

”Hvi droge vi da hid? — spurgte Hertugen og studsede — maa Baldemar ikke møde os her paa Veien til Rendsborg?”

”Her skal vi møde ham, naar han venter det mindst. Seer I hiint store Morads, ædle Hertug! — vedblev Grev Henrik med en listig Mine og pegede ud af Teltet — paa hiin Side gaaer Veien til Rendsborg. Her skjules vor Leir mellem Buskene; her venter han ingen Fjender. Saasnart mine Speidere nu bringe mig det Budskab, at han nærmer sig med Hæren paa hiin Side Mosen, saa sætte vi pludselig over med det lette Rytterie, og førend han kan begribe hvor Fjenden kommer fra, skal vi have gjort en større Ddelæggelse i hans uordnede Hær, end ved det største Feltslag.”

”Vi ligge altsaa her paa Luur i et Baghold — sagde Hertugen fortrydelig og reiste sig — det har jeg ikke vidst, Grev Henrik! det var ikke min Plan og vor fælles Aftale.”

”Tilgiv mig den lille Forandring, ædle Hertug! — tog Grev Henrik formildende Ordet og fyldte Hertugens Bæger — J var en Hader af al Krigslist, vidste jeg. J havde alt for om en Samvittighed til at jeg turde meddele Eder dette Anslag for. Nu er alt Ansvar mit, og jeg har befriet Eder for alle Skrupler. Enten maae vi nu lade Kongen tage Nendsborg lige for vore Dine, eller sætte rask over Mosen og standse ham paa Veien. Til Kamp i aaben Mark er her hverken Plads eller Tid.

”Det er en lav og smudsig Wei, J vil føre os til Seier paa, Grev Henrik! — svarede Hertugen med ivrig Harm — og ikke engang eders Klogskab kan jeg denne gang prise. Har J maalt Mosens Dybde, og veed J, om der ikke er Hængedynd, som kan blive en dyb og uberømmelig Grav for os Alle?”

”Vi har stærke og raske Heste. — Hvor Meget kan vindes, maa Noget sættes paa Spil. Hvor der er dybest skal mine Ryttere ride fremmerst. Hundrede Mand og Heste opfferer jeg til vor Bro; det sparer os maaskee tusinde siden. Faren troede jeg mindst vilde komme i Betragtning, hvor den tappre Grev Adolph var med — Farens Wei er ogsaa Vrens.”

Nu traadte en Skildvagt hastig ind i Teltet. Han hilsede Feltherrerne ærbødigt med Spæret. ”Jeg
Tredie Deel.

hører Larm paa hiin Side Brokken, strenge Herrer!
— meldte han urolig — det er vist den kongelige Hær.”

Næsten i samme Dieblig kom en Speider og bekræftede Skildvagtens Udsagn. Og nu kom den ene Høvding efter den anden og ventede paa Felthervernes Befalinger. Der var ingen Tid til lang Betænkning. Hertug Adolph var det i høi Grad vigtigt, at holde Kongen tilbage fra Rendsborg, og Grev Henriks Plan blev øiebliklig iværksat. I største Hast kastede Greven sig paa sin letteste Ganger. Hertug Adolph rystede paa Hovedet, men fulgte ham, og med saa liden Larm som muligt fulgte Rytterne deres fyrstelige Høvdinge.

Det begyndte allerede at dages; men en stærk Taage laae over den sumpige Egn. Paa den anden Side af Mosen var Veien til Rendsborg opfyldt med Ryttere og Bogne. Ved Siden af de forreste Ryttere reed Kongen mellem sin Søn og Grev Otto over en siid grøn Eng, som gængede under Hestehoven. De talte om Ditmarskernes Gjenfridighed og de vendiske Stæders Frafald. Den Raade hvorpaa Lybekkerne, under Skin af at feire en fredelig og glædelig Folkefest, havde bedraget og overrasket den danske Besætning, havde gjort et saa bittert og opvørende Indtryk paa den unge Baldemars ellers saa fromme og sagtmødige Sind, at han aldrig kunde tale derom uden den største Hefstighed og Harm.

”Ved Gud i Himlen, min Fader! — sagde han nu ibrig og opløstede sin Haand — dersom J ikke selv oplever den Dag, da J strengelig revser hine utaknemmelige og troløse Forrædere for deres Underfundighed, saa haaber jeg dog engang at kunne gjøre det, om det saa blev den eneste Krig, jeg førte i mine Dage.”

”J Nøden har jeg lært at kjende mine Venner — svarede Kongen rolig — disse Kræmmerreder har jeg aldrig stølet paa: deres Fædreland gaaer ingen halv Fod uden for deres Stadsmure; og deres Kjærlighed og Trofskab hofre de med som med Peberet og Saltet. — Du har feget brav i disse Dage, min Søn! — vedblev han og betragtede den harmgløddende Yngling med Velbehag — jeg gjorde dig Uret, da jeg troede, du kun var fød og baaren til at sidde hjemme paa Thinge og bære Spiret i Fred; men jeg vil dog give dig et godt Raad, min Baldemar! tænk aldrig paa hvad du vil gjøre om ti Aar, naar du agter at storme en Fæstning imorgen! og spild aldrig din Brede paa de uridderlige Trældyr, som skræmme, naar Løven er borte, og sparke til ham, naar de troe, han er død! der er ingen Ære at vinde hos den Slægt, om man ogsaa udryddede den af Jorden.”

Grev Otto Ioe og spurgte Kongen hvi han da vilde vrede paa Greven af Schwerin og hans Venner.

”De høre ikke til Trælbyrslægten, min Søstersøn! — svarede Kongen med streng Alvor — Grev Henrik selv kunde være bleven en stor Mand, havde han ikke havt den lumste Tiger til Fjende. At der ogsaa er Løveblod i hans Aarer, skal ikke hans Dødsfjende nægte. Husk paa Slaget ved Møln, min Søstersøn! vi kan hade ham som en Djævel! som Ridder kan vi foragte ham, men ikke som Kriger og Hærfører.”

Grev Otto rødmede og taug.

”Hvad Grev Adolph angaaer — vedblev Kongen mildere og fast veemodig — da vilde jeg ønske, han ikke var min Fjende, og at han ikke dømte værre om mig, end jeg maa dømme om forte Grev Henrik.”

”Hvi saa? min Herre og Konge!” — spurgte Grev Otto forbauset, og den unge Valdemar betragtede sin Fader med et kjærligt deeltagende Blik.

”Hans Fader har jeg gjort Uret, haardelig Uret — sagde Kongen — Hver Dag jeg sad i Bøiler og Lænker i Taarnet, tænkte jeg paa den gamle Greve og paa Sjøborg, og da jeg kjøbte mig Frihed for Riger og Lande, saae jeg hvorledes den ydmygede Greve var tilmode, da han fraskrev sig Nordalbingiens Hertugkrone.”

Der var blevet en Standsning i Toget; thi man kunde ikke see i den taagede Morgendæmring

om Hæren var samlet eller ikke. Nu kom Absalon Bælg og Carl af Rife i fuldt Fiirspring farende og raabte: "Fjender, Fjender, Herre Konge!"

"Hvor? drømmer J? — spurgte Baldemar og saae sig hastig omkring — hvor da? jeg seer Ingen."

"De sætte over Mosen", sagde Carl. Nu hørte Kongen og alle hans Mænd en fjern Pjasken og Stønnen, som af vadende og arbejdende Heste, og man begyndte at skimte Baaben og Ryttere gjennem Laagen.

"Er det muligt! — raabte Kongen — nu, ved St. Michael! det Bovestykke skal de fortryde. Lad Rytterne rykke frem, Otto! men ingen Fodsbred nærmere Moradset, end jeg selv kommer. Jeg vil ikke begrave mine Ryttere i Dynd. Lad Jorden opsluge de Dumdriftige!"

"Sorte Grev Henrik er med — jeg seer hans røde Hærbusk", raabte Carl af Rife.

"Saa frem, om saa Jorden synker!" bød Kongen og sporede sin Hingst. Den unge Baldemar og alle Ridderne fulgte ham, og Grev Otto med Rytterne styrtede efter ham.

Midt i Mosen naaede de forbittrede Fjender hverandre. Mange Heste og Ryttere sank, og en hidsig Fægtning begyndte. Den Ene kunde ikke see den Anden for Laagen, og det var som usynlige

Aander her kæmpede mod hverandre i Skyerne. Kongen stirrede under den heftige Kamp med vilde Blik kun efter Grev Henriks røde Sjørbusk, som snart forsvandt og snart igjen kom tilsyne. I Kampens Hidsighed kom han stedse dybere ud i Mosen. Et kraftigt Sværdslag knuste Kongens Hjelm i det Dieblig hans vilde Stridshingst sank med Bagbenene i Dyndet. "Fra Gjengjelderen!" lod en stærk huul Røst gjennem Taageskynen. Sværdet blinkede atter over Kongens hvide Hoved, men Carl af Nises Skjold modtog Hugget. Den unge Baldemar reiste sig i Sadlen, rev sin Hjelm af og satte den paa Fjenderens blottede Hoved, alle Ridderne omringede Kongen, og den drabelige Fjende var forsvunden.

Kongens Hingst stod atter fast. "Død og Forømmelse! — raabte Kongen — hvor kom det Slag fra? ha! den røde Hjelmusk seer jeg ikke — frem, frem! jeg fattes Intet."

Med Kongen i Spidsen fore atter Ridderne frem; men snart var Fægtningen endt. Grev Henrik og Hertug Adolph maatte med et stort Tab søge Redning ved Flugten. Kongen havde ogsaa mistet mangen tapper Kytter. Men da Solen stod op og belyste den frygtelig oprevne Balplads, havde Kongen beholdt Marken. Man saae nu først hvad dette mislykkede Bovestykke havde kostet Fjenden, og hvor nær Kongen og alle hans Riddere havde været ved

det samme bundløse Dyb, der havde opslugt Grev Henriks bedste Ryttere.

Efter denne heldige men uafgjørende Fægtning fortsatte Kongen uhindret Toget til Rendsborg. Han trykkede sin djærve Søn taus i Haanden og gav ham Hjelmen tilbage, som han nu først bemærkede, da han følte, den havde trykket en blodig Ring om hans Pande. Den store sorte Stormhat, Kongen valgte ifsedet, gav ham et vildt og frygteligt Udseende. Han reed mørk og tankesuld frem og syntes at rugge over en Tanke, som han ikke vilde udfige.

Snart hørte Baldemars Fjender med Forsædelse, at han havde indtaget Rendsborg med Storm og næsten underkastet sig hele Nordalbingien; han foer frem med stor Strengthed og lod plyndre mange Stæder; han beleirede Ikehoe og Segeberg og syntes ligesaa mægtig og uovervindelig som tilforn. Men i Kongens Hjerte var en Uro, som ikke hans tilsyneladende Vaabenlykke og ikke Havens beroligende Brev paa hans Bryst kunde dæmpe. Hvor han gik og stod, hørte han hiin Røst, som med det vældige Slag havde tilraabt ham: "fra Gjengjelderer", og den fromme Erkebisp's truende Advarsel gjenslød nu ofte forfærdelig i hans Sjæl. I Rendsborg havde han ladet en Klerk forelæse sig Kong Zedechias Historie af den hellige Skrift, og fra den

Tid af var han endnu mere mørk og tankefuld, naar han ikke i den vilde Krigstummel syntes at forglemme og overdøve sine Nag.

Paa Grændsen af Nordalbingien og Bagrien ligger en lille Landsby med en Kirke fra Midten af det tolvte Aarhundrede. Ei langt derfra flyder Floden Svantina, og imellem Floden og Kirken udbreder sig en stor bruun L ynghede, som af gamle Skribenter kaldes Svantinefeld. Herfra løber der mange Kilder og Bække til Floden, hvorfor denne Hede ogsaa af Almuen kaldes Bornhoved (Kildernes Hoved eller Udspring). Her stod endelig det store mærkelige Slag, som standfede Valdemar i hans frygtelige Hevn.

Slaget stod, som bekjendt, paa St. Mariæ Magdalene Dag, Tirsdagen den 22de Juli 1227. Der stredes med største Hestighed og en fast rasende Forbittrelse fra Morgen til Aften. Kongen selv anførte Hærens Midtpunkt og havde Erkebisp Gerhard af Bremen og den tappre Hertug Adolph imod sig. Grev Otto anførte Hærens høire Fløi mod Hertugen af Sachsen. Den unge Valdemar, som havde faaet Carl af Risa ved Siden, anførte det venstre Fløi mod Grev Henrik af Schwerin og den lybste Borge:

mester Alexander. De nys betvungne Ditmarsker, som havde svoret til Kongens Fane, men som Kongen dog ikke tilfulde stolede paa, havde han stillet bag ved sig for at de ikke skulde gaae over til Fjenden. Kongen havde næsten Seiren i Haanden, Holstenerne vege, og Hertug Adolph kunde med al sin Kjæthed ikke bringe dem til at holde Stand: "Giv os Seier, Herre! — raabte den unge Hertug — og jeg opreiser et helligt Huus til din Ære, jeg affaster det forsængelige Purpur og forsager Verden for at prise dig til min Dødsdag." Saaledes bad han med oprakte Hænder midt i den fortviede Kamp. Kongen trængte frem med uimodstaaelig Vælde, og al Modstand var forgjeves. Men da vendte Ditmarskerne, efter Aftale med Fjenden, pludselig Spidsferne af deres Skjolde ibeiret og faldt Kongen i Ryggen. Aftensolen skinnede de Danske lige i Dinene og ligesom slog dem med Blindhed, Kongen og hans Mænd kæmpede fortviolet iblinde mod den dobbelte Fjende, og Slagets Udfald var afgjort. Hvor vanskelig Seiren var at vinde over den store seiervante Konge, som endnu aldrig havde tabt noget Slag, sandede Fjenderne selv, idet de ikke kunde forklare sig deres Lykke uden ved et guddommeligt Vidunder, der som alle slige Sagn dog har en mærkelig Betydning, idet Kongens Ulykke tillagdes den Helgeninde, paa hvis Dag

Slaget stod, og som kun ved sin store Anger og Bodfærdighed havde vundet Navnet af en mægtig Helgeninde i Christenheden: man paastod nemlig at have seet den hellige Magdalena i Skyerne, og man meente, det var hende, som havde blændet Kongen og de Danske med de brændende Solstraaler, hvorfor ogsaa Lybekkerne siden lode bygge et Kloster til hendes Ære.

Solen var gaaet ned over den blodige Balplads. Fire tusinde danske Mænd og fast et lige Antal tyske laae døde eller lemlestede mellem deres knusede Vaaben og styrtede Heste. Den frække Grev Ditto var efter en fortviolet Modstand bleven afværget og bortført som Fange. Den unge Baldemar var, saaret og afmægtig, baaren bort fra Balpladsen af Carl af Nise, som uden at bekymre sig om sine egne Saar endnu bar den ulykkelige Kongesøn paa sine Skuldre, da Ratten faldt paa og indhyllede baade Venner og Fjender i det venlige Halsmærke, som gjør de nordiske Sommernætter saa skønne, og som snart oplæredes af den opstaaende Maane.

Udmattet lagde nu Carl sin ædle Byrde sagte ned ved Foden af en lymbegroet Høi, hvor han hørte et Rildbevæld risle. Han bandt sit Axelstjærk om Prindsens blødende Skulder, øste Vand af Rilden med sin Hjelm og søgte at oplive og forfriske den skønne dødsblege Yngling. Endelig opslug Dagmars

Søn de mørkeblaae Dine og strøg de blodige gule Haar tilbage fra Panden. ”Hvor er jeg? — sagde han — stod jeg ikke med forte Grev Henrik for Guds Domstol? af, nei, fangen — fangen — skal jeg atter i det forte Taarn?” —

”J er reddet og fri, min unge kongelige Herre! — sagde Ridder Carl — men Slaget er tabt, og vore bedste Mænd ere faldne” — —

”Og min Fader — min store ulykkelige Fader — hvor er han? — lever han?”

”Jeg veed det ikke, ædle Herre! — svarede Carl med klangløs Stemme og den dybeste Smerte — han befoel mig, ikke at forlade Eder, og jeg adlyder.”

”Lad mig ligge! lad mig døe! hvad Magt ligger der paa mig? — søg min Fader! — red din Herre og Konge, Ridder Carl! jeg besværger dig ved min Moders Sjæl” — —

”Jeg gav Kongen mit Ord — svarede Carl — førend J er i Sikkerhed, min ædle unge Herre! tør og maa jeg ikke forlade Eder, om saa Hjertet banker mit Harnisk sonder. Jeg seer et Lys histnede ved Floden. Lad mig bære Eder did! Der er vel en ærlig Holstener til endnu, som ikke forraader sin Konge.”

”J skal ikke bære mig; jeg kan vel gaae — sagde den bæængstede Søn og reiste sig hastig med

stor Anstrængelse — langt kan jeg ikke gaae, men hiint Lys naar jeg vel. Ak! Fader, Fader! hvor er du?" — Han segnede atter udmattet til Jorden. Men Carl af Nise tog ham nu paa sine Skuldre igjen og bar ham med faste Skridt til Fiskerhuset ved Floden, hvor han saae Lyset skinne gjennem Blæreruderne.

Da Grev Otto var fort bunden bort af Sachserne, og Carl af Nise var flygtet med den saarede Kongesøn fra Valpladsen, var der ingen levende dansk Mand mere at see paa det Sted, hvor Kongen nylig havde stridt mod den dobbelte Fjende, og hvor hans bedste Riddere nu laae knuste under deres pantsrede Stridsheste. Selv laae den gamle graazhærdede Konge midt iblandt dem ved Siden af sin døende Stridshingst. — Han aandede endnu; men han var forstødt og knuset af mange Hug og Stød; Odden af et fjendtligt Spyd stod i hans venstre Nie, og han vidste ikke meer hvad der foregik omkring ham. Da han begyndte at komme til sig selv, var det Nat. Endnu bedøvet af Smerten i Diet, folte han sig ligesom i en hængende Stilling og i en Bevægelse, som det varede længe inden han kunde forklare sig. Endelig troede han at fornemme stærk Hestetramp under sig; det var ham ligesom

han drømte, at han hang tværs over Sædlen paa en galopperende Hest, med Hovedet understøttet af en kold, jernklædt Arm, og saaledes var det i Sandhed. En høi Ridder med tilluft Hjelmgitter og med en tydsk Ridderkappe over sit Harnisk reed saaledes i Maaneskinnet med den saarede og halvdøde Konge over Stub og Steen i det stærkeste Fiirspring, uden at mæle et eneste Ord. Da endelig Kongen blev sig sin Tilstand bevidst og havde samlet saa megen Kraft, at han kunde bringe et Ord over sine Læber, spurgte han i dyb smertelig Følelse af sin Magtløshed: "Ven eller Fjende?" og gennem den fremmede Ridders Hjelmgitter lød nu med en Stemme, som skjar Kongen dybere i Hjertet, end den skarpeste Dolk, det korte rolige Svar: "Fjende."

Kongen drog et dybt Suk og følte neppe Smer-ten i sit Døie for den gruelige Tanke, at han nu førtes til det Fængsel, som skulde blive hans Grav. At det ikke var Grev Henrik selv, i hvis Vold han var falden, havde den fremmede Stemme vel sagt ham; men den havde en Klang, som vængstede ham mere, end om han havde hørt Grev Henriks vilde Tigerrøst. Den fremmede Ridders Stemme vakte med sin rolige Fasthed Erindringer i Kongens Sjæl, hvorved Samvittighedens fortærende Ravn slog sine Klør i hans Hjerte. Han taug, og ønskede ikke at høre hiin Stemme anden Gang; han gjorde heller

intet Forsøg paa at befrie sig: han følte kun altfor vel sin Magtløshed og den jernhaarde Arms Kraft, som dog medlidende holdt hans saarede Hoved opreist.

Uden at have seet sin Fjendes Ansigt og uden at have hørt noget andet Ord, end hiint "Fjende", af hans Mund, kom den ulykkelige Konge saaledes ad fremmede og ubekjendte Veie til et Huus, hvor hans Saar bleve forbundne og Spydsodden blev udbragen af hans Die ved ubekjendte og tause Menneskers Hjelp. Saasnart han havde udhvilet og vedrøvet sig med den styrkende Drik, man rakte ham, blev han bunden til en Hest paa et blødt og beqvemt indrettet Hynde; den tause ubekjendte Ridder besteg en anden Hest og greb Kongens ved Tøilen. Derpaa gik det fort igjen saa hastigt det var muligt, og efter flere Dphold, som Kongens Svaghed gjorde nødvendige, kom han saaledes ad Veie, han aldrig før havde seet, til en Stad, som han med stor Forundring troede at kjende. Det var mørkt, da han reed ind i Staden, men Gader og Huse kunde han dog skimte, og han havde seet dem for ofte før ved hoi lys Dag, til at han kunde skuffe sig. Han var ikke i Fjendens Land; han saae, han var i Kiel, og nu bemærkede han først, hvad der allerede var skeet paa det sidste Sted, hvor de hvilede, at hans

tause Ledfager havde ombyttet sin tydske Ridderkappe med en rød dansk Rytterkappe.

Han standsede udenfor et stort hvidt Huus med en hoi Steentrappe, og nu hørte Kongen danske Stemmer omkring sig, idet man løste ham af Saadelshyndet og ledte ham omhyggelig op ad Steentrappen.

"Kongen, Kongen!" — hviskede den Ene til den Anden.

Med en besynderlig Bølelse af Smerte og Glæde kjendte Kongen nogle af sine egne troe Tjeneres Stemmer. Man kom ham med Lys inøde, og han saae nu, han var i Stadsbefalingsmandens Huus. Den gamle troe Herre stod allerede ærbødig ved hans Side og bad sin kongelige Herre være velkommen og velsignet under hans ringe Tag, hvorhos han meldte, at Stadens bedste Saarlæger skulde øiebliklig være tilstede.

Kongen var traadt ind i den blanke bonede Storstue og var strax bragt til Hvile i en Armstol. Blandt de bekymrede og deeltagende Tjenere og Huusfolk stod den fremmede Ridder endnu taus ved Døren og betragtede Kongen gennem Hjelmgitteret. Kongen vinkede ad ham og bød alle Andre forlade Børelset. Alle saae nu nysgjærrige paa den hoi fremmede Skikkelse, som Ingen før syntes at have bemærket, og Kongen maatte vinke endnu engang

inden han blev ene med sin besynderlige Rædningssmand.

Laus og rolig traadte den fremmede Ridder frem for Kongen og svøbte Rappen tættere om sin Rustning, som Kongen syntes at have seet et Glimt af, hvorved han studsede.

"Hvo er du? høimodige Fjende! — spurgte Baldemar — Ved den levende Gud! hvad du har gjort imod mig skal jeg hverken glemme i denne eller den tilkommende Verden. Men hvi skjuler du dit Ansigt og hvi forsmæder du min Tak? Hvo er du?"

"Din Fjende!" svarede den samme faste rolige Stemme, som allerede eengang havde bevæget Kongens inderste Sjæl.

"Kan Nogen lægge en Allen til sin Væxt? — sagde Kongen — eller laante han dig sin Røst, som jeg krænkede dybest og forurettede haardest af Alle?"

Ridderen nikkede og pegede mod Himlen, som tindrede stjerneklar gennem det høie buede Vindue; derpaa foldede han de jernklædte Hænder og knugede dem heftigt mod sit Bryst, saa Pantseret raslede under Rappen; han løftede sit Hoved bedende mod Himlen og sagde langsomt og høitideligt: "forlad os vor Skyld, som vi forlade vore Skyldnere! Amen!"

Kongen blegnede og sank tilbage i Stolen. Men uden at mæle et eneste Ord meer, forlod den fremmede Ridder Stuen og Huset; han svang sig hastig paa sin Hest og reed bort. Ingen af Husets Tjenere havde kjendt ham. Man sagde, han var pludselig forsvunden, og blandt Almuen udbredte der sig snart de forunderligste Formodninger om denne Kongens hemmelighedsfulde Redningsmand.

Efter den Tildragelse foregik der efterhaanden en mærkelig Forandring med Kongen. Ikke blot medens han leed af sit smertelige Saar, men selv da han reiste sig i fuld Legemskraft igjen fra sit Sygeleie, syntes han at bære sin Ydmygelse og sine Fjenders Triumph med Nolighed og Selvfornægtelse, som en retfærdig Himlens Revselse. Ved Tabet af sit Die og af sit Navn, som den uovervindelige Seierherre, syntes han at have vundet et klarere Syn for den evige Sandhed og det Herredømme over sig selv, som han saalænge havde savnet. Han syntes derved tillige at have vundet en Deel af den Sjælefred tilbage, som den fortærende Higen efter Hevn hidtil aldeles havde berøvet ham. Men han var besynderlig stille og tankesfuld: han havde Meget at angre og han gruede hemmelig for, I

Tredie Deel.

at han endnu ikke havde udtømt Gjengjeldsens store bittere Skaal. Tabet af de mange tappre Danske, som vare faldne ved Bornhøved, smertede ham dybt, og at hans Førstefødte ikke var falden syntes han ikke ret at kunne troe, førend han saae ham, uagtet Carl af Rise ikke havde tøvet med at opsoge sin Konge og bringe ham denne trøstende Efterretning.

Inden Kongen forlod Kiel, saae han dog sin og Folkets Yndling igjen: han saae Dagmars Søn ilive og frelst ved den troe Carl af Rises Omhue, og han sluttede Sønnen i sine Arme, som om han var opstanden til ham af Graven. Men Kongen følte endnu Smerte i sit gennemstukne Die, og han kom ofte Kong Zedechias Skjæbne ihu, som den gudfrygtige Erkebisp havde truet ham med; han gruede for endnu at skulle opleve den Dag, da han skulde see sine Sønner myrdede for sit Uasyn, og i mørke Dier blikke qvalte ham den Tanke, at hans Dines Lys maaskee derfor kun var halv udslukket, at han endnu, til Straf for sit brudte Løfte, skulde see en saadan uhyre Jammer gaae over sig og sin Slægt, og selv gaae som en barnløs Fader i Graven.

Det Første, Valdemar foretog sig, da han atter sad helbredet paa Ribehuus, var en fredelig Mægling med hans bitterste Fjende om hans tre yngste Sønners Frigivelse. De vare endnu som Gidsler i Grev Henriks Vold, og selv deres Liv havde Kongen

i sin Heflighed og rasende Higen efter Hevn sat i Fare. Ogsaa for sine to kjække Søstersønners Befrielse af det schwerinske Fangenskab sørgede han ivrig, saavel som for Junker Stranges, Astrad Frækens, Bjørn Mundskjænts, Jacob af Mones og de andre Gidslers Udløsning. Efter mange Banskelligheder og med store Opoffrelser, tildeels ved Medvirkning af Paven og den ædle Hertug Adolph, lykkedes det ogsaa Kongen tilsidst at bringe et Forlig tilveie, hvorved hans Søner og Søstersønner skulde sættes paa fri Fod og Gidslerne udløses for andre. Endelig nærmede den Dag sig, da man kunde vente de udløste Fanger og Gidsler tilbage, og den unge Baldemar var reist bort for at møde dem.

En kold Novemberdag ved Middagstid stod Kongens Hest sadlet for Slotsstrappen paa Nibehuus. Carl af Rise og flere af Kongens Riddere og Svende havde længe staaet ved deres opsadlede Heste og ventet paa Kongen. Hvorhen han agtede sig vidste de ikke; men han havde givet dem Befaling til at følge ham paa en Reise. Endelig kom Kongen taus og alvorlig, med den høie Fjærhat over de hvide Haar og den graaværksforede Skarlagensskappe over sine Skuldre. Han satte Foden i Stigboilen og blev saaledes staaende i dybe Tanker. Det ædle halvblindede Kongeaasyn, som saamange store Tanker og saamange Lidelser havde gennemfuret, syntes ligesom

ubevægeligt og forstenet; det store tankedybe Die stirrede ubestemt og drømmende hen i Luften, uden at fæste Blikket paa nogen Gjenstand; hans venstre Haand hvilede paa Sadelknappen; den høire holdt han knyttet og ubevægelig i Siden. I denne Stilling blev han staaende ligesaa rolig som den høie hvide Ganger, der kjendte sin kongelige Herre og ikke rørte en Fod, naar han besteg den. Alle taug forbausede og Ingen vovede at forstyrre Kongen i hans dybe Tanker. Der var stille i Slotsgaarden, som om Kongen og alle hans Mænd vare forvandlede til Steenstøtter. Med bekymrede Miner saae Ridderne og Svendene snart paa Kongen, snart paa hverandre, og den ene saae i den andens Blik den samme Tanke, som fyldte enhver af dem med Rædsel, men som Ingen vovede at nævne for sig selv; thi Solen var nær ved at dale og endnu stod Kongen ubevægelig i samme Stilling.

Endelig foer Baldemar med Haanden til Panden som En, der besinder sig eller vaagner af en lang Drøm; han saae sig forundret om og tog Foden ned af Stigboilen. Men uden at sige et Ord gav han kun Ridderne og Svendene et Vink til at begive sig bort og gik langsomt op ad Slotstrappen og gennem Ridder salen til sit Lonkammer.

Der tog han Dagmars Billede frem af den lille gyldne Lade og betragtede det nøie; han erin-

drede sig den Dag, da han stod ved Stranden og saae det gyldne Kongeskib fare bort for at hente den ubekjendte Brud, og den samme underlige Stemning kom tilbage, hvori han dengang i sine stolteste Ynglingsdrømme syntes at ane sin Lykkes Afhængighed af dunkle ubekjendte Magter. "Du forstaaer jeg hvad han sang, den Gamle! — sagde han veemodig og studsede — hvi har jeg glemt det saalænge!

"Til Seir og Lykke blev Wolmar fød
I Stjernerne staaer det skrevet"

"Nei, nei, saaledes stod der ikke i Stjernerne; saaledes sang han ikke heller." — Han betænkte sig atter en god Stund. — "Ja rigtig saaledes var det — sagde han derpaa veemodig — i mine lykkelige Dage sang jeg det anderledes:

"Til Seir og Lykke blev Wolmar fød;
Men sorgløs Mand har ei levet,
Dg Lykken vendes kan om til Nød —
I Stjernerne staaer det skrevet."

Han sukede dybt. "Dg hvad var det, han sang om en farlig Jomfru — vedblev han — gjaldt det den arme Audacia? — ja vel, hun var from og reen, som en hellig Jomfru, og blev mig dog farligere, end alle mine Fjender. Dg om Skytten? — ja rigtig, det Ord var sandt; men han sigtede ikke, den falske Skytte, han ramte uden at sigte." Kongen faldt atter i dybe Tanker og syntes forgyves at

grunde paa Slutningen af Kullemandens Sang. Endelig var det som han mindedes den. "Ja vel, ja vel, Gamle! — sagde han langsomt og smerteligt — det Baand, som bandt Hevnen i min syndige Sjæl, det brast, og hvis Haand var mægtig paa Jorden, som hans, der løste det? men Bee, Bee! Stjernen døde i Lovens Die." Han foer hastig med Haanden til sit udstukne Die, som om en pludselig Smerte gjennemjog det, og sank atter hen i samme tause stirrende Stilling, som da han før stod med Foden i Stigbøilen.

Da han kom til Besindelse igjen, saae han med Forundring, at der stod en hoi alvorlig Ridder lige for ham og betragtede ham med veemodige deeltagende Bine. Det var Carl af Nise, som, urolig over Kongens Tilstand, havde vovet at overtræde hans strenge Forbud og træde ind i hans Lonkammer. Han havde staaet der længe og betragtet Kongen med deeltagende Smerte. "Tilgiv, min naadige Herre og Konge! — sagde han nu, da han endelig saae, at Kongen fæstede sit Die paa ham og syntes for-tørnet over hans Driftighed — tilgiv, min store Konge! jeg frygtede J var syg og kunde behøve Hjelp."

"Jeg har været syg, farlig syg — svarede Kon-gen — det var en Got, unge Ridder! som J maa bede Herren bevare Eder og hvert syndigt Menneſke

fra; thi den truer med den evige Død. Men den forbarmende Gud være lobet! han sendte mig Nød og Ulykke; han vidste det bedst: kun Nød og Ulykke kunde helbrede mig — kun Tigerens Klo kunde udrive min Sjæl fra Fordommelsen.”

”Ak, min kjæreste Herre og Konge! I er vis; felig legemlig syg, eller I knuges af en svar Befymring. Vilde I betro den ringeste af eders troe Mænd hvad der ligger Eder paa Hjertet — af Herre Konge! hvorvel jeg selv har en Sorg at bære, som jeg neppe længer kan udholde, jeg vil dog bære eders Sorg med, om den saa knuser mig. Er der et Menneske i Verden, som veed Raad og Trøst for eders kongelige Sjæl, jeg vil opsøge ham, var det saa ved Verdens Ende.”

Kongen havde sat sig tankesfuld i sin Armstol; nu reiste han sig hastig, som greben af en pludselig Tanke. ”Du kom i en beleilig Stund, min troe ærlige Ridder Carl! — sagde han — du seer selv heelt forrigsfuld ud og jeg veed vel hvad du sørger for: du har mistet den, du havde kjærest.”

”Kjæreste Herre og Konge! — sagde Carl, inderlig bevæget — tænk ikke paa mig og min Sorg, men sig mig eders Befymring, og om jeg med mit Liv kan kjøbe Eder en veltilfreds Time!”

”Min Sjæls Befymring — sagde Kongen med et uroligt Blik — den gjælder Meer, end denne Rest

af Liv og den Lyst og Smerte, jeg nu her kan have tilbage. Hvad jeg tænkte paa før, da jeg faldt i Tanker hist ude ved Hesten — ja, det maatte den selv vide, som skulde sige mig hvad jeg helst vilde vide. Nu vel, Ridder Carl! Skynd dig, stiiig paa din Hest og hviiil ikke før du kommer til Skaane. Paa Kullen har boet en Mand, som de kaldte Kullemanden; selv kaldte han sig Ridder; han nævnede sig ogsaa Thord Knudsen Bonde. Han maa nu være over hundrede Aar, hvis han lever; men lever han og er der endnu, saa er han den eneste Mand i Verden, som maastee veed Raad og Trøst for din Konges Sjæl. Til, søg ham, Ridder Carl! og finder du ham ilibe, saa spørg ham fra din Konge, om han veed hvad jeg tænkte paa idag ved min Ganger og hvad han siger dertil! hvert Ord, du hører af hans Mund, det skriver du i din Sjæl og betroer det kun til din Konge.”

”J seer mig ikke igjen, Herre Konge, før jeg har opfyldt eders Befaling”, svarede Carl med Haanden paa sit Bryst. Kongen rakte ham sin Haand og Carl trykte den til sine Læber. Derpaa gav Kongen ham et Vink til at ile og lagde Fingren paa sin Mund, og saa Dieblif derefter sad Carl paa sin raske Skimmel og foer ud af Ribehuus Slotsgaard.

Det var en stille stjernelys Vinternat, da Ridder Carl af Rise paa sin puskende og dampende Skimmel standsede ved Foden af Kullen.

Med stor Besværlighed havde han fundet Veien dertil og havde ofte maattet spørge sig for; thi han havde aldrig været der før. I Nærheden af Kullen havde han først spurgt om Ridder Thord Knudsen eller om den gamle Thord Knudsen Bonde; men ham kjendte Ingen, og Carl frygtede for, han maatte være død. Da han endelig med Bekymring spurgte om Ingen havde kjendt Kullemanden, og om det var saa længe siden, han var død, havde man seet paa ham med store Dine og forskrækket peget op mod Toppen af Kullen, idet man forsede sig. Den Karl døde nok aldrig, hed det, for han var et Spøgelse eller en Trolldmand og boede i et forhexet Taarn paa Kullen. Med denne Efterretning havde Carl maattet lade sig nøie; men han havde ikke for nogen Priis kunnet faae en Veiviser med sig til Kullemandens Bolig. Det var en halsløs Gjerning at komme ham nær, helst om Natten, hed det, for da havde han Samqvem med Hexe og alle Helvedes Mander. Ene var da Carl reden videre ad den Wei, man med Gru havde betegnet ham.

Nu saae han det mørke kullede Fjeld, som stolt og majestætisk ragede ud over Havet. Det nøgne

Fjeld var endnu større og vildere, end han havde tænkt sig det; thi han havde forestilt sig det som Stevns Klint, hvormed det ogsaa havde Lighed. Han kunde ikke længer komme frem til Hest og ledte forgjeves om et Træ eller en Stub til at binde sin Hest ved; da saae han en Pæl paa en nøgen Lynghøi ved Stranden; han reed tankesfuld derop og bandt Hesten til Pælen. Han klappede den urolige Skimmel og bød den staae rolig til han kom igjen; og det var ligesom det troe Dyr forstod ham; thi Skimmel blev nu staaende rolig og saae i Maaneskinnet efter sin Herre. Carl ilede op ad det steile Fjeld; han saae sig endnu engang tilbage efter Hesten og syntes at savne dens Selskab, og nu faldt det ham først ind, at det vel var en Netterpæl, han havde bundet sin Hest ved; thi han syntes at see et اسپillet Dødningshoved paa Enden af den høie Pæl.

En uvilkaarlig Gysen gjennemfoer den eensomme Ridder. Han gik langsomt videre og savnede nu ret den gamle snaksomme Martin, som paa den sidste lange Reise med sin Herre havde faaet Værk i den ene Arm, han havde tilbage, og som nu gik i Barnedom og legede med sin Herres Børn paa Karisegaard.

Carl nærmede sig Toppen af Kullen. En mørk haard Steenmasse, som han længe havde seet og hidtil taget for en Fjeldspids, stod han nu nær ved, og han saae, det var et rundt Taarn, opbygget af

Klippestykker fra Kullen. "Det maa vel være Kullermandens Bolig", sagde han og erindrede sig Taarnet paa Sæbygaard og den Skikkelse, han der havde seet opsamle de brændende Papirer i Luerne; hiin Skikkelse og Bjerghanden ved Saxos Grav havde han længe troet var en og den samme, og han tvivlede ikke paa, at hiin gaadefulde Mand jo var den berygtede Kullemand. Dette besynderlige Bæsen, der fra hans Barndom var traadt saa truende frem i hans Liv og hans Drømme, skulde han nu besøge og raadspørge for sin Herre og Konge. Alle gamle Sagn om Nekromanter og farlige Troldmænd bleve levende i hans Sjæl. "Ikke for al Verdens Rigdomme vilde jeg gaae denne Gang for nogen Anden" — sagde han — "jo for min Nigmor", tilføiede han, og da det kjære dyrebare Navn klang paa hans Læber, foer et pludseligt Haabglimt gjennem hans urolige Sjæl og al hans Vængstelighed forsvandt. "Gud i Himlen! hvis hun lever — udbød han — kan da ikke denne forunderlige Mand ogsaa vide Raad og Trøst for min Qual? han maa sige mig hvor hun er og hvad jeg skal gjøre."

Carl fordobblede sine Skridt, han gik rundt om Taarnet og stod snart for en liden stærk tillaaaset Dør ved den nordlige Side af Taarnet. Han tog Sværdet i sin Haand og bankede paa med Klodden af Hestet. Det gjenlød huult i den stille Nat; men

det varede længe inden han mærkede noget Tegn til, at Taarnet var en Bolig for Levende. Endelig hørte han høit over sit Hoved en hæst og lallende Stemme, som syntes at komme fra et Hul høit oppe i Muren. "Hvo er du? Formastelige! — hviskede det — hvad vil du, hvor Døden sidder paa Lærskelen og For dommelsen lurar paa sit Bytte?"

"Luk op, Hr. Thord Knudson! luk op, Ridder Thord! — sagde Carl — jeg er et Sendebud fra Kong Baldemar Seier."

"Endelig, endelig! — hviskede Stemmen der oppe — du kommer silde, Carl af Rife! Stjernen er slukket i Lovens Die; Bolmar Seiers Navn og Lykke er henfaret som et Stjernesked, og formørket er den nordlige Krone."

"Luk mig op, vise Hr. Thord, — sagde Carl — jeg har et hemmeligt Budskab til Eder fra mit Herre og Konge — jeg maa tale med Eder i Eenrum."

"Naar jeg seer Nordstjernen over dit Hoved, maa jeg lukke dig ind — svarede Stemmen — men vil du lyde mit Raad, Carl af Rife! saa skynd dig herfra! du er kommen i en ulykkelig Stund: Døden staaer ved din Side og søger sit Rov under mit Tag; han spørger ikke, om vi ere unge eller gamle."

Den hæse Stemme taug, og Carl hørte nu en skingrende qvindelig Røst, som syntes at tvistes med

den Gamle i Taarnet og som endelig med vild Latter fang en Bise, der bragte Blodet til at isne i den gudfrygtige Ridders Arer. Carl forstod kun enkelte gruelige Ord, men de vilde sønderrivende Toner syntes at komme fra en fortvivlet Sjæl, som i sin Smerte trodsede Himlen og den evige Dommer. Carl opløstede sit Hoved mod Himlen og kjendte Nordstjernen, som stod lige over Taarnet. Han greb atter sit Sværd og bankede af al Magt paa Døren.

”Jeg kommer, jeg kommer — lod den hæse Stemme fraoven — du tvinger mig, du mægtige Stjerne!”

Det varede nu ikke længe inden der rasledes med Laase og Stænger; Døren gik op.

”Saa træd da ind, formastelige Ridder! — lod den hæse Stemme stærkere — din Folgesvend er alt over min Tærskel. Det er nu din Sag, om du kommer levende ud igjen af disse Mure.”

Med Sværdet i sin Haand traadte Carl ind i den mørke Hvælving og slog hastig et Kors for sig, da han saae den frygtelige Skikkelse, som i den sorte Bjerghandsdragt, stod med en tændt Hornlygte i Haanden ved Taarntrappen. Han saae ud som en hundredaarig Olding og bar et stort hvidt Skjæg, som naaede ham langt nedenfor Bæltet; hans Ansigt var tørt, indskrumpet og jordgraat, som støvet

Egebark; hans Dine vare matte og dunkle, og hans Ryg dannede en fuldkommen Bue. I denne Stilling var han liden og sammentrekt som en Dværg, men naar han kunde rette sin Ryg, maatte han være høiere, end den velvoxne Ridder. Hans lange Arme naaede næsten til Jorden. Paa Hovedet bar han en rund Læderhætte uden Skygge; det store bagsvendte Skjodskind naaede ham til Hælene, og i Remmen, hvormed det var spændt ham om Livet, hang en lille Hornlygte, som ikke var tændt; i den høire Haand havde han en bred Krykkestav eller Knippel, som var tæt befkreven med Runer og ubekjendte Ziffre.

”Følg mig!” — sagde Bjergmanden og gik foran op ad den snævre Vindelstrappe. Carl fulgte ham taus med bankende Hjerte; han talte 60 Trappetrin, og nu stode de for en Dør. Bjergmanden stødte den op med sin Stav, og de traadte ind i en rund rummelig Hvælving, med Træpaneler og fire store Luger mod de fire Verdenshjørner. Den runde Laarnstue var næsten aldeles saaledes indrettet som Observatoriet paa Sæbygaard, hvilket Carl aldrig kunde glemme. Han saae et Ildsted med mange underlige Kar og Leerflasker; han saae store Metalrør ved Lugerne, og midt paa Gulvet stod en Armstol ved et rundt Steenbord, hvorpaa der laae en Hob halvforbrændte Pergamentsblade med røde Ziffre. Den

gamle Bjermand satte sig taus i Stolen, uden at bekymre sig om sin Gjest, og holdt et stort slebet Glar for sine matte Dine, medens han bladrede i Papirerne og flyttede den store Jernlampe nærmere.

Carl vovede ikke at forstyrre ham, men betragtede imidlertid med Opmærksomhed alle Gjenstande omkring sig. At den Gamle ikke bar sin Bjermandsdragt forgjeves, syntes en stor Hob Stene og raae Metaller at vidne, som laae opdyngede ved Arnestedet. Dog Carl betragtede ikke længe de døde glindsende Skatte. Han søgte forgjeves efter det kvindelige Væsen, hvis skingrende Stemme for havde gjenneboret ham med saa besynderlig en Gru; tilsidst faldt hans Blik til en mørk Huling i Panelet, hvor der syntes at være indrettet et Slags Alkove, og han saae nu forbausset et dødningblegt rynket kvindeligt Ansigt, som, støttet paa tvende magre Arme og halv skjult af et sort uredet Haar, tittede frem med tindrende Dine og stirrede paa ham med et vanvittigt Smil.

Carl traadte uvilkaarlig et Skridt tilbage, men fattede sig hastig og betragtede med spændt Opmærksomhed de endnu ikke aldeles udslittede Spor af Skjønhed og kvindelig Værdighed i det fortrukne ulykkelige Ansigt. Erindringerne om Sæbygaard, som Stedet, han stod paa, saa levende fremkaldte, bragte ham ogsaa den skjorne Fru He

lenes Billede for Die, og jo længere han betragtede det blege vansittige Qvindeansigt i Paneelhulingen, jo flere Træk syntes han at gjenkjende af den skønne Frue Helenes Ansyn. "Det er hende", sagde han ved sig selv og betragtede hende med inderlig Medlidenshed. Hun nikkede ad ham med et forvildet Smil, idet der raudt en Laare ned gennem Surrerne paa den dødblege Kind; men hun forandrede ikke sin Stilling derved og gav ingen Lyd fra sig. Hun syntes af og til at kaste et frygtsomt og ængstelig Sidelik til den gamle Bjermand; men snart stirrede hun atter med de blinkende Dine paa Nidderen, og de skarpe fortvilede Blik gjennemborede ham med samme piintlige Gru, som hine skjærende Toner, han før havde hørt.

Endelig reiste Bjermanden sig og greb den tændte Lygte, som stod ved hans Fod. Han gav Carl et Bink til at følge sig og aabnede en skjult Dør i Muren; indenfor den viste sig en Trappe, som syntes at føre op til Spidsen af Taarnet. Idet Carl forlod det runde Taarnkammer, kastede han endnu et Blik til Alkoven og bemærkede en saa frygtelig afsindig Glæde i den ulykkelige Qvindes Ansigt, at han ligesom blev let om Hjertet, da hans langarmede Ledfager lukte Døren i og skjød en Jernstang for paa den anden Side.

Den Gamle steg nu op ad Trappen; Carl fulgte ham taus og ventede urolig paa det Dieblif, da han i Cenrum kunde forelægge ham Kongens Spørgsmaal og tillige spørge ham om Raad og Trost for sit eget bekymrede Hjerte.

Da de havde steget nogle Trin, hørte Carl en skingrende Latter nedenfor og den samme gruelige Sang, som før havde forfærdet ham. Den Gamle lod ikke til at bekymre sig derom, men steg rolig op ad Trappen, som endte sig i en Sneglegang og blev snevrere og snevrere mod Enden. Tilfsidst stode de paa Spidsen af Taarnet paa en snever aaben Plads uden Nækværk, med den stjerneklare Himmel over Hovedet og den dybe svimlende Afgrund to Skridt fra dem paa alle Sider; thi det steile Taarn laae paa Spidsen af Fjeldet: paa den nordre Side var en liden Affats ved Indgangen; men mod Havet syntes det at staae lodret med Fjeldmuren over Dybet. Det fortnede for den ellers saa uforfærdede Ridders Dine, og han maatte støtte sig ved Sværdet for ikke at styrte ned. Da han nu for at modstaae Svimmelheden fæstede sit Blik med al Styrke paa sin Ledfager, rettede Kullemanden sin frumme Ryg og stod kæmpestor for hans Dine med et vildt truende Uafsyn. "Her ere vi ene — sagde han og betragtede Ridderen med et gjennemborende Blik — og her er

Erdeie Deel. II

jeg den stærkeste, hvor gammel jeg er — sig mig her mellem Himmel og Afgrund, hvad vil du vide??

Carl samlede al sin Kraft; han var beredt paa at forsvare sit Liv til det Yderste og brydes om Plads; sen med den mørke Kæmpe i det første Dieblik, han kom ham for nær med sine lange Arme; men Kullemanden stod rolig og gav ham Tid til at betænke sig. Da kom Carl sin Konges Befaling ihu og glemte sin farlige Stilling. Han støttede sig fastere til Sværdet og forelagde den frygtelige Kullemand Spørgsmaalet om hvad hans Herre og Konge havde tænkt paa den Dag han faldt i Tanker, med Foden i Stigbøilen, og hvad han sagde dertil.

Den Gamle taug og betragtede Stjernerne længe; de før saa matte Dine glindsede nu med en besynderlig Jld; derpaa sagde han langsomt halv nynnende:

”Din Herre og Konge tænkte paa
Hvorlunde det skulde hans Sonner gaae,
Naar han var gangen af Live.
Men sig hannem det for Sandingen saa:
Drlog og Dvedragt skulle de faae;
Dog skulle de Alle Konger blive.”

Carl indprentede sig hvert Ord i sin Sjæl, som gjaldt det Kongens og Landets Frelse, uden at han dog indsaae, hvorledes disse Ord kunde trøste eller berolige Kongen, da de snarere syntes ham at inde-

holde en ulykkelig Spaadom. Allerede paa Veien havde han gjort sig Skrupler over at søge Raad og Trost hos en saa berygtet Spaamand, der var mistænkt for Omgang med onde Aander; men saalænge han kun udførte sin Herres Ordre, havde han overvundet alle Betænkeligheder; nu var han nær ved at gaae bort, uden at spørge om hvad der laae ham selv saa tungt paa Hjertet.

”Vil du vide meer — spurgte nu Kullemanden — saa vær snar, der staar en Ulykkesstjerne over vore Hoveder.”

”Ak Nigmor, Nigmor!” sukede Carl og spurgte nu den Gamle i sit eget Navn, om han vidste hvor hans Hustru var, og om han uden syndige og forbudne Konster kunde sige ham, om han skulde see hende igjen i denne Verden.

”Kommer du levende herfra — mumlede den Gamle — vil du snart faae at vide hvor hun er; men er Kjærlighed ikke mægtigere end Had, faaer du det at vide til din Ulykke.”

Carl grundede paa de dunkle Ord og søgte at finde Trost deri for sit urolige Hjerte. Den Gamle vilde endnu have sagt meer; men da hørtes et gjennemtrængende Skrig fra Taarnets Jnderste og Spaamanden blegnede — ”Lampen! — raabte han — af Veien!” og styrtede, som rasende, ned af Snegletrappen, idet han stødte Carl saa voldsomt tilside, at

han tabte Ligevægten paa Taarnpynten og faldt med Hovedet udenfor Muren; Carl saae ned i den umaadelige Dybde, men holdt sig fast og krøb tilbage til Trappen; i et Dieblik indhentede han den Gamle, og da nu Løvdøren til det runde Taarnkammer foer op, slog en høi Flamme dem imøde. Lugerne og Panelerne brændte og paa Steenbordet mellem de blussende Papirer sad en udtøret qvindelig Skikkelse og loe og sang under vilde Skrig mellem de forterende Luer. Carl greb hende i sine Arme og styrkede gennem Røg og Flammer ned med hende ad den sidste Taarntrappe, medens den Gamle kun tænkte paa at slukke og redde sine Papirer og hemmelige Sager.

Carl naaede det nederste Trappetrin; det lykkedes ham at faae Stangen fra Døren og komme ud i det Frie, uden at qvæles; men den ulykkelige Fru Helene laae forbrændt og halsdød i hans Arme.

”Bolmar, Bolmar! — hylede hun — du har køstet mig min evige Salighed” —

Carl lagde hende paa Hjeldet, for om muligt at redde den ulykkelige Spaamand, men saae nu med Forfærdelse, at Luen slog ud af alle Taarnlugerne og den Gamle stod paa Spidsen af Taarnet med et Bunt brændende Papirer i sin Haand, som han kastede rundt omkring sig i Luften, medens han brummede en Troldomsfang og svang sin Runestav,

som om han meente at kunne besværges Luerne; men de naaede ham allerede, og han hvirvlede sig fortvovlet i Flammerne og forsvandt.

”Brænd nu, brænd, forte Satan! — raabte den døende Qvinde — jeg brænder allerede — nu faaer Kong Volmar Fred for mig til Dommедag — jeg er Kullemandens Dronning — jeg farer med ham i Dybet. — Ha, Møllestenen — Møllestenen! — den hænger nu om min Hals i al Ewigheid — hvor er nu dine Dronninger? Volmar! — af Dagmar! Dagmar! beed for mig! — stolt Beengjerd qvæler mig i sit blodige Halsbaand” —

Under disse ængstelig afbrudte Udraab vred hun sig fortvovlet og var død. Carl foldede sine Hænder, han opløstede sit Hoved mod Himlen og det brændende Taarn; da slog Luen sammen over dets Lind og en sort Skikkelse styrtede ned ved hans Side. Det var den ulykkelige Kullemand, hvis Liig laae forbrændt og knust mellem Stenene.

Bed Synet af det brændende Taarn paa Kullen, var der strømmet en Mængde Mennesker til fra Omegnen for at slukke og redde. Almuens Frygt for Kullemandens forhexede Taarn, som man kaldte det, maatte vige for Nysgjerrigheden hos Mange og for Fogdernes Magtbud, som tvang dem til at komme de Ulykkelige til Hjælp.

Saa snart Carl havde overgivet de to forbrændte Liig, som de Fleste ræddedes for, til nogle Bønders og en ærbørdig Klerks Omhue, gif han med stille Gru tilbage til sin Hest, som han fandt ved Vælen paa Lynghøien, hvor han havde bundet den. Han saae nu tydelig Dødningshovedet paa Spidsen af Vælen og spurgte en skaanskt Bonde, der fulgte ham, hvo den Forbryder havde været, hvis Hoved her sad til Skræk og Advarsel.

”Han var en af de Satans Engle, som fløi bort med Kong Sverkers Datter af Klosteret — svarede Bonden — Den Galgenfugl Ridder Folkesson, som løb af med Nonnen, han slap dog heelskindet derfra; men hans Bæbner blev greben og halslugget. Sligt kunde jo heller ikke gaae saa let af — vedblev Bonden, medens Carl uden at svare klappede sin urolige Skimmel — hvor de Store slippe Galgen forbi, der bliver de Smaa let hængende, veed nok Herren. Det er Verdens Gang. Han griner ilde deroppe, den arme Djævel; havde det ikke været saa fornem en Jomfru, kunde han vel have spart sit hvide Halsbeen; men Uret har en lang Hale, og Bjørneunger skal man ikke lege Togsat med.”

Tankefuld satte Ridder Carl sig paa sin Skimmel og reed bort. Ridder Folkessons dristige Gjerning havde nogen Lighed med Carls. Det var vel ingen Kongedatter, den danske Ridder havde bort-

fort af Klosteret, men dog den mægtige Hertug af Nordalbingiens Datter, der var bestemt til Klosteret eller til en fyrstelig Brudgom. Nu, da han ikke vidste hvor hun var i Verden, var enhver anden Betyrning ham ringe; men han kunde dog ikke undlade at anstille Betragtninger over sin Stilling. Af Grev Alberts Uforsønlighed kunde han vente sig det Værste, helst hvis den strenge Fader ikke selv allerede havde spærret sin Datter i Kloster. Carl kunde nu vente at træffe Grev Albert paa Ribehuus; men hans Erinde til Kongen og Haabet om tilige at kunne faae nogen Underretning om Nigmors Skjæbne fremskyndede ham. Synet af hiint Dødsningehoved tog han for et Varsel om, at han nu reed til sin visse Død; men han sporede sin Skimmel og gav sig ingen Tid til at dvæle. Han haabede dog af Grev Alberts ridderlige Tænkemaade og af Kongens Retfærdighed og Gunst, at det i alt Fald vilde blive ham tilladt at falde som en ærlig og ædelbaaren Ridder, med Sværdet i Haanden, for Grev Alberts mægtige Riddersværd. En Kamp paa Liv og Død med hans forrige Herre og Baabemester var nu den høieste Lykke, han kunde vente, og om han ikke mere erkjendte den aldrende harmfortærende Feltherre for sin Mester og Overmand i al ridderlig Baabensfærd, folte han dog, at det vilde være ham umuligt at bruge sin Kraft og sit Riddersværd til sit

eget Livs Forsvar mod Rigmors ærværdige Fader. Ogsaa med Grev Otto havde han endnu den uafgjorte Værsfag tilbage, og han drog til Ribe med den faste, men dog ikke nedslaaende Tro, at om han nu aldrig saa sin Rigmor igjen, vilde han rimeligviis ikke have lang Tid at sørge over hendes Tab i denne Verden, og at ventelig en af Kongens tappre Søstersønner vilde vorde ham en hæderlig og velkommen Banemand.

I disse alborlige Tanker reed Ridder Carl af Rife, efter en hastig og lykkelig Reise, en Søndag Formiddag ind ad Slotsporten i Ribe og op ad Grønnegaden til Ribehuus. Det var den samme Vej, ad hvilken han var kommen der første Gang, som Barn, i Karmen med lille Rigmor, den Dag han førstegang saa sin store Konge. Hans hele Liv fløi ham forbi i kjære veemodige Erindringer. Alle Gjenstande omkring ham vare de samme; men dengang drog han med barnlige Drømme og Forhaabninger ligesom ind i det forunderlige mangfoldige Liv, som han nu syntes at drage til Udgangen af. Ogsaa med Kongens stolte Drømme var det forbi; istedetfor til glimrende Erobringer og Seire syntes nu hans og Danmarks Haab at være sat til et stille og fredeligt Folkelis, betrygget ved ydmyg Gudsfrugt og vise Love. Carl glemte sig selv og sine egne Bekymringer ved Tanken om Kongen og Fædrelandet. Han

faae Borgerne med deres Husfruer og Børn gaae med stille Glæde i de veltfredse Ansigter fra Høimesssen i Domkirken, og han kom ihu, at det var den 27de Søndag efter Trinitatis, da Evangeliet om Herrens Forklarelse paa Bjerget pleiede at synges fra Høialteret. Han foldede sine Hænder over Tømmen og bad stille, idet han reed Domkirken forbi; der glindede en from Taare i hans ærlige Dine og han reed med trøstigt og freidigt Sind over Slotsbroen og steg af sin Skimmel ved Brønden i Borggaarden. Han overgav Hesten til en Bæbner og gik rolig op ad Slotstrappen. Han lod strax ved Dørvogterne og Drabanterne sin Ankomst melde til Kongen, som nys var kommen tilbage fra Høimesssen og var eene i sit Lonkammer. Uden Ophold blev Ridder Carl indladt til Kongen, og den Vigtighed, hans hemmelige Erinde syntes at have for deres Herre, opvakte stor Opmærksomhed blandt Drabanterne, der mod Sædvane havde faaet Befaling til at forlade Forsalen til det kongelige Gemak.

Efter en halv Times hemmelig Samtale med Ridderen, traadte Kongen selv ud af sit Lonkammer, og med tilluft Hjelmgitter fulgte Carl af Ruse ham langsomt til Ridersalen.

Kongen var iført sin prægtige Salvingsdragt: med Kronen over de hvide Lokker og Scepteret i Haanden skreed han langsomt og høitideligt frem

med rolig Alvor i det herlige endnu skjonne Helte-
 aasyn. Da Kongen traadte ind i Riddersalen, stode
 alle hans Riddere og Lehnsmænd i tvende lange
 Rækker paa begge Sider af Thronen. Carl fulgte
 ham med bankende Hjerte og standsede med en Blans-
 ding af Glæde og Uro, idet han saae den høie alvor-
 lige Grev Albert i den sorte Rustning ved Siden af
 Junker Strange og Jacob Suneson, ved Thronens
 høire Side, og Grev Otto øverst blandt de yngre
 Riddere ved den venstre Side af Thronen. Paa et
 ophøiet Sæde, liigt den kongelige Throne og nærmest
 ved dens høire Side, sad Dagmars kronede Søn i
 al sin fyrstelige Pragt, og reiste sig ærbødig for at
 modtage sin kongelige Fader. Fra trende mindre
 ophøiede Sæder, men smykkede med stor Pragt,
 reiste sig trende rigelig prydede Dreng: det var
 Kongens yngste Sønner Erik, Abel og Christopher,
 som ligeledes vare udløste af deres Fangenskab som
 Gidsler for deres Fader.

Kongen tog Sæde paa Thronen, og en Række
 af geistlige Herrer, hvoriblandt Abbed Gunner,
 Henrik Harpestræng og mange Bisper befandt sig,
 istemmede en høitidelig Lovsang, og prisste den barm-
 hjertige Gud, som efter saa store og svære Prø-
 velsler atter havde givet Danmark sin Konge og hans
 Sønner med Landets kjæfeste Riddere tilbage. Der-
 paa reiste Kongen sig fra Thronen og taledede med

Bærdighed og Kraft til sit troe danske Folk og Rikets ypperste Mænd. Han prisste med Ydmyghed den Allmægtiges ubegribelige Veie, som gjennem Trængsel og Nød førte de vildfarende Sjæle til Fred og Frelse; han erklærede, at hans sidste Dage nu skulde være indviende til Fredens og Retfærdighedens Gjerninger; og han vidnede med Haanden paa sit Bryst, at han nu ingen høiere Ære attraaede, end efter sin Død at kunne nævnes Baldemar den Stores Søn, Danmarks Beskytter og Lovgiver.

Et hjerteligt Bifaldsraab af alle geistlige og verdslige Herrer og af den store Mængde Borgere af alle Stænder, som opfyldte Salen, ledsagede Kongens Tale.

”Og nu, ædle Riddere og danske Mænd! — vedblev Kongen — inden jeg forlader dette Sted, har jeg en Retfærdigheds Pligt at opfylde. Ridder Carl af Rise, som her staaer, og som jeg isøbrigt erklærer for en af mine bedste og hengivneste Mænd, har høilig fornærmet min fyrstelige Søstersøn Grev Albert af Orlamünde, idet han uden hans faderlige Minde og Samtykke hemmelig har bortført og ægtet hans eneste Datter. Af høimodig Jæver for min Befrielse og Fædrelandets Vel har min fornærmede Frende indtil denne Dag opsat at fordre Straf og ridderlig Fyldestgjørelse af Ridder Carl af Rise for dette hans dristige og egenmægtige Foretagende,

og nu tillader jeg, ifølge min kongelige Magt og Myndighed, den fornærmede Fader selv at fordre hvad Straf, han troer med Ret og Billighed at kunne paalægge den Ridder, hvis Afsyn han har forsvoret at see, indtil denne Retfærdighedens og Gjengjeldsens Time. Jeg har den Tillid til min ædle Frende, at hvis han ikke kan eller vil tilgive, han dog idetmindste ingen ærefrænkende Straf vil fordre over en saa agtet og ærlig Ridder, og at han vil lade Ridderskabets Love her gjælde, der for en saadan Fornærmelse vel fordre streng Fyldestgjørelse, men dog kun saaledes, som det egner og sømmer sig mellem kjække og ædelbaarne Riddere. Hvad Væres erstatning eller Straf, min ædle Frende kan fordre og Ridder Carl af Rife frivillig vil underkaste sig, bekræfter jeg her, efter begge Ønske, med mit kongelige og ubrødelige Ord."

"Min ædle Herre og Konge! — tog nu den mørke Grev Albert Ordet — Eders Ord og Tilsagn har vor fælles Dommer hist og alle danske Riddere her hørt; kom det ihu, naar I hører min Fordring! Den Mand, hvis Afsyn jeg forsvor at see forend i denne Retfærdighedens og Gjengjeldsens Time, og hvis Navn jeg bad Eder forskaaene mig for at høre, da jeg mødte Eder i Elendighedens mørkeste Bolig — den Mand, hvis Herre og Baabenmester jeg var og hvem jeg elskede som en Søn, til han

nødte mig at hade ham, som min bitterste Fjende, ham fordrer jeg nu ingen anden Straf over, end at han enten kæmper med mig i denne Time paa Liv og Død, eller at han for min Konges og hele Ridder-
skabets Afsyn med tilbundne Dine knælende modtager det Gjengjeldsens Slag, jeg har svoret med egen Haand at lade falde paa hans Hoved, og som jeg fortroster mig til ligesaalidet skal krænke hans vid-
derlige Ære, som det skal bestemme mit Navn, som Kong Baldemars fyrstelige Frende.”

Alle Ridderne studsede.

”Hvad! — raabte Kongen heftig og fortørnet — saaledes vover I at misbruge mit Ord og Løfte.”

”Min kongelige Frende! — sagde Grev Albert rolig — et Kongeord er ubrødeligt; om jeg misbruger det, bliver det min Sag at forsvare hvad jeg gjør, og det fortroster jeg mig til. Ridder Carl af Rise har Valget.”

Baldemar betragtede med et gjennemborende Blik sin mørke frygtelige Frende; han betænkte sig et Dieblit, derpaa sagde han med undertrykt Harm: ”hvor sælsomt det sidste Vilkaar end synes, og hvor skammelig det vilde oprøre mig at see min Søsters søn forvandlet til en Bøddel og min Riddersal til et blodigt Rettersted — I har mit Ord og jeg bryder det ikke. Hvis Ridder Carl af Rise vil ydmyge sig til at vælge det sidste oprørende Vilkaar, da vil jeg

vende mit Afsyn bort med Afstye, da see eders Billie! — men jeg haaber, en kjæd ædelbaaren Ridder vil vælge det første Vilkaar, som, hvor smertelig dets Opfyldelse end vil være mig, dog nu ene kan ende denne Sag uden Skam og Skjændsel for Ridderstabet og Kongehuset.”

Kongen taug og satte sig. Alles Dine vare nu henvendte paa Ridder Carl, som uden at mæle et Ord fremtraadte med faste Skridt og slog Hjelmgitteret fra sit blege Afsyn; han saae Grev Albert skarpt og roligt i det mørke jernfaste Ansigt. Derpaa tog han Hjelmen af sit Hoved, bandt Axelstjærket for sine Dine, nedknælede for Thronen og ventede stille og ubevægelig det knusende Dødsflag af den Mandts Haand, som det var ham umuligt at føre Vaaben og Bærge imod.

Uden at forandre en Mine uddrog Grev Albert sit vægtige Sværd og alle Ridderne stirrede paa ham med et Udtryk af Gru og Forsærdelse, som paa en Afstindig. Han traadte et Skridt tilbage og opløftede det vægtige Dommersværd. Kongen udstrakte sin Haand som for at holde Sværdet tilbage: han fristedes til med et Magtord at bryde sit Løfte og standse den oprørende Hevndaad; da sprang en ung Kertesvend frem af Væbneres Række og stillede sig dristig mellem Ridder Carl og den truende Grev Albert. ”Hold inde, ubarmhjertige uforsønlige Fader!

— raabte Rigmors Stemme — see, jeg er eders Datter Rigmor, og den Ridder, her knæler, som en Forbryder, er min Egtemand for Gud og Verden.”

Grev Albert lod Sværdet synke og betragtede hende taus og rolig. Carl af Rise kjendte hendes Røst og udbredte sine Arme; men han rev ikke Vins det fra sine Dine og forandrede ikke sin Stilling.

”See! — vedblev Rigmor — han har blottet sit Hoved for Hevnerens Sværd — han har onsket Døden af eders Haand, strenge Fader! han vilde ikke kjøbe sit Liv med eders Blod — men saaledes skal han ikke henkaste det — han skal ikke længer bøje Knæ for den Ubarmhjertige. Stat op, Ridder Carl! og forsvar eders Liv! min Fader er ikke længer eders; jeg frasiger mig al Ret til at kaldes eders Hustru i denne Verden; men eders Værelse skal I ikke ofre for min Skyld. Skal Nogen her saa æreløs myrdes, saa være det mig! jeg skjald for min Faders Harm, da den var retfærdig — lad den nu knuse mig! nu trodser jeg den. See her, strenge Fader! her knæler Grev Albert af Nordalbingiens Datter. Har du Ret dertil, saa lad mig falde for din uforsonlige Haand; men jeg tillader dig ikke at besmitte vort fyrstelige Huses Værelse ved en ringere Udaad.”

Stolt og rolig knælede den hjækkede Datter for sin Faders Ansigt og betragtede ham med et ufor-

færdet Blik, hvori han gjenkjendte sin egen stolte, al Fare foragtede Sjæl.

”Stat op Ridder Carl! stat op min Datter! — sagde han rolig — Lillader I det, min Konge! vil jeg lade en fremmed og upartist Stemme stille os imellem.” Derpaa gav han sine Bøbnere et Vink og Thorgeir Danaaskjald fremtraadte med sin Strængeleeg i Haanden. ”Syng os nu Bisen om den fangne Greves Hevn!” sagde den alvorlige Feltherre.

Alle saae forundrede paa Skjalden. Han hilsefede Kongen og Forsamlingen høitidelig, og efter nogle Greb paa sin Strængeleeg sang han et Qvad, hvis Indhold bevægede Alle, meest dog Ridder Carl og Fru Rigmor. Det begyndte med hvorledes den fangne Greve sad i Taarnet og trøstedes af sin Kertesvend og hvorledes han den sidste Dag, de sadde der, havde kjendt sin stolte Datter og svoret at lønne hendes Trostfab engang.

”Fader! Fader! — udbrød Rigmor — du kjendte mig og taug.”

”Lie stille! Bisen er ikke dermed til Ende”, svarede Grev Albert alvorlig.

Thorgeir Danaaskjald blev ved og sang om hvad den fangne Greve havde svoret i sit Hjerte, da han gik ud af det mørke Taarn og tænkte paa Hevnen, han havde lovet sin Datters Kansmand. Nu beskrev han hvad nylig var skeet og hvorlunde Ridder

rens eget Valg skulde bestemme, om han og Grev Albert skulde være Fjender eller Venner til Døden.

Med et venligt Bink afbrød Grev Albert Sangen. "Du valgte ikke Dødskamp med din Hustrues Fader, Ridder Carl! — du valgte Døden af min Haand, og derfor svoer jeg at give dig min Datter og min Velsignelse. Jeg prøvede dig for haardt; men det glæder mig: Grev Alberts Datter kjendte jeg, nu lærte jeg ogsaa at kjende Carl af Rises Hustru. Gud velsigne Eder, Børn! forstod I nu hvorledes Grev Albert vilde hevnes?"

Carl havde revet Bindet fra sine Dine og med stormende Glæde favnet sin Rigmor, der i den dristige Kertesvends Skikkelse nu hvilte ved hans Bryst, under en heftig Strøm af frembrydende Glædestaarer. Det gjenforenede Ægtepar styrtede sig i den forsonede Faders Arme, og Glæden var stor og almindelig.

Carls og Rigmors Børn havde Thorgeir Danaskjald bragt med fra Karise. Synet af de uskyldige Børn havde bevæget den strenge Bedstefader. Han havde seet og favnet dem i Løndom uden dog at kunne opgive den haarde Prøve, der var Betingelsen for hans Udsoning. Nu kom Børnene paa Thorgeirs Bink, ledsagede af en ung skøn Kvinde; det var Thorgeir Danaskjalds Hustru, Carls og Rises fromme Søster, Margaretha. Børnene fløi

med et Glædesraab i de lykkelige Forældres Arme. Alle trængte sig med glad Deeltagelse nærmere, og Mange istemte det Bisaldsudraab, hvormed Kongen rakte Grev Albert Haanden. Men Grev Otto stod fjernt og stirrede blegnende paa den skønne Fru Margaretha.

Da den første Glædestummel var forbi og Kongen tilligemed den unge Baldemar og alle Ridderne havde lykønsket det lykkelige Egtepar, traadte Grev Otto bleeg og langsomt hen mod Ridder Carl, som endnu svimlede af Glæde og overvættes Lykfsalighed, og som nu ogsaa udbredte sine Arme mod denne sin fjæreste Ungdomsven og Vaabenbroder.

"J glemmer i eders Lykke, ædle Ridder Carl af Rife! — sagde Otto og traadte et Skridt tilbage — at vi endnu idag maae bryde en Landse sammen paa Liv og Død og at jeg ikke kan modtage eders venlige Favntag, førend jeg med mit Blod har udsløttet min Skyld og Brøde mod Eder. Jeg seer et Billede her for mine Dine, som mægtig erindrer mig derom. Hvor er eders ulykkelige Søster Kirstine?"

Carls glade Ansigt blev pludselig veemodigt; en Taare tindrede i hans stille blaae Dine; han pegede mod Himlen og taug.

"Død! — raabte Grev Otto — saa vær mig naadig, retfærdige Himmel! — kom nu, Ridder Carl!"

kom, lad mit Hjerteblod give eders uskyldige Søster hendes Ære og ubesmittede Navn tilbage i Graven!"

"Hun har elsket Eder til sin Død og tilgivet — svarede Carl — hendes Elskov til Eder var Broden, hun bekjendte sin Dronning — Eders Seglring fulgte hende i Graven — med den trolovede hun sig med Eder for Guds Rige — hun var uskyldig og tro til Døden. Hun beder nu for os Alle hos Gud. Der er min Haand, Grev Otto! lad den lykkeligste Dag i mit Liv være en Freds og Forsønings Dag for os Alle!"

Otto modtog taus og bevæget det ærlige Haandtag. Stille og sorgmodig forlod han den lykkelige Kongeborg, og Carl af Rise saae ham aldrig meer i sine Dage.

"Lad os nu idag glemme alle vore Ulykker, min ædle kongelige Frende!" sagde Grev Albert til Kongen som en Time efter stod taus og tankefuld i Ridder salen og betragtede sine Børn og de glade Menneſker, der omringede ham, med et besynderlig veemodigt Blik. "J har dog eders Børn, igjen, min Konge! og jeg har mine — vedblev Grev Albert — for et halvt Aar siden saae det ikke ud til at vi ſkulde opleve en ſaadan Glædesdag; man ſagde mig da for viſt i mit Fængſel, at eders uforſonlige Sjende Hertug Adolph havde ført Eder bunden paa ſin Heſt fra Valpladsen."

”Store Gud! Hertug Adolph! — udbrød Baldemar — nu, nu forstaaer jeg den Gaade; nu forstaaer jeg din Bøn, høimodige Fjende! — Forlad os vor Skyld, som vi forlade vore Skyldnere!”

”Amen!” sagde Abbed Gunner. Og Kongen var saa glad den Dag, som man ikke i mange Aar havde seet ham.

Efter denne Dag levede endnu den store Konge nogle vigtige og for Danmark velgjørende Aar og erhvervede sig Navnet af Baldemar Loggiver. Abbed Gunner og den fromme Erkebisp, hvem dog Kongen aldrig meer saae, medvirkede trolig til det store Fredens Værk. Erkebispens endte sine Dage paa Fjoe. De sidste Ord, Kongen havde hørt af hans Mund hiin frygtelige Julenat, maatte han endnu engang med Gru og Anger ihukomme. Han maatte endnu inden sin Død friste den tunge Skjæbne at see sin kjæreste Søn, Dagmars fromme Billede, gjennemboret af hiin ulykkelige Pil, som paa Jagten i Nefsnæs Skov ved Kallundborg saarede hele Danmarks Hjerte. Den gamle haardt prøvede Konge oplevede dog ikke Opsyldelsen af Kullemandens Spaadom, som endnu Sagnet bevarer blandt Folket. Men Spaadommens misledende Indvirkning forlevede ham maaskee til selv at fremskynde dens Opsyldelse ved det ulykkelige Misgreb at dele Regjereringen efter sin Død mellem sine Sønner; dog

hans Die saae ikke den store Sorg, Abels Broders
mord forarsagede Land og Rige, og hvorved
Danmarks Lykke atter dalede og en mørk Nat ud-
bredte sig over Folket, indtil den sidste mærkelige
Baldemar fremstod, der ved Navnet Atterdag be-
tegnede sit Slægtskab med Baldemar den Store og
den navnkundige Baldemar Seier.

Das die hier ist die den hier (erg. die) die
mord forschung der lang der die , der
Bann der die die die die die die die die
die die die die die die die die die die
die die die die die die die die die die
die die die die die die die die die die
die die die die die die die die die die
die die die die die die die die die die

[Faint, mostly illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs.]

